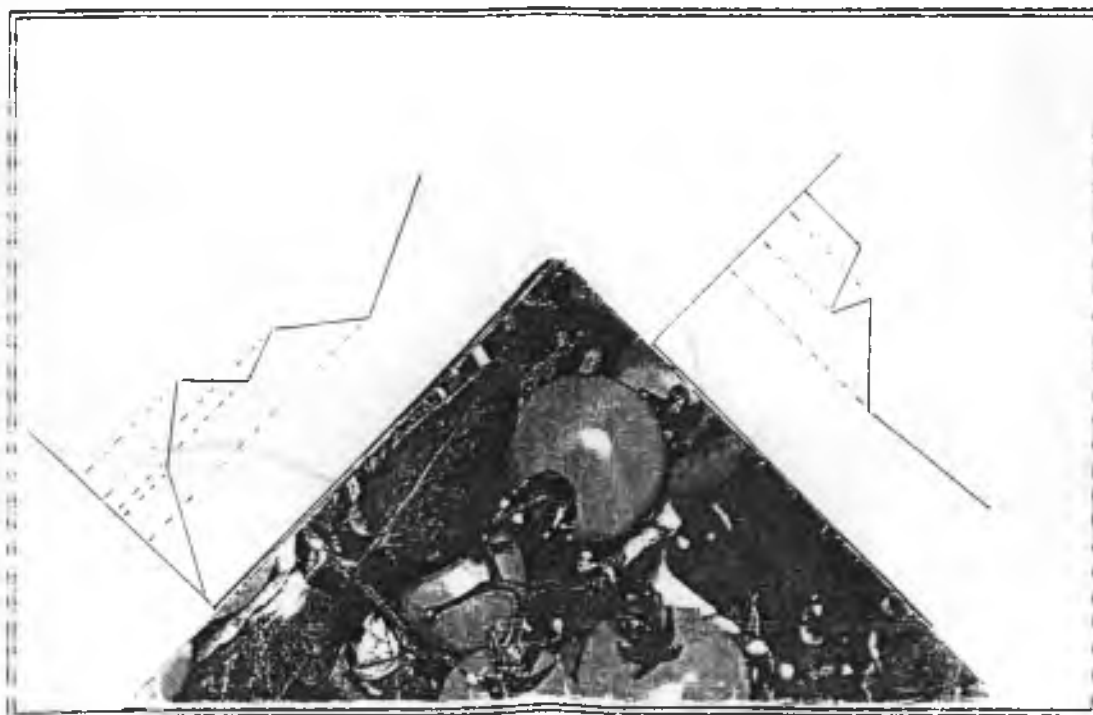

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑΚΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

ΘΕΜΑ : Τεχνικοοικονομική μελέτη της
καλλιέργειας ντομάτας θερμοκηπίου,
στην Ελλάδα.

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΜΙΧΟΥΣΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 1996

Στους γονείς μου

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Κατά τη συγκέντρωση των στοιχείων και την συγγραφή της μελέτης μου, βοηθήθηκα πολύ από ένα πλήθος ατόμων και υπηρεσιών που είναι δύσκολο να απαριθμηθούν ατομικά. Θα ήθελα να τους ευχαριστήσω όλους διότι χωρίς την συμβολή τους, θα ήταν αδύνατη η σύνταξη της εργασίας μου.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα:

- Τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Νικόλαο Μπούσιο, για τις οδηγίες, τις υποδείξεις και την πολύτιμη βοήθεια του.
- Τους υπεύθυνους του τμήματος Οπωροκηπευτικών του Υπουργείου Γεωργίας.
- Τους υπεύθυνους της Ε.Σ.Υ.Ε.
- Τους υπεύθυνους του Τμήματος Μελετών και Προγραμματισμού της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος.
- Τον προϊστάμενο της Υπηρεσίας Αγροκτήματος του Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας, κ. Παναγιώτη Καλογερόπουλο.
- Τον κ. Ιωάννη Δημητρακόπουλο, έκτακτο καθηγητή του Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

1. Πίνακας 1: Έκταση και παραγωγή ντομάτας θερμοκηπίου στην Ελλάδα κατά τα έτη 1984 - 1990.
2. Πίνακας 2: Ποσοστό % της έκτασης καλλιέργειας ντομάτας θερμοκηπίου επί της συνολικής έκτασης ντομάτας για νοπή κατανάλωση στην Ελλάδα κατά τα έτη 1980 - 1993.
3. Πίνακας 3: Ποσοστό % της παραγωγής καλλιέργειας ντομάτας θερμοκηπίου επί της συνολικής παραγωγής ντομάτας για νοπή κατανάλωση στην Ελλάδα κατά τα έτη 1980 - 1993.
4. Πίνακας 4: Ποσοστό μεταβολής % της έκτασης καλλιέργειας ντομάτας θερμοκηπίου, ανά έτος
5. Πίνακας 5: Ποσοστό μεταβολής % της παραγωγής καλλιέργειας ντομάτας θερμοκηπίου, ανά έτος
6. Πίνακας 6: Αναλυτικά αποτελέσματα παραγωγής ντομάτας θερμοκηπίου στην Ελλάδα κατά τα έτη 1983 - 1993.
7. Πίνακας 7: Μέση σταθμισμένη τιμή παραγωγού κατά τα έτη 1980 - 1993.
8. Πίνακας 8: Παραγωγή ντομάτας στις χώρες της ΕΟΚ-12 κατά τα έτη 1983 - 1993.
9. Πίνακας 9: Ποσότητα εξαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τα έτη 1984 - 1994.
10. Πίνακας 10: Αξία εξαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τα έτη 1984 - 1994.
11. Πίνακας 11: Εξαγωγές ντομάτας θερμοκηπίου σε τρίτες χώρες κατά τα έτη 1984 - 1994.
12. Πίνακας 12: Διαχρονική εξέλιξη των εξαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου κατά τα έτη 1984 - 1994.
13. Πίνακας 13: Ποσοστό % της ποσότητας εξαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου, επί της συνολικής ποσότητας εξαγωγών νωπών λαχανικών κατά τα έτη 1984 - 1990.
14. Πίνακας 14: Ποσοστό % της αξίας εξαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου, επί της συνολικής αξίας εξαγωγών νωπών λαχανικών κατά τα έτη 1984 - 1990.
15. Πίνακας 15: Ποσότητα εισαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τα έτη 1984 - 1994.
16. Πίνακας 16: Αξία εισαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τα έτη 1984 - 1994.
17. Πίνακας 17: Ποσότητα εισαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου από τρίτες χώρες κατά τα έτη 1984 - 1994.
18. Πίνακας 18: Αξία εισαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου από τρίτες χώρες κατά τα έτη 1984 - 1994.

19. Πίνακας 19: Διαχρονική εξέλιξη των εισαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου κατά τα έτη 1984 - 1994.
20. Πίνακας 20: Ποσοστό % της ποσότητας εισαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου, επί της συνολικής ποσότητας εισαγωγών νωπών λαχανικών κατά τα έτη 1984 - 1990.
21. Πίνακας 21: Ποσοστό % της αξίας εισαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου, επί της συνολικής αξίας εισαγωγών νωπών λαχανικών κατά τα έτη 1984 - 1990.
22. Πίνακας 22: Εισκομισθήσα ποσότητα ντομάτας στην Κεντρική Λαχαναγορά Αθηνών
23. Πίνακας 23: Εισκομισθήσα ποσότητα ντομάτας στην Κεντρική Λαχαναγορά Θεσσαλονίκης
24. Πίνακας 24: Υβρίδια και ποικιλίες ντομάτας θερμοκηπίου
25. Πίνακας 25: Ενδεικτικό πρόγραμμα καλλιεργητικών εργασιών για την πρώτη περίοδο καλλιέργειας
26. Πίνακας 26: Ενδεικτικό πρόγραμμα καλλιεργητικών εργασιών για την δεύτερη περίοδο καλλιέργειας
27. Πίνακας 4.1.1.: Υπολογισμός δαπάνης χρήσης εδάφους για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου-τέλη Ιουνίου
28. Πίνακας 4.2.1.: Υπολογισμός δαπάνης εργασίας για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου-τέλη Ιουνίου
29. Πίνακας 4.2.2.: Υπολογισμός δαπάνης εργασίας για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Νοεμβρίου-τέλη Ιουνίου
30. Πίνακας 4.3.1.: Υπολογισμός ετήσιας απόσβεσης από την χρήση έγγειων βελτιώσεων για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου-τέλη Ιουνίου
31. Πίνακας 4.3.2.: Υπολογισμός συντήρησης, ασφαλίσεων και τόκων από την χρήση έγγειων βελτιώσεων για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου-τέλη Ιουνίου
32. Πίνακας 4.4.1.: Υπολογισμός ετήσιας απόσβεσης από την χρήση γεωργικών κτισμάτων για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου-τέλη Ιουνίου
33. Πίνακας 4.4.2.: Υπολογισμός συντήρησης, ασφαλίσεων και τόκων από την χρήση γεωργικών κτισμάτων για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου-τέλη Ιουνίου
34. Πίνακας 4.5.1.: Υπολογισμός ετήσιας απόσβεσης από την χρήση γεωργικών μηχανημάτων, εργαλείων και σκευών, για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου-τέλη Ιουνίου
35. Πίνακας 4.5.2.: Υπολογισμός συντήρησης, ασφαλίσεων και τόκων από την χρήση γεωργικών μηχανημάτων, εργαλείων και σκευών, για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου-τέλη Ιουνίου
36. Πίνακας 4.6.1.: Υπολογισμός δαπάνης χρήσης υλικών για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου-τέλη Ιουνίου
37. Πίνακας 4.6.2.: Υπολογισμός δαπάνης χρήσης υλικών για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Νοεμβρίου-τέλη Ιουνίου
38. Πίνακας 4.7.1.: Υπολογισμός λοιπών δαπανών για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου-τέλη Ιουνίου

39. Πίνακας 4.8.1.:Υπολογισμός τόκων για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου-τέλη Ιουνίου
40. Πίνακας 4.8.2.:Υπολογισμός τόκων για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Νοεμβρίου-τέλη Ιουνίου
41. Πίνακας 5.1.1.:Ταξινόμηση κατά βασικούς συντελεστές παραγωγής για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου-τέλη Ιουνίου
42. Πίνακας 5.1.2.:Ταξινόμηση κατά βασικούς συντελεστές παραγωγής για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Νοεμβρίου-τέλη Ιουνίου
43. Πίνακας 5.2.1.:Ταξινόμηση των σταθερών δαπανών σε χρηματικές και μη χρηματικές για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου-τέλη Ιουνίου
44. Πίνακας 5.2.2.:Ταξινόμηση των μεταβλητών δαπανών σε χρηματικές και μη χρηματικές για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου-τέλη Ιουνίου
45. Πίνακας 5.2.3.:Ταξινόμηση των σταθερών δαπανών σε χρηματικές και μη χρηματικές για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Νοεμβρίου-τέλη Ιουνίου
46. Πίνακας 5.2.4.:Ταξινόμηση των μεταβλητών δαπανών σε χρηματικές και μη χρηματικές για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Νοεμβρίου-τέλη Ιουνίου
47. Πίνακας 27 : Τιμή βάσεως και τιμή αγοράς ντομάτας, για την περίοδο από τις 11 Ιουνίου έως τις 30 Νοεμβρίου 1993
48. Πίνακας 28 : Τιμή βάσεως και τιμή αγοράς για την ντομάτα την δεκαετία 1980 - 1990
49. Πίνακας 29: Επιδοτήσεις στην Ελλάδα, από την Ε.Ο.Κ.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σκοπός και Διάθρωση της Μελέτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ

1

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΜΙΑΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΝΤΟΜΑΤΑΣ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ

1. Τεχνική καλλιέργειας της ντομάτας θερμοκηπίου	32
2. Κόστος παραγωγής	41
3. Απογραφή των περουσιακών στοιχείων της καλλιέργειας ντομάτας θερμοκηπίου	45
4. Υπολογισμός Δαπανών Παραγωγής	
4.1. Υπολογισμός Δαπάνης χρήσης εδάφους	55
4.2. Υπολογισμός Δαπάνης εργασίας	56
4.3. Υπολογισμός Δαπάνης χρήσης έγγειων βελτιώσεων	63
4.4. Υπολογισμός Δαπάνης χρήσης γεωργικών κτισμάτων	66
4.5. Υπολογισμός Δαπάνης χρήσης γεωργικών μηχανημάτων και εργαλείων	68
4.6. Υπολογισμός Δαπάνης Χρήσης Υλικών	73
4.7. Υπολογισμός Λοιπών Δαπανών	78
4.8. Υπολογισμός Τόκων	
5. Ταξινόμηση παραγωγικών δαπανών	
5.1. Ταξινόμηση κατά βασικούς συντελεστές παραγωγής	81
5.2. Ταξινόμηση σε σταθερές, μεταβλητές, σε χρηματικές και μη χρηματικές δαπάνες	88
6. Οικονομικά αποτελέσματα γεωργικής εκμετάλλευσης	
6.1. Γενικά	96
6.2. Ακαθάριστη πρόσοδος	97
6.3. Ακαθάριστο κέρδος	98
6.4. Καθαρό κέρδος	100
6.5. Γεωργικό εισόδημα	101
6.6. Ειδική παραγωγικότητα	102

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΝΤΟΜΑΤΑΣ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ

1. Στόχοι - Μέτρα - Προβλήματα Κοινή Αγροτική Πολιτική	104
1. Γενικά	108
2. Κανονισμός (Ε.Ο.Κ.) αριθμ. 1035/72 περί κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών	
2.1. Σκοπός σύνταξης του Κανονισμού 1035/72	109
2.2. Κοινοί κανόνες ανταγωνισμού	111
2.3. Οργανώσεις παραγωγών	113
2.4. Καθεστώς τιμών και παρεμβάσεων	115
2.5. Καθεστώς συναλλαγών με τις τρίτες χώρες	119
3. Ενισχύσεις αγροτικών επενδύσεων	121
4. Ενισχύσεις μέσω του «Πακέτου Ντελόρ II»	123
5. Η συμφωνία της G.A.T.T.	124
6. Αναθεώρηση της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς των οπωροκηπευτικών	126
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	130
1. Συμπεράσματα	133
2. Προτάσεις	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο σκοπός της πτυχιακής αυτής μελέτης είναι η τεχνικοοικονομική ανάλυση της καλλιέργειας ντομάτας θερμοκηπίου στην Ελλάδα.

Αρχικά γίνεται προσπάθεια για την οικονομική ανάλυση του υφιστάμενου συστήματος παραγωγής και εμπορίας της ντομάτας θερμοκηπίου στην Ελλάδα. (Κεφάλαιο 1).

Ακολούθως εξετάζεται εν συντομία η τεχνική της καλλιέργειας. Υπολογίζεται, αναλυτικά το κόστος παραγωγής ενός στρέμματος καλλιέργειας ντομάτας θερμοκηπίου σε υαλόφρακτο θερμοκήπιο και γίνεται μελέτη των σημαντικότερων γεωργοοικονομικών μεγεθών της εκμετάλλευσης (Κεφάλαιο 2).

Έπειτα μελετάται η Αγροτική Πολιτική για το προϊόν και η Κοινή Αγροτική Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα οπωροκηπευτικά και ειδικότερα για την ντομάτα θερμοκηπίου.

Επίσης παρουσιάζεται εν συντομία η συμφωνία της GATT και οι επιπτώσεις στην καλλιέργεια ντομάτας θερμοκηπίου στην Ελλάδα (Κεφάλαιο 3).

Τέλος γίνεται σύνοψη των συμπερασμάτων και μια προσπάθεια να προταθούν λύσεις για τα υπάρχοντα προβλήματα της καλλιέργειας ντομάτας θερμοκηπίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ

1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ

Η ντομάτα είναι το λαχανικό εκείνο, που καλλιεργείται σε μεγαλύτερη έκταση και δίνει την μεγαλύτερη παραγωγή στη χώρα μας.

Η έκταση που καταλαμβάνουν οι θερμοκηπιακές καλλιέργειες ντομάτας, σε σύγκριση μ' αυτή της υπαίθριας, είναι μικρότερη, αλλά εξίσου σημαντική, ώστε να χρειάζεται προγραμματισμό και μελέτη με σκοπό την αύξηση της. Στατιστικά στοιχεία για την καλλιέργεια της ντομάτας θερμοκηπίου υπάρχουν από το έτος 1980, μετά το οποίο, η έκταση και η παραγωγή αυξήθηκαν σημαντικά.

Η καλλιέργεια ντομάτας μπορεί να γίνει σε οποιαδήποτε περιοχή της χώρας, δίχως οι κλιματολογικές συνθήκες να αποτελούν περιοριστικό παράγοντα, αφού οι συνθήκες ανάπτυξης των φυτών υπό κάλυψη, είναι ελεγχόμενες.

Οι περισσότερες θερμοκηπιακές μονάδες βρίσκονται στις πεδινές κοινότητες της χώρας μας (Πίνακας 1), και με την πάροδο του χρόνου αυξάνονται.

Πίνακας 1 : Έκταση και παραγωγή ντομάτας θερμοκηπίου
στην Ελλάδα, κατά τα έτη 1984 - 1990

έκταση σε χιλ. στρ.
παραγωγή σε χιλ. τόννους

Έτος	Πεδινές κοινότητες		Ημιορεινές κοινότητες		Ορεινές κοινότητες		Σύνολο	
	έκταση	παραγωγή	έκταση	παραγωγή	έκταση	παραγωγή	έκταση	παραγωγή
1984	8	100	5	25	4	16	15	141
1985	9	102	4	25	3	22	16	149
1986	10	119	4	26	3	21	17	164
1987	9	107	5	28	3	23	17	158
1988	10	120	5	34	3	14	18	168
1989	9	122	5	39	4	22	18	183
1990	9	120	5	30	3	18	18	168

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε

Στις ημιορεινές και ορεινές κοινότητες, η αύξηση των μεγεθών σταθεροποιείται, στοιχείο που δείχνει πως δεν κατασκευάστηκαν νέες θερμοκηπιακές μονάδες, πιθανόν λόγω του υψηλού κόστους θέρμανσης αυτών.

Η έκταση της καλλιέργειας υπό κάλυψη καλύπτει ένα μικρό μόνο ποσοστό της συνολικής έκτασης ντομάτας για νοπή κατανάλωση (Πίνακας 2)

Πίνακας 2: Ποσοστό % της έκτασης καλλιέργειας ντομάτας θερμοκηπίου επί της συνολικής έκτασης ντομάτας για νοπή κατανάλωση στην Ελλάδα, κατά τα έτη 1980 - 1993

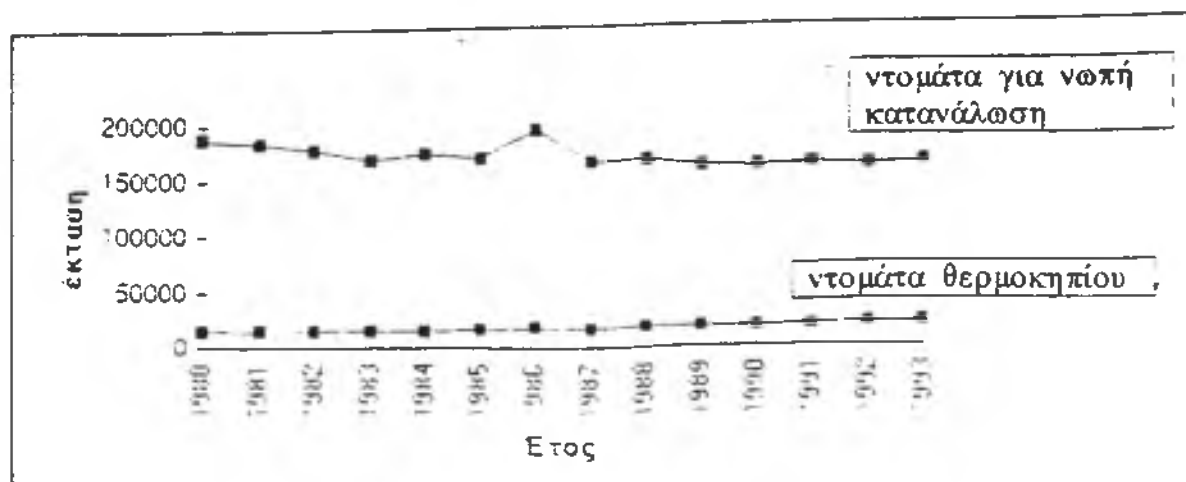
έκταση σε στρέμματα

Έτος	Ντομάτες θερμοκηπίου	Ντομάτες για νοπή κατανάλωση	Ποσοστό %
1980	15250	188000	8,1
1981	13980	185400	7,5
1982	14740	178840	8,2
1983	15040	169620	8,8
1984	15630	175570	8,9
1985	16600	171800	9,6
1986	17710	198000	8,9
1987	17230	168190	10,2
1988	18030	169680	10,6
1989	18080	164690	10,9
1990	18500	163080	11,3
1991	18860	166350	11,3
1992	20330	164200	12,3
1993	21988	167570	13,1

ΠΗΓΗ : Ε.Σ.Υ.Ε

Η έκταση υπό κάλυψη αυξάνεται συνεχώς μέχρι το έτος 1993, στοιχείο που δείχνει την κατασκευή νέων θερμοκηπιακών μονάδων, (Διάγραμμα 1).

Το ποσοστό που καλύπτει η έκταση ντομάτας θερμοκηπίου στο σύνολο της έκτασης ντομάτας λαμβάνει τη μέγιστη τιμή του 13,1% το 1993. Η συνολική έκταση ντομάτας νωπής κατανάλωσης αυξομειώνεται μέχρι το έτος 1993. Το 1986 έχει την μέγιστη τιμή της (Διάγραμμα 1).

Διάγραμμα 1: Μεταβολή της καλλιεργούμενης έκτασης ντομάτας θερμοκηπίου και συνολικής καλλιεργούμενης έκτασης ντομάτας για νωπή κατανάλωση στην Ελλάδα κατά τα έτη 1980 - 1993.

Ενώ η έκταση των θερμοκηπίων αυξάνεται από έτος σε έτος, η παραγωγή αυξομειώνεται (Πίνακας 3).

Πίνακας 3: Ποσοστό % της παραγωγής ντομάτας θερμοκηπίου επί της συνολικής παραγωγής ντομάτας για νοπή κατανάλωση, στην Ελλάδα, κατά τα έτη 1980 - 1993

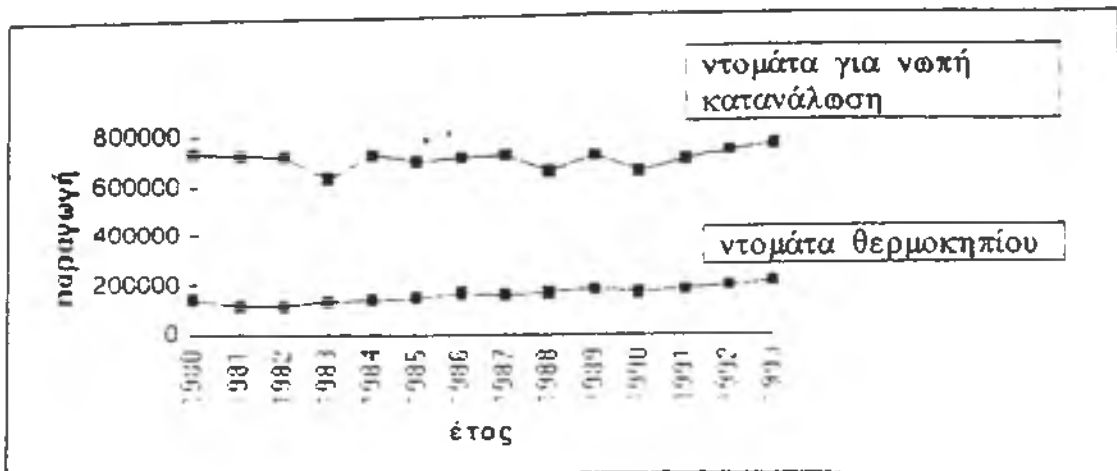
παραγωγή σε τόννους

Έτος	Ντομάτες θερμοκηπίου	Ντομάτες για νοπή κατανάλωση	Ποσοστό %
1980	139390	730000	19,1
1981	115020	726460	15,8
1982	118530	722330	16,4
1983	134820	635470	21,2
1984	141310	731850	19,3
1985	149570	707640	21,1
1986	164420	718840	22,8
1987	158040	727940	21,7
1988	168750	666910	25,3
1989	183200	728060	25,1
1990	168510	665790	25,3
1991	183500	710700	25,8
1992	196700	754940	26,0
1993	220370	784850	28,0

ΠΗΓΗ : Ε.Σ.Υ.Ε.

Η διακύμανση της παραγωγής οφείλεται σε παράγοντες όπως οι ασθένειες, έντονα καιρικά φαινόμενα, δυσλειτουργία οργάνων ελέγχου των συνθηκών στο θερμοκήπιο, ατυχήματα, κ.α.

Η παραγωγή υπό κάλυψη αυξομειώνεται αλλά όχι αντίστοιχα με την καλλιέργεια νωπής ντομάτας. Όταν δηλαδή μειώνεται η παραγωγή ντομάτας θερμοκηπίου, δεν μειώνεται απαραίτητα και η συνολική παραγωγή, (Διάγραμμα 2).

Διάγραμμα 2: Μεταβολή της παραγωγής ντομάτας θερμοκηπίου και της συνολικής παραγωγής ντομάτας για νωπή κατανάλωση, στην Ελλάδα κατά τα έτη 1980 - 1993.

Η παραγωγή της θερμοκηπιακής ντομάτας καλύπτει μικρό ποσοστό της συνολικής παραγωγής. Μέχρι το έτος 1987, το ποσοστό αυτό αυξομειώνεται. Κατά τα έτη 1988-1991 παραμένει σχεδόν σταθερό.

Τα δύο τελευταία έτη αυξάνεται και παίρνει τη μέγιστη τιμή του 28%, το έτος 1993.

Το ποσοστό μεταβολής % της έκτασης καλλιέργειας ντομάτας θερμοκηπίου, αυξάνει ανά έτος (Πίνακας 4) με εξαίρεση τα έτη 1980 - 1981 και 1986 - 1987, κατά τα οποία παρατηρείται μείωση, της τάξεως 8,3% και 2,7% αντίστοιχα. Το μέγιστο ποσοστό λαμβάνει χώρα κατά τα έτη 1992 - 1993, με μέγιστη τιμή 8,1%.

Πίνακας 4: Ποσοστό μεταβολής %, της έκτασης καλλιέργειας ντομάτας θερμοκηπίου, ανά έτος.

έκταση σε στρέμματα

Έτος	Έκταση	Ποσοστό %
1980	15250	-
1981	13980	-8,3
1982	14750	5,4
1983	15040	2,0
1984	15630	3,9
1985	16600	6,2
1986	17710	6,6
1987	17230	-2,7
1988	18030	4,6
1989	18080	0,2
1990	18500	2,3
1991	18860	1,9
1992	20330	7,7
1993	21988	8,1

ΠΗΓΗ : Ε.Σ.Υ.Ε.

Παράλληλα σε γενικές γραμμές, το ποσοστό μεταβολής % της παραγωγής καλλιέργειας ντομάτας θερμοκηπίου, αυξάνεται ανά έτος, (Πίνακας 5) με εξαίρεση τα έτη 1980 - 1981, 1986 - 1987 και 1989 - 1990, στα οποία παρατηρείται μείωση, της τάξεως 17,4%, 3,8% και 8,0% αντίστοιχα. Η μέγιστη αύξηση 13,7% εντοπίζεται κατά τα έτη 1982 - 1983.

Πίνακας 5 : Ποσοστό μεταβολής %, της παραγωγής ντομάτας θερμοκηπίου ανά έτος.

παραγωγή σε τόνους

Έτος	Παραγωγή	Ποσοστό %
1980	139390	-
1981	115020	-17,4
1982	118530	3,0
1983	134820	13,7
1984	141310	4,8
1985	149570	5,8
1986	164420	9,9
1987	158040	-3,8
1988	168750	6,7
1989	183200	8,5
1990	168510	-8,0
1991	183500	8,8
1992	196700	7,1
1993	220370	12,0

ΠΗΓΗ : Ε.Σ.Υ.Ε.

Η στρεμματική απόδοση αυξομειώνεται κατά έτος, με μέσο όρο 9000 κιλά/ στρέμμα περίπου

Η απόδοση αυτή θεωρείται μικρή, διότι υπάρχει δυνατότητα να φτάσει και τα 15000 κιλά/στρ. Η μικρή στρεμματική απόδοση οφείλεται στον ελλειπή εξοπλισμό των θερμοκηπίων και στον «συντηρητικό» τρόπο καλλιέργειας που ακολουθεί η πλειοψηφία των Ελλήνων παραγωγών.

Η Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής, δηλαδή η συνολική χρηματική αξία των παραγόμενων προϊόντων αυξάνεται από έτος σε έτος (Πίνακας 6).

Η σύγκριση της Α.Α.Π. και της Μ.Σ.Τ. παραγωγού γίνεται με αναγωγή των τιμών με βάση τον δείκτη πληθωρισμού (Πίνακας 1 παράρτημα). Κατά τα έτη 1983 - 1992, η Α.Α.Π. αυξήθηκε κατά 42,5%.

Πίνακός 6 : Αναλυτικά αποτελέσματα παραγωγής ντομάτας θερμοκηπίου στην Ελλάδα, κατά τα έτη 1983 - 1993

Έτος	Έκταση (στρ.)	Παραγωγή (τόννοι)	Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (χιλ.δρχ.)	Αποπληθωρισμένη Α.Α.Π. (δρχ.)	Μέση Σταθμική Τιμή Παραγωγού (δρχ/κιλό)	Αποπλη- θωρισμένη Μ.Σ.Γ. παραγωγού (δρχ.)	Παραγω	γικότητα
							(κιλό/στρ)	(δρχ./στρ.)
1983	15040	134820	5417067	5417067	40,18	40,18	8964,0	360173,5
1984	15630	141310	7557258	6404455	53,48	45,32	9040,9	483507,3
1985	16600	119570	7384270	5023312	49,37	33,58	9010,2	44833,5
1986	17710	164420	8934582	5194524	54,34	28,70	9284,0	501492,5
1987	17230	158040	13167892	6617031	83,32	41,86	9172,3	764236,0
1988	18030	168750	14585062	6425137	86,43	38,07	9359,4	808932,9
1989	18080	183700	14679816	5646083	80,13	30,81	10132,7	811933,2
1990	18500	168510	20635734	6743703	122,46	40,01	9108,6	1115439,1
1991	18860	183500	24570650	6534747	133,90	35,61	9729,5	1302780,0
1992	20330	196700	30228856	6808300	153,68	34,61	9675,3	1486900,1
1993	21988	220370	37996195	7722803	172,42	35,04	10025,9	1728665,6

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., Υπουργείο Γεωργίας : Γνήμια Οπωροκηπευτικών

Η Μ.Σ.Τ. παραγωγού μειώθηκε κατά 12,7%.

Η Μ.Σ.Τ. παραγωγού για την ντομάτα θερμοκηπίου είναι σημαντικά υψηλότερη από την τιμή της υπαίθριας ντομάτας (Πίνακας 7).

Πίνακας 7: Μέση σταθμισμένη τιμή παραγωγού
τιμή σε δρχ.

Έτος	Ντομάτα περμυλωμένη	Ντομάτα υπαίθριου	Αποπληθωρισμένη τιμή + +επιπέδου υπαίθριου	Ντομάτα για νοση κατανάλωση
1980	-	-	-	12,71
1981	-	-	-	19,21
1982	-	-	-	21,11
1983	40,18	28,10	28,10	31,76
1984	53,48	27,16	23,01	33,48
1985	49,37	38,68	26,31	42,46
1986	54,54	40,64	23,62	44,35
1987	83,32	37,17	18,67	50,23
1988	86,43	64,49	28,40	71,54
1989	80,13	59,86	23,02	60,51
1990	122,46	109,61	35,82	114,13
1991	133,90	93,21	24,78	110,47
1992	153,68	111,97	24,99	129,58
1993	172,42	110,90	22,54	131,17

ΠΗΓΗ: Υπουργείο Γεωργίας: Τμήμα Οπωροκηπευτικών.

Κατά τα έτη 1983 - 1993 η Μ.Σ.Τ. παραγωγού της ντομάτας θερμοκηπίου μειώθηκε κατά 12,7% την ίδια χρονική διάρκεια, η Μ.Σ.Τ. παραγωγού της υπαίθριας ντομάτας μειώθηκε κατά 19,7%.

Οι παραγόμενες ποσότητες ντομάτας συχνά καλύπτουν τις ανάγκες της χώρας και ένα τμήμα αυτών εξάγεται σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε τρίτες χώρες.

Ο πίνακας 8 παρουσιάζει την παραγωγή ντομάτας στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πίνακας 3' : Παραγωγή ντομάτας στις χώρες της ΕΟΚ-12
κατά τα έτη 1983 - 1993,

ποσότητα σε χιλ.τόννους

	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Βέλγιο	125	145	160	174	175	205	225	268	314	330	347
Δανία	16	17	17	16	15	16	17	19	17	16	15
Γερμανία	26	21	23	26	18	19	21	18	32	30	24
Ελλάδα	1869	2388	2264	1656	1688	1717	2052	1891	1887	1979	1888
Ισπανία	2349	2511	2429	2399	2447	2581	2964	3160	2665	2647	2699
Γαλλία	762	833	940	708	709	717	802	838	831	780	792
Ιρλανδία	20	17	14	12	14	14	11	11	9	12	12
Ιταλία	5790	6564	6563	5369	4860	4568	5730	5469	5797	5483	5223
Λουξεμβούργο	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ολλανδία	475	488	525	547	547	567	620	650	636	652	606
Πορτογαλλία	745	881	928	850	670	715	865	1005	894	640	890
Αγγλία	121	129	122	137	123	132	134	139	137	139	134
ΕΟΚ-12	12298	13994	13985	11894	11266	11251	13441	13468	13219	12708	12636

ΠΗΓΗ : Eurostat

Από τον πίνακα Β φαίνεται πως η μεγαλύτερη ποσότητα του προϊόντος παράγεται στην Ιταλία και η Ελλάδα παράγει το 15% περίπου του συνόλου της παραγόμενης ποσότητας ντομάτας στην ΕΟΚ-12.

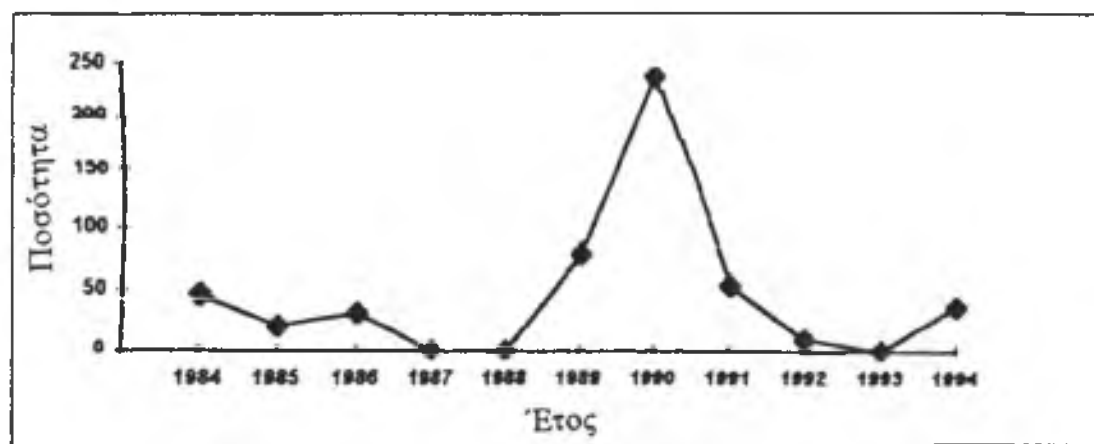
Κατά τα έτη 1987, 1988 και 1993 δεν έγινε καμία εξαγωγή του προϊόντος σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Πίνακας 0)

Πίνακας 9 : Ποσότητα εξαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τα έτη 1984 - 1994 ποσότητα σε τόννους

	Γαλλία	Γερμανία	Ιταλία	Ηνωμένο Βασίλειο	Δανία	Βέλγιο Λουξεμβούργο	Νορβηγία	Σύνολο
984	15	32	-	-	-	-	-	47
985	-	10	2	9	-	-	-	21
986	12	16	-	4	-	-	-	32
987	-	-	-	-	-	-	-	-
988	-	-	-	-	-	-	-	-
989	-	76	-	4	1	-	-	81
990	-	217	9	8	-	-	1	235
991	1	14	-	40	-	-	1	56
992	0,026	0,425	6	2	-	-	2	10,4
993	-	-	-	-	-	-	-	-
994	-	39	-	-	-	-	-	39

ΠΗΓΗ : Ε.Σ.Υ.Ε. , Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος.

Η μεγαλύτερη ποσότητα προϊόντος 235 τόννοι, εξήχθει κατά το έτος 1990. Η Γερμανία απορροφά τη μεγαλύτερη ποσότητα των εξαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου, της χώρας μας, ενώ η Ολλανδία δεν εισάγει το προϊόν, λόγω των πολλών θερμοκηπιακών μονάδων που διαθέτει. Μετά το 1990, οι εξαγωγές μειώνονται σημαντικά (Διάγραμμα 3) παρότι η παραχθήσα ποσότητα του προϊόντος, αυξήθηκε στη χώρα μας.

Διάγραμμα 3: Μεταβολή της ποσότητας εξαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου στις χώρες της Ε.Ε.

Η αυξομείωση των εξαγωγών οφείλεται στην έλλειψη οργανωμένου προγράμματος εξαγωγών της Ελλάδας.

Η αξία των προηγούμενων εξαγωγών είναι σχετικά μικρή και δεν αποδίδει σημαντικό συνάλλαγμα στην Ελλάδα (Πίνακας 10). Η αξία των εξαγωγών γίνεται μέγιστη 34433 χιλ. δρχ. κατά το έτος 1990.

Πίνακας 10 : Αξία εξαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου σε γήρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά τα έτη 1984 - 1994.

Αξία εξαγωγών σε χιλ. δρχ.

	Γαλλία	Γερμανία	Ιταλία	Ηνωμένο Βασίλειο	Δανία	Βέλγιο Λοι έμβοιργο	Νορβηγία	Σύνολο	Αποκλη- θρισμέν Σύνολο
1984	1093	1189	-	-	-	-	-	2282	2282
1985	-	1067	168	695	-	-	-	1930	1556
1986	929	1299	-	431	-	-	-	2659	1833
1987	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1988	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1989	164	6167	-	408	144	-	-	6884	3129
1990	-	30104	1049	1580	-	120	1580	34433	1320
1991	105	4356	-	9225	-	-	198	13884	436
1992	87	142	1596	536	-	-	277	2638	701
1993	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1994	-	3677	-	-	-	-	-	3677	700

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε. Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδας

Οι ποσότητες που εξάγονται σε τρίτες χώρες είναι μεγαλύτερες από αυτές που εξάγονται στην Ε.Ε. (Πίνακας 11)

Πίνακας 11: Εξαγωγές ντομάτας θερμοκηπίου σε τρίτες χώρες.
κατά τα έτη 1984 - 1994.

ποσότητα σε τόννους
αξία σε χιλ. δρχ.

Έτος	Χώρα	Ποσότητα	Αξία
	Σουδάν	6	675
	Σ. Αραβία	164	7196
	Κουβέιτ	1	102
1984	Μπαχρέϊν	-	23
	Κατάρ	-	9
	Η. Α. Εμιράτα	1	80
	Σύνολο	172	8085
	Αυστρία	22	1917
	Η.Π.Α.	2	190
1985	Σ. Αραβία	1	124
	Η. Α. Εμιράτα	1	115
	Λοιπές χώρες	47	3521
	Σύνολο	73	5867
	Αυστρία	29	1482
1986	Λοιπές χώρες	39	3992
	Σύνολο	68	5474
	Σουηδία	8	640
1987	Λοιπές χώρες	47	6114
	Σύνολο	55	6754
	Ελβετία	10	675
	Μαλτα	3	324
	Τουρκία	1	267
	Σ. Ένωση	11	1247
1988	Παναμάς	2	418
	Μπαχάμες	-	122
	Κύπρος	92	14231
	Λοιπές χώρες	1	178
	Σύνολο	120	17462

Έτος	Χώρα	Ποσότητα	Αξία
	Μάλτα	3	769
	Γιουγκοσλαβία	1	175
	Σ. Ένωση	28	3030
	Βουλγαρία	29	11419
	Λιβερία	2	1320
	Σεϋχέλλες	18	5452
	Ονδούρα	3	459
	Παναμάς	9	1357
	Μπαχάμες	1	334
	Άγιος Βικέντιος	1	244
1989	Κύπρος	23	5193
	Λίβανος	2	979
	Μαλβίδες	3	844
	Λοιπές χώρες	148	47918
	Σύνολο	271	79493
	Μάλτα	4	1508
	Γιουγκοσλαβία	1968	372445
	Σ. Ένωση	26	4463
	Πολωνία	14	3332
	Βουλγαρία	3	7484
1990	Λιβερία	20	4634
	Η.Π.Α.	1	209
	Ονδούρα	1	213
	Παναμάς	9	1811
	Κύπρος	44	7077
	Λίβανος	6	1117
	Λοιπές χώρες	42	37318
	Σύνολο	2138	441611
	Μάλτα	20	6220
	Γιουγκοσλαβία	172	36294
	Σ. Ένωση	9	1892
	Πολωνία	84	16334
	Τσεχοσλοβακία	19	3592
	Ουγγαρία	4	848
	Βουλγαρία	19	3133
1991	Λιβερία	5	3067
	Ονδούρα	1	126
	Παναμάς	8	987
	Μπαχάμες	2	381
	Βραζιλία	1	157

Έτος	Χώρα	Ποσότητα	Αξία
	Κύπρος	74	16936
	Λοιπές χώρες	72	17801
	Σύνολο	490	106878
	Τσεχοσλοβακία	37	5564
	Ρουμανία	0,6	784
	Βουλγαρία	0,6	3577
	Μολδαβία	1	519
	Σ. Ένωση	1	248
	Μάλτα	15	4130
	Γιουγκοσλαβία	296	64752
	Λιβερία	16	5113
	Η.Π.Α	1	418
	Βερμούδες	0,3	74
	Ονδούρα	8	3063
	Παναμάς	50	6612
	Αϊτή	0,1	75
	Μπαχάμες	4	1093
1992	Αντίγκουα και Μπαρμπούντα	0,1	44
	Άγιος Βικέντιος	8	2147
	Βραζιλία	9,7	239
	Κύπρος	103	35259
	Λίβανος	1	204
	Αφγανισταν	6	11099
	Σύνολο	549,4	145054
	Νορβηγία	0,7	750
	Πολωνία	4	482
	Δημοκρατία της Τσεχίας	1	169
	Σλοβακία	5	1217
1993	Ρουμανία	3	529
	Βουλγαρία	245	14479
	Αλβανία	163	7297
	Ρωσία	2	1090
	Μάλτα	23	6631

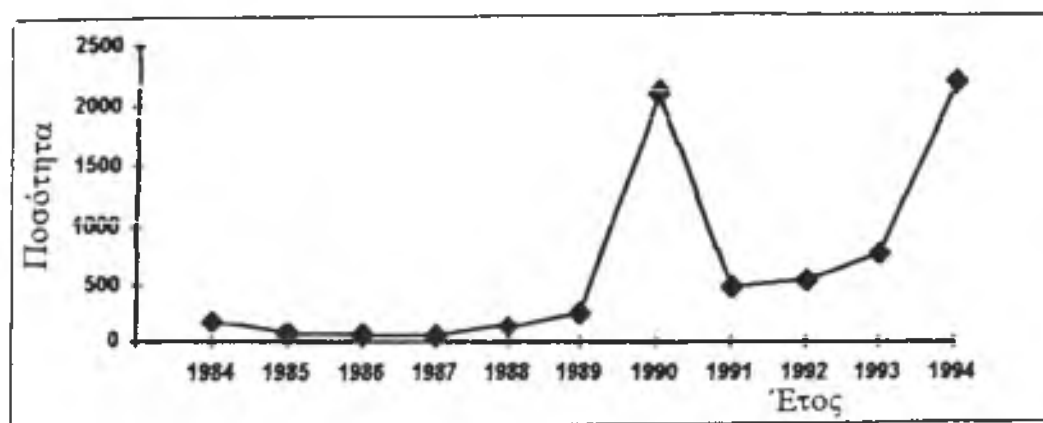
Έτος	Χώρα	Ποσότητα	Αξία
	Σλοβενία	31	902
	Βοσνία - Ερζεγοβίνη	6	1244
1993	Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας	11	2101
	Αίγυπτος	2	452
	Λιβερία	0,2	85
	Η.Π.Α.	8	14031
	Ονδούρα	1	441
	Παναμάς	12	3442
	Μπαχάμες	7	2506
	Άγιος Βικέντιος	0,1	33
	Κύπρος	256	86591
	Λίβανος	0,1	29
	Σύνολο	781,1	144501

	Πολωνία	1	184
	Δημοκρατία της Τσεχίας	11	1570
	Ρουμανία	12	506
	Βουλγαρία	556	37403
	Αλβανία	954	59048
	Ουκρανία	0,3	63
	Ρωσία	44	11508
	Μάλτα	8	2344
	Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας	0,5	89
	Μαρόκο	0,02	7
1994	Λιβερία	3	1152
	Η.Π.Α.	0,1	54
	Ονδούρα	0,1	36
	Παναμάς	13	5104
	Μπαχάμες	4	1379

Έτος	Χώρα	Ποσότητα	Αξία
	Ντομίνικα	0,04	9
	Άγιος Βικέντιος	0,09	28
	Κολομβία	0,2	106
	Κύπρος	612	197991
	Συρία	0,3	155
	Ισραήλ	16	6353
	Βανουάτου	0,1	53
	Σύνολο	2235,7	325151

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε. . Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος.

Η ποσότητα των εξαγωγών σε τρίτες χώρες αυξομειώνεται από έτος σε έτος, (Διάγραμμα 4).

Διάγραμμα 4 : Διαχρονική εξέλιξη εξαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου σε τρίτες χώρες.

Η μεγαλύτερη ποσότητα των εξαγόμενων προϊόντων διοχετεύεται σε χώρες, με ελάχιστα ανεπτυγμένο τεχνικό εξοπλισμό στην κατασκευή θερμοκηπίων. Η Κύπρος είναι μία χώρα που εισάγει μεγάλη ποσότητα ντομάτας θερμοκηπίου, από την χώρα μας.

Η αξία των εξαγωγών σε τρίτες χώρες, δίδει περισσότερο συνάλλαγμα στην χώρα μας, απότι οι εξαγωγές στις χώρες της Ε.Ε.

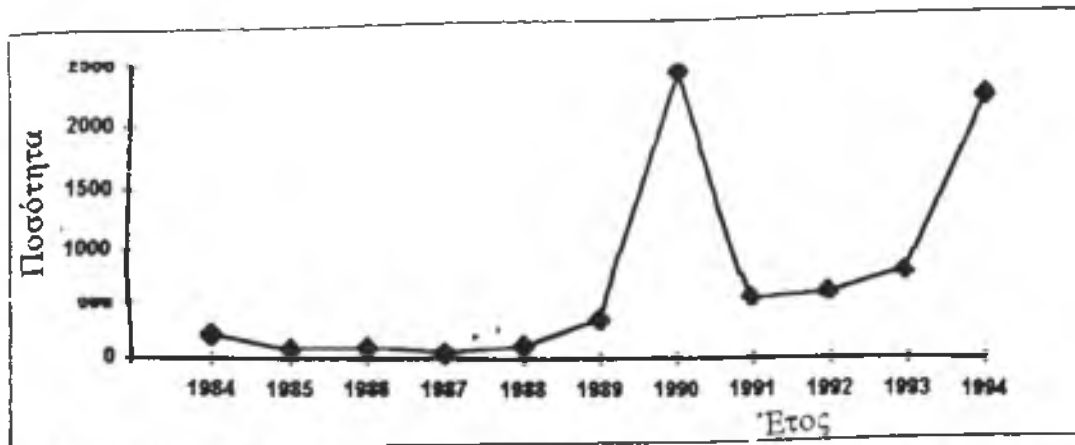
Μετά τη μελέτη της διαχρονικής εξέλιξης των εξαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου (Πίνακας 12) παρατηρείται πως οι ποσότητες εξαγωγών αυξομειώνονται από έτος σε έτος, με εύρος από 55 τόνους το 1987 σε 2474 τόνους το 1990 (Διάγραμμα 5).

Πίνακας 12: Διαχρονική εξέλιξη των εξαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου κατά τα έτη 1984 - 1994.

ποσότητα σε τόνους
αξία σε χιλ.δρχ.

Έτος	Ποσότητα	Αξία	Αποπληθωρισμένη Αξία	Δρχ/κιλό
1984	219	10367	10367	47.3
1985	92	7707	6687	84.7
1986	100	7433	5126	74.3
1987	55	6754	4020	122.8
1988	120	17462	9094	145.5
1989	351	86376	39261	246.0
1990	2474	474775	183310	191.9
1991	544	121652	38255	223.6
1992	590	149942	39878	254.1
1993	790	146264	55159	185.1
1994	2291	332853	72359	145.2

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε. Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδας

Διάγραμμα 5 : Διαχρονική εξέλιξη της ποσότητας των εξαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου κατά τα έτη 1984 - 1994.

Η αξία των εξαγωγών μεταξύ των ετών 1984 - 1994 αυξήθηκε κατά 197%. Η τιμή ανά κιλό μειώθηκε κατά 47,9%. Το φαινόμενο αυτό οφείλεται στην σημαντική αύξηση της εξαγόμενης ποσότητας προϊόντων κατά 946%.

Η συνολική ποσότητα εξαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου αποτελεί ελάχιστο ποσοστό, περίπου 0,3%, του συνόλου εξαγωγών νωπών λαχανικών (Πίνακας 13)

Πίνακας 13 : Ποσοστό % της ποσότητας εξαγωγών ντομάτας
θερμοκηπίου επί της συνολικής ποσότητας
εξαγωγών νωπών λαχανικών κατά τα έτη 1984 - 1990,
ποσότητα σε τόννους

Έτος	Ποσότητα εξαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου	Συνολική ποσότητα εξαγωγών νωπών λαχανικών	Ποσοστό %
1984	219	186743	0,1
1985	92	156119	0,05
1986	100	130996	0,07
1987	55	97753	0,05
1988	120	55992	0,2
1989	351	120299	0,3
1990	2474	151011	1,6

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος,
Α.Τ.Ε. Διεύθυνση μελετών και προγραμματισμού,
Τμήμα στατιστικής.

Το ποσοστό αυτό αυξάνει συνεχώς μεταξύ των ετών 1984 -1990, με εύρος από 0,05 -1,6 %.

Ταυτόχρονα, η συνολική αξία εξαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου καταλαμβάνει ένα ελάχιστο ποσοστό 0,5%, της συνολικής αξίας εξαγωγών των νωπών λαχανικών (Πίνακας 14). Το ποσοστό αυτό αυξάνει συνεχώς κατά τα έτη 1984 - 1990, με εύρος 0,11% - 2,9%.

Πίνακας 14 : Ποσοστό % της αξίας εξαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου επί της συνολικής αξίας εξαγωγών νωπών λαχανικών, κατά τα έτη 1984 - 1990.

αξία σε χιλ.δρχ.

Έτος	Αξία εξαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου	Συνολική αξία εξαγωγών νωπών λαχανικών	Ποσοστό %
1984	10367	8781000	0,11
1985	7797	8740000	0,08
1986	7433	10153000	0,07
1987	6754	8141000	0,08
1988	17462	6285000	0,2
1989	86376	12364000	0,7
1990	474775	16056000	2,9

ΠΗΓΗ : Ε.Σ.Υ.Ε. , Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος
Α.Τ.Ε. Δ/ση μελετών και προγραμματισμού
Τμήμα στατιστικής

Παρότι η Ελλάδα εξάγει ποσότητες ντομάτας θερμοκηπίου, παράλληλα εισάγει προϊόν από τις ίδιες χώρες. Το γεγονός αυτό εξηγείται ως εισαγωγή διαφορετικών ποικιλιών και σε εποχή που δεν υπάρχει επάρκεια του προϊόντος στη χώρα μας.

Η Ελλάδα εισάγει ντομάτα θερμοκηπίου και από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και από τρίτες χώρες.

Στον πίνακα 15 παρατηρείται πως τα έτη 1984, 1985, 1986, 1988, 1989 και 1994, δεν εισήχθησε καμμία ποσότητα ντομάτας θερμοκηπίου από τις χώρες της Ε.Ε.

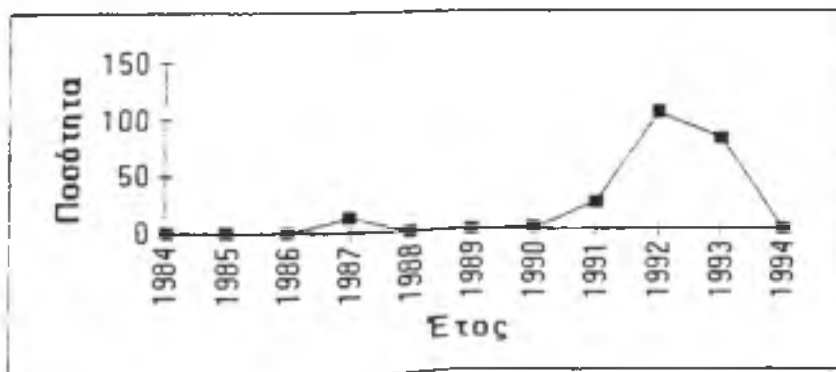
Πίνακας 15 : Ποσότητα εισαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου από
χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τα έτη 1984 - 1994.

ποσότητα σε τόννους

	Βέλγιο Λουξεμβούργο	Γερμανία	Κάτω Χώρες	Γαλλία	Ιταλία	Σύνολο
1984	-	-	-	-	-	-
1985	-	-	-	-	-	-
1986	-	-	-	-	-	-
1987	12	1	-	-	-	13
1988	-	-	-	-	-	-
1989	-	-	-	-	-	-
1990	-	-	1	-	-	1
1991	-	-	24	-	-	24
1992	-	-	67	37	0.1	104.1
1993	-	-	2	0.5	78	80.5
1994	-	-	-	-	-	-

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε. Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος.

Η εισαχθήσα ποσότητα αυξομειώνεται κατά τα έτη 1987 -1993, με μέγιστη τιμή 104,1 τόνους, το έτος 1992 (Διάγραμμα Β).

Διάγραμμα Β : Μεταβολή της ποσότητας εισαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου από χώρες της Ε.Ε. κατά τα έτη 1984 - 1994.

Η μέγιστη ποσότητα εισαγωγών γίνεται από τις Κάτω Χώρες. Το στοιχείο αυτό είναι αναμενόμενο, διότι οι χώρες αυτές διαθέτουν πολλές θερμοκηπιακές μονάδες και οργανωμένο πρόγραμμα εξαγωγών.

Συγκρίνοντας τους πίνακες 9 και 15 παρατηρείται πως το έτος 1988 δεν έγινε ούτε εξαγωγή, ούτε εισαγωγή ντομάτας θερμοκηπίου, από τις χώρες της Ε.Ε. παρότι η παραγωγή του προϊόντος, το έτος εκείνο, δεν ήταν εξαιρετικά υψηλή.

Η αξία των εισαγωγών αυξομειώνεται, (Πίνακας 16) όπως άλλωστε και η ποσότητα, κατά τα έτη 1987 - 1993, με μέγιστη τιμή 28774 χιλ.δρχ., το έτος 1992.

Πίνακας 16: Αξία εισαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου από χώρες της Ε.Ε. κατά τα έτη 1984 - 1994.

αξία σε χιλ.δρχ.

	Βέλγιο Λουξεμβούργο	Γερμανία	Κάτω Χώρες	Γαλλία	Ιταλία	Σύνολο	Αποκλήθει μισμένο παιόλο
1984	-	-	-	-	-	-	-
1985	-	-	-	-	-	-	-
1986	-	-	-	-	-	-	-
1987	1188	128	-	-	-	1316	1316
1988	-	-	-	-	-	-	-
1989	-	-	-	-	-	-	-
1990	-	-	191	-	-	191	124
1991	-	-	6827	-	-	6827	3631
1992	-	-	20060	8694	20	28774	13019
1993	-	-	1280	144	8906	1424	581
1994	-	-	-	-	-	-	-

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε. - Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος.

Κατά τα έτη 1984 — 1986 δεν εισήχθει καμμία ποσότητα ντομάτας θερμοκηπίου από τρίτες χώρες (Πίνακας 17)

Πίνακας 17: Ποσότητα εισαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου από τρίτες χώρες κατά τα έτη 1984 - 1994.

ποσότητα σε τόνους

	Τουρκία	Αιγύπτος	Κίπρος	Ιορδάνια	Λιβύη	Μαρόκο	Δημ. Νότιου Αφρικής	Ναμίμπια	Ισραήλ	Σύνολο
1984	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1985	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1986	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1987	182	2	12	13	-	-	-	-	-	209
1988	80	-	-	-	-	-	-	-	-	80
1989	40	-	-	-	-	-	-	-	-	40
1990	-	-	3	-	18	-	-	-	-	21
1991	13	-	2	-	-	-	-	-	-	15
1992	12	-	-	-	-	37	0.1	-	-	49.1
1993	67	1	-	-	-	-	-	1	-	69
1994	38	-	18	-	-	-	2	-	2	60

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος.

Η μεγαλύτερη ποσότητα προϊόντος εισάγεται από την Τουρκία, (Πίνακας 18). Η ποσότητα των εισαγωγών κατά τα έτη 1987 - 1994 μειώθηκε κατά 71,2%. Η αντίστοιχη αξία των εισαγωγών μειώθηκε κατά 80,6%.

Κεφάλαιο 1

Πίνακας 18: Αξία εισαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου από τρίτες χώρες κατά τα έτη 1984 - 1994.

αξία σε χιλ.δρχ.

	Τουρκία	Αιγύπτος	Κίπρος	Ισραήλ	Λιβύη	Μαρόκο	Δημ. Νοτιο Αφρικής	Ναμίβια	Ισραήλ	Σύνολο
1984	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1985	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1986	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1987	17039	302	1172	1218	-	-	-	-	-	19731
1988	7747	-	-	-	-	-	-	-	-	7747
1989	6168	-	-	-	-	-	-	-	-	6168
1990	-	-	604	-	2111	-	-	-	-	2715
1991	2177	-	403	-	-	-	-	-	-	2580
1992	1385	-	-	-	-	10213	56	-	-	11654
1993	11029	213	-	-	-	-	-	682	-	11924
1994	6151	-	2842	-	-	-	764	-	551	10508

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε. - Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος.

Μελετώντας τη διαχρονική εξέλιξη των εισαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου, κατά τα έτη 1987 - 1994, (Πίνακας 19)!, η ποσότητα των εισαγωγών αυξήθηκε κατά 438%, (Διάγραμμα 7) και η αξία αυξήθηκε κατά 432%.

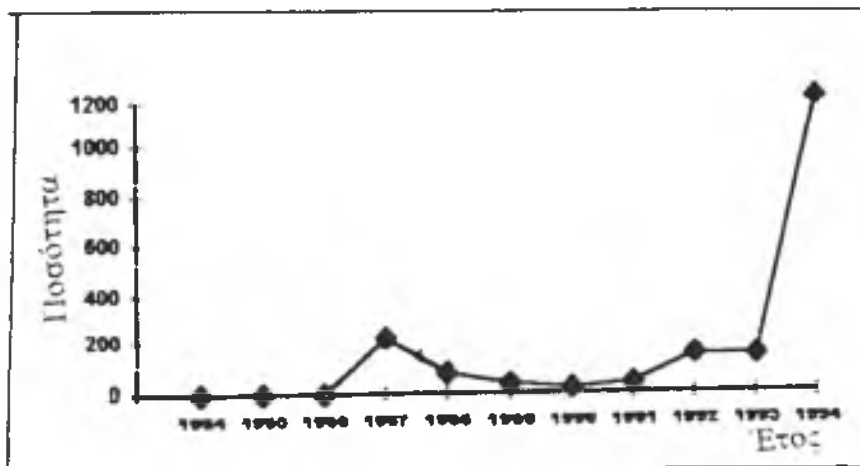
Η τιμή ανά κιλό μειώθηκε κατά 1%.

Πίνακας 19 : Διαχρονική εξέλιξη των εισαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου κατά τα έτη 1984 - 1994.

ποσότητα σε τόνους
αξία σε χιλ.δρχ.

Έτος	Ποσότητα	Αξία	Αποπληθωρισμένη Αξία	Δρχ/κιλό
1984	-	-	-	-
1985	-	-	-	-
1986	-	-	-	-
1987	221	21048	21048	95.2
1988	80	7747	6801	96.8
1989	40	6168	4744	154.2
1990	22	2906	1809	132.1
1991	50	9428	5014	241.7
1992	154	40430	18294	262.5
1993	150	115234	47034	768.2
1994	1190	302786	111729	254.4

ΠΗΓΗ : Ε.Σ.Υ.Ε. - Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδας.

Διάγραμμα 7 : Διαχρονική εξέλιξη των εισαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου.

Η ποσότητα των εισαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου καταλαμβάνει ένα μικρό ποσοστό, 0,35 % περίπου, του συνόλου της ποσότητας εισαγωγών νωπών λαχανικών (Πίνακας 20)

Πίνακας 20 : Ποσοστό % της ποσότητας εισαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου επί της συνολικής ποσότητας εισαγωγών νωπών λαχανικών κατά τα έτη 1984 - 1990,

ποσότητα σε τόνους

Έτος	Ποσότητα εισαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου	Συνολική ποσότητα εισαγωγών νωπών λαχανικών	Ποσοστό %
1984	-	38170	0
1985	-	40843	0
1986	-	50037	0
1987	221	112511	0,2
1988	80	67993	0,1
1989	40	106851	0,03
1990	22	98850	0,02

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε. , Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος,
Α.Τ.Ε. , Δ/ση Μελετών και Προγραμματισμού,
Τμήμα στατιστικής.

Το ποσοστό αυτό συνεχώς μειώνεται λόγω της αύξησης της παραγωγής του προϊόντος στη χώρα μας.

Η αντιστοιχη αξία αποτελεί και αυτή ένα ελάχιστο ποσοστό, περίπου 0,5%, της συνολικής αξίας των εισαγωγών νωπών λαχανικών (Πίνακας 21)

Το ποσοστό αυτό μειώνεται συνεχώς, αφού μειώνεται η εισαχθήσα ποσότητα.

Πίνακας 21: Ποσοστό % της αξίας εισαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου επί της συνολικής αξίας εισαγωγών νωπών λαχανικών, κατά τα έτη 1984 - 1990, αξία σε χιλ.δρχ.

Έτος	Αξία εισαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου	Συνολική αξία εισαγωγών νωπών λαχανικών	Ποσοστό %
1984	-	2412000	0
1985	-	2602000	0
1986	-	4280000	0
1987	21048	6396000	0,3
1988	7747	4845000	0,1
1989	6168	8438000	0,07
1990	2906	10402000	0,02

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., Εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος
Α.Τ.Ε. Δ/νση Μελετών και Προγραμματισμού
Τμήμα στατιστικής.

Συγκρίνοντας τους πίνακες 15 και 22, το ποσοστό της εξαγόμενης ποσότητας ντομάτας θερμοκηπίου επί του συνόλου των εξαγόμενων νωπών λαχανικών, είναι σχεδόν ίσο με το ποσοστό της εισαχθήσας ποσότητας του προϊόντος, επί του συνόλου των εισαγόμενων νωπών λαχανικών. Αντίστοιχα, μετά από σύγκριση των πινάκων 16 και 23, το ποσοστό της αξίας των εξαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου, επί των εξαγωγών νωπών λαχανικών είναι περίπου ίσο με το ποσοστό της αξίας των εισαγωγών του προϊόντος, επί του συνόλου των εισαγωγών νωπών λαχανικών.

Στην μεγαλύτερη λαχαναγορά της χώρας μας, την Κεντρική Λαχαναγορά Αθηνών τίθεται σε εμπορία το 1/3 περίπου του συνόλου ντομάτας στη χώρα μας (Πίνακας 22)

Πίνακας 22: Εισκομισθήσα ποσότητα ντομάτας στην Κεντρική Λαχαναγορά Αθηνών.

ποσότητα σε τόνους

	1993	1994	1995	Μεταβολή % 1994/1993	Μεταβολή % 1995/1994
Ιούλιος	7723	8019		3.8	
Αύγουστος	5675	6251		10.1	
Ιανουάριος - Αύγουστος	55481	59344		7.0	
Σεπτέμβριος	6106	6519		6.8	
Ιανουάριος - Σεπτέμβριος	61587	65863		6.9	
Οκτώβριος	6253	5050		-19.2	
Ιανουάριος - Οκτώβριος	67840	70913		4.5	
Νοέμβριος	6372	5326		-16.4	
Ιανουάριος - Νοέμβριος	74212	76239		2.7	
Ιανουάριος		4388	5080		15.8
Φεβρουάριος		5145	4751		-7.7
Ιανουάριος - Φεβρουάριος		9533	9831		3.1
Μάρτιος		6971	6689		-4.0
Ιανουάριος - Μάρτιος		16504	16520		0.1
Απρίλιος		9201	7980		-13.3
Ιανουάριος - Απρίλιος		25705	24500		-4.7
Μάιος		9583	10723		
Ιανουάριος - Μάιος		35288	35223		

ΠΗΡΗ: Ε.Σ.Υ.Ε.....

Παρατηρείται πως το έτος 1993, κατά τους μήνες Ιούλιος - Νοέμβριος, η προσφερόμενη ποσότητα παραμένει σχεδόν σταθερή. Το 1994, η προσφορά γίνεται μέγιστη τον μήνα Μάιο. Το 1995, κατά τους μήνες Ιανουάριο - Μάιο, η προσφορά της ντομάτας αυξάνεται συνεχώς.

Ένα μικρότερο ποσοστό 1/20 του προϊόντος τίθεται σε εμπορία στην Κεντρική Λαχαναγορά Θεσσαλονίκης (Πίνακας 23)

Πίνακας 23 : Εισκομισθήσα ποσότητα ντομάτας στην Κεντρική Λαχαναγορά Θεσσαλονίκης.

ποσότητα σε τόνους

	1993	1994	1995	Μεταβολή % 1994/1993	Μεταβολή % 1995/1994
Ιούλιος	1759	868		-50,7	
Αύγουστος	1069	812		-24,0	
Ιανουάριος - Αύγουστος	9868	7219		-26,8	
Σεπτέμβριος	1272	676		-46,9	
Ιανουάριος - Σεπτέμβριος	11140	7895		-29,1	
Οκτώβριος	948	520		-45,1	
Ιανουάριος - Οκτώβριος	12088	8415		-30,4	
Νοέμβριος	679	490		-27,8	
Ιανουάριος - Νοέμβριος	12767	8905		-30,3	
Ιανουάριος		595	320		-46,2
Φεβρουάριος		698	411		-41,1
Ιανουάριος - Φεβρουάριος		1293	731		-43,5
Μάρτιος		831	435		-47,7
Ιανουάριος - Μάρτιος		2124	1166		-45,1
Απρίλιος		835	743		-11,0
Ιανουάριος - Απρίλιος		2959	1909		-35,5
Μάιος		1038	941		-28,1
Ιανουάριος - Μάιος		4267	2850		-33,2

ΠΗΓΗ : Ε.Σ.Υ.Ε.

Κατά τους μήνες Ιούλιο - Νοέμβριο, συγκρίνοντας τα έτη 1993 και 1994, παρατηρείται μία μείωση της εισκομισθήςας ποσότητας ντομάτας. Μεταξύ των ετών 1994 και 1995 παρατηρείται μία εξίσου μεγάλη μείωση της προσφερόμενης ποσότητας, η οποία ίσως να οφείλεται στην ελάτωση της ζήτησης ντομάτας λόγω της σταδιακής αύξησης της λιανικής τιμής του συγκεκριμένου προϊόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ
ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ
ΝΤΟΜΑΤΑΣ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ

1. ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΤΗΣ ΝΤΟΜΑΤΑΣ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ

Η ντομάτα κατάγεται από τις Άνδεις της Νοτίου Αμερικής. Στην Ευρώπη μεταφέρθηκε το 1498 από τον Κολόμβο, μετά το δεύτερο ταξίδι του στην Αμερική. Σήμερα οι χώρες με την μεγαλύτερη παραγωγή ντομάτας στον κόσμο είναι η Αμερική, η Ιταλία, η Κίνα, η Τουρκία, η Ισπανία, η Ελλάδα, η Αίγυπτος κ. τ. λ. Στην Ελλάδα η ντομάτα καταλαμβάνει την πρώτη θέση ανάμεσα στα καλλιεργούμενα λαχανικά, τόσο σε έκταση όσο και σε παραγωγή. Το μεγαλύτερο μέρος των καλλιεργειών είναι υπαίθριο και μόνο το 8-10% του συνόλου αφορά θερμοκηπιακές καλλιέργειες.

Η ντομάτα ανήκει στην οικογένεια *Solanaceae*. Το βοτανικό της όνομα είναι *Lycopersicon esculentum*. Οι πλέον συνηθισμένες ποικιλίες ντομάτας που χρησιμοποιούνται στην χώρα μας είναι:

Early Pack, Saint Pierre, Ace, Precoco, Marmande, E5- 58, H-1370, Roma, Improved Pearson, Saint Pierre.

Τα υβρίδια που καλλιεργούνται περισσότερο στην χώρα μας είναι:

A 200, Carmello G.C 204, Dombó, Dombito, Fantastic No(1), Duranto, Jolly, Agela, Lucy, Noria, A-200V, Big Early, Robin, Caru 50, Domingo (617).

Ακολουθεί αναλυτικός πίνακας (πίνακας 24), με τα υβρίδια, τις ποικιλίες ντομάτας θερμοκηπίου και τους προμηθευτές αυτών, που καλλιεργούνται σήμερα.

ίνακας 24 : Υβρίδια και ποικιλίες ντομάτας θερμοκηπίου

κατηγορία	Διατηρησιμότητα			Ανάπτυξη				
μορφή νομα	Υβρίδιο	Ποικιλία	Κλασική	Long life	Long self life	Θαμνώδης	Ατέρμονη	Ενδιάμεση
BAKO A.E.								
ARETTA	•		•				•	
INERA	•				•		•	
ISERA	•				•		•	
GRIS A.E.								
COR	•		•				•	
GROSEM E.Π.Ε.								
ARLY	•				•		•	
DRYBEL S200	•				•		•	
IANA	•				•		•	
GROSYSTEM A.E.								
01	•			•			•	
DELINA	•		•				•	
G 20 - 24	•			•			•	
G25 - 25	•				•		•	
LBORAN	•				•		•	
ELEN	•		•				•	
RETON	•		•				•	
ODRO	•		•				•	
LAGDA	•		•				•	
ANDALENA	•		•				•	
ATRA	•		•				•	
KALA	•		•				•	
ALENTIN	•		•				•	
ERONICA	•		•				•	

GAKIS SEEDS

LETICO	•			•			•
RUSO	•		•				•
ORTINA	•			•			•
ATCH	•						•
YSIKA	•			•			•

ΚΡΟΖΑ Ε.Π.Ε.

281	•			•			•

ΡΟΑΞΩΝ Α.Ε.

RMELITA	•		•				•
STIC	•		•				•
RING	•		•				•
ANT	•		•				•
N 1394	•		•				•
N 2820	•		•				•

ΘΟΚΗΠΕΥΤΙΚΗ - ΑΡΓΥΡΑΚΗ Α.Ε.

200	•		•				•
IDA	•		•				•
GONAUT	•		•				•
IMONAUT	•		•				•
MELA	•		•				•
	•		•				•
	•		•				•
	•		•				•
	•		•				•
8	•		•				•
7	•		•				•
MBOY	•		•				•
ECOSE	•		•				•

ΓΕΝΙΚΗ ΦΥΤΟΤΕΧΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.Β.Ε.

AGORA	•	•			•
AMATI 9070	•		•		•
ARLETTA	•		•		•
AROMA 101	•			•	•
BOA	•	•			•
GARBO 5070	•		•		•
OPTIMA	•		•		•
ROBIN	•	•			•
ROYESTA	•	•			•
UNIVERSE	•		•		•
V 2501 698	•			•	•
	•			•	•

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΣΠΙΤΙ Α.Ε.Β.Ε.

ALIA	•			•	•
BAYA	•	•			•
ELDORA	•	•			•
MELODY	•	•			•
PASO	•			•	•
SAHARA	•		•		•

ΓΕΩΧΗΜ Α.Ε.Β.Ε.

DANIELA	•			•	•
NOA	•		•		•

ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε

ΑΦΘΟΝΙΑ	•	•			•
ΓΕΩΡΓΙΑ	•	•			•
ΙΔΗ	•	•			•

ΜΑΝΚΟ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Β.Ε

ALONSO	•	•	•
ALPADO	•	•	•
CARMELLO	•	•	•
MANTHOS	•	•	•
NIKITA	•	•	•

ΚΑΝΑΗΛΙΔΗ Μ. ΣΙΑ Ο.Ε

BALLADE	•	•	•
CORRECT	•	•	•
EDISON	•	•	•
LM 309	•	•	•
LM 316	•	•	•
S - 810	•	•	•

ΚΟΡΤΣΙΔΑΚΗ - ΣΑΓΚΟΥ ΕΛΕΝΑ

ASTOR	•	•	•
CORONA	•	•	•
SABRINA	•	•	•
SECILIA	•	•	•
Η ΙΙ	•	•	•

ΚΑΝΔΡΟΣ Γ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

KONAK	•	•	•
RCH 51093	•	•	•
SANDRA	•	•	•
RCH 51089	•	•	•
SANDRINA	•	•	•
RCH 51091	•	•	•

ΣΕΓΕ Α.Β.Ε.Ε.

INTALO	•	•	•
VICENTE	•	•	•
EARLY PACK	•	•	•

ΣΠΥΡΟΣ ΣΠΥΡΟΥ Α.Ε.Β.Ε.

BARON 423	•	•	•
BARON-S 423-S	•	•	•
EMPEROR 534	•	•	•
GARNET 522	•	•	•
JOLLY PRESIDENT 547	•	•	•
URBANA 516	•	•	•

ΣΤΗΜΩΝ διάθεση ΓΕΩΧΗΜ Α.Ε.Β.Ε.

CELTICS	•	•	•

ΒΡΙΑΔΙΑ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Β.Ε.

CURBO	•	•	•
DOMBITO	•	•	•
DOMBO	•	•	•
CASTALIA	•	•	•
RED GIANT	•	•	•
STRESSA	•	•	•

ΚΕΛΛΑΣΙΝΤ Α.Ε.

ΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	•	•	•
ΚΡΟΝΟΣ	•	•	•
T 0564	•	•	•

Τα νεαρά φυτά που προέρχονται από μεταφύτευση φέρουν ρίζα θυσσανώδους μορφής. Ο κεντρικός βλαστός της ντομάτας είναι μία αλληλουχία συμποδιακά συνενωμένων βλαστών, δηλαδή το μονοχάσιο. Τα φύλλα είναι σύνθετα με 5-15 απλά φύλλα. Σχηματίζει κυματοειδείς ταξιανθίες. Τα άνθη είναι ακτινόμορφα με πενταμερή κάλυκα, πενταμερή κίτρινη στεφάνη, πέντε στήμονες και έναν ύπερο. Ο καρπός είναι ράγα, το μέγεθος και η μορφή του διαφέρουν από ποικιλία σε ποικιλία. Οι σπόροι της ντομάτας είναι πεπλατυσμένοι, με σχήμα στρογγυλό έως ωοειδές - νεφροειδές. Το βάρος χιλίων σπόρων κυμαίνεται μεταξύ 3,2 - 3,4 gr.

Στην Ελλάδα έχουν καθοριστεί δύο κυρίως περίοδοι καλλιέργειας της ντομάτας στο θερμοκήπιο:

- 1η περίοδος καλλιέργειας: μεταφύτευση: μέσα Οκτώμβρη - αρχές Νοέμβρη
 σπορά: τέλη Αυγούστου - αρχές Σεπτέμβρη
 συγκομδή: Δεκέμβριος - τέλη Ιούνη
 (6-7 μήνες)
- 2η περίοδος καλλιέργειας: μεταφύτευση: τέλη Ιανουαρίου - Φεβρουάριος
 σπορά: μέσα Νοέμβρη - αρχές Δεκέμβρη
 συγκομδή: αρχές Απριλίου - τέλη Ιούνη
 (3 μήνες)

Ο πολλαπλασιασμός της ντομάτας στην καλλιεργητική πράξη γίνεται σχεδόν αποκλειστικά με σπόρο. Η σπορά στο σπορείο γίνεται σε ομαδικά κιβώτια σποράς. Το υπόστρωμα πρέπει να είναι ελαφρύ, πορώδες, γόνιμο και απολυμασμένο. Χρησιμοποιείται κυρίως μίγμα τύρφης και περλίτη. Η πυκνότητα φύτευσης μπορεί να φτάσει και τα 1000 φυτά/m².

Η ελάχιστη θερμοκρασία που απαιτείται για το φύτεμα της ντομάτας είναι 8,7°C. Η άριστη θερμοκρασία είναι 23-25°C. Η ύρδευση στο σπορείο αποτελεί μία απαραίτητη εργασία για την βλάστηση των σπόρων. Τα σπορόφυτα θα πρέπει να λυπαίνονται τακτικά. Απαιτούνται 100-150 mg/l N, στο θρεπτικό διάλυμα και νιτρικό κάλιο διότι η ντομάτα είναι καλιόφιλο φυτό. Η φυτοπροστασία πρέπει να επικεντρώνεται στην πρόληψη παθογόνων του γένους *Phytophthora*, *Pythium*, *Sclerotinia*, κ.λ.π. και εντόμων όπως ο αλευρώδης και οι υπονομευτές φύλλων.

Ακολουθεί η πρώτη μεταφύτευση και τα νεαρά φυτάρια τοποθετούνται σε ατομικά γλαστράκια. Οι περιποιήσεις που απαιτούνται σε αυτό το στάδιο είναι ίδιες με αυτές που χρειάζονται τα φυτάρια στο σπορείο. Αφού τα φυτάρια αποκτήσουν 6-9 πραγματικά φύλλα θα είναι έτοιμα για την δεύτερη και τελική μεταφύτευση τους στην οριστική θέση παραμονής τους, στο θερμοκήπιο.

Πριν την δεύτερη μεταφύτευση, πρέπει το έδαφος του θερμοκηπίου να προετοιμαστεί κατάλληλα. Οργώνεται σε βάθος 20-30 cm με άροτρο. Ακολουθούν δύο φρεζαρίσματα σταυρωτά και το έδαφος απολυμαίνεται συνήθως με βρωμούχο μεθύλιο. Μετά την απολύμανση γίνεται η προσθήκη των λιπασμάτων στο έδαφος. Η βασική λίπανση συνήθως περιλαμβάνει προσθήκη 8-12 Kgr αζώτου, 30-50 Kgr P_2O_5 / στρέμμα, 0-30 Kgr K_2O και 20-30 Kgr $MgSO_4 \cdot 2H_2O$ / στρέμμα.

Ακολουθεί η τελική μεταφύτευση στο χώρο του θερμοκηπίου με πυκνότητα φύτευσης 2500-3500 φυτά/ στρέμμα. Οι αποστάσεις φύτευσης είναι 0,50-0,60m μεταξύ των διπλών γραμμών, 1,0-1,3m οι διαδρόμοι μεταξύ των διπλών γραμμών και 0,3-0,4m τα φυτά πάνω στην ίδια γραμμή.

Η άριστη θερμοκρασία στο εσωτερικό του θερμοκηπίου κυμαίνεται στους 19-21°C την ημέρα και 15-16°C την νύκτα. Η σχετική υγρασία πρέπει να είναι μεταξύ 65-80%. Οι συγκεντρώσεις CO_2 μπορούν να φτάσουν και τα 1000-1100ppm.

Οι καλλιεργητικές φροντίδες είναι απαραίτητες και περιλαμβάνουν κατ' αρχήν την άρδευση, η οποία μπορεί να γίνει είτε με αυλάκια είτε με μικροεκτοξευτήρες, είτε με σταγόνες. Η συνολική ποσότητα νερού που απαιτείται ανέρχεται στα 700-850m³. Η επιφανειακή λίπανση αρχίζει λίγο μετά την εγκατάσταση των φυτών στο έδαφος του θερμοκηπίου. Από την μεταφύτευση μέχρι την καρπόδεση της 1ης ταξιανθίας απαιτούνται 100-150mg/lit N, 100-150mg/lit K και 0-2 mg/lit Mg. Από την καρπόδεση της πρώτης ταξιανθίας μέχρι την καρπόδεση της δέκατης ταξιανθίας απαιτούνται 100-150mg/lit N, 150-250mg/lit K και 0-40mg/lit Mg. Μέχρι τις τελευταίες 20 ημέρες πριν την λήξη της καλλιέργειας απαιτούνται 120-130mg/lit N, 150-300mg/lit K και 0-40mg/lit Mg.

Η φυτοπροστασία πρέπει να είναι προληπτική αλλά και θεραπευτική, χρησιμοποιώντας οποιοδήποτε σκεύασμα είναι αναγκαίο.

Το κλάδεμα είναι μία απαραίτητη καλλιεργητική φροντίδα. Περιλαμβάνει την αφαίρεση βλαστών, συνήθως με βάση το μονοστέλεχος σύστημα, την αφαίρεση των φύλλων και το αραίωμα των καρπών.

Η υποστήλωση είναι αναγκαία και γίνεται με χρήση σπάγγου και ειδικών clips.

Συχνά, για την υποβοήθηση της επικονίασης γίνεται τεχνητή δόνηση των ταξιανθιών, είτε με το χέρι είτε με ειδικούς δονητές, ή χρήση επικονιαστών εντόμων (*Bombus terrestris*). Για την υποκατάσταση της γονιμοποίησης χρησιμοποιούνται φυτορμόνες, όπως το β-NAA.

Η συγκομδή αρχίζει δύο περίπου μήνες μετά την μεταφύτευση. Η ντομάτα καταναλώνεται στο στάδιο του φυσιολογικά ώριμου καρπού. Η συχνότητα συγκομδής στο θερμοκήπιο ανέρχεται στις 2-3 φορές την εβδομάδα. Η απόδοση φτάνει τους 12-15 τόννους/στρέμμα για την καλλιέργεια που διαρκεί από τα μέσα Νοεμβρίου έως τα τέλη Ιουνίου και στους 15-25 τόννους/στρέμμα για την καλλιέργεια που διαρκεί από τα τέλη Αυγούστου έως τα τέλη Ιουνίου.

Αμέσως μετά την συγκομδή, οι ντομάτες κατατάσσονται σε ποιοτικές κατηγορίες (Διαλογή).

Οι συγκομσθέντες καρποί της ντομάτας συσκευάζονται σε ξύλινα, πλαστικά ή χάρτινα τελάρα, διαστάσεων 40x30x15cm.

Η διάρκεια αποθήκευσης της ντομάτας είναι μικρή. Ο χρόνος ζωής των καρπών δεν είναι μεγαλύτερος από 2-3 εβδομάδες.

Απαύγασμα όλων αυτών, η δυσκολία της καλλιεργητικής τεχνικής της ντομάτας αλλά και τα υψηλά έσοδα που μπορεί να επιφέρει η καλλιέργεια της, αν ακολουθηθούν οι σωστές τεχνικές.

2. ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Στο κεφάλαιο αυτό θα προσδιοριστεί το κόστος παραγωγής της καλλιέργειας ντομάτας θερμοκηπίου, στην Ελλάδα.

Η γνώση του κόστους παραγωγής είναι σημαντική για:

- τον παραγωγό, γιατί πληροφορείται το κόστος της καλλιέργειας του και προσπαθεί να μειώσει τις δαπάνες ενώ παράλληλα οδηγείται σε σύγκριση του κόστους δύο ή περισσότερων καλλιεργειών και επιλέγει εκείνη που συμφέρει περισσότερο.
- τον καταναλωτή, γιατί όπου τα προϊόντα διατροφής παράγονται με χαμηλό κόστος θα πουλιούνται στην αγορά φθηνότερα, ώστε να μπορούν να τα αγοράσουν και αυτοί που έχουν χαμηλά εισοδήματα.
- το κράτος, το οποίο αφού γνωρίζει το κόστος παραγωγής κάθε προϊόντος, όταν αυτό είναι πολύ υψηλό, μπορεί να παρέμβει με διάφορα μέτρα πολιτικής τιμών, ώστε να βελτιώσει την οικονομική θέση των παραγωγών και συγχρόνως να μην επιβαρύνεται η κατανάλωση με τις πολύ υψηλές τιμές των προϊόντων.

Για τον προσδιορισμό του κόστους χρησιμοποιείται μία υποθετική γεωργική εκμετάλλευση καλλιέργειας ντομάτας σε υαλόφρακτο θερμοκήπιο, εκτάσεως ενός (1) στρέμματος.

Στην αρχή γίνεται απογραφή των περιουσιακών της στοιχείων. Δηλαδή γίνεται λεπτομερής και ακριβής, κατά είδος, ποσότητα και αξία, εκτίμηση, περιγραφή και καταγραφή όλων των περιουσιακών στοιχείων της γεωργικής εκμετάλλευσης, σε δεδομένη χρονική στιγμή (τέλη 1995).

- Οι αξίες των περιουσιακών στοιχείων έχουν εκτιμηθεί με βάση:
- τη μέθοδο αξίας ανακατασκευής ή αντικατάστασης, η οποία περιλαμβάνει το κόστος ανακατασκευής ή αντικατάστασης του ίδιου περιουσιακού στοιχείου σύμφωνα με τις τρέχουσες τιμές των επί μέρους υλικών που επικρατούν στην αγορά κατά τον χρόνο της εκτίμησης. Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της αξίας των έργων βελτιώσεων και των γεωργικών κτισμάτων.

- τη μέθοδο της τρέχουσας αγοραίας αξίας, η οποία αφορά την εκτίμηση ενός περιουσιακού στοιχείου, όπως αυτή διαμορφώνεται στην αγορά σε μία ορισμένη χρονική στιγμή, σαν συνέπεια της προσφοράς και της ζήτησης. Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της αξίας των γεωργικών μηχανημάτων, εργαλείων, σκευών και αναλώσιμων υλικών.

Στη συνέχεια του κεφαλαίου υπολογίζονται οι δαπάνες χρήσης των περιουσιακών στοιχείων της γεωργικής εκμετάλλευσης.

Τα περιουσιακά στοιχεία επιβαρύνουν την γεωργική εκμετάλλευση με τα ακόλουθα:

-Ετήσια απόσβεση

Όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία υφίστανται φθορά που οφείλεται στον χρόνο, τη χρήση και την τεχνολογική απαξίωση τους.

Η ετήσια απόσβεση δίνεται από την σχέση $Aa=(K-Y)/n$ όπου

Aa : ετήσια απόσβεση

K : αρχική αξία

Y : υπολλειμματική αξία

n : υπολειπόμενη διάρκεια ζωής

Ετήσια απόσβεση : Είναι η ετήσια κατανομή δαπάνης που αντιστοιχεί στην διάρκεια της παραγωγικής περιόδου, που χρησιμοποιήθηκε το κεφαλαιουχικό αγαθό.

Αρχική αξία: Είναι η δαπάνη απόκτησης (αγορά ή ανακατασκευή του περιουσιακού στοιχείου), συν τις τυχόν δαπάνες που έχουν γίνει για την βελτίωση του (πλην των δαπανών συντήρησης και επισκευής).

Υπολλειμματική αξία: Είναι η αξία που απομένει μετά το πέρας της παραγωγικής «ζωής» του περιουσιακού στοιχείου.

- Συντήρηση .

Οι δαπάνες συντήρησης υπολογίζονται σαν ποσοστό επί της αρχικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου.

Το ποσοστό αυτό κατά κατηγορία είναι:

Για τις έγγειες βελτιώσεις: 1-2%

Για τα κτίσματα: 0,5-1%

Για τα μηχανήματα - εργαλεία: 3-6%

-Ασφάλιστρα

Τα ασφάλιστρα αποτελούν δαπάνη που γίνεται για την ασφάλιση του κεφαλαίου έναντι των κινδύνων και ζημιών (παγετός, χαλάσι, πυρκαϊά, κ.α.) που υπόκειται το γεωργικό κεφάλαιο.

Η ασφάλιση γίνεται από ασφαλιστικό φορέα (εταιρία, τράπεζα κ.τ.λ.), πληρώνοντας μία ετήσια δόση που λέγεται ασφάλιστρο και υπογράφεται η ασφαλιστική σύμβαση μεταξύ του φορέα και του παραγωγού πελάτη.

Το συνηθισμένο ασφάλιστρο κυμαίνεται στα παρακάτω όρια (επί της αξίας του εκάστοτε κεφαλαίου):

Για τα κτίσματα: ασφάλεια πυρκαϊάς 1-5^οοο.

Για τα μηχανήματα - εργαλεία: ασφάλεια πυρκαϊάς 3.5-10,5^οοο.

Το φυτικό κεφάλαιο ασφαλιζεται από τον ΕΛ.Γ.Α., στον οποίο οι αγρότες πληρώνουν μία κράτηση (2%) επί της αξίας του πωλούμενου προϊόντος. Το έδαφος και οι έγγειες βελτιώσεις δεν ασφαλιζονται γιατί δεν διατρέχουν κινδύνους.

-Τόκοι

Έκαστο κεφαλαιουχικό αγαθό αντιπροσωπεύει ένα χρηματικό κεφάλαιο, το οποίο «δεσμεύεται» κατά το χρόνο της χρησιμοποίησης του από την γεωργική επιχείρηση. Εάν ο παραγωγός είχε καταθέσει τα χρήματα αυτά σε τράπεζα θα λάμβανε τόκο, τον οποίο στην προκείμενη περίπτωση χάνει. Είναι εμφανές πως ο τόκος επιβαρύνει το κόστος παραγωγής της καλλιέργειας.

Το επιτόκιο καθορίζεται από το ύψος του τρέχοντος επιτοκίου της Α.Τ.Ε.

Κατόπιν γίνεται ταξινόμηση των δαπανών. Οι δαπάνες ταξινομούνται:

- κατά βασικούς συντελεστές παραγωγής, με σκοπό την εκτίμηση της συμμετοχής της δαπάνης κάθε βασικού συντελεστή (έδαφος, εργασία, μόνιμο, ημμόνιμο και κυκλοφοριακό κεφάλαιο) στο σύνολο των παραγωγικών δαπανών.
- σε σταθερές και μεταβλητές με σκοπό την αναλυτική διερεύνηση της μεταβολής του κόστους και για την εύρεση του άριστου μεγέθους μιας παραγωγικής δραστηριότητας.

-σε χρηματικές και μη χρηματικές, με σκοπό τον ακριβή υπολογισμό των αναγκών σε χρήμα κατά τη διάρκεια της παραγωγικής περιόδου.

Τέλος, υπολογίζονται τα οικονομικά αποτελέσματα της γεωργικής εκμετάλλευσης, τα οποία δίνουν την εικόνα της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης.

3. ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΝΤΟΜΑΤΑΣ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ

Περιουσιακά στοιχεία

Η προς κοστολόγηση γεωργική εκμετάλλευση διαθέτει τα ακόλουθα περιουσιακά στοιχεία:

A) Έδαφος

- 1) 1 στρέμμα, ιδιόκτητης γης, υπό κάλυψη, που καλύπτεται με καλλιέργεια επιτραπέζιας ντομάτας.
- 2) 1 στρέμμα, ιδιόκτητης γης, που καλύπτεται εν μέρη με τα κτίσματα της γεωργικής επιχείρησης, (σχέδιο 1).

B) Κτίσματα

- 1) Υαλόφρακτο θερμοκήπιο, επιφάνειας 1000m^2 , κατασκευής 1995, συνολικής αξίας 14750000δρχ. (σχέδιο 2).
Τα επιμέρους χαρακτηριστικά του θερμοκηπίου είναι:
 - Σκελετός από γαλβανισμένο εν θερμώ χάλυβα φέρων πλαίσια $6,4 \times 4\text{cm}$.
 - Πολλαπλή αμφίρικτη στέγη.
 - Μετωπικές πόρτες, τεμάχια 2.
 - Αυτόματη λειτουργία παραθύρων.
 - Υαλοπίνακες τύπου MARTELLE, πάχους 3,8 - 4,2 mm.
 - Θεμελίωση με στυλίσκους από οπλισμένο σκυρόδεμα διαστάσεων $0,12 \times 0,12 \times 1,00\text{m}$.
 - Περιμετρικό τοίχιο από τσιμέντο.
 - 2) Πλαστικό θερμοκήπιο που χρησιμοποιείται ως σπορείο, επιφάνειας 50m^2 κατασκευής 1995, συνολικής αξίας 425000δρχ.
 - 3) Αποθήκη προϊόντων, εργαλείων και φαρμάκων. (τα προϊόντα αποθηκεύονται σε ξεχωριστό χώρο της αποθήκης, από τα εργαλεία και τα φάρμακα), επιφάνειας 60m^2 , κατασκευής 1995, συνολικής αξίας 300000δρχ.
 - 4) Υπόστεγο στέγασης οχημάτων και μηχανημάτων, καλυμένο με φύλλα αλουμινίου, επιφάνειας 28m^2 , κατασκευής 1995, αξίας 150000δρχ.
- #### Γ) Έγχειρες βελτιώσεις
- 1) Περίφραξη με συρματοπλέγμα, συνολικού μήκους 186m, κατασκευής 1995, αξίας 93000δρχ.
 - 2) Γεώτρηση, κατασκευής 1995, αξίας 2000000δρχ.

Δ) Μηχανήματα, σκεύη, εργαλεία

- 1) Ένα γεωργικό αυτοκίνητο πετρελαίου. 2 τόννων, αγοράς 1995, αντί 4000000δρχ.
- 2) Ένας εισαγόμενος κηπευτικός ελκυστήρας 15HP. αγοράς 1995, αντί 2000000δρχ.
- 3) Παρελκόμενο ψεκαστικό 300lt, με υδραυλικό ψεκαστήρα μέσης πίεσης και με όλα τα παρελκόμενα και τα χειριστήρια. αγοράς 1995, αντί 2500000δρχ.
- 4) Φρέζα ελαφρού τύπου, πλάτους 80cm. αγοράς 1995, αντί 3000000δρχ.
- 5) Αρδευτικό σύστημα στάγδην άρδευσης, με ενσωματωμένους σταλάκτες, αγοράς 1995, αντί 1400000δρχ.
- 6) Υδρολιπαντήρας 60lt, με τα αντίστοιχα φίλτρα, αγοράς 1995, αντί 250000δρχ.
- 7) Σύστημα θέρμανσης θερμοκηπίου, το οποίο περιλαμβάνει:
 - Γαλβανισμένους σιδηροσωλήνες Φ2"
 - Λέβητας
 - Δοχείο διαστολής ανοικτού τύπου
 - Καπνοδόχο μεταλλική, ύψους 4m.
 - Κυκλοφορητές
 - Διάφορα εξαρτήματα λεβητοστασίου
 - Πίνακας διανομής ρεύματος αγοράς 1995, αντί 2724190δρχ.
- 8) Γεννήτρια, παροχής ρεύματος, αγοράς 1995, αντί 400000δρχ.
- 9) Επινώτιος ψεκαστήρας 16lt, αγοράς 1995, αντί 170000δρχ.
- 10) Απαραίτητα εργαλεία

Καλλιέργεια

- 1) Υβρίδιο επιτραπέζιας ντομάτας θερμοκηπίου

Ανθρώπινο δυναμικό

Το ανθρώπινο δυναμικό που εργάζεται στην επιχείρηση είναι ο παραγωγός (25-30 ετών) και η σύζυγος του (25-30 ετών). Όποτε κριθεί αναγκαίο απασχολείται επιπλέον ανθρώπινο δυναμικό.

Η μελέτη του κόστους παραγωγής της ντομάτας θερμοκηπίου λαμβάνει χώρα για δύο περιόδους καλλιέργειας. Η πρώτη περίοδος διαρκεί από τα τέλη Αυγούστου - τέλη Ιουνίου (περίπου 10 μήνες), ενώ η δεύτερη περίοδος διαρκεί από τα τέλη Νοεμβρίου - τέλη Ιουνίου (περίπου 7 μήνες).

Ενδεικτικά προγράμματα καλλιεργητικών εργασιών και για τις δύο περιόδους καλλιέργειας θα μπορούσαν να είναι τα ακόλουθα:

Παράρτημα 26: Ενδεικτικό πρόγραμμα καλλιεργητικών εργασιών για την δεύτερη περίοδο καλλιέργειας

Ποιότητα	Νοέμβριος	Δεκέμβριος	Ιανουάριος	Φεβρουάριος	Μάρτιος	Απρίλιος	Μάιος	Ιούνιος
		Άρδευση			Κλάδεμα υποστηλώση υδρολίπανση άρδευση	Τροποθέτηση κτινών	Κλάδεμα υποστηλώση	Κλάδεμα υποστηλώση
				Άρδευση		Κλάδεμα υποστηλώση υδρολίπανση άρδευση	Συγκομιδή διάλογη πισκείαση αποθήκευση άρδευση υδρολίπανση	Συγκομιδή διάλογη πισκείαση αποθήκευση άρδευση
		Ψεκασμός				Συγκομιδή διάλογη πισκείαση αποθήκευση		Τροποθέτηση κτινών
		Άρδευση	Άρδευση				Κλάδεμα υποστηλώση	Συγκομιδή διάλογη πισκείαση αποθήκευση άρδευση
				Κλάδεμα υποστηλώση υδρολίπανση άρδευση	Κλάδεμα υποστηλώση υδρολίπανση άρδευση	Συγκομιδή διάλογη πισκείαση αποθήκευση άρδευση υδρολίπανση	Συγκομιδή διάλογη πισκείαση αποθήκευση άρδευση υδρολίπανση	Κλάδεμα υποστηλώση
						Κλάδεμα υποστηλώση		Συγκομιδή διάλογη πισκείαση αποθήκευση άρδευση
		Άρδευση				Συγκομιδή διάλογη πισκείαση αποθήκευση	Συγκομιδή διάλογη πισκείαση αποθήκευση άρδευση υδρολίπανση	
							Κλάδεμα υποστηλώση	Συγκομιδή διάλογη πισκείαση αποθήκευση άρδευση υδρολίπανση

Κεφάλαιο 2

	Άρδευση υδρολίπανση	Κλάδεμα υποστηλώση υδρολίπανση άρδευση	Κλάδεμα υποστηλώση υδρολίπανση άρδευση	Συγκομιδή διάλογη πισκευασία αποθήκευση άρδευση υδρολίπανση	Συγκομιδή διάλογη πισκευασία αποθήκευση άρδευση υδρολίπανση	Κλάδεμα υποστηλώση
Άρδευση			Κλάδεμα υποστηλώση			Συγκομιδή διάλογη πισκευασία αποθήκευση άρδευση
				Συγκομιδή διάλογη πισκευασία αποθήκευση	Συγκομιδή διάλογη πισκευασία αποθήκευση άρδευση υδρολίπανση	
					Κλάδεμα υποστηλώση	Συγκομιδή διάλογη πισκευασία αποθήκευση άρδευση
Άρδευση		Κλάδεμα υποστηλώση υδρολίπανση άρδευση	Κλάδεμα υποστηλώση υδρολίπανση άρδευση	Συγκομιδή διάλογη πισκευασία αποθήκευση άρδευση υδρολίπανση	Συγκομιδή διάλογη πισκευασία αποθήκευση άρδευση υδρολίπανση	Κλάδεμα υποστηλώση
Άρδευση				Κλάδεμα υποστηλώση		Συγκομιδή διάλογη πισκευασία αποθήκευση άρδευση
		Εφαρμογή αυτορρόντης	Εφαρμογή αυτορρόντης	Εφαρμογή αυτορρόντης	Εφαρμογή αυτορρόντης	Εφαρμογή αυτορρόντης
Άρδευση				Συγκομιδή διάλογη πισκευασία αποθήκευση άρδευση υδρολίπανση	Κλάδεμα υποστηλώση	Συγκομιδή διάλογη πισκευασία αποθήκευση άρδευση

		Κλάδεμα επιστηλωση υδρολίπανση άρδευση	Κλάδεμα επιστηλωση υδρολίπανση άρδευση	Συγκομιδή διαλογή σισκευασία αποθήκευση άρδευση υδρολίπανση	Κλάδεμα επιστηλωση
1η Μεταποίηση				Κλάδεμα επιστηλωση	Συγκομιδή διαλογή σισκευασία αποθήκευση άρδευση
1η Μεταποίηση άρδευση	Αρδευση υδρολίπανση			Συγκομιδή διαλογή σισκευασία αποθήκευση άρδευση υδρολίπανση	Συγκομιδή διαλογή σισκευασία αποθήκευση άρδευση υδρολίπανση
1η Μεταποίηση					Κλάδεμα επιστηλωση
	Αποσκρυνση ελαστικοί βασική λίπανση ορεζαρισμα	Κλάδεμα επιστηλωση υδρολίπανση άρδευση	Κλάδεμα επιστηλωση υδρολίπανση άρδευση	Συγκομιδή διαλογή σισκευασία αποθήκευση άρδευση υδρολίπανση	Συγκομιδή διαλογή σισκευασία αποθήκευση άρδευση υδρολίπανση
				Κλάδεμα επιστηλωση	Συγκομιδή διαλογή σισκευασία αποθήκευση άρδευση
				Συγκομιδή διαλογή σισκευασία αποθήκευση άρδευση υδρολίπανση	Συγκομιδή διαλογή σισκευασία αποθήκευση άρδευση υδρολίπανση

	Φιτοτροπασία	Διανιζή πιλάκων άρδευση ουταριών			Κλάδεμα υποσηλώση	Συγκομιδή διαλογή σισκειασία αποθήκευση άρδευση	Συγκομιδή διαλογή σισκειασία αποθήκευση άρδευση
Σκορά άρδευση	Άρδευση υδρολίπανση		Κλάδεμα υποσηλώση υδρολίπανση άρδευση	Κλάδεμα υποσηλώση υδρολίπανση άρδευση	Συγκομιδή διαλογή σισκειασία αποθήκευση άρδευση υδρολίπανση	Συγκομιδή διαλογή σισκειασία αποθήκευση άρδευση υδρολίπανση	Συγκομιδή διαλογή σισκειασία αποθήκευση άρδευση
		2η Μετασώριση άρδευση			Κλάδεμα υποσηλώση		Συγκομιδή διαλογή σισκειασία αποθήκευση άρδευση
Άρδευση	Άρδευση		Εφαρμογή υποσηλώσης		Συγκομιδή διαλογή σισκειασία αποθήκευση άρδευση υδρολίπανση	Συγκομιδή διαλογή σισκειασία αποθήκευση άρδευση υδρολίπανση	Κλάδεμα υποσηλώση
					Εφαρμογή υποσηλώσης		Συγκομιδή διαλογή σισκειασία αποθήκευση άρδευση υδρολίπανση
Άρδευση	Τοποθέτηση κιυβίων				Εφαρμογή υποσηλώσης	Συγκομιδή διαλογή σισκειασία αποθήκευση άρδευση υδρολίπανση	Συγκομιδή διαλογή σισκειασία αποθήκευση άρδευση
		Κλάδεμα υποσηλώση υδρολίπανση άρδευση		Εφαρμογή υποσηλώσης		Εφαρμογή υποσηλώσης	

4.1. Υπολογισμός δαπάνης χρήσης εδάφους

Το έδαφος ως συντελεστής παραγωγής, συμβάλει ουσιαστικά στην παραγωγή των αγροτικών προϊόντων. Επιβαρύνει το κόστος παραγωγής με το ενοίκιο του.

Το ενοίκιο αποτελεί την αμοιβή χρήσης του εδάφους ή τον τόκο του εδάφους αν αυτό θεωρηθεί σαν χρηματικό κεφάλαιο. Σαν τόκος, το ενοίκιο του εδάφους αντιστοιχεί στο μικρότερο επιτόκιο, γιατί θεωρείται σαν η ασφαλέστερη τοποθέτηση χρημάτων. Υπολογίζεται σαν χρέμα ανά στρέμμα εδάφους.

Το ύψος του ενοικίου επηρεάζεται από τη φυσική κατάσταση και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του εκάστοτε εδάφους, καθώς επίσης και από την δύναμη της αγοράς στην κάθε περιοχή.

Για τον υπολογισμό του ενοικίου του εδάφους για την καλλιέργεια ενός στρέμματος ντομάτας θερμοκηπίου συμπληρώθηκε ο ακόλουθος πίνακας:

Πίνακας 4.1.1. : Υπολογισμός δαπάνης χρήσης εδάφους, για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου - τέλη Ιουνίου.

Α/Α	ΘΕΣΗ ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟΥ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)	ΤΙΜΗ ΕΝΟΙΚΙΟΥ ΚΑΤΑ ΣΤΡΕΜΜΑ/ ΕΤΟΣ (δρχ/στρ.)	ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΟΙΚΙΟΥ (δρχ.)
1	*	2	200000	400000
	Σύνολο	2		400000

Οι υπολογισμοί παραμένουν ίδιοι και για την δεύτερη περίοδο καλλιέργειας.

* Τοποθετείται η ακριβής θέση του αγροτεμαχίου. Στην προκειμένη περίπτωση, αυτό δεν είναι πλήρως καθορισμένο.

2. Υπολογισμός δαπάνης εργασίας

Με τον όρο εργασία, από γεωργοοικονομική άποψη, καλείται η ανθρώπινη σωματική και πνευματική προσπάθεια που καταβάλλεται κατά την παραγωγή αγροτικών προϊόντων.

Η αμοιβή της εργασίας επιβαρύνει σημαντικά το κόστος παραγωγής ενός προϊόντος. Η εργασία αυτή μπορεί να γίνεται από την οικογένεια, από τρίτους ή από συνεργασία και των δύο.

Ο ύψος των αγροτικών ημερομισθίων διαφοροποιείται ανάλογα με το είδος της εργασίας (σωματική ή πνευματική), με την παραγωγικότητα και με το γενικό επίπεδο σθωμάτων σε μία περιοχή ή σε ολόκληρο το κράτος.

Για τον υπολογισμό της δαπάνης εργασίας που καταβάλλεται για την αλιέργεια ενός στρέμματος ντομάτας θερμοκηπίου, συμπληρώθηκαν οι ακόλουθοι πίνακες:

Πίνακας 4.2.1. : Υπολογισμός δαπάνης εργασίας για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου - τέλη Ιουνίου.

Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΕΠΟΧΗ (μήνας)	Εργασία οικογένειας ημέρες		Εργασία τρίτων ημέρες		ΑΜΟΙΒΗ (δρχ./ημ.)	ΔΑΠΑΝΕΣ (δρχ.)
			Ανδρας	Γυναίκα	Ανδρας	Γυναίκα		
1	Όργανο εδάφους θερμοκηπίου	αρχές 5ου	1	-	-	-	5000	5000
2	Προσθήκη οργανικής ουσίας στο έδαφος	αρχές 5ου	1	1	-	-	5000	10000
3	Φρεζάρισμα	αρχές 5ου	1	-	-	-	5000	5000
4	Ηλιοαπολύμανση εδάφους θερμοκηπίου	αρχές 5ου- αρχές 10ου	1	1	-	-	5000	10000
5	Σπορά - άρδευση	τέλη 8ου	1	1	-	-	5000	10000
6	Άρδευση στο σπορείο	τέλη 8ου - μέσα 9ου	1	-	-	-	5000	5000
7	Φυτοπροστασία στο σπορείο	αρχές 9ου	1	-	-	-	5000	5000
8	Προετοιμασία για την 1η μεταφύτευση	μέσα 9ου	1	1	-	-	5000	10000
9	1η Μεταφύτευση - Άρδευση	μέσα 9ου	2	2	-	-	5000	20000
10	Φυτοπροστασία φυταρίων	μέσα 9ου	1	-	-	-	5000	5000
11	Άρδευση φυταρίων	μέσα 9ου- μέσα 10ου	3	-	-	-	5000	15000

12	Αρδευση- Υδρολίπανση φυταρίων	μέσα 9ου- μέσα 10ου	2	-	-	-	5000	10000
13	Απομάκρυνση πλαστικού- Βασική λίπανση- Φρεζάρισμα	αρχές 10ου	1	1	-	-	5000	10000
14	Αρδευση φυταρίων- Διάλυση αυλάκων	μέσα 10ου	1	-	1	-	5000	10000
15	2η Μεταφύτευση- Αρδευση	μέσα 10ου	1	1	-	-	5000	10000
16	Τοποθέτηση κυψελών	μέσα 10ου- αρχές 6ου	4	-	-	-	5000	20000
17	Αρδευση	μέσα 10ου- τέλος 6ου	16	-	-	-	5000	-

18	Κλάδεμα - Υποστήλωση - Άρδευση - Υδροολίπανση	τέλη 10ου- τέλη 5ου	56	20	-	-	5000	380000
19	Εφαρμογή φυτομόνης	μέσα 11ου- μέσα 6ου	15	15	-	-	5000	150000
20	Συγκομδή - Διαλογή - Συσκευασία - Αποθήκευση	αρχές 12ου- τέλη 6ου	98	20	-	-	5000	590000
21	Κλάδεμα - Υποστήλωση - Άρδευση	αρχές 6ου- μέσα 6ου	5	5	-	-	5000	50000
	Σύνολο		197	68	1	-		1330000

* Η εργασία της άρδευσης δεν μπορεί να χρεωθεί με ημερομίσθιο, διότι ο παραγωγός δεν είναι απαραίτητο να βρίσκεται στο χώρο του θερμοκηπίου, καθ' όλη τη διάρκεια της άρδευσης.

Πίνακας 4.2.2.: Υπολογισμός δαπάνης εργασίας για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Νοεμβρίου - τέλη Ιουνίου.

Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΕΠΟΧΗ (μήνας)	Εργασία οικογένειας ημέρες		Εργασία τρίτων ημέρες		ΑΜΟΙΒΗ (δρχ./ημ.)	ΔΑΠΑΝΗ (δρχ.)
			Άνδρας	Γυναίκα	Άνδρας	Γυναίκα		
1	Όργωμα εδάφους θερμοκηπίου	αρχές 5ου	1	-	-	-	5000	5000
2	Προσθήκη οργανικής ουσίας στο έδαφος	αρχές 5ου	1	1	-	-	5000	10000
3	Φρεζάρισμα	αρχές 5ου	1	-	-	-	5000	5000
4	Ηλιοαπολύμανση εδάφους θερμοκηπίου	αρχές 5ου - αρχές 1ου	1	1	-	-	5000	10000
5	Σπορά - άρδευση	τέλη 11ου	1	1	-	-	5000	10000
6	Άρδευση στο σπορείο	τέλη 11ου - τέλη 12ου	1	-	-	-	5000	5000
7	Φυτοπροστασία στο σπορείο	αρχές 12ου	1	-	-	-	5000	5000
8	Προετοιμασία για την 1η μεταφύτευση	τέλη 12ου	1	1	-	-	5000	10000
9	1η Μεταφύτευση - Άρδευση	τέλη 12ου	2	2	-	-	5000	2000
10	Φυτοπροστασία φυταρίων	τέλη 12ου	1	-	-	-	5000	5000
11	Άρδευση φυταρίων	τέλη 12ου - τέλη 1ου	4	-	-	-	5000	2000

12	Αρδευση-Υδρολίπανση φυταρίων	τέλη 12ου - μέσα 1ου	3	-	-	-	5000	15000
13	Απομάκρυνση πλαστικού-Βασική λίπανση-Φρεζάρισμα	αρχές 1ου	1	1	-	-	5000	10000
14	Αρδευση φυταρίων-Διάνυξη αυλάκων	μέσα 1ου	1	-	1	-	5000	10000
15	2η Μεταφύτευση-Αρδευση	μέσα 1ου	1	1	-	-	5000	10000
16	Τοποθέτηση κυψελών	τέλη 1ου - αρχή 6ου	3	-	-	-	5000	15000
17	Αρδευση	τέλη 1ου - τέλη 6ου	2	-	-	-	5000	-
18	Κλάδεμα - Υποστήλωση - Αρδευση - Υδρολίπανση	τέλη 1ου- αρχές 4ου	16	-	-	-	5000	80000
19	Εφαρμογή φυτορμόνης	μέσα 2ου- μέσα 6ου	9	9	-	-	5000	30000

20	Συγκομδή - Διαλογή - Συσκευασία - Αποθήκευση - Άρδευση - Υδρολίπανση	αρχές 4ου- μέσα 6ου	23	23	-	-	5000	230000
21	Κλάδεμα - Υποστήλωση	αρχές 4ου- μέσα 6ου	19	10	-	-	5000	145000
22	Συγκομδή - Διαλογή - Συσκευασία - Αποθήκευση	αρχές 4ου - μέσα 4ου	3	-	-	-	5000	15000
23	Συγκομδή - Διαλογή - Συσκευασία - Αποθήκευση - Άρδευση	αρχές 6ου - τέλη 6ου	15	-	-	-	5000	75000
	Σύνολο		111	50	-	-	5000	800000

* Η εργασία της άρδευσης δεν μπορεί να χρεωθεί με ημερομίσθιο, διότι ο παραγωγός δεν είναι απαραίτητο να βρίσκεται στο χώρο του θερμοκηπίου, καθ' όλη τη διάρκεια της άρδευσης.

4.3. Υπολογισμός Δαπάνης χρήσης έγγειων βελτιώσεων

Κάθε εργασία, που γίνεται στο προς καλλιέργεια έδαφος και ενσωματώνεται σε αυτό, για πάντα ή για πολλά χρόνια, με σκοπό να αυξηθεί και να βελτιωθεί η παραγωγική ικανότητα του, καλείται έγγεια βελτίωση.

Σαν έγγειες βελτιώσεις, θεωρούνται διάφορα αρδευτικά έργα, περιφράξεις, δεξαμενές, πηγάδια, γεωτρήσεις κ.λ.π.

Επιβαρύνουν το κόστος παραγωγής με τα ετήσια έξοδα τους για απόσβεση, συντήρηση, ασφάλιση και τόκους.

Για τον προσδιορισμό των επιβαρύνσεων των έγγειων βελτιώσεων στην παραγωγή ενός στρέμματος ντομάτας θερμοκηπίου γίνονται οι εξής υπολογισμοί:

- Ετήσια απόσβεση

Γίνεται εκτίμηση της σημερινής αξίας της έγγειας βελτίωσης, τη στιγμή που γίνεται η κοστολόγηση. Η εκτίμηση γίνεται με την μέθοδο της τρέχουσας αγοραίας αξίας. Η υπολειματική αξία θεωρείται ίση με το μηδέν.

Η ετήσια απόσβεση δίνεται από την σχέση:

$$A\alpha = (K - Y) / v \text{ όπου}$$

Aα: ετήσια απόσβεση

K: αρχική αξία

Y: υπολειματική αξία

v: υπολειπόμενη διάρκεια ζωής

- Δαπάνες συντήρησης

Για τον υπολογισμό των δαπανών συντήρησης πολλαπλασιάζεται η αξία της έγγειας βελτίωσης με συντελεστή 1-2%, ανάλογα με την κατηγορία της έγγειας βελτίωσης.

- Ασφάλιστρα

Στην πράξη, καμμία κατηγορία έγγειας βελτίωσης δεν ασφαρίζεται.

- Τόκος

Για τον υπολογισμό των τόκων πολλαπλασιάζεται η τρέχουσα αξία της έγγειας βελτίωσης με το τρέχον επιτόκιο της Α.Τ.Ε.

Σε όλους τους ακόλουθους υπολογισμούς, ως επιτόκιο λαμβάνεται το τρέχον επιτόκιο 11,5% της Α.Τ.Ε την 20-12-'95.

Μετά την διεκπαρέωση των παραπάνω υπολογισμών, συμπληρώθηκαν οι ακόλουθοι πίνακες δαπάνης έγγειων βελτιώσεων:

Πίνακας 4.3.1. : Υπολογισμός ετήσιας απόσβεσης από την χρήση έγγειων βελτιώσεων για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου - τέλη Ιουνίου.

A/A	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΓΓΕΙΑΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ	ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΑΞΙΑ (δρχ.)	ΥΠΟΛΕΙΠΟΜΕΝΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΖΩΗΣ (έτη)	ΕΤΗΣΙΑ ΑΠΟΣΒΕΣΗ (δρχ.)
1	Περίφραξη	93000	15	6200
2	Γεώτρηση	2000000	25	80000
	Σύνολο			86200

Πίνακας 4.3.2. : Υπολογισμός συντήρησης, ασφαλίσεων, και τόκων από την χρήση έγγειων βελτιώσεων, για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου - τέλη Ιουνίου.

Α/Α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΓΓΕΙΑΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ (δρχ.)	ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ (δρχ.)	ΤΟΚΟΙ ΕΠΕΝΔΕΔΥΜΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (δρχ.)
1	Περίφραξη	1395	-	10695
2	Γεώτρηση	30000	-	230000
	Σύνολο	31395	-	240695

Οι υπολογισμοί παραμένουν ίδιοι και για την δεύτερη περίοδο καλλιέργειας.

4.4. Υπολογισμός δαπάνης χρήσης γεωργικών κτισμάτων

Γεωργικά κτίσματα καλούνται όλα τα κτίσματα, που εξυπηρετούν σκοπούς της γεωργικής παραγωγής. Επιβαρύνουν το κόστος παραγωγής με τα ετήσια έξοδα για απόσβεση, συντήρηση, ασφάλιση και τόκοι.

Οι επιβαρύνσεις από την χρήση γεωργικών κτισμάτων στην παραγωγή ντομάτας θερμοκηπίου υπολογίζονται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο με τον προσδιορισμό δαπάνης χρήσης έγγειων βελτιώσεων, με τις εξής διαφορές:

- Για τον υπολογισμό των δαπανών συντήρησης, η αξία του κτίσματος πολλαπλασιάζεται με τον συντελεστή 1^ο.
- Τα ασφάλιστρα αντιπροσωπεύουν τα πραγματικά χρήματα για ασφάλιση που καταβάλλονται σε κάποιο ασφαλιστικό φορέα.

Μετά το πέρας των παραπάνω υπολογισμών, για την συγκεκριμένη καλλιέργεια, συμπληρώθηκαν οι ακόλουθοι πίνακες:

Πίνακας 4.4.1. : Υπολογισμός ετήσιας απόσβεσης από την χρήση γεωργικών κτισμάτων για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου έως τέλη Ιουνίου.

A/A	ΕΙΔΟΣ ΚΤΙΣΜΑΤΟΣ	ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΡΓΟΥ (m ²)	ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΑΞΙΑ (δρχ.)	ΥΠΟΛΟΓ/Η ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΖΩΗΣ (έτη)	ΕΤΗΣΙΑ ΑΠΟΣΒΕΣΗ (δρχ.)
1	Υαλόφρακτο θερμοκήπιο	1000	12024000	25	480960
2	Σπορείο	50	425000	5	85000
3	Αποθήκη προϊόντων, εργαλείων και φαρμάκων	40	300000	40	7500
4	Υπόστεγο στέγασης οχημάτων	28	150000	15	10000
	Σύνολο				582500

Πίνακας 4.4.2 : Υπολογισμός συντήρησης, ασφαλίσεων και τόκων από την χρήση γεωργικών κτισμάτων για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου - τέλη Ιουνίου.

A/A	ΕΙΔΟΣ ΚΤΙΣΜΑΤΟΣ	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ (δρχ.)	ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ (δρχ.)	ΤΟΚΟΙ ΕΠΕΝΔΕΔΥΜΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (δρχ.)
1	Υαλόφρακτο θερμοκήπιο	120240	601200	1382760
2	Σπορείο	4250	-	48875
3	Αποθήκη προϊόντων, εργαλείων και φαρμάκων	3000	-	34500
4	Υπόστεγο στέγασης οχημάτων	1500	-	17250
	Σύνολο	128990	601200	1483385

Οι υπολογισμοί παραμένουν ίδιοι και για την δεύτερη περίοδο καλλιέργειας.

4.5. Υπολογισμός Δαπάνης Χρήσης Γεωργικών Μηχανημάτων και Εργαλείων

Τα γεωργικά μηχανήματα και εργαλεία επιβαρύνουν το κόστος παραγωγής με την απόσβεση, την συντήρηση, την ασφάλιση και τους τόκους.

Ο υπολογισμός της αποσβέσεως γίνεται όπως και στις έγγειες βελτιώσεις. Η εκτίμηση γίνεται με την μέθοδο της τρέχουσας αγοραίας αξίας, με βάση τις τιμές που διαμορφώνονται την στιγμή εκείνη στην αγορά. Η υπολειματική αξία καθορίζεται περίπου στο 10% της αξίας του καινούργιου μηχανήματος. Οι δαπάνες για συντήρηση εξάγονται από τον πολ/σμό της τρέχουσας αξίας με συντελεστή 3-6% ανάλογα με το είδος του μηχανήματος.

Τα ασφάλιστρα υπολογίζονται με βάση τα πραγματικά ασφάλιστρα που καταβάλλει ο παραγωγός σε κάποια ασφαλιστική επιχείρηση.

Μετά το πέρας των παραπάνω υπολογισμών, για την προς μελέτη καλλιέργεια, συμπληρώθηκαν οι ακόλουθοι πίνακες:

Πίνακας 4.5.1.: Υπολογισμός ετήσιας απόσβεσης από την χρήση Γεωργικών Μηχανημάτων, Εργαλείων και σκευών, για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου-τέλη Ιουνίου, και για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Νοεμβρίου-τέλη Ιουνίου.

Α/Α	ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΑΞΙΑ (ΔΡΧ.)	ΥΠΟΛΕΙΠΟΜΕΝΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΖΩΗΣ (ΕΤΗ)	ΕΤΗΣΙΑ ΑΠΟΣΒΕΣ (ΔΡΧ.)

1. ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ

1	Γεωργικό αυτοκίνητο	1	4.000.000	10	400.000
2	Γεωργικός ελκυστήρας	1	2.000.000	10	200.000
3	Ψεκαστικό	1	250.000	10	25.000
4	Φρέζα	1	300.000	8	37.500
ΣΥΝΟΛΟ (1)					662.500

2. ΑΡΔΕΥΤΙΚΑ

1	Σύστημα άρδευσης	-	140.000	5	28.000
ΣΥΝΟΛΟ(2)					28.000

3.ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ - ΣΠΟΡΕΙΟΥ

1	Υδρολιπαντήρας	1	25.000	10	2.500
2	Σύστημα θέρμανσης	-	2.724.200	15	181.613
3	Αερόθερμα	4	20.000	10	2.000
4	Γεννήτρια	1	40.000	40	10.000
5	Λάμπα	2	400	1	400
ΣΥΝΟΛΟ(3)					196.5

4.ΕΡΓΑΛΕΙΑ

1	Τσάπα	2	2.800	12	235
2	Τσουγκράνα	2	2.000	12	167
3	Φτυάρι	2	2.400	12	200
4	Μικρό σκαλιστήρι	2	1.600	12	134
5	Πηρούνα	2	2.400	12	200
6	Μαχαίρι κλαδέματος	4	22.400	12	1.867
7	Μαχαίρι	5	1.000	12	84
8	Ποτιστήρι	2	2.600	12	214
9	Καροτσάκι	2	21.600	12	1.800
10	Ταινία μέτρησης	2	1.000	12	84
11	Επινώτιος ψεκαστήρας (16lt)	1	17.000	5	3.400
12	Clips υποστήλωσης	3.000	15.000	12	1.250
13	Συνδετικό	2	20.000	5	4.000
14	Σόρμα ανοξείδωτο (kg)	39	255	12	828
ΣΥΝΟΛΟ(4)					14.46

5.ΣΚΕΥΗ

1	Ξύλινα κιβώτια ομαδικής σποράς	14	28.000	12	2.333
2	Πάγκος σποράς	3	45.000	12	3.750
3	Στολή προστασίας από ψεκασμούς	3	65.850	5	13.170
4	Ατομικά γλαστράκια μεταφύτευσης	3.000	15.000	12	1.250
5	Φόρμα εργασίας	4	56.000	5	11.200
6	Δοχείο απολύμανσης εργαλείων	2	7.000	12	583
7	Τελλάρο συσκευασίας προϊόντων	50	25.000	12	2.083
ΣΥΝΟΛΟ(5)					34.370
ΟΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ					935.840

Πίνακας 4.5.2.: Υπολογισμός συντήρησης, ασφαλιστρών και τόκων από την χρήση γεωργικών μηχανημάτων, εργαλείων και σκευών, για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου - τέλη Ιουνίου, και για την περίοδο αποθήκευσης από τέλη Νοεμβρίου - τέλη Ιουνίου.

A/A	ΕΙΔΟΣ	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ (ΔΡΧ.)	ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ (ΔΡΧ.)	ΤΟΚΟΙ (ΔΡΧ.)

1.ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ

1	Γεωργικό αυτοκίνητο	200.000	35.000	460.000
2	Γεωργικός ελκυστήρας	100.000	50.000	230.000
3	Ψεκαστικό	12.500	—	28.750
4	Φρέζα	15.000	—	34.500
ΣΥΝΟΛΟ(1)		327.500	85.000	753.250

2.ΑΡΔΕΥΤΙΚΑ

1	Σύστημα άρδευσης	7.000	—	16.100
ΣΥΝΟΛΟ(2)		7.000	—	16.100

3.ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ

1	Υδρολικαντήρας	1.250	—	2.875
2	Σύστημα θέρμανσης	136.210	—	313.283
3	Αερόθερμα	1.000	—	2.300
4	Γεννήτρια	2.000	—	4.600
5	Λάμπα	—	—	46
ΣΥΝΟΛΟ(3)		140.460	—	323.104

4.ΕΡΓΑΛΕΙΑ

1	Τσάπα	—	—	322
2	Τσουγκράνα	—	—	230
3	Φτυάρι	—	—	276
4	Μικρό σκαλιστήρι	—	—	184
5	Πηρούνα	—	—	276
6	Μαχάιρι κλαδέματος	—	—	2.576
7	Μαχάιρι	—	—	115
8	Ποτιστήρι	—	—	299
9	Καροτσάκι	—	—	2484
10	Ταινία μέτρησης	—	—	115
11	Επινώτιος ψεκαστήρας (16lt)	850	—	1955
12	Clips υποστήλων	750	—	1725
13	Συνδετικό	1.000	—	2300
14	Σύρμα ανοξείδωτο (kg)	—	—	500
ΣΥΝΟΛΟ(4)		2.600	—	13.357

5.ΣΚΕΥΗ

1	Ξύλινα κιβώτια ομαδικής σποράς	1.400	—	3.220
2	Πάγκος σποράς	2.250	—	5.175
3	Στολή προστασίας από ψεκασμούς	3.292	—	7.572
4	Ατομικά γλαστράκια μεταφύτευσης	750	—	1.725
5	Φόρμα εργασίας	2.800	—	6.440
6	Δοχείο απολύμανσης	350	—	805
7	Τελλάρο συσκευασίας προϊόντων	1.250	—	2.875
ΣΥΝΟΛΟ		12.092	—	27.812
ΟΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		486655	85000	1.133623

4.6. Υπολογισμός Δαπάνης Χρήσης Υλικών

Τα μέσα που καταναλώνονται πλήρως σε μία καλλιεργητική περίοδο, καλούνται υλικά και επιβαρύνουν το κόστος παραγωγής με ολόκληρη την αξία τους.

Ο ακόλουθος πίνακας δίνει τις δαπάνες χρήσης υλικών, κατά κατηγορία, για την παραγωγή ενός στρέμματος ντομάτας θερμοκηπίου:

Πίνακας 4.6.1. : Υπολογισμός δαπάνης χρήσης υλικών για την περίοδο καλλιέργειας από τα τέλη Αυγούστου - τέλη Ιουνίου.

Α/Α	ΕΙΔΟΣ	ΜΟΝΑΔΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ (ΔΡΧ.)	ΔΑΠΑΝΗ (ΔΡΧ.)
1. ΣΠΟΡΑ					
1	Σπόρος	gr	144	4.000	576.000
2	Σάκος κομπόστα (80 lt)	τεμ	3	2.300	6.900
3	Σάκος περλίτη (20lt)	τεμ	1	1.000	1.000
ΣΥΝΟΛΟ(1)					583.900

2. ΔΑΠΑΝΗ

1	Νιτρική αμμωνία	Kgr	20	51	1.020
2	Τριπλό Υπερ-φωσφορικό	Kgr	80	66	5.280
3	Θειικό κάλιο	Kgr	20	97	1.944
4	Θειικό μαγνήσιο	Kgr	25	80	2.000
5	Κοπριά	tn	4	10.000	40.000
ΣΥΝΟΛΟ(2)					50.244

3. ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

1	Αντράκολ	φιάλη	1	1.600	1.600
2	Αρπλάυδ	φιάλη	1	5.200	5.200
3	Σαρταν	τεμ	1	2.200	2.200
4	Μπλε εντομοπαγίδα	τεμ	5	250	1.250
5	Κίτρινη εντομοπαγίδα	τεμ	5	250	1.250
ΣΥΝΟΛΟ(3)					11.500

4. ΜΕΤΑΦΥΤΕΥΣΗ - ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

1	Σάκος κομπόστα (80lt)	τεμ	10	2.300	23.000
2	Καύσιμα	lt	6.000	98	588.000
ΣΥΝΟΛΟ(4)					611.000

5. ΑΠΟΔΥΜΑΝΣΗ

1	Λευκό πλαστικό κάλυψης	Kgr	120	490	58.800
2	Τεμάχιο αφρολέξ	τεμ	4	1.000	4.000
3	Χλωρίνη	φιάλη	3	300	900
4	Φορμόλη 2-3%	lt	2	850	1.700
ΣΥΝΟΛΟ(5)					65.400

6. ΥΠΟΣΤΗΛΩΣΗ

1	Ναύλον σπάγγος	Kgr	8	800	6.400
ΣΥΝΟΛΟ(6)					6.400

7.ΧΡΗΣΗ ΕΠΙΚΟΝΙΑΣΤΩΝ ΕΝΤΟΜΩΝ ΚΑΙ ΦΥΤΟΡΜΟΝΩΝ

1	Κυψέλη του εντόμου <u>Bombus terrestris</u>	τεμ	7	60.000	420.000
2	β-ΝΑΑ	φιάλη	2	1.500	3.000
ΣΥΝΟΛΟ(7)					423.000
ΟΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ					1.751.444

Πίνακας 4.6.2. :Υπολογισμός δαπάνης χρήσης υλικών για την περίοδο καλλιέργειας από τα τέλη Νοεμβρίου - τέλη Ιουνίου.

Α/Α	ΕΙΔΟΣ	ΜΟΝΑΔΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ (ΔΡΧ.)	ΔΑΠΑΝΗ (ΔΡΧ.)

1.ΣΠΟΡΑ

1	Σπόρος	gr	144	4.000	576.000
2	Σάκος κομπόστα (80 lt)	τεμ	3	2.300	6.900
3	Σάκος περλίτη (20lt)	τεμ	1	1.000	1.000
ΣΥΝΟΛΟ(1)					583.900

2. ΔΙΠΛΑΝΣΗ

1	Νιτρική αμμωνία	Kgr	20	51	1.020
2	Τριπλό Υπερ- φωσφορικό	Kgr	80	66	5.280
3	Θειϊκό κάλιο	Kgr	20	97	1.944
4	Θειϊκό μαγνήσιο	Kgr	25	80	2.000
5	Κοπριά	tn	4	10.000	40.000
ΣΥΝΟΛΟ(2)					50.244

3. ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

1	Antracol	φιάλη	1	1.600	1.600
2	Arplaud	φιάλη	1	5.200	5.200
3	Cartan	τεμ.	1	2.200	2.200
4	Μπλέ εντομοπαγίδα	τεμ.	5	250	1.250
5	Κίτρινη εντομοπαγίδα	τεμ.	5	250	1.250
ΣΥΝΟΛΟ(3)					11.500

4. ΜΕΤΑΦΥΤΕΥΣΗ - ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

1	Σάκος κομπόστα (80lt)	τεμ.	10	2.300	23.000
2	Καύσιμα	lt	4.000	98	392.000
ΣΥΝΟΛΟ(4)					415.000

5. ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗ

1	Λευκό πλαστικό κάλυψης	Kgr	120	490	58.800
2	Τεμάχιο αφρολέξ	τεμ	4	1000	4.000
3	Χλωρίνη	τεμ	3	300	900
4	Φορμόλη 2-3%	lt	2	850	1.700
ΣΥΝΟΛΟ(5)					65.400

6. ΥΠΟΣΤΗΛΩΣΗ

1	Ναύλον σπάγγος	Kgr	8	800	6.400
ΣΥΝΟΛΟ(6)					6.400

7. ΧΡΗΣΗ ΕΠΙΚΟΝΙΑΣΤΩΝ ΕΝΤΟΜΩΝ ΚΑΙ ΦΥΤΟΡΜΟΝΩΝ

1	Κυψέλη του εντόμου <u>Bombus terrestris</u>	τεμ	5	60.000	300.000
2	β-NAA	φιάλη	2	1.500	3.000
ΣΥΝΟΛΟ(7)					303.000
ΟΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ					1.435.444

4.7. Υπολογισμός Λοιπών Δαπανών

Οι δαπάνες αυτές περιλαμβάνουν τα αρδευτικά τέλη, το φως, το τηλέφωνο κ.α.

Ο υπολογισμός αυτών των δαπανών έγινε στους ακόλουθους πίνακες:

Πίνακας 4.7.1.: Υπολογισμός λοιπών δαπανών για την περίοδο καλλιέργειας από τα τέλη Αυγούστου - τέλη Ιουνίου.

Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΔΑΠΑΝΗ (ΔΡΧ.)
1	Φως	20.000
2	Τηλέφωνο	5.000
3	Πετρέλαιο κίνησης	70.000
ΣΥΝΟΛΟ		95.000

Οι υπολογισμοί παραμένουν ίδιοι και για την δεύτερη περίοδο καλλιέργειας.

4.8. Υπολογισμός τόκων

Το κόστος παραγωγής των γεωργικών προϊόντων επιβαρύνεται από τους εξής τόκους:

- Τόκους αμοιβής εργασίας των μελών της οικογένειας
- Τόκους αμοιβής εργασίας τρίτων
- Τόκους αμοιβής μηχανικής και ζωϊκής εργασίας
- Τόκους αξίας υλικών
- Τόκους ασφαλίστρων, συντήρησης και λοιπών δαπανών.

Ο υπολογισμός των τόκων έγινε στους ακόλουθους πίνακες:

Πίνακας 4.8.1.: Υπολογισμός τόκων για την περίοδο καλλιέργειας από τα τέλη Αυγούστου - τέλη Ιουνίου.

Α/Α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	ΔΑΠΑΝΗ (δρχ.)	ΕΠΙΤΟΚΙΟ (%)	ΤΟΚΟΣ (δρχ.)
1	Αμοιβή ανθρώπινης εργασίας	1330000	11,5	152950
2	Αξία υλικών σποράς	583900	11,5	67148
3	Αξία λιπασμάτων	50244	11,5	5778
4	Αξία φυτοπροστατευτικών προϊόντων	11500	11,5	1322
5	Αξία υλικών μεταφύτευσης - καλλιέργειας	611000	11,5	70265
6	Αξία υλικών απολύμανσης	65400	11,5	7521
7	Αξία υλικών υποστήλωσης	6400	11,5	736
8	Αξία υλικών για την χρήση επικονιαστών εντόμων και φυτομονών	423000	11,5	48645
9	Συντήρηση	647050	11,5	74410
10	Ασφάλιστρα	686200	11,5	78913
11	Λοιπές δαπάνες	95000	11,5	10925
	Σύνολο			518613

Πίνακας 4.8.2.: Υπολογισμός τόκων για την περίοδο καλλιέργειας από τα τέλη Νοεμβρίου - τέλη Ιουνίου.

Α/Α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	ΔΑΠΑΝΗ (δρχ.)	ΕΠΙΤΟΚΙΟ (%)	ΤΟΚΟΣ (δρχ.)
1	Αμοιβή ανθρώπινης εργασίας	800000	11,5	92000
2	Αξία υλικών σποράς	583900	11,5	67148
3	Αξία λιπασμάτων	50244	11,5	5778
4	Αξία φυτοπροστατευτικών προϊόντων	11500	11,5	1322
5	Αξία υλικών μεταφύτευσης - καλλιέργειας	415000	11,5	47725
6	Αξία υλικών απολύμανσης	65400	11,5	7521
7	Αξία υλικών υποστήλωσης	6400	11,5	736
8	Αξία υλικών για την χρήση επικονιαστών εντόμων και φυτορμονών	303000	11,5	34845
9	Συντήρηση	647050	11,5	74410
10	Ασφάλιστρα	686200	11,5	78913
11	Λοιπές δαπάνες	95000	11,5	10925
	Σύνολο			421323

5. ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Οι παραγωγικές δαπάνες είναι δυνατόν να αναφέρονται σε ένα προϊόν ή σε ολόκληρη την εκμετάλλευση.

Οι τρόποι ταξινόμησης των παραγωγικών δαπανών είναι:

- κατά βασικούς συντελεστές παραγωγής
- σε ομοιογενείς ομάδες βασικών δαπανών
- με βάση τη διάκριση των δαπανών σε σταθερές και μεταβλητές
- με βάση την διάκριση αυτών σε χρηματικές και μη χρηματικές.

5.1. Ταξινόμηση κατά βασικούς συντελεστές παραγωγής

Η ταξινόμηση κατά βασικούς συντελεστές παραγωγής διευκολύνει την εκτίμηση της συμμετοχής της δαπάνης κάθε βασικού συντελεστή στο σύνολο των παραγωγικών δαπανών. Η ταξινόμηση κατά ομοιογενείς ομάδες βασικών δαπανών δίδει τις ίδιες πληροφορίες με την ταξινόμηση κατά βασικούς συντελεστές παραγωγής.

Στην συγκεκριμένη καλλιέργεια ντομάτας θερμοκηπίου, η ταξινόμηση δίνει τους ακόλουθους πίνακες:

Πίνακας 5.1.1. : Ταξινόμηση κατά βασικούς συντελεστές παραγωγής για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Νοεμβρίου - τέλη Ιουνίου.

Α/Α	ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟ
1. ΈΔΑΦΟΣ		
1α	Ενοίκιο εδάφους	400000
2. ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
2α	Μονίμου προσωπικού	1325000
2β	Μη μονίμου προσωπικού	5000
2γ	Τόκοι αμοιβής εργασίας	152950
	Σύνολο	1482950
3. ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ		
3.1 ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΟΝΙΜΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ*		
3.1α	Τόκοι κεφαλαίων	1724080
3.1β	Αποσβέσεις	668700
3.1γ	Συντήρηση	160395
3.1δ	Ασφάλιστρα	601200
3.1ε	Τόκοι συντήρησης και ασφαλιστρών	87583
	Σύνολο	3241958
3.2 ΔΑΠΑΝΕΣ ΗΜΙΜΟΝΙΜΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ**		
3.2α	Τόκοι κεφαλαίων	1133623
3.2β	Αποσβέσεις	935849
3.2γ	Συντήρηση	486655
3.2δ	Ασφάλιστρα	85000
3.2ε	Τόκοι συντήρησης και ασφαλιστρών	65740
	Σύνολο	2706867
3.3 ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ		
3.3.1	Αξία υλικών	
3.3.1α	Σποράς	583900
3.3.1β	Λίπανσης	50244
3.3.1γ	Φυτοπροστατευτικών σκευασμάτων	11500
3.3.1δ	Μεταφύτευσης - Καλλιέργειας	611000
3.3.1ε	Απολύμανσης	65400

* Μόνιμο κεφάλαιο θεωρούνται οι έγχειες βελτιώσεις και τα γεωργικά κτίσματα.

** Ημιμόνιμο κεφάλαιο θεωρούνται τα γεωργικά μηχανήματα, εργαλεία και σκεύη.

3.3.1στ	Χρήση επικονιαστών εντόμων και φυτορμονών	423000
3.3.1ζ	Υποστήλωσης	6400
3.3.2	Λοιπά έξοδα	95000
3.3.3	Ασφάλιστρα ειδών κυκλοφοριακού κεφαλαίου	.
3.3.4	Τόκοι παραπάνω δαπανών	106170
	Σύνολο	1952614

ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	9784389

Στη συγκεκριμένη καλλιέργεια η συμμετοχή της δαπάνης κάθε βασικού συντελεστή στο σύνολο των παραγωγικών δαπανών είναι :

- ΕΔΑΦΟΣ

$$\frac{\text{Ενοίκιο εδάφους} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{400000 * 100}{9784389} = 4,1\%$$

-ΕΡΓΑΣΙΑ

$$\frac{\text{Δαπάνες εργασίας} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{1482950 * 100}{9784389} = 15,2\%$$

-ΜΟΝΙΜΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

$$\frac{\text{Δαπάνες μόνιμου κεφαλαίου} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{3241958 * 100}{9784389} = 33,1\%$$

- ΗΜΙΜΟΝΙΜΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

$$\frac{\text{Δαπάνες ημμόνιμου κεφαλαίου} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{2706867 * 100}{9784389} = 27,6\%$$

-ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

$$\frac{\text{Δαπάνες κυκλοφοριακού κεφαλαίου} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{1952614 * 100}{9784389} = 20\%$$

Το μόνιμο κεφάλαιο καταλαμβάνει το μεγαλύτερο τμήμα του συνόλου των παραγωγικών δαπανών της καλλιέργειας. Αυτό οφείλεται στο υψηλό κόστος κατασκευής της θερμοκηπιακής μονάδας. Η κατασκευή ενός υαλόφρακτου θερμοκηπίου είναι η μεγαλύτερη δαπάνη και αυτή που απαιτεί πολύ μεγάλο κεφάλαιο από τον παραγωγό.

Το ημμόνιμο κεφάλαιο καταλαμβάνει περίπου το 1/4 των δαπανών. Τα αναλώσιμα υλικά που απαιτούνται για την ομαλή ανάπτυξη των φυτών αποτελούν το 20% των δαπανών, ποσοστό υψηλό λόγω της πολύ υψηλής τιμής του σπόρου και του πετρελαίου θέρμανσης του θερμοκηπίου. Η εργασία αποτελεί το 15% των δαπανών, λόγω του υψηλού αριθμού ημερομισθίων που απαιτούνται. Το έδαφος αποτελεί το 45 % του συνόλου. Το ποσοστό αυτό μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί ανάλογα με την ακριβή θέση του αγροτεμαχίου.

Είναι εμφανές πως οι δαπάνες θα μειθούν σημαντικά, αν μειωθεί το κόστος κατασκευής του θερμοκηπίου. Η μείωση αυτή όμως, δεν εξαρτάται από τον ίδιο τον παραγωγό αλλά από τις εταιρίες κατασκευής θερμοκηπίων.

Πίνακας 5.1.2. : Ταξινόμηση κατά βασικούς συντελεστές παραγωγής για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Νοεμβρίου - τέλη Ιουνίου.

Α/Α	ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟ
1. ΕΔΑΦΟΣ		
1	Ενοίκιο εδάφους	400000
2. ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
2.α	Μονίμου προσωπικού	795000
2.β	Μη μονίμου προσωπικού	5000
2.γ	Τόκοι αμοιβής εργασίας	92000
	Σύνολο	892000
3. ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ		
3.1 ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΟΝΙΜΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ		
3.1α	Τόκοι κεφαλαίων	1724080
3.1β	Αποσβέσεις	668700
3.1γ	Συντήρηση	160395
3.1δ	Ασφάλιστρα	601200
3.1ε	Τόκοι συντήρησης και ασφαλιστρών	87583
	Σύνολο	3241958
3.2 ΔΑΠΑΝΕΣ ΗΜΙΜΟΝΙΜΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ		
3.2α	Τόκοι κεφαλαίων	1133623
3.2β	Αποσβέσεις	935849
3.2γ	Συντήρηση	486655
3.2δ	Ασφάλιστρα	85000
3.2ε	Τόκοι συντήρησης και ασφαλιστρών	65740
	Σύνολο	2706867

3.3 ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

3.3.1	Αξία υλικών	
3.3.1α	σποράς	583900
3.3.1.β	λίπανσης	50244
3.3.1.γ	φυτοπροστατευτικών σκευασμάτων	11500
3.3.1.δ	μεταφύτευσης - καλλιέργειας	415000
3.3.1.ε	απολύμανσης	65400
3.3.1.στ	χρήση επικονιαστών εντόμων και φυτορμονών	303000
3.3.1.ζ	υποστήλωσης	6400
3.3.2.	Λοιπά έξοδα	95000
3.3.3.	Ασφάλιστρα ειδών κυκλοφοριακού κεφαλαίου	-
3.3.4.	Τόκοι παραπάνω δαπανών	88000
	Σύνολο	1618444

ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	8859269

: Στη συγκεκριμένη καλλιέργεια η συμμετοχή της δαπάνης κάθε βασικού συντελεστή στο σύνολο των παραγωγικών δαπανών είναι :

- ΕΔΑΦΟΣ

$$\frac{\text{Ενοίκιο εδάφους} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{400000 * 100}{8859269} = 4,6\%$$

-ΕΡΓΑΣΙΑ

$$\frac{\text{Δαπάνες εργασίας} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{892000 * 100}{8859269} = 10,1\%$$

-ΜΟΝΙΜΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

$$\frac{\text{Δαπάνες μόνιμου κεφαλαίου} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{3241958 * 100}{8859269} = 36,6\%$$

-ΗΜΙΜΟΝΙΜΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

$$\frac{\text{Δαπάνες ημιμόνιμου κεφαλαίου} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{2706867 * 100}{8859269} = 30,5\%$$

-ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

$$\frac{\text{Δαπάνες κυκλοφοριακού κεφαλαίου} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{1618444 * 100}{8859269} = 18,2\%$$

Παρατηρείται, όπως και στην περίοδο καλλιέργειας ντομάτας θερμοκηπίου από τέλη Αυγούστου - τέλη Ιουνίου, πως το μόνιμο κεφάλαιο αποτελεί το μεγαλύτερο μέρος του συνόλου των δαπανών. Το φαινόμενο αυτό, όπως και προηγούμενα, οφείλεται στο υψηλό κόστος κατασκευής του θερμοκηπίου.

Το ημιμόνιμο κεφάλαιο καταλαμβάνει το 30,5% ενώ τα αναλώσιμα υλικά το 18,2% του συνόλου, η εργασία καταλαμβάνει το 10% και το έδαφος το 4,6% των δαπανών.

Οι δαπάνες μπορούν να μειωθούν σημαντικά μόνο μετά την μείωση του κόστους κατασκευής του θερμοκηπίου.

5.2. Ταξινόμηση σε σταθερές, μεταβλητές, χρηματικές και μη χρηματικές δαπάνες.

Η ταξινόμηση σε σταθερές και μεταβλητές δαπάνες είναι χρήσιμη για την αναλυτική διερεύνηση της μεταβολής του κόστους και για την εύρεση του άριστου μεγέθους μιας παραγωγικής δραστηριότητας.

Οι σταθερές δαπάνες είναι ανεξάρτητες της ποσότητας των παραγόμενων προϊόντων και δεν μεταβάλλονται κατά την περίοδο της παραγωγικής διαδικασίας ενός προϊόντος, ενώ οι μεταβλητές δαπάνες έχουν σχέση με την ποσότητα των παραγόμενων προϊόντων.

Η ταξινόμηση των δαπανών σε χρηματικές και μη χρηματικές βοηθά στον υπολογισμό των αναγκών σε χρήμα κατά τη διάρκεια της παραγωγικής περιόδου.

Η ταξινόμηση των δαπανών σε σταθερές, μεταβλητές και σε χρηματικές και μη χρηματικές μπορεί να γίνει ταυτόχρονα στους ακόλουθους πίνακες:

Πίνακας 5.2.1. : Ταξινόμηση των σταθερών δαπανών σε χρηματικές και μη χρηματικές, για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου - τέλη Ιουνίου.

A/A	ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΜΑΤΙΚΕΣ (δρχ.)	ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΕΣ (δρχ.)
1	Ενοίκιο εδάφους	-	400000
2	Αμοιβή μόνιμου προσωπικού	-	1325000
3	Απόσβεση μόνιμου κεφαλαίου	-	668700
4	Απόσβεση ημμονίμου κεφαλαίου	-	935849
5	Συντήρηση μόνιμου κεφαλαίου	160395	-
6	Συντήρηση ημμονίμου κεφαλαίου	486655	-
7	Ασφάλιστρα μόνιμου κεφαλαίου	-	601200
8	Ασφάλιστρα ημμονίμου κεφαλαίου	-	85000
9	Τόκος μόνιμου κεφαλαίου	-	1724080
10	Τόκος ημμονίμου κεφαλαίου	-	1133623
11	Τόκος αμοιβής μόνιμου προσωπικού	-	152375
12	Τόκος συντήρησης	-	74410
13	Τόκος ασφαλίσεων	-	78913
	Σύνολο (1)	647050	7179150
	ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΑΘΕΡΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ		7826200

Πίνακας 5.2.2. : Ταξινόμηση των μεταβλητών δαπανών σε χρηματικές και μη χρηματικές, για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου - τέλη Ιουνίου.

Α/Α	ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΜΑΤΙΚΕΣ (δρχ.)	ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΕΣ (ΔΡΧ.)
1	Αμοιβή εργασίας μη μόνιμου προσωπικού	5000	-
2	Τόκοι αμοιβή εργασίας μη μόνιμου προσωπικού		575
3	Αξία υλικών σποράς	583900	-
4	Αξία λιπασμάτων	50244	-
5	Αξία φυτοπροστατευτικών σκευασμάτων	11500	-
6	Αξία υλικών μεταφύτευσης	611000	-
7	Αξία υλικών απολύμανσης	65400	-
8	Αξία υλικών για την χρήση επικονιαστών εντόμων και φυτορμονών	423000	-
9	Αξία υλικών υποστήλωσης	6400	-
10	Τόκοι κυκλοφοριακού κεφαλαίου	-	106170
11	Λοιπά έξοδα	95000	-
	Σύνολο (2)	1851444	106745
	Σύνολο (1)+(2)	2498494	7285895
	ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΤΑΒΛΗΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ		1958189
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ		9784389

Το σύνολο των σταθερών δαπανών είναι 7826200 δρχ. Το κόστος αυτό δεν μπορεί να μεταβληθεί, είτε αυξηθεί, είτε μειωθεί το συνολικό παραγόμενο προϊόν.

$$\text{Αποτελεί το } \frac{\text{Σταθερές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{7826200 * 100}{9784389} = 80\%$$

του συνόλου των παραγωγικών δαπανών. Το υψηλό αυτό ποσοστό οφείλεται στο μεγάλο κόστος κατασκευής του θερμοκηπίου.

Το σύνολο των μεταβλητών δαπανών είναι 1958189 δρχ. Σε περίπτωση που η ποσότητα του παραγόμενου προϊόντος αυξηθεί τότε θα ανυψωθεί και το κόστος αυτών των δαπανών. Σε αντίθετη περίπτωση, η επιβάρυνση του κόστους αυτών των δαπανών θα μειωθεί. Οι μεταβλητές

$$\text{δαπάνες αποτελούν το } \frac{\text{Μεταβλητές Δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο Παραγωγικών Δαπανών}} =$$

$$\frac{1958189 * 100}{9784389} = 20\% \text{ του συνόλου των παραγωγικών δαπανών.}$$

Ο παραγωγός κατά τη διάρκεια της καλλιέργειας θα πρέπει να διαθέτει 2498494 δρχ., για να καλύψει το σύνολο των απαιτούμενων χρηματικών δαπανών.

$$\text{Οι τελευταίες αποτελούν το } \frac{\text{Χρηματικές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο Παραγωγικών Δαπανών}} =$$

$$\frac{2498494 * 100}{9784389} = 25,5\% \text{ του συνόλου των παραγωγικών δαπανών.}$$

Οι μη χρηματικές δαπάνες είναι 7285895 δρχ. και αποτελούν το

$$\frac{\text{Μη χρηματικές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο Παραγωγικών Δαπανών}} = \frac{7285895 * 100}{9784389} = 74,5\% \text{ του}$$

συνόλου των παραγωγικών δαπανών.

Για την δεύτερη περίοδο καλλιέργειας ισχύει:

Πίνακας 5.2.3. : Ταξινόμηση των σταθερών δαπανών σε χρηματικές και μη χρηματικές, για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Νοεμβρίου - τέλη Ιουνίου.

A/A	ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΜΑΤΙΚΕΣ (δρχ.)	ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΕΣ (δρχ.)
1	Ενοίκιο εδάφους	-	400000
2	Αμοιβή μονίμου προσωπικού	-	795000
3	Απόσβεση μονίμου κεφαλαίου	-	668700
4	Απόσβεση ημμονίμου κεφαλαίου	-	935849
5	Συντήρηση μονίμου κεφαλαίου	160395	-
6	Συντήρηση ημμονίμου κεφαλαίου	486655	-
7	Ασφάλιστρα μονίμου κεφαλαίου	-	601200
8	Ασφάλιστρα ημμονίμου κεφαλαίου	-	85000
9	Τόκος μονίμου κεφαλαίου	-	1724080
10	Τόκος ημμονίμου κεφαλαίου	-	1133623
11	Τόκος αμοιβής μονίμου προσωπικού	-	91425
12	Τόκος συντήρησης	-	74410
13	Τόκος ασφαλίσεων	-	78913
	Σύνολο (1)	647050	6588200
	ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΑΘΕΡΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ		7235250

Πίνακας 5.2.4. : Ταξινόμηση των μεταβλητών δαπανών σε χρηματικές και μη χρηματικές, για την περίοδο καλλιέργειας από τέλη Νοεμβρίου - τέλη Ιουνίου.

A/A	ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΜΑΤΙΚΕΣ (δρχ.)	ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΕΣ (ΔΡΧ.)
1	Αμοιβή εργασίας μη μόνιμου προσωπικού	5000	-
2	Τόκοι αμοιβή εργασίας μη μόνιμου προσωπικού		575
3	Αξία υλικών σποράς	583900	-
4	Αξία λιπασμάτων	50244	-
5	Αξία φυτοπροστατευτικών σκευασμάτων	11500	-
6	Αξία υλικών μεταφύτευσης - καλλιέργειας	415000	-
7	Αξία υλικών απολύμανσης	65400	-
8	Αξία υλικών για την χρήση επικονιαστών εντόμων και φυτορμονών	303000	-
9	Αξία υλικών υποστήλωσης	6400	-
10	Τόκοι κυκλοφοριακού κεφαλαίου	-	88000
11	Λοιπά έξοδα	95000	-
	Σύνολο (2)	1535444	88575
	Σύνολο (1)+(2)	2182494	6676775
	ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΤΑΒΛΗΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ		1624019
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ		8859269

Το σύνολο των σταθερών δαπανών είναι 7235250 δρχ. Το κόστος αυτό δεν μπορεί να μεταβληθεί, είτε αυξηθεί, είτε μειωθεί το συνολικό παραγόμενο προϊόν.

$$\text{Αποτελεί το } \frac{\text{Σταθερές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο παραγωγικών δαπανών}} = \frac{7235250 * 100}{8859269} = 81.6\%$$

του συνόλου των παραγωγικών δαπανών. Το υψηλό αυτό ποσοστό οφείλεται στο μεγάλο κόστος κατασκευής του θερμοκηπίου.

Το σύνολο των μεταβλητών δαπανών είναι 1624019 δρχ. Σε περίπτωση που η ποσότητα του παραγόμενου προϊόντος αυξηθεί τότε θα ανυψωθεί και το κόστος αυτών των δαπανών. Σε αντίθετη περίπτωση, η επιβάρυνση του κόστους αυτών των δαπανών θα μειωθεί. Οι μεταβλητές

$$\text{Μεταβλητές δαπάνες} * 100$$

δαπάνες αποτελούν το $\frac{\text{Μεταβλητές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο Παραγωγικών Δαπανών}} =$

$$\frac{1624019 * 100}{8859269} = 18,4\% \text{ του συνόλου των παραγωγικών δαπανών.}$$

Ο παραγωγός κατά τη διάρκεια της καλλιέργειας θα πρέπει να διαθέτει 2182494 δρχ., για να καλύψει το σύνολο των απαιτούμενων χρηματικών δαπανών.

$$\text{Οι τελευταίες αποτελούν το } \frac{\text{Χρηματικές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο Παραγωγικών Δαπανών}} =$$

$$\frac{2182494 * 100}{8859269} = 24,6\% \text{ του συνόλου των παραγωγικών δαπανών.}$$

Οι μη χρηματικές δαπάνες είναι 6676775 δρχ. και αποτελούν το

$$\frac{\text{Μη χρηματικές δαπάνες} * 100}{\text{Σύνολο Παραγωγικών Δαπανών}} = \frac{6676775 * 100}{8859269} = 75,4\% \text{ του}$$

συνόλου των παραγωγικών δαπανών.

6. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

6.1..Γενικά

Τα οικονομικά αποτελέσματα της γεωργικής εκμετάλλευσης, αποτελούν τους δείκτες που εκφράζουν, με διαφορετικό τρόπο ο καθένας, το τελικό αποτέλεσμα της παραγωγικής προσπάθειας που καταβάλεται για την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των διαθέσιμων συντελεστών παραγωγής και την επίτευξη των στόχων της γεωργικής εκμετάλλευσης. Τα οικονομικά αποτελέσματα εκφράζονται σε χρηματικές μονάδες, δίνοντας το καθένα, από αυτά, τον βαθμό επιτυχίας από οικονομικής απόψεως μιας γεωργικής εκμετάλλευσης. Τα οικονομικά αποτελέσματα χρησιμοποιούνται για:

- Τη σύγκριση μεταξύ γεωργικών εκμεταλλεύσεων, ως προς την παραγωγικότητα των συντελεστών παραγωγής τους.
- Τον προσδιορισμό της αποδοτικότητας του επενδυμένου κεφαλαίου.
- Τον προσδιορισμό της οικονομικής αποτελεσματικότητας των εξεταζομένων γεωργικών εκμεταλλεύσεων, από την οποία εξαρτάται και η ανταγωνιστική θέση αυτών.

Ως οικονομικά αποτελέσματα χαρακτηρίζονται οι πρόσοδοι, τα εισοδήματα και τα κέρδη που προκύπτουν από τον συσχετισμό της αξίας της παραγωγής με τις απαιτούμενες δαπάνες για την πραγματοποίηση αυτής.

6.2. Ακαθάριστη πρόσδοος

Ακαθάριστη πρόσδοος ή ακαθάριστο εισόδημα μιας γεωργικής εκμετάλλευσης είναι η χρηματική αξία της συνολικά παραγόμενης ποσότητας των τελικών προϊόντων.

Δίδεται από τη σχέση:

Ακαθάριστη πρόσδοος Γ. Ε. =(Ποσότητες τελικών προϊόντων * Αντίστοιχες τιμές αγοράς)+
Επιδοτήσεις + Ενισχύσεις +
Αποζημιώσεις + Αύξηση
περιουσίας Γ.Ε.

Στην προς μελέτη καλλιέργεια ντομάτας θερμοκηπίου η σχέση αυτή δίνει:

Περίοδος Καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου - τέλη Ιουνίου

Ακαθάριστη πρόσδοος Γ.Ε.=15.000 Kgr * 300 δρχ./Kgr=4.500.000δρχ.

Η παραγόμενη ποσότητα ντομάτας θεωρείται ότι είναι 15 τόννοι. Από τον πίνακα 6 φαίνεται πως η στρεμματική απόδοση της καλλιέργειας είναι περίπου 9,5 τόννοι. Η διαφορά των 4,5 τόννων που παρουσιάζεται, μπορεί να παραχθεί με την προϋπόθεση πως ο παραγωγός ακολουθεί την άριστη καλλιεργητική τεχνική, ελέγχοντας τις περιβαλλοντικές συνθήκες του θερμοκηπίου και ρυθμίζοντας αυτές στο άριστο επίπεδο ανάπτυξης των φυτών. Θεωρείται πως οι επιδοτήσεις και οι ενισχύσεις είναι μηδέν, διότι ο παραγωγός είναι νέος γεωργός, ο οποίος δεν διαθέτει τις απαραίτητες προϋποθέσεις (πείρα, οικονομική επιφάνεια) για να του δοθεί το ανάλογο ποσό.

Η ακαθάριστη πρόσδοος της γεωργικής εκμετάλλευσης, τα χρήματα δηλαδή που λαμβάνει ο παραγωγός από την πώληση των προϊόντων του είναι το 50% περίπου των παραγωγικών δαπανών. Το ποσοστό αυτό είναι πολύ μικρό, με αποτέλεσμα ο παραγωγός να μην μπορεί να καλύψει τα έξοδα της καλλιέργειας και να παρουσιαστεί "ζημία" στην επιχείρησή του. Το φαινόμενο αυτό οφείλεται στο υψηλό κόστος κατασκευής του υαλόφρακτου θερμοκηπίου. Ο παραγωγός για να καλύψει τις δαπάνες της επιχείρησής, θα πρέπει να καλλιεργήσει ένα άλλο φυτό, με μικρότερο κόστος παραγωγής και υψηλότερη τιμή πώλησης των προϊόντων.

Περίοδος Καλλιέργειας από τέλη Νοεμβρίου-τέλη Ιουνίου

Ακαθάριστη πρόσοδος Γ.Ε.= 12.000Kgr*200δρχ./Kgr=2.400.000δρχ.

Η ακαθάριστη πρόσοδος της γεωργικής εκμετάλλευσης αποτελεί το 27% των δαπανών. Το ποσοστό αυτό είναι εξαιρετικά, μικρό, με συνέπεια η επιχείρηση να παρουσιάζει "ζημία" και ο παραγωγός να χάνει αρκετά χρήματα.

6.3. Ακαθάριστο κέρδος

Το ακαθάριστο κέρδος αποτελεί το τμήμα της ακαθάριστης προσόδου που προορίζεται να καλύψει τις σταθερές δαπάνες παραγωγής ή το σταθερό κόστος της

Δίνεται από τη σχέση:

$$\text{Ακαθάριστο κέρδος} = \text{Ακαθάριστη Πρόσοδος} - \text{Μεταβλητές Δαπάνες Παραγωγής}$$
$$\text{Ακαθάριστο κέρδος} = \text{Σταθερές δαπάνες} + \text{Κέρδος (ή ζημία)}$$

Στην μελετούμενη καλλιέργεια ντομάτας η σχέση δίνει:

Περίοδος Καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου - τέλη Ιουνίου

$$\text{Ακαθάριστο κέρδος} = 4.500.000 - 1.958.189 = 2.541.811 \text{ €}$$

Περίοδος Καλλιέργειας από τέλη Νοεμβρίου - τέλη Ιουνίου

$$\text{Ακαθάριστο κέρδος} = 2.400.000 - 1.624.019 = 775.981 \text{ €}$$

6.4. Καθαρό κέρδος

Το κέρδος (ή ζημία) αντιπροσωπεύει την καθαρή αμοιβή που απομένει μετά την αφαίρεση όλων των δαπανών που συνεπάγεται η χρησιμοποίηση των απαιτούμενων συντελεστών παραγωγής.

Χρησιμοποιείται για την μέτρηση της οικονομικότητας ή της αποδοτικότητας μιας γεωργικής εκμετάλλευσης.

Υπολογίζεται από τη σχέση :

Κέρδος(ή ζημία)=Ακαθάριστη πρόσοδος - Συνολικές Δαπάνες Παραγωγής

Στην συγκεκριμένη καλλιέργεια, η σχέση δίνει:

Περίοδος Καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου - τέλη Ιουνίου

Κέρδος(ή ζημία)=4.500.000 - 9.784.389= - 5.284.389δρχ.

Παρατηρείται πως τα έσοδα του παραγωγού υπολείπονται κατά 5.284.389δρχ., για την κάλυψη των δαπανών. Η εκμετάλλευση παρουσιάζει ζημία και ειδικότερα πολύ μεγάλη, με συνέπεια να μην μπορεί να επιβιώσει. Το φαινόμενο αυτό μπορεί να αντιμετωπιστεί με αλλαγή του είδους της καλλιέργειας. Η καλλιέργεια πρέπει να είναι πιο προσεδοφόρος για να καλύψει το υψηλό κόστος κατασκευής του υαλόφρακτου θερμοκηπίου.

Περίοδος Καλλιέργειας από τέλη Νοεμβρίου-τέλη Ιουνίου

Κέρδος(ή ζημία)=2.400.000 - 8.859.269= - 6.459.249δρχ.

Η εκμετάλλευση παρουσιάζει ζημία. Ο παραγωγός αδυνατεί να καλύψει τα έξοδα της καλλιέργειας και είναι πιθανό, να διακοπεί η λειτουργία της εκμετάλλευσης.

6.5. Γεωργικό εισόδημα

Το γεωργικό εισόδημα αντιπροσωπεύει την συνολική καθαρή αμοιβή όλων των συντελεστών της παραγωγής, ιδιοκτητών και ξένων, που έχουν χρησιμοποιηθεί στην παραγωγική διαδικασία.

Χρησιμοποιείται για την σύγκριση του οικονομικού μεγέθους διάφορων γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Η μέση τιμή του τεκμαρτού εισοδήματος, που λαμβάνει ένας παραγωγός ντομάτας θερμοκηπίου, με πλαστική κάλυψη κατά το έτος 1994, όπως προσδιορίστηκε από το Υπουργείο Οικονομικών, είναι 375.244δρχ./στρ. στις πεδινές περιοχές της χώρας μας. Η τιμή αυτή είναι μειωμένη κατά 40% στις ορεινές περιοχές και 20% στις ημιορεινές.

Το γεωργικό εισόδημα δίνεται από τη σχέση:

Γεωργικό εισόδημα=Κέρδος + Τόκοι + Ενοίκιο + Αμοιβή εργασίας

Στην προκειμένη περίπτωση γίνεται:

Περίοδος Καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου - τέλη Ιουνίου

Γεωργικό εισόδημα= - 5.284.389 + 3.270.146 + 400.000 + 1.330.000= - 284.243δρχ.

Παρατηρείται πως το γεωργικό εισόδημα υπολείπεται κατά 284.243δρχ., ώστε ο παραγωγός να έχει κέρδος.

Περίοδος Καλλιέργειας από τέλη Νοεμβρίου-τέλη Ιουνίου

Γεωργικό εισόδημα= - 6.459.249 + 3.116.616 + 400.000 + 800.000= - 284.243δρχ.

Το γεωργικό εισόδημα, στην δεύτερη περίοδο καλλιέργειας είναι τουλάχιστον,κατα 2.142.633δρχ. μικρότερο, από την τιμή που θα αναμενόταν για να έχει να αρχίσει ο παραγωγός ένα ικανοποιητικό κέρδος.

6.6. Ειδική παραγωγικότητα

Η παραγωγικότητα είναι από τους σημαντικότερους οικονομικούς δείκτες, που χρησιμοποιείται ευρύτατα στην πράξη.

Η ειδική ή μερική παραγωγικότητα αναφέρεται στη σχέση του παραγόμενου προϊόντος προς ένα μόνο από τους τρεις βασικούς συντελεστές παραγωγής.

Υπολογίζεται από τη σχέση:

$$\text{Παραγωγικότητα εδάφους(ή εργασίας ή κεφαλαίου)} = \frac{\text{Παραγόμενο προϊόν}}{\text{Αντίστοιχο έδαφος}}$$

Ο συντελεστής παραγωγής εκφράζεται είτε σε φυσικές μονάδες μετρήσεως είτε σε χρηματικές μονάδες.

Στην συγκεκριμένη καλλιέργεια έχουμε:

Περίοδος Καλλιέργειας από τέλη Αυγούστου - τέλη Ιουνίου

$$\text{Παραγωγικότητα εδάφους} = \frac{15.000 \text{K.gr.}}{1 \text{ στρ.}} = 15.000 \text{K.gr./στρ.}$$

$$\text{Παραγωγικότητα εργασίας} = \frac{15.000 \text{K.gr.}}{266 \text{ ημέρες}} = 56,4 \text{K.gr./εργάσιμη ημέρα}$$

$$\text{Παραγωγικότητα κεφαλαίου} = \frac{15.000 \text{K.gr.}}{9.784.389 \text{ δρχ.}} = 0,0015 \text{K.gr./δρχ.}$$

Περίοδος Καλλιέργειας από τέλη Νοεμβρίου-τέλη Ιουνίου

$$\text{Παραγωγικότητα εδάφους} = \frac{12.000 \text{Kgr.}}{1 \text{ στρ.}} = 12.000 \text{Kgr./στρ.}$$

$$\text{Παραγωγικότητα εργασίας} = \frac{12.000 \text{Kgr}}{162 \text{ ημέρες}} = 74 \text{Kgr./εργάσιμη ημέρα}$$

$$\text{Παραγωγικότητα κεφαλαίου} = \frac{12.000 \text{Kgr.}}{8.859.269 \text{ δρχ.}} = 0.0013 \text{Kgr./δρχ.}$$

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΝΤΟΜΑΤΑΣ
ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ

1. ΣΤΟΧΟΙ - ΜΕΤΡΑ - ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Η πολιτική του Υπουργείου Γεωργίας σε σχέση με την ντομάτα θερμοκηπίου έχει σαν στόχους:

- Την αύξηση της παραγωγής και της καλλιεργούμενης έκτασης
- Την βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων
- Την μείωση του κόστους παραγωγής και την βελτίωση της παραγωγικότητας των εκμεταλλεύσεων

Οι στόχοι αυτοί μπορούν να υλοποιηθούν με την αύξηση της έκτασης των θερμοκηπίων, με τον εκσυγχρονισμό των ήδη υπάρχοντων μονάδων, τη βελτίωση της καλλιεργητικής τεχνικής και την αξιοποίηση των ήπιων μορφών ενέργειας για την θέρμανση των θερμοκηπίων.

Τα ανωτέρω βήματα προόδου μπορούν να επιτευχθούν μέσω ορισμένων ειδικών μέτρων όπως:

- Ειδικά προγράμματα αξιοποίησης ήπιων μορφών ενέργειας (γεωθερμία, βιομάζα και ηλιακή ενέργεια), (απόφαση Υπ. Γεωργίας Υπ. Αριθμ. 296574/17.3.95). Με τα προγράμματα αυτά χορηγούνται επιδοτήσεις στους παραγωγούς που κατασκευάζουν νέα θερμοκήπια ή εκσυγχρονίζουν τα ήδη υφιστάμενα. Η οικονομική ενίσχυση για την εγκατάσταση σύγχρονων τυποποιημένων θερμοκηπίων καλύπτει τα εξής:
 - Σκελετό, κάλυψη πλαστικό ή γυαλί, σκυρόδεμα θεμελίωσης και διάδρομοι.
 - Σύστημα θέρμανσης με ήπια μορφή ενέργειας (ηλιακή, βιομάζα, γεωθερμία) και βοηθητικό κλασικό μέσο θέρμανσης.
 - Σύστημα αερισμού, υποστράγγισης, άρδευσης, λίπανσης, υδρονέφωσης, δροσισμού.
 - Υλικά μόνωσης, σκίασης και εδαφοκάλυψης
 - Μέσα φυτοπροστασίας και απολύμανσης εδάφους
 - Καλλιεργητικά και μεταφορικά μηχανήματα θερμοκηπίων
 - Ψυκτικοί θάλαμοι και μηχανές τυποποίησης και συσκευασίας
 - Ειδικοί μηχανισμοί προστασίας περιβάλλοντος
 - Περίφραξη και διαμόρφωση αγροκτήματος
 - Λοιποί εξοπλισμοί θερμοκηπίου

Για την καλλιέργεια κηπευτικών σε γυάλινο θερμοκήπιο δίδονται έως και 11.590.000δρχ./στρ. και σε πλαστικό μέχρι 8.540.000δρχ./στρ.

Για τον εξοπλισμό ήδη υπάρχοντων τυποποιημένων θερμοκηπίων και για καλλιέργεια κηπευτικών δίδονται έως και 3.660.000δρχ./στρ.

Δικαιούχοι αυτών των ενισχύσεων είναι γεωργοί με εμπειρία και γνώση, νέοι γεωργοί που έχουν παρακολουθήσει ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα με βεβαίωση των αρχών, γεωπόνοι, τεχνολόγοι γεωπόνοι και νομικά πρόσωπα.

Οι θερμοκηπιακές μονάδες που ενισχύονται πρέπει να βρίσκονται κοντά σε οδικό δίκτυο, σε άριστο έδαφος και νερό και να κατασκευάζονται κοντά σε θερμοκηπιακές ζώνες για να τυγχάνουν άμεσης υλικοτεχνικής υποστήριξης. Οι οικονομικές αυτές ενισχύσεις μοιράζονται στις διάφορες περιφέρειες της χώρας π.χ. για τα έτη 1995-1996 διατέθηκαν στη Μεσσηνία 209 εκ. δρχ.¹

- Ειδικοί κανονισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης π.χ. (κανονισμός 2328/91) χορηγούν υψηλές επιδοτήσεις για τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, με την κατασκευή και λειτουργία θερμοκηπίων. Ο κανονισμός 2328/91 απευθύνεται μόνο σε γεωργούς (γεωργοί, θεωρούνται οι επαγγελματίες που έχουν μεγαλύτερο από 50% χρόνο απασχόλησης στην γεωργία και το μεγαλύτερο τμήμα του εισοδήματός του να είναι από την γεωσυνολική κόστος 40 εκατ. δρχ.).
- Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας με τον αναπτυξιακό νόμο 1982/90, επιδοτεί την ίδρυση θερμοκηπιακών μονάδων. Ο 1982/90 δεν απευθύνεται αποκλειστικά σε γεωργούς. Ισχύει για κόστος 500.000-30.000.000.² Τις επιδοτήσεις χειρίζεται η Αγροτική Τράπεζα. Στην περιοχή Θράκης η επιδότηση φτάνει και το 57% ενώ στις υπόλοιπες περιοχές κυμαίνεται από 35%-57%.

Η καλλιέργεια ντομάτας σε θερμοκήπιο παρουσιάζει αυξημένο κόστος παραγωγής, προβλήματα στην ποιότητα των καρπών και στην διαχρονική κατανομή της παραγωγής. Ο κλάδος των θερμοκηπιακών καλλιεργειών χαρακτηρίζεται σαν τομέας έντασης κεφαλαίου και εργασίας, με συνέπεια να υφίσταται σε μεγάλο βαθμό τις συνέπειες από τα υψηλά επιτόκια και τα υψηλά ημερομίσθια. Παράλληλα, η τεχνική υποστήριξη που παρέχεται στους παραγωγούς είναι ελλιπή και πολυέξοδη, με αποτέλεσμα να μην παρατηρείται βελτίωση στην εφαρμοζόμενη καλλιεργητική τεχνική. Έτσι ενώ το κόστος κατασκευής μιας θερμοκηπιακής μονάδας είναι υψηλό, η στρεμματική απόδοση είναι μικρή και συνεπώς το εισόδημα του παραγωγού χαμηλό. Επιπρόσθετα, μεγάλα προβλήματα αντιμετωπίζονται και στην οργάνωση της εξαγωγικής μας προσπάθειας και τοποθέτηση της παραγωγής στις αγορές του εξωτερικού.

Για την αντιμετώπιση των παραπάνω δυσχερειών είναι αναγκαίο να ληφθούν τα παρακάτω συμπληρωματικά μέτρα:

- Χορήγηση δανείων με επιτόκια που θα διαμορφώνονται στο εκύστωτα ύψος του πληθωρισμού. Σήμερα δίδονται δάνεια για την αγορά κτημάτων σε ακτήμονες ή ημιακτήμονες, με μεγάλη διάρκεια εξόφλησης (20-30 χρόνια). Τα ποσά που διατίθενται για το σκοπό αυτό είναι περιορισμένα και τελείως ανεπαρκή, σε σχέση με τις ανάγκες που υπάρχουν. Χορηγούνται επίσης καλλιεργητικά δάνεια, με σκοπό να καλύψει ο παραγωγός την εκμετάλλευση του σε κεφάλαια κίνησης. Τα δάνεια αυτά καλούνται βραχυπρόθεσμα και αφορούν την αγορά λιπασμάτων, καυσίμων κ.λ.π. Διαρκούν έως 12 μήνες και η

^{1*} (πηγή των πληροφοριών η συνέντευξη με τον κ. Παπαδάκη, υπεύθυνο του τμήματος Οπωροκηπευτικών του Υπουργείου Γεωργίας).

^{2*} (πηγή των πληροφοριών η συνέντευξη με τον κ. Δρούγκα, υπεύθυνο του τμήματος Μελετών και Προγραμματισμού της Α.Τ.Ε.).

λήξη τους προσδιορίζεται ώστε να συμπίπτει με την επόμενη εποχή εκσυγχρονισμού της παραγωγής. Το επιτόκιο εξόφλησης στους αγρότες κατά κύριο επάγγελμα είναι 21% και στους λοιπούς δανειολήπτες 23%.

- Δάνεια με ενέχυρο. Δίδονται για προϊόντα που έχει ο αγρότης στην αποθήκη του και δεν θέλει να τα πουλήσει επειδή οι τιμές είναι χαμηλές. Τα δάνεια αυτά σκοπό έχουν να βοηθήσουν τον παραγωγό να πουλήσει τα προϊόντα του σε ικανοποιητικές τιμές. Εξοφλούνται συνήθως μέσα σε ένα έτος.

Δάνεια διάρκειας από 2-30 έτη τα οποία δίνονται για την εκτέλεση κάποιας μόνιμης βελτίωσης του εδάφους, ή την αγορά μηχανημάτων και κτημάτων. Τα δάνεια αυτά καλούνται μεσομακροπρόθεσμα και η διάρκεια τους για την αγορά μηχανημάτων είναι 7 χρόνια, για την κατασκευή κτισμάτων και θερμοκηπίων 15 χρόνια και για την αγορά κτισμάτων 20 χρόνια. Το επιτόκιο εξόφλησης στους αγρότες είναι 20% και στους λοιπούς δανειολήπτες 21%. Η αποπληρωμή των δανείων γίνεται σε ετήσιες τοκοχρεολυτικές δόσεις.

Στα τέλη του 1995, η Αγροτική Τράπεζα (Αγροτική Πίστη) χορηγεί δάνειο κατασκευής θερμοκηπίου καλύπτοντας το 60-70% του συνολικού κόστους κατασκευής. Ο χρόνος εξόφλησης είναι συνήθως 7 έτη. Μετά το πέρας των 7 ετών και την αδυναμία εξόφλησης του δανείου, η τράπεζα κατάσχει τα υποθηκευμένα περιουσιακά στοιχεία του παραγωγού. Η χορήγηση ή όχι του δανείου, σε έναν παραγωγό εξαρτάται από το είδος της καλλιέργειας που πρόκειται να καλλιεργήσει, από την ικανότητα και την εμπειρία του πάνω σε αυτή την καλλιέργεια και από την οικονομική επιφάνεια αυτού. Το επιτόκιο δανεισμού καθορίζεται από την ίδια την τράπεζα.

- Ένταξη σε εθνικά και Κοινοτικά προγράμματα των επενδύσεων που γίνονται στον συγκεκριμένο κλάδο. Τα ποσοστά των οικονομικών ενισχύσεων δεν θα πρέπει να είναι κατώτερα του 50%.
- Αύξηση των προβλεπόμενων πιστώσεων στα διάφορα κοινοτικά και εθνικά προγράμματα.
- Η προώθηση προγραμμάτων που έχουν σαν στόχο τη μείωση του κόστους παραγωγής και φυτοπροστασίας, με την εφαρμογή ενεργειών φιλικών προς το περιβάλλον.
- Βελτίωση της παρεχόμενης τεχνικής υποστήριξης στους παραγωγούς, με την αναδιοργάνωση των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου, με την εκπαίδευση συμβούλων (Γεωπόνων και Τεχνολόγων Γεωπόνων) των παραγωγών, και την επιμόρφωση μέσω σεμιναρίων των ίδιων των παραγωγών.

Στον τομέα της εμπορίας, προτείνονται:

- Οργάνωση γραφείων στις κυριότερες χώρες του εξωτερικού από έμπειρους και ειδικούς επιστήμονες
- Δημιουργία Κεντρικού Οργάνου που θα απασχολείται με την επεξεργασία των στοιχείων της αγοράς (εσωτερικής και εξωτερικής) του εξεταζόμενου προϊόντος.

-
- Επιστημονική στήριξη και ενίσχυση για την εφαρμογή της υποχρεωτικής συσκευασίας και τυποποίησης.

Παρόλα αυτά, η καλλιέργεια ντομάτας υπό κάλυψη και οι προοπτικές διάθεσης της είναι καλές, αφού τόσο η χώρα μας όσο και η Κοινότητα παρουσιάζουν έλλειμα προσφοράς κατά την χειμερινή περίοδο.

Η ΚΟΙΝΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

1. Γενικά

Η ντομάτα θερμοκηπίου ανήκει στα οπωροκηπευτικά και υπάγεται σε όλους τους κανόνες της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς και στο Καθεστώς Τιμών και Παρεμβάσεων.

Οι κανονισμοί χειρισμού των οπωροκηπευτικών καθορίζονται μέχρι και σήμερα από τον Κανονισμό 1035/72 της Ε.Ο.Κ., όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2452/72.

Ο κανονισμός αυτός περιλαμβάνει τον τρόπο δημιουργίας και λειτουργίας των οργανώσεων παραγωγών, τον καθορισμό των ποιοτικών κατηγοριών των προϊόντων, το καθεστώς τιμών και τους κανόνες συναλλαγών με τρίτες χώρες.

Στα τέλη 1995 - αρχές 1996 αναθεωρήθηκε ο εν λόγω κανονισμός και επέφερε σημαντικές αλλαγές στην πολιτική των οπωροκηπευτικών.

**2. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (Ε.Ο.Κ.) αριθμ. 1035/72 ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΗΣ
ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΑΓΟΡΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ
ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ**

2.1 Σκοπός σύνταξης του ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 1035/72

Ο κανονισμός 1035/72, προσδιορίζει τις αρχές πάνω στις οποίες θα λειτουργεί η κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών.

Η σύνταξη του κανονισμού αυτού, ήταν επιτακτική ανάγκη διότι έπρεπε:

- Η λειτουργία και η ανάπτυξη της κοινής αγοράς για τα γεωργικά προϊόντα να συνοδεύεται από τη θέσπιση κοινής γεωργικής πολιτικής.
- Να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ της προσφοράς και της ζήτησης, σε δίκαιο επίπεδο τιμών για τον παραγωγό.
- Να καθοριστούν κοινοί κανόνες συναλλαγών στο εσωτερικό της αγοράς αλλά και με τρίτες χώρες.
- Να εξασφαλιστεί άριστη εμπορία και τυποποίηση.
- Να προσαρμοστούν οι κανόνες ποιότητας με την εκάστοτε ανάγκη.
- Να υπάρχει δυνατότητα παρέκλισης από τους κανόνες ποιότητας σε περίπτωση κακής συγκομιδής.
- Τα προϊόντα που υπερβαίνουν τις ανάγκες της καταναλώσεως να διατίθενται ανάλογα.
- Να οργανώνεται έλεγχος και υποχρέωση επιβολής κυρώσεων για ενδεχόμενες παραβάσεις των κανόνων ποιότητας.
- Να συσταθούν οργανώσεις παραγωγών.
- Να χρηματοδοτηθούν και να ενισχυθούν οι οργανώσεις αυτές.
- Να υπάρχει δυνατότητα απόσυρσης των προϊόντων, από τις οργανώσεις.
- Να υπάρχει δυνατότητα καθορισμού τιμής βάσεως.
- Να υπάρχει δυνατότητα χορήγησης χρηματικών αντισταθμίσεων στις οργανώσεις που πραγματοποιούν απόσυρση και η υποχρέωση αγοράς των προσφερόμενων προϊόντων σε περίπτωση σοβαρής κρίσεως.
- Να εξασφαλιστεί η δραστηριότητα των οργανώσεων με βάση τις τοπικές συνθήκες αγοράς και η αποφυγή της πτώσης των τιμών των προϊόντων.

-
- Να εξασφαλιστεί η καταστροφή των προϊόντων που αποσύρονται.
 - Να δοθεί δυνατότητα στα κράτη - μέλη, να λαμβάνουν μέτρα διάθεσης των προϊόντων σε έκτακτες περιπτώσεις.
 - Να εξασφαλιστεί η προστασία των προϊόντων από εισαγωγές τρίτων χωρών.
 - Να καταργηθεί κάθε μέτρο ποσοτικού περιορισμού στο εσωτερικό της Κοινότητας.
 - Να υπάρχει δυνατότητα προσαρμογής στο νέο καθεστώς.
 - Να υπάρχει δυνατότητα χορήγησης επιστροφής κατά την εξαγωγή των προϊόντων προς τρίτες χώρες.
 - Να υπάρχει δυνατότητα εκτίμησης των ενισχύσεων που χορηγούνται από τα κράτη - μέλη και την απαγόρευση εκείνων που είναι ασυμβίβαστες με την Κοινή αγορά.

Η Κοινή Οργάνωση Αγοράς περιλαμβάνει κοινούς κανόνες ανταγωνισμού, καθεστώς τιμών και παρεμβάσεων, καθώς και καθεστώς συναλλαγών με τις τρίτες χώρες.

2.2 Κοινοί κανόνες ανταγωνισμού

Οι κοινοί κανόνες ανταγωνισμού καλούνται και « κανόνες ποιότητας». Ο καθορισμός και ο τρόπος λειτουργίας αυτών καθορίζονται στα άρθρα 2-12 του Κανονισμού (Ε.Ο.Κ.) 1035/72.

Καθορίζονται τρεις ποιοτικές κατηγορίες με βάση το οικονομικό ενδιαφέρον που παρουσιάζει το προϊόν και την ανάγκη ικανοποίησης των απαιτήσεων των καταναλωτών. Μετά τον καθορισμό των ποιοτήτων, τα προϊόντα πωλούνται μόνο αν είναι σύμφωνα με τους κανόνες αυτούς.

Στο εσωτερικό κάθε κράτους - μέλους, δεν υπόκεινται σε κανόνες:

- τα προϊόντα που πωλούνται ή παραδίδονται από τον παραγωγό σε σταθμούς προετοιμασίας και συσκευασίας ή σε σταθμούς αποθηκείωσης.
- τα προϊόντα που διοχετεύονται από τους σταθμούς αποθήκευσης προς τους σταθμούς προετοιμασίας και συσκευασίας.
- τα προϊόντα που υπόκεινται σε αυστηρότερες εθνικές διατάξεις.
- τα προϊόντα που διοχετεύονται προς τα εργοστάσια μεταποίησης.
- τα προϊόντα που διατίθενται από τον παραγωγό στον καταναλωτή, για τις προσωπικές τους ανάγκες, στον τόπο της εκμετάλλευσής του παραγωγού.

Σε περίπτωση που τα προϊόντα με ποιοτικές κατηγορίες δεν είναι αρκετά, τότε μπορούν να καθοριστούν κατώτερες ποιότητες. Η δυνατότητα αυτή δεν αφορά προϊόντα της ποιότητας "III". Αν παρατηρηθεί περίσσειμα προϊόντων, τότε καθορίζονται πιο αυστηρά κριτήρια.

Για την πώληση των προϊόντων είναι απαραίτητη η ύπαρξη ετικέτας στο μέσο συσκευασίας, ή συνοδευτικό έγγραφο για χύμα προϊόντα. Η ετικέτα στο μέσο συσκευασίας δεν είναι απαραίτητη, αν ο έμπορος λιανικής πώλησης αναγράφει την ποικιλία, την καταγωγή του προϊόντος και την ποιοτική κατηγορία σε ειδική πινακίδα. Ο έλεγχος για την συνεχή τήρηση των παραπάνω κανόνων γίνεται από καθορισμένα όργανα, γνωστά σε όλα τα κράτη - μέλη.

Οι ίδιες διατάξεις ισχύουν και για τα προϊόντα που εισάγονται στην Κοινότητα από τρίτες χώρες. Οι ετικέτες των μέσων συσκευασίας φέρουν την ποικιλία, την χώρα καταγωγής και την ποιοτική κατηγορία του προϊόντος. Τα κράτη - μέλη λαμβάνουν μέτρα για να επιβληθούν κυρώσεις για τις παραβάσεις των διατάξεων, τα οποία ανακοινώνονται στην Επιτροπή, το αργότερο σ' ένα μήνα μετά τη θέσπιση τους.

Δυνατότητα εξαγωγής σε τρίτες χώρες έχουν μόνο τα προϊόντα των ποιοτικών κατηγοριών «Extra», και «Π». Το κράτος - μέλος που εξάγει οφείλει να ελέγχει την ποιότητα των προϊόντων πριν την έξοδο τους από τα σύνορα του εδάφους του.

Η ντομάτα θερμοκηπίου υπόκειται στις παραπάνω διατάξεις και περιορισμούς και η χώρα μας οφείλει να ακολουθεί τους κανονισμούς αυτούς για την εμπορία του συγκεκριμένου προϊόντος.

2.3. Οργανώσεις παραγωγών

Στα άρθρα 13 - 15 του Κανονισμού (Ε.Ο.Κ.) 1035/72 αναφέρονται οι διατάξεις για τις οργανώσεις των παραγωγών. Ένα σύνολο παραγωγών ντομάτας θερμοκηπίου, θα μπορούσε να δημιουργήσει μία οργάνωση, με πρωτοβουλία των ιδίων, με σκοπό:

- την προώθηση των παραγόμενων καρπών
- την ομαλή διαμόρφωση των τιμών
- την παροχή θέσεως στην αγορά για την διάθεση των προϊόντων, των παραγωγών - μελών της οργάνωσης
- την εξασφάλιση των κατάλληλων τεχνικών μέσων για την συσκευασία και την εμπορία των προϊόντων
- την πώληση του συνόλου της παραγωγής, του κάθε παραγωγού, ενός ή περισσότερων προϊόντων, αλλά και το δικαίωμα του παραγωγού να πουλήσει τμήμα της παραγωγής του, μόνος του
- τη βελτίωση της ποιότητας των καρπών
- την προσαρμογή του όγκου της προσφοράς στις απαιτήσεις της αγοράς
- την εφαρμογή των κανόνων ποιότητας.

Το κράτος μπορεί να χορηγεί στις οργανώσεις, επί 3 έτη από την ημερομηνία ιδρύσεώς τους, ενισχύσεις για να ενθαρυνθεί η ίδρυση και η λειτουργία αυτών. Η μέγιστη ενίσχυση για το 1^ο - 2^ο - 3 έτος είναι 3%, 2%, 1% αντίστοιχα της αξίας της παραγωγής που τίθεται σε εμπορία. Επίσης μπορεί να χορηγεί δάνεια επί πέντε έτη, από την ίδρυση των ταμείων παρεμβάσεων. Οι ενισχύσεις αυτές γνωστοποιούνται στην Επιτροπή με έκθεση που διαβιβάζουν τα κράτη - μέλη, στο τέλος κάθε οικονομικού έτους.

Για κάθε έτος, η αξία παραγωγής υπολογίζεται με βάση:

- τη μέση παραγωγή που έχει τεθεί σε εμπορία από τους παραγωγούς - μέλη, κατά την διάρκεια των τριών ημερολογιακών ετών που προηγούνται του έτους κατά το οποίο κατέστησαν μέλη,
- τις μέσες τιμές στην παραγωγή που επετεύχθησαν από τους παραγωγούς αυτούς κατά την ίδια περίοδο.

Οι οργανώσεις παραγωγών μπορούν να καθορίσουν τιμή απόσυρσης, κάτω από την οποία, δεν διαθέτουν προς πώληση τα προϊόντα τους και να χορηγούν αποζημιώσεις για τις ποσότητες προϊόντων που παραμένουν απώλητες. Τα κράτη - μέλη μπορούν να ορίσουν το ανώτατο επίπεδο της τιμής απόσυρσης. Ο προορισμός των προϊόντων που αποσύρονται κατ' αυτόν τον τρόπο, πρέπει να καθορίζεται από την οργάνωση, έτσι ώστε να μην δυσχεραίνεται η κανονική διάθεση της εν λόγω παραγωγής.

Για την χρηματοδότηση αυτών των μέτρων απόσυρσης, οι παραγωγοί - μέλη ιδρύουν ταμείο παρέμβασης, που τροφοδοτείται με εισφορές, καθοριζόμενες βάση των ποσοτήτων που διατίθενται προς πώληση.

Κάθε οργάνωση παραγωγών οφείλει να ανακοινώνει, στις εθνικές αρχές, οι οποίες και τα διαβιβάζουν στην Επιτροπή, τα εξής:

- τον κατάλογο των προϊόντων για τα οποία θα εφαρμοστεί το σύστημα
- την περίοδο κατά την οποία θα εφαρμοστούν οι τιμές απόσυρσης
- τα επίπεδα των προβλεπόμενων και εφαρμοζόμενων τιμών αποσύρσεως.

2.4. Καθεστώς τιμών και παρεμβάσεων

Πριν από την έναρξη της περιόδου εμπορίας, το συμβούλιο καθορίζει ετησίως, τιμή βάσεως και τιμή αγοράς.

Η τιμή βάσεως είναι ίση με τον αριθμητικό μέσο όρο των τιμών που διαπιστώνονται στην ή στις αντιπροσωπευτικές αγορές της Κοινότητας, οι οποίες ευρίσκονται στις ζώνες πλεονασματικής παραγωγής, που έχουν τις χαμηλότερες τιμές κατά τις τρεις περιόδους εμπορίας που προηγούνται από την ημερομηνία καθορισμού της τιμής βάσεως, που έχουν καθοριστεί η ποικιλία ή ο τύπος, η ποιοτική κατηγορία, το μέγεθος και η συσκευασία. Κατά τον υπολογισμό δεν λαμβάνονται υπόψη οι τιμές που είναι υπερβολικά χαμηλές ή υπερβολικά υψηλές, σε σχέση με τις κανονικές διακυμάνσεις στην αγορά του προϊόντος. Για παράδειγμα, με τον κανονισμό 1289/93 καθορίζεται για τις ντομάτες τιμή βάσεως και τιμή αγοράς * για την περίοδο από τις 11 Ιουνίου έως τις 30 Νοεμβρίου 1993 ως εξής:

Πίνακας 27:

* σε E.C.U/100 Kg καθαρού βάρους

	Τιμή βάσεως	Τιμή αγοράς
Ιούνιος 11 - 20	28,41	10,80
Ιούνιος 21 - 30	25,87	10,04
Ιούλιος	23,34	8,66
Αυγούστος	20,93	7,77
Σεπτέμβριος	22,20	8,27
Οκτώβριος	23,53	8,67
Νοέμβριος	28,28	11,32

ΠΗΓΗ Καν. Ε.Ο.Κ. 1289/93

Παράλληλα οι ζώνες πλεονασματικής παραγωγής πρέπει να αντιπροσωπεύουν το 20% -30% της κοινοτικής παραγωγής του σχετικού προϊόντος.

Με βάση τον Κανονισμό 827/90 οι αντιπροσωπευτικές αγορές για την ντομάτα είναι οι :

- Βέλγιο - Λουξεμβούργο
- Sint - Kateligne - Waver
- Δανία
- Odense
- Γερμανία
- Heidelberg
- Kitzingen
- Maxdorf
- Reichenan
- Ελλάδα
- Ιεράπετρα
- Πύργος
- Γαλλία

Chateaurenard

- Martmande
- Perpignan
- Ιρλανδία
- Dublin
- Ιταλία
- Ascoli Pineco
- Bari
- Messina
- Pescara
- Κάτω χώρες
- Bleiswijk
- Delft - Westerlee
- Ηνωμένο Βασίλειο
- Birmingham
- Liverpool
- London
- Glasgow

- Ισπανία
- Almeria
- Barcelona
- Malaga
- Murcia
- Valencia
- Πορτογαλία
- Faro
- Silve
- Torres Vedras
- Vale do Tejo

Η τιμή αγοράς για την ντομάτα καθορίζεται στο 40%-45% της τιμή βάσεως.

Ο καθορισμός αυτός λαμβάνει υπόψη:

- τα χαρακτηριστικά της αγοράς και ιδίως του εύρους διακυμάνσεως των τιμών.
- την εξασφάλιση της σταθεροποίησης των τιμών στην αγορά, ώστε να μην δημιουργούνται πλεονάσματα.

Οι τιμές βάσεως και αγοράς για την ντομάτα την δεκαετία 1980 - 1990 καθορίστηκαν ως εξής:

Πίνακας 30: Τιμή βάσεως και τιμή αγοράς για την ντομάτα τη δεκαετία 1980 - 1990.

σε E.C.U/tn

	80/81	81/82	82/83	83/84	84/85	85/86	86/87	87/88	88/89	89/90
Τιμή E.O.K.	211.07	228.2	245.7	253.0	297.0	288.07	288.1	236.90	241.1	241.1
βάσεως Ελλάδα	-	150.1	175.7	195.6	208.2	211.0	229.2	-	-	-
Τιμή E.O.K.	88.97	96.1	103.5	102.58	125.1	121.35	109.5	89.58	91.3	91.3
βάσεως Ελλάδα	-	74.9	75.1	82.5	103.8	107.5	87.16	-	-	-

ΠΗΓΗ Eurostat

Τα κράτη - μέλη χορηγούν χρηματική αντιστάθμιση στις οργανώσεις παραγωγών που πραγματοποιούν παρεμβάσεις:

α. Η τιμή απόσυρσης ανέρχεται:

- σε επίπεδο, κατ' ανώτατο όριο, ίσο με το επίπεδο της τιμής αγοράς που πολλαπλασιάζεται με τον συντελεστή προσαρμογής της ποιοτικής κατηγορίας προσαυξημένη κατά 10% της τιμής βάσεως για τα προϊόντα με ποιοτική κατηγορία από "II" και άνω.
- σε επίπεδο κατ' ανώτατο όριο, για την ποιοτική κατηγορία "III" το αντίστοιχο με προηγουμένως.

β. Η αποζημίωση που χορηγείται στους παραγωγούς - μέλη, για τις ποσότητες προϊόντων, δεν υπερβαίνει, την τιμή αποσύρσεως των ποσοτήτων αυτών.

Όταν, επί τρεις συνεχείς ημέρες αγοράς, η τιμή πώλησης του προϊόντος στις αντιπροσωπευτικές αγορές, παραμένει κατώτερη από την τιμή αγοράς, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η αγορά του προϊόντος ευρίσκεται σε κατάσταση σοβαρής κρίσεως. Μετά την διαπίστωση αυτή τα Κράτη - μέλη εξασφαλίζουν αγορές για τα προϊόντα αυτά αγοράζονται στην τιμή αγοράς που πολλαπλασιάζεται με τον συντελεστή προσαρμογής της αντίστοιχης ποιοτικής κατηγορίας.

Οι ενέργειες αυτές αναστέλλονται όταν οι τιμές παραμείνουν υψηλότερες από την τιμή αγοράς.

Η επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο, έκθεση με τα επιτευχθέντα αποτελέσματα από την εφαρμογή του καθεστώτος παρεμβάσεως.

Τα προϊόντα που αποσύρονται από την αγορά διατίθενται:

- δωρεάν σε αγαθοεργείς σκοπούς, μεταποιημένα ή όχι.
- για σκοπούς μη επισιτικών
- για ζωοτροφές σε νωπή κατάσταση ή μετά από μεταποίηση
- δωρεάν διανομή σε παιδιά στα σχολεία, ως επιπρόσθετες ποσότητες σ' εκείνες που αγοράζονται κανονικά από τα σχολικά κυλικεία.

Αν η διάθεση των προϊόντων που θα αποσυρθούν ή θα αγοραστούν δεν εξασφαλιστεί έγκαιρα, τότε οι κάτοχοι των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, δεν διαθέτουν ορισμένη ποσότητα των προϊόντων τους και αποζημιώνονται ανάλογα.

Οι ενέργειες δωρεάν διανομής οργανώνονται με ευθύνη των κρατών - μελών.

Οι εργασίες μεταποίησεως ανατίθενται με δημοπρασία στη βιομηχανία, από τον οργανισμό που ορίζει το ενδιαφερόμενο κράτος - μέλος.

Τα κράτη - μέλη περιφρουρούν την τήρηση των κανόνων του καθεστώτος και ανακοινώνουν αμέσως τα μέτρα αυτά στην Επιτροπή.

2.5 Καθεστώς συναλλαγών με τις τρίτες χώρες

Κατά την εισαγωγή στην Κοινότητα προϊόντων από τρίτες χώρες απαγορεύεται:

- η επιβολή κάθε φορολογικής επιβαρύνσεως ισοδυνάμου προς δασμό αποτελέσματος,
- η εφαρμογή κάθε ποσοτικού περιορισμού ή μέτρου ισοδυνάμου αποτελέσματος.

Για να μην παρουσιαστούν διαταραχές στην αγορά, από προσφορές τρίτων χωρών σε μη κανονικές τιμές, καθορίζονται ετησίως τιμές αναγωγής που ισχύουν για το σύνολο της Κοινότητας.

Η τιμή αναγωγής ισούται με τον αριθμητικό μέσο όρο των τιμών στην παραγωγή κάθε κράτους - μέλους, προσαυξημένο κατά το ποσό που καθορίζεται βάση των δαπανών εμπορίας που επιβαρύνουν τα προϊόντα Κοινοτικής καταγωγής. Αντιστοιχεί στο μέσο όρο των τιμών που διαπιστώνονται, κατά τα τρία έτη (αποκλείοντας τις υψηλότερες και τις χαμηλότερες τιμές), που προηγούνται της ημερομηνίας καθορισμού της τιμής αναγωγής, για ένα εγχώριο προϊόν καθορισμένο κατά τα εμπορικά του χαρακτηριστικά. Η τιμή αναγωγής καθορίζεται για ένα έτος.

Η Επιτροπή οφείλει να παρακολουθεί τακτικά την εξέλιξη των μέσων τιμών των προϊόντων που εισάγονται από τρίτες χώρες στις πιο αντιπροσωπευτικές αγορές εισαγωγής των κρατών - μελών.

Για κάθε προϊόν που αποτελεί αντικείμενο τιμής αναγωγής, υπολογίζεται για κάθε μέρα αγοράς και για κάθε χώρα προελεύσεως μία τιμή εισόδου.

Η τιμή εισόδου, για μία συγκεκριμένη προέλευση, ισούται με την χαμηλότερη τιμή ή με τον αριθμητικό μέσο όρο των χαμηλότερων τιμών που διαπιστώνονται για το 30% τουλάχιστον των ποσοτήτων της εν λόγω χώρας προελεύσεως, οι οποίες τίθενται σε εμπορία, επί όλων των αντιπροσωπευτικών αγορών για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμες τιμές, ενώ οι τιμές αυτές πολλαπλασιαζόμενες, κατά περίπτωση με τον συντελεστή προσαρμογής, μειώνονται προηγουμένως

- κατά τους δασμούς που αναγράφονται στο Κοινό Δασμολόγιο
- κατά τις ενδεχόμενες εξισωτικές εισφορές
- κατά τις λοιπές φορολογικές επιβαρύνσεις κατά την εισαγωγή
- κατά τα έξοδα μεταφοράς από τα σύνορα στην αγορά.

Αν η τιμή εισόδου ενός εισαγόμενου προϊόντος προελεύσεως τρίτης χώρας, διατηρείται επί δύο συνεχείς ημέρες αγοράς σε επίπεδο κατώτερο τουλάχιστον κατά 0,5 λογιστικές μονάδες του επιπέδου της τιμής αναγωγής, καθιερώνεται εξισωτική εισφορά για την εν λόγω προέλευση.

Η εισφορά αυτή ισούται με την διαφορά μεταξύ της τιμής αναγωγής και του αριθμητικού μέσου όρου των δύο τελευταίων διαθέσιμων τιμών εισόδου για την προέλευση αυτή, και καλείται στο εξής « μέση τιμή εισόδου ». Η μέση τιμή εισόδου υπολογίζεται τότε κάθε μέρα αγοράς για κάθε χώρα προελεύσεως, μέχρι να καταργηθεί γι' αυτή τη χώρα προελεύσεως, η εξισωτική εισφορά. Η εξισωτική εισφορά ορίζεται στο ίδιο ύψος για όλα τα κράτη - μέλη και προστίθεται στους ισχύοντες δασμούς.

Η επιβαλλόμενη εισφορά τροποποιείται μόνο αν το ύψος της εισφοράς καταστεί ακατάλληλο και αν η αναδιάρθρωση του συνόλου των προελεύσεων κριθεί αναγκαία.

Η εισφορά διακόπτεται όταν οι τιμές εισόδου δύο συνεχών ημερών αγοράς ευρίσκονται σε επίπεδο τουλάχιστον ίσο με την τιμή αναγωγής.

Όλες οι παραπάνω διατάξεις του καν. 1035/72 είναι δεσμευτικοί ως προς όλα τα μέλη της Ε.Ε. και ισχύει άμεσα για κάθε κράτος - μέλος.

3. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας των γεωργικών διαρθρώσεων έχει εκδοθεί ο Κανονισμός Ε.Ο.Κ. 2328/91, ο οποίος αντικατέστησε τον καν. Ε.Ο.Κ. 797/85.

Οι κανονισμοί που αποβλέπουν στην ενίσχυση των αγροτικών επενδύσεων (Πίνακας 31), έχουν κυρίως ως στόχους τους:

- τη βελτίωση και τη μετατροπή της παραγωγής σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς
- τη μείωση του κόστους παραγωγής των γεωργικών προϊόντων
- τη βελτίωση του γεωργικού εισοδήματος
- τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας των αγροτών
- την εξοικονόμηση ενέργειας
- την προστασία και τη βελτίωση του περιβάλλοντος
- την προσαρμογή της επαγγελματικής κατάρτισης στις ανάγκες της σύγχρονης γεωργίας.

Πίνακας 31 : Επιδοτήσεις στην Ελλάδα, από την Ε.Ο.Κ.

σε εκατ. Ε.Σ.Υ.

Έτος	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Ποσό	369	447	412	346	507	485	693	738	881	1016	1399

ΠΗΓΗ : Eurostat

Από τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού μπορεί να ωφεληθεί ένας παραγωγός ντομάτας θερμοκηπίου, αρκεί η επένδυση του να είναι μεγαλύτερη από 600000 δρχ. και η καλλιέργεια της εκμετάλλευσης του να μην είναι αποθαρρυνόμενη.

Ένας αγρότης για να δικαιούται ενίσχυση θα πρέπει τουλάχιστον το 50% των συνολικών εισοδημάτων του να προέρχεται από την γεωργία, καθώς επίσης και ο χρόνος απασχόλησης του με την γεωργία να υπερβαίνει το 50%. Πρέπει να είναι κάτοχος γεωργικής εκμετάλλευσης και αρχηγός αυτής. Ο άρρενας γεωργός να έχει εκπληρώσει τη στρατιωτική του θητεία και να είναι κάτω από 65 ετών.

Να είναι μόνιμος κάτοικος της ευρύτερης περιοχής, να τηρεί λογιστικά βιβλία και να έχει επαρκή επαγγελματική ικανότητα.

Σύμφωνα με την εφαρμογή των διατάξεων του καν. Ε.Ο.Κ. 2328/91 τα είδη των επενδύσεων που ενισχύονται είναι:

- Γεωργικά κτίσματα όπως αποθηκευτικοί χώροι, υπόστεγα, θερμοκήπια (σκελετός, βάση, υλικό κάλυψης, τραπέζια), πολλαπλασιαστήρια και άλλες μόνιμες κατασκευές.
- Έγχειες βελτιώσεις όπως γεωτρήσεις κ.α.
- Λοιπές γεωργικές επενδύσεις όπως μηχανικός και λοιπός εξοπλισμός, περίφραξης, συστήματα θέρμανσης, αερισμού και άρδευσης σε θερμοκήπια κ.α.

Για τα γεωργικά κτίσματα και τις έγχειες βελτιώσεις, το ύψος της επιδότησης κεφαλαίου φτάνει το 35% - 45% επί της συνολικής δαπάνης της επένδυσης, ανάλογα με την περιοχή. Για τις λοιπές γεωργικές επενδύσεις φτάνει το 20% - 30% επί της συνολικής δαπάνης της επένδυσης ανάλογα με την περιοχή. Για ένα γεωργό το μέγιστο ποσό επιδότησης φτάνει τα 30600000 δρχ., μέχρι την τροποποίηση του από τις Ελληνικές αρχές.

Οι ενέργειες που πρέπει να κάνει κάθε ενδιαφερόμενος δικαιούχος είναι:

- Να ενημερωθεί για τις λεπτομέρειες του Καν. Ε.Ο.Κ. 2328/91.
- Να συντάξει το συγκεκριμένο Σχέδιο Βελτίωσης, με την βοήθεια του γεωπόνου μελετητή.
- Να υποβάλλει σε (4) τέσσερα αντίγραφα το Σχέδιο Βελτίωσης, συνοδευόμενο και από μία υπεύθυνη δήλωση του Ν.Δ. 1599/86 στο γραφείο Γεωργικής Ανάπτυξης ή στο Τμήμα Γεωργικών Εφαρμογών της Διεύθυνσης Γεωργίας της περιοχής στην οποία υπάρχει η μόνιμη κατοικία του.
- Να αναμένει την έγκριση ή όχι της ενίσχυσης.
- Να επικοινωνήσει με την Α.Τ.Ε. για τον τρόπο λήψης της ενίσχυσης.

Είναι εμφανές πως με βάση το περιεχόμενο του εν λόγω Κανονισμού, ο παραγωγός ντομάτας θερμοκηπίου, του οποίου η καλλιέργεια κοστολογήθηκε στο προηγούμενο κεφάλαιο, αν πληρούσε τις προϋποθέσεις δικαιούχου, θα μπορούσε να λάβει σημαντική ενίσχυση για την κατασκευή του θερμοκηπίου του αλλά ίσως και για επιμέρους γεωργικές επενδύσεις της εκμετάλλευσής του.

4. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ « ΠΑΚΕΤΟΥ ΝΤΕΛΟΡ II »

Η Ευρωπαϊκή Ένωση εφαρμόζει κατά καιρούς διάφορα προγράμματα ενισχύσεως της γεωργίας σε κράτη - μέλη της. Στην Ελλάδα, την περίοδο 1994 - 1999 πραγματοποιείται ένα πρόγραμμα έργων, το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, το οποίο έχει σκοπό την σύγκλιση της οικονομίας μας με τις οικονομίες των άλλων κρατών - μελών της Ε.Ε. Το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης μαζί με τους πόρους του Ταμείου συνοχής και τους πόρους από Κοινοτικές Πρωτοβουλίες αποτελούν το « Πακέτο Ντελόρ II ».

Το « Πακέτο Ντελόρ II » θέτει την ανάπτυξη της γεωργίας ως τρίτη προτεραιότητα του, δίδοντας στη χώρα μας 3790,1 εκατ. Ε.Σ.Υ. Σκοπός αυτής της οικονομικής ενίσχυσης είναι κατά κύριο η προσαρμογή της οικονομίας μας στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής οικονομίας, ο εκσυγχρονισμός των δομών των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, και η αύξηση της ανταγωνιστικότητας τους. Ο σκοπός αυτός επιτυγχάνεται με την μείωση του αγροτικού πληθυσμού με την πρόωρη συνταξιοδότηση των αγροτών πάνω από 55 ετών. Στόχος ήταν μέχρι το 1994 να παραμείνει στην γεωργία μόνο το 22% των ήδη απασχολούμενων και μέχρι το 1999 το ποσοστό αυτό να μειωθεί στο 19%. Παράλληλα, σκοπός είναι να μειωθεί η φυτική παραγωγή, μεταξύ των ετών 1994 - 1999, από 70% σε 65% αντίστοιχα, και να αυξηθεί η ζωική από 30% σε 35%. Παρά τη μείωση της φυτικής παραγωγής, ενισχύονται οι δυναμικές καλλιέργειες που μπορούν να αναπτυχθούν στη χώρα μας. Οι ενισχύσεις από το « Πακέτο Ντελόρ II » δίδονται από το Γεωργικό Ταμείο της Κοινότητας.

5. Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΗΣ G.A.T.T.

Η συμφωνία της G.A.T.T. (General Agreement on Tariffs and Trade = Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου) περιέχει το σύνολο των αρχών και των κανόνων, οι οποίοι ρυθμίζουν την ελευθερία του διεθνούς εμπορίου μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών της.

Οι διαπραγματεύσεις για την υπογραφή της συμφωνίας διήρκησαν από το 1986 - 1993 και έλαβαν μέρος 117 χώρες του κόσμου. Το κείμενο της συμφωνίας μονογράφηκε από όλες τις χώρες τον Απρίλιο του 1994.

Η έδρα της G.A.T.T. βρίσκεται στη Γενεύη και μέχρι σήμερα έχουν πραγματοποιηθεί 8 γύροι, με τελευταίο αυτό της Ουρουγουάης το 1986 - 1993. Η G.A.T.T. προυπήρχε κατά τα έτη 1947 - 1979, αλλά μόλις στον 8^ο γύρο, περιλήφθηκε στη συμφωνία φάκελος για τα αγροτικά προϊόντα (διεθνές εμπόριο, δασμοί, προστατευτισμοί, εξαγωγικές επιδοτήσεις, τελωνιακοί περιορισμοί, υγειονομικές προδιαγραφές, οικονομικές ενισχύσεις στο εσωτερικό των χωρών κ.λ.π.).

Για την υπογραφή της συμφωνίας των αγροτικών προϊόντων επέμεναν οι Η.Π.Α. και άλλες χώρες με σημαντικές εξαγωγές αυτών των προϊόντων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση - τότε Ε.Ο.Κ. - διαφωνούσε διότι θα έπρεπε να υποχωρήσει σε πολλά ζητήματα και να ~~αλλάσει~~ πολύ την Κ.Α.Π.

Για να εναρμοστεί η Ευρωπαϊκή Ένωση με τους κανόνες της G.A.T.T. θα πρέπει να μειώσει τις εξαγωγικές επιδοτήσεις, τον όγκο και την αξία των εξαγωγών των αγροτικών της προϊόντων. Είναι υποχρεωμένη να αυξήσει τις εισαγωγές της από τρίτες χώρες, λαμβάνοντας το 3% - 5% του συνόλου των προϊόντων που καταναλώνει, ακόμα και αν δεν δύναται να το καταναλώσει, με αποτέλεσμα να είναι επιτακτική ανάγκη η μείωση της δικής της παραγωγής. Οι χώρες της Ε.Ε. εισάγουν ήδη μεγαλύτερη ποσότητα οπωροκηπευτικών, οπότε σε γενικές γραμμές δεν ζημώνονται. Προβλήματα όμως αντιμετωπίζουν χώρες, όπως η Ελλάδα, που εξαγουν λαχανοκομικά προϊόντα, αφού ουσιαστικά καταργείται η Κοινοτική προτίμηση και οι υπόλοιπες χώρες καλύπτουν τις ανάγκες τους από εισαγωγές τρίτων χωρών. Στο καθεστώς που ορίζει η συμφωνία της G.A.T.T. υπάγεται και η εμπορία της ντομάτας θερμοκηπίου.

Η παραγωγή του προϊόντος στη χώρα μας, ως κοινοτικό προϊόν, έχει υψηλότερη τιμή από αυτό των τρίτων χωρών, λόγω του μειωμένου τεχνικού εξοπλισμού και των υψηλών εργατικών ημερομισθίων. Έτσι είναι εύλογο πως οι εταίροι στην Κοινότητα θα προτιμήσουν να εισάγουν ντομάτα από τρίτες χώρες και όχι από την Ελλάδα.

Η ντομάτα θερμοκηπίου υπόκειται σε όλες τις γενικές αρχές της συμφωνίας της G.A.T.T., που επηρεάζουν την εμπορία των οπωροκηπευτικών. Οι αρχές αυτές είναι:

1. Μείωση του όγκου των εξαγωγών που επιδοτούνται κατά 21% με βάση την περίοδο αναφοράς 1991 - 1992, έως το 2.000.
2. Μείωση των εξαγωγικών επιδοτήσεων κατά 36% έως το 2.000, με περίοδο αναφοράς 1986 - 1990.
3. Οι χώρες - μέλη έχουν δικαίωμα να εξάγουν τα προϊόντα τους με βάση ορισμένες προϋποθέσεις και ρυθμίσεις που αφορούν την πρόσβαση στην αγορά και το δασμολογικό καθεστώς.
4. Μείωση της εσωτερικής στήριξης και των άμεσων εισοδηματικών ενισχύσεων κατά 20%, με περίοδο αναφοράς το 1986-1990, εντός 6 ετών.
5. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, κατ' εξαίρεση, με βάση τη "ρήτρα ειρήνης", μπορεί να επιδοτεί τα προϊόντα της για 9 έτη.
6. Εναρμόνιση των διατάξεων φυτουγειονομικής προστασίας των κρατών - μελών με τους διεθνώς αποδεκτούς κανόνες.
7. Τα κράτη - μέλη είναι υποχρεωμένα να δεχθούν ένα ποσοστό 3% - 5% της εσωτερικής τους κατανάλωσης (με περίοδο αναφοράς 1986 - 1990), στην πρόσβαση των τρίτων στην δική τους αγορά.
8. Δημιουργία Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου που θα ελέγχει την υλοποίηση των υποχρεώσεων και θα λύνει τις διαφορές των Κρατών - μελών.

Οι επιπτώσεις, στη χώρα μας, από την εφαρμογή της συμφωνίας της G.A.T.T. είναι δυσμενείς και δημιουργούν ήδη προβλήματα στη διακίνηση των προϊόντων.

Στο άμεσο μέλλον θα μειωθούν οι εξαγωγές λόγω μείωσης των δασμών κατά 36% των αντίστοιχων προϊόντων τρίτων χωρών. Θα αυξηθεί το κόστος παραγωγής λόγω εξάλειψης όλων των μορφών ενισχύσεων. Άμεσο αποτέλεσμα όλων των παραπάνω είναι η μείωση του εισοδήματος των παραγωγών, η οποία δεν θα αντισταθμίζεται ούτε μέσω της αναθεώρησης της Κ.Α.Π., ούτε μέσω της συμφωνίας της G.A.T.T.

6. ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΤΩΝ ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, στην προσπάθεια της να εναρμονίσει την Κ.Α.Π. της, με την συμφωνία της G.A.T.T., και συγχρόνως να αντιμετωπίσει τα προβλήματα του τομέα των Οπωροκηπευτικών, οδηγήθηκε στην αναθεώρηση της Κ.Ο.Α. των οπωροκηπευτικών.

Οι προσπάθειες για την αναθεώρηση της Κ.Α.Π. ξεκίνησαν το 1968 με το σχέδιο Mansholt, το οποίο πρέσβευε τη δημιουργία μεγάλων αγροτικών εκμεταλλεύσεων, οι οποίες θα χρησιμοποιούσαν λιγότερη εργασία και θα εφάρμοζαν ορθολογικότερες μεθόδους παραγωγής.

Ακολούθησε η δημιουργία του « Πράσινου Βιβλίου », που περιελάμβανε περιορισμό των τιμών με σκοπό τη μείωση του πλεονάσματος των προϊόντων και προστασία του περιβάλλοντος μέσω της οικολογικής γεωργίας. Ακολούθησε το « Πακέτο Ντελόρ », ένα σύστημα προσαρμογής της προσφοράς στη ζήτηση με σκοπό την εξάλειψη του πλεονάσματος. Όλες οι παραπάνω προσπάθειες συνοδεύονταν με διάφορα διαρθρωτικά αντισταθμιστικά μέτρα, όπως ενισχύσεις κ.α.

Η αναθεώρηση της Κ.Α.Π. έγινε επιτακτική ανάγκη διότι τα τελευταία 15 χρόνια η παραγωγή αυξήθηκε κατά 2%, ενώ αντίστοιχα η ζήτηση αυξήθηκε κατά 0,5%, με αποτέλεσμα την δημιουργία σημαντικού πλεονάσματος. Παράλληλα το βιοτικό επίπεδο των αγροτών των βόρειων χωρών - μελών της Κοινότητας είναι πιο υψηλό από αυτό των νότιων περιοχών. Με τις διάφορες οικονομικές ενισχύσεις που δίδονται στα κράτη - μέλη, οι δαπάνες του ταμείου F.E.O.G.A. αυξήθηκαν σημαντικά. Επίσης, ο εκσυγχρονισμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων πρέπει να συνδεθεί άμεσα και σφιστά με την προστασία του περιβάλλοντος.

Οι λόγοι αυτοί οδήγησαν στην Αναθεώρηση της Κ.Α.Π. που σαν στόχο έχει την εξισορρόπηση της παραγωγής, τη δικαιότερη κατανομή του εισοδήματος και την αποκατάσταση μιας φιλικής σχέσεως μεταξύ γεωργίας και περιβάλλοντος.

Στις 27-7-1994, η Ε.Ε. παρουσίασε στα Κοινοτικά όργανα την ανακοίνωση της σχετικά με το μέλλον της Κοινοτικής πολιτικής στον τομέα των οπωροκηπευτικών. Στις 4-10-1995, το Συμβούλιο Υπουργών Γεωργίας ενέκρινε την Πρόταση - Σχέδιο Κανονισμού για την Αναθεώρηση της Κ.Ο.Α. των οπωροκηπευτικών και η οποία τέθηκε σε εφαρμογή από την 1-1-1996.

Περιλαμβάνει τροποποιήσεις στην πολιτική εμπορίας των οπωροκηπευτικών, συμπεριλαμβανομένης και της ντομάτας θερμοκηπίου. Καθορίζει τους κοινούς κανόνες ποιότητας, τον νέο τρόπο σύστασης και λειτουργίας των Οργανώσεων παραγωγών και τις συναλλαγές με τρίτες χώρες.

Βασική υποχρέωση κάθε κράτους - μέλους είναι ότι τα οπωροκηπευτικά και συνεπώς η ντομάτα θερμοκηπίου, πρέπει να υπόκειται σε συγκεκριμένους κανόνες ποιότητας, με εξαίρεση τις ποσότητες που προορίζονται στο χονδρεμπόριο κυρίως των τοπικών αγορών και προς τα συσκευαστήρια, διότι θεωρείται ότι στη συνέχεια και στις δύο περιπτώσεις θα υπάρξει η σχετική ποιοτική κατάταξη.

Οι Οργανώσεις παραγωγών είναι νομικά πρόσωπα που έχουν ως σκοπούς:

- τον προγραμματισμό και την προσαρμογή της παραγωγής στη ζήτηση
- τη συγκέντρωση της προσφοράς και εμπορία προϊόντων
- τη μείωση του κόστους παραγωγής και την προώθηση πρακτικών φιλικών προς το περιβάλλον.

Οι παραγωγοί - μέλη έχουν τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

- στατιστική παρακολούθηση της παραγωγής και εμπορίας
- παράδοση του συνόλου της παραγωγής τους στην Οργάνωση παραγωγών
- αποκλειστική συμμετοχή σε μία και μόνη Οργάνωση παραγωγών
- καταστατική ρύθμιση των εισφορών των μελών για την σύσταση των « Επιχειρησιακών Κεφαλαίων ».

Για τις παλαιές Ο.Π. δίδεται μία μεταβατική περίοδος 2 έτων για την ανανέωση της αναγνώρισης τους, η οποία μπορεί να γίνει 4 έτη αν η Ο.Π. παρουσιάσει πρόγραμμα ανάπτυξης, το οποίο πρέπει οπωσδήποτε να εκτελέσει. Για όλες τις νέες Ο.Π. , προβλέπεται μία μεταβατική περίοδος 4 ετών για να υποβάλλουν πρόγραμμα ανάπτυξης. Κατά τη μεταβατική περίοδο δύναται τα κράτη - μέλη να ενισχύσουν τις Οργανώσεις στις διάφορες απαραίτητες επενδύσεις για την εκκίνηση της λειτουργίας τους.

Στο νέο καθεστώς παρεμβάσεων γενικεύεται η ιδέα του ποσοστού για τις επιτρεπόμενες αποσύρσεις στα οπωροκηπευτικά.

Οι ποσότητες των προϊόντων που προορίζονται για αποσύρσεις περιορίζονται σε διάστημα 4 ετών (50%, 40%, 30%, 20%) στο 10% της πραγματικά εμπορευθείσας ποσότητας της Ο.Π. (από τον 5^ο χρόνο και μετά).

Η τιμή απόσυρσης που θα αρχίσει να εφαρμόζεται από τον πρώτο χρόνο εφαρμογής της αναθεώρησης είναι ίση με το μέσο όρο των μηνιαίων τιμών απόσυρσης των πιο χαμηλών που εφαρμόστηκαν κατά την περίοδο 1995 - 1996. Από τον 5^ο χρόνο, η τιμή αυτή θα μειωθεί κατά 15%.

Το νέο καθεστώς συναλλαγών με τρίτες χώρες εναρμονίζεται με τις διατάξεις της συμφωνίας της G.A.T.T.

Τέσσερα κράτη - μέλη (Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία και Πορτογαλλία) εξέφρασαν σοβαρές επιφυλάξεις για την ορθότητα των άρθρων της Αναθεώρησης, αλλά εν τέλει το Σχέδιο Κανονισμού έγινε « δεκτό παμψηφεί ». Οι επιφυλάξεις εστιάζονταν στο γεγονός ότι η Αναθεώρηση της Κ.Ο.Α. δεν ακολουθεί τις ίδιες αρχές και κατευθύνσεις της Αναθεώρησης που είχε αποφασιστεί από το Συμβούλιο των 12 στις 20-9-1993. Επιβάλλει περιορισμό επιδοτήσεων, κοινοτικής προστασίας και πολλών άλλων προστατευτικών μέτρων δίχως να παρέχει αντι σταθμίσεις. Επιβάλλει μειώσεις στον όγκο και στις τιμές απόσυρσης, πολύ υψηλότερες απ' ότι σε άλλα προϊόντα, λειτουργώντας σε βάρος των παραγωγών οπωροκηπευτικών έναντι άλλων παραγωγών αγροτικών προϊόντων. Τέλος, κατά τη μεταβατική περίοδο των 3 - 4 ετών της εφαρμογής του νέου τρόπου λειτουργίας των Ο.Π. δεν προβλέπονται μέτρα για την σταδιακή προσαρμογή αυτών, στη νέα μορφή λειτουργίας της αγοράς οπωροκηπευτικών.

Είναι εμφανές πως η ελληνική αγροτική οικονομία, λόγω της Αναθεώρησης βρίσκεται μπροστά σε προκλήσεις, τις οποίες καλείται να αντιμετωπίσει γρήγορα και άμεσα. Η Αναθεώρηση ενδιαφέρει ιδιαίτερα τους παραγωγούς και κατ' επέκταση την αγροτική και γενικότερα την εθνική μας οικονομία.

Η Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ. η κορυφαία συνεταιριστική οργάνωση των Ελλήνων αγροτών θεωρεί πως:

- η αναθεώρηση δεν πρέπει να οδηγήσει σε μείωση της στήριξης του τομέα των οπωροκηπευτικών αλλά αντίθετα σε αύξηση λόγω του ιδιόμορφου και φθαρτού χαρακτήρα των προϊόντων και της οικονομικής σημασίας αυτών.
- πρέπει να διατεθούν όχι μόνο οι εξοικονομούμενοι πόροι από τις μειώσεις των τιμών απόσυρσης αλλά και επιπλέον πόροι, για την διασφάλιση των εισοδημάτων των παραγωγών της Κοινότητας και την προστασία της παραγωγής τους από την μείωση των εξαγωγών μέσω της συμφωνίας της G.A.T.T.

- τα κριτήρια αναγνώρισης των Ο.Π. , παρά την αυστηρότητα που οφείλουν να έχουν, θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους την ιδιαιτερότητα κάθε περιοχής.
- το όριο του 10% της εμπορευθείσας ποσότητας παραγωγής που μπορεί να τύχει κοινοτικής αποζημίωσης σε περιπτώσεις απόσυρσης, κρίνεται πολύ χαμηλό για προϊόντα ευαίσθητα, όπως τα οπωροκηπευτικά.
- οι μεμονωμένοι παραγωγοί δεν θα πρέπει να έχουν πρόσβαση στην παρέμβαση χωρίς να τηρούν την ποιότητα, τον έλεγχο της παραγωγής, τους κανόνες εμπορίας, κ.τ.λ.
- το πρόβλημα των προϊόντων που παρουσιάζουν διαθρωπικά πλεονάσματα θα πρέπει να αντιμετωπίζεται με έκτακτα διαθρωπικά μέτρα, όπως καταστροφή τους και αντικατάσταση τους από άλλες καλλιέργειες.
- τα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος και ιδιαίτερα σε προβληματικές περιοχές, που παρουσιάζουν ανάγκη συγκράτησης αγροτικού πληθυσμού, θα πρέπει να χρηματοδοτούνται με επιπλέον κοινοτικούς πόρους και όχι μόνο μέσω των Ο.Π.
- και τέλος, στη χάραξη της νέας πολιτικής θα πρέπει να ληφθούν υπόψη παράγοντες όπως το υψηλό κόστος μεταφοράς, οι μαζικές εισαγωγές προϊόντων τρίτων χωρών κ.α.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1.1. Συμπεράσματα

Από την μελέτη της καλλιέργειας ντομάτας θερμοκηπίου εξάγονται τα ακόλουθα συμπεράσματα :

- Οι ημιορεινές και ορεινές κοινότητες της χώρας μας υπολείπονται στην κατασκευή θερμοκηπίων από τις πεδινές κοινότητες, λόγω του υψηλού κόστους θέρμανσης αυτών.
- Οι θερμοκηπιακές καλλιέργειες ντομάτας είναι πολύ μικρότερες από αυτές της υπάθρου και σε έκταση και σε συνολική παραγωγή, λόγω του σχετικά μεγάλου κόστους κατασκευής τους και λόγω της ελλείπουσ ενημέρωσης των παραγωγών για την αύξηση της παραγωγής και του εισοδήματός τους από την καλλιέργεια σε θερμοκήπιο.
- Η στρεμματική απόδοση της συγκεκριμένης καλλιέργειας για την χώρα μας είναι 9 τόνοι ανά στρέμμα, απόδοση σχετικά μικρή για την δυνατότητα παραγωγής (εώς 20 τόνους / στρ.) που υπαγορεύει την Ελλάδα. Αυτό οφείλεται στον ελλιπή τεχνικό εξοπλισμό των θερμοκηπιακών μονάδων και συχνά στον « συντηρητικό » τρόπο καλλιέργειας που ακολουθούν οι παραγωγοί. Στη σύγκριση αυτή όμως της στρεμματικής απόδοσης θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι στην χώρα μας οι θερμοκηπιακές καλλιέργειες ντομάτας γίνονται κυρίως σε πλαστικά θερμοκήπια, τα οποία έχουν μικρότερη απόδοση από τα υαλόφρακτα.
Αυτό αποτελεί ένα μέτρο σύγκρισης των δύο ειδών θερμοκηπίου. Θα πρέπει να προτιμάται το υαλόφρακτο θερμοκήπιο, εάν δεν υπάρχουν άλλοι περιοριστικοί παράγοντες, όπως το υψηλό κόστος κατασκευής του.
- Η Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής αυξάνεται κατά τα έτη 1983 - 1993, ενώ αντίθετα η Μέση Σταθμισμένη Τιμή του παραγωγού μειώνεται λόγω της αύξησης της παραγωγής και λόγω της γενικότερης μείωσης των τιμών των οπωροκηπευτικών.
- Η Μέση Σταθμισμένη Τιμή παραγωγού για την ντομάτα θερμοκηπίου είναι μεγαλύτερη από την Μέση Σταθμισμένη Τιμή παραγωγού ντομάτας υπάθρου και αυτό διότι η πρώτη προσφέρεται κατά κύριο λόγο εκτός εποχής.
- Πραγματοποιούνται εξαγωγές, σε χώρες της Ε.Ε. αλλά και σε τρίτες χώρες, μικρής όμως ποσότητας και όχι συνεχείς, λόγω του ελλειπούσ οργανωμένου προγράμματος εξαγωγών της χώρας μας και την κάλυψη

- των αναγκών των άλλων χωρών με το συγκεκριμένο προϊόν, με βάση τη συμφωνία της G.A.T.T. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη μειωμένη είσοδο συναλλάγματος στη χώρα μας.
- Η Ελλάδα έχει τη δυνατότητα να αυξήσει τις εξαγωγές της, αν αυξήσει την παραγωγή της και μειώσει το κόστος παραγωγής του προϊόντος.
 - Παράλληλα με τις εξαγωγές της, η χώρα μας εισάγει και ντομάτα θερμοκηπίου από χώρες της Ε.Ε. αλλά και από τρίτες χώρες. Θεωρητικά θα μπορούσε να εξαλείψει τις εισαγωγές της, με την αύξηση της παραγωγής και την οργάνωση της κατανομής της στον χρόνο. Πρακτικά όμως αυτό δεν είναι εφικτό, αφού η Ε.Ε. έχει υπογράψει την συμφωνία της G.A.T.T. η οποία υποχρεώνει τα κράτη - μέλη να εισάγουν το 3% - 5% της ποσότητας που καταναλώνουν από άλλες χώρες.
 - Κατά την κοστολόγηση της καλλιέργειας ντομάτας θερμοκηπίου παρατηρήθηκε πως η άρδευση και η υδρολίπανση χωρίς αυτόματο τρόπο λειτουργίας υποχρεώνουν τον παραγωγό να βρίσκεται αρκετές ώρες στο χώρο εργασίας, με αποτέλεσμα να αυξάνεται ο αριθμός των ημερομισθίων και συνεπώς το κόστος δαπάνης εργασίας.
 - Η θερμοκηπιακή καλλιέργεια της ντομάτας είναι καλλιέργεια έντασης κεφαλαίου, δηλαδή απαιτείται υψηλό κεφάλαιο για την δημιουργία της.
 - Η κατασκευή ενός υαλόφρακτου θερμοκηπίου και ο πλήρης εξοπλισμός αυτού, απαιτούν από τον παραγωγό ένα εξαιρετικά υψηλό κεφάλαιο.
 - Η αξία του σπόρου είναι πολύ υψηλή.
 - Το μόνιμο κεφάλαιο και στις δύο περιόδους καλλιέργειας του προϊόντος, αποτελεί το μεγαλύτερο ποσοστό των παραγωγικών δαπανών της εκμετάλλευσης, λόγω του υψηλού κόστους κατασκευής του θερμοκηπίου.
- Στην πρώτη περίοδο καλλιέργειας, το έδαφος καταλαμβάνει το 4.1% των συνολικών δαπανών, η εργασία το 15,2%, το μόνιμο κεφάλαιο το 33.1%, το ημμόνιμο κεφάλαιο το 27,6%, και το κυκλοφοριακό κεφάλαιο το 20%.
- Στην δεύτερη περίοδο καλλιέργειας, το έδαφος καταλαμβάνει το 4,6% των συνολικών δαπανών, η εργασία το 10,1%, το μόνιμο κεφάλαιο το 36,6%, το ημμόνιμο κεφάλαιο το 30,5%, και το κυκλοφοριακό κεφάλαιο το 18,2%.
- Οι σταθερές δαπάνες αποτελούν το μεγαλύτερο ποσοστό των παραγωγικών δαπανών της εκμετάλλευσης, αφού περιλαμβάνουν το κόστος κατασκευής του θερμοκηπίου.

Στην πρώτη περίοδο καλλιέργειας, οι σταθερές δαπάνες καταλαμβάνουν το 80% του συνόλου των παραγωγικών δαπανών και οι μεταβλητές δαπάνες το 20%.

Στην δεύτερη περίοδο καλλιέργειας, οι σταθερές δαπάνες καταλαμβάνουν το 81,6% του συνόλου των παραγωγικών δαπανών και οι μεταβλητές δαπάνες το 18,4%.

- Οι μη χρηματικές δαπάνες καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος των παραγωγικών δαπανών, 74,5% και 75,4% για την πρώτη και την δεύτερη περίοδο καλλιέργειας αντίστοιχα, στοιχείο που δείχνει πως ο παραγωγός χρειάζεται περισσότερα χρήματα για να εγκαταστήσει και να εξοπλίσει την επιχείρησή του, παρά κατά τη διάρκεια της καλλιεργητικής περιόδου.
- Η Ακαθάριστη Πρόσοδος αποτελεί το 50% των παραγωγικών δαπανών για την πρώτη περίοδο καλλιέργειας και το 27% για την δεύτερη περίοδο καλλιέργειας.
- Το μεγαλύτερο μέρος της ακαθάριστης προσόδου προορίζεται για την κάλυψη των σταθερών δαπανών. Και στις δύο περιόδους καλλιέργειας, τα έσοδα του παραγωγού υπολείπονται από τις δαπάνες της εκμετάλλευσης. Στην πρώτη περίοδο κατά 5284389 δρχ. και στην δεύτερη κατά 6459249 δρχ.
- Από την καλλιέργεια ενός στρέμματος ντομάτας σε υαλόφρακτο θερμοκήπιο, το Γεωργικό Εισόδημα του παραγωγού είναι αρνητικό και στις δύο περιόδους καλλιέργειας. Το γεγονός αυτό οδηγεί στο συμπέρασμα πως για την κάλυψη του κόστους κατασκευής ενός υαλόφρακτου θερμοκηπίου πρέπει να καλλιεργούνται σε αυτό πιο προσοδοφόρες καλλιέργειες όπως ανθοκομικά φυτά. Στην πράξη όμως δεν φαίνεται να υπόκειται ο παραγωγός τόσο μεγάλη ζημία διότι δεν υπολογίζει δαπάνες όπως το ενοίκιο εδάφους, ο τόκος του επενδεδυμένου κεφαλαίου, το πετρέλαιο κίνησης του γεωργικού του αυτοκινήτου κ.α.
- Ακολουθώντας τις άριστες μεθόδους παραγωγής, η παραγωγικότητα κάθε τομέα εκμετάλλευσης της ντομάτας θερμοκηπίου, όπως αυτή που κοστολογήθηκε, θα έπρεπε να ήταν τουλάχιστον ίση με τις τιμές που δίνονται στην παράγραφο 6.6 του κεφαλαίου 2.

1.2. Προτάσεις

Με βάση τα συμπεράσματα τα οποία εξήχθησαν θα μπορούσαμε να κάνουμε τις ακόλουθες προτάσεις, οι οποίες έχουν ως στόχο την αύξηση της παραγωγής και την αύξηση του εισοδήματος των παραγωγών και παράλληλα την πώληση των προϊόντων στους καταναλωτές σε λογικές τιμές:

- Αύξηση της απορρόφησης των κονδυλίων από τους υπεύθυνους οργανισμούς της Ε.Ε. στις μειονεκτικές περιοχές της χώρας μας για την κατασκευή σύγχρονων θερμοκηπιακών μονάδων.
- Ενημέρωση των αγροτών για τα προγράμματα ενισχύσεων ώστε να μπορούν να εκμεταλλεύονται έγκαιρα τη δυνατότητα αυτή. Η ενημέρωση αυτή μπορεί να γίνει από το Υπουργείο Γεωργίας και από τις κατά τόπους Διευθύνσεις Γεωργίας.
- Μείωση του επιτοκίου δανεισμού της Α.Τ.Ε.
- Δημιουργία νέων θερμοκηπιακών μονάδων, άριστα εξοπλισμένων με τεχνική υποδομή και εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό. Οι μονάδες αυτές θα μπορούσαν να εκμεταλλευτούν άριστα την τεχνογνωσία αλλά και τα πλεονεκτήματα (καιρικές συνθήκες, φωτισμός κ.α.) που τους παρέχει η θέση της χώρας μας.
- Εξασφάλιση από το κράτος αλλά και από τις ίδιες τις οργανώσεις παραγωγών, ενός σταθερού και μόνιμου συστήματος εξαγωγών ντομάτας θερμοκηπίου σε χώρες τις Ε.Ε. και σε τρίτες χώρες.
- Μείωση ή και εξάλειψη των εισαγωγών από άλλες χώρες, με αντίστοιχη αύξηση της παραγόμενης ποσότητας και μείωση του κόστους παραγωγής, αν και αυτό περιορίζεται από τη συμφωνία της G.A.T.T.
- Χρήση όλων των απαραίτητων αυτοματισμών λειτουργίας θερμοκηπίου για την μείωση και απλούστευση της εργασίας. Το μέτρο αυτό όμως αυξάνει το κόστος παραγωγής. Έτσι θα πρέπει να συνοδεύεται από μείωση του κόστους απόκτησης των εξοπλισμών αυτών.
- Μείωση του κόστους κατασκευής και εξοπλισμού υαλόφρακτου θερμοκηπίου, ώστε να είναι προσιτή σε μεγαλύτερο αριθμό παραγωγών.
Αυτό μπορεί να γίνει με τη δημιουργία στην χώρα μας περισσότερων εργοστασίων παραγωγής υλικών για την κατασκευή θερμοκηπίων, ώστε να αποφευχθεί η εισαγωγή αυτών από άλλες χώρες. Τα υαλόφρακτα θερμοκηπία ίσως να πρέπει να χρησιμοποιούνται για την καλλιέργεια ανθέων και τα πλαστικά θερμοκηπία για την ανάπτυξη λαχανοκομικών φυτών.
- Τέλος αύξηση της τιμής του προϊόντος, με ταυτόχρονη μείωση του κόστους παραγωγής, ώστε να μην παρουσιάζει «ζημιά» η εκμετάλλευση και να έχει κέρδος ο παραγωγός. Με αυτό τον τρόπο και ο καταναλωτής θα αγοράζει τα προϊόντα σε λογικές τιμές.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Σύμφωνα με τον Κανονισμό ΕΟΚ 2328/91

«Για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των γεωργικών διαρθρώσεων»

ο οποίος αντικατέστησε τον Κ.ΕΟΚ 797/85

Στα πλαίσια της προσπάθειάς μας για τη σωστή και έγκαιρη ενημέρωση των αγροτών σε θέματα Κοινοτικών Κανονισμών που τους ενδιαφέρουν, προχωρήσαμε στην έκδοση του κειμένου αυτού που περιέχει χρήσιμες πληροφορίες για την εφαρμογή του Κανονισμού ΕΟΚ 2328/91, ο οποίος αντικατέστησε τον γνωστό Κ.ΕΟΚ 797/85.

Στόχος μας είναι να γίνει ευρύτερα γνωστός, ο νέος Κανονισμός, για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των γεωργικών διαρθρώσεων ώστε να ωφεληθούν όσο το δυνατόν περισσότεροι Έλληνες αγρότες.

Έτσι, στις επόμενες σελίδες μπορεί κανείς να πληροφορηθεί τα εξής:

- Ποιοί είναι οι δικαιούχοι (Μέρος 3. Σελ. 2 - 3)
- Ποιές είναι οι βασικές προϋποθέσεις για ενίσχυση των δικαιούχων (Μέρος 4 Σελ. 3 - 6)
- Ποιές επενδύσεις ενισχύονται (Μέρος 5. Σελ. 6 -9)
- Τι ενισχύσεις δίνονται (Μέρος 6. Σελ. 9- 11)
- Ποιές ενέργειες πρέπει να κάνει κανείς για να του δοθούν ενισχύσεις (Μέρος 7. Σελ. 11)
- Ποιές είναι οι αρμόδιες υπηρεσίες που μπορούν να ενημερώσουν αναλυτικά και να βοηθήσουν, ώστε να υπάρξει όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ωφέλεια από τις διατάξεις του Κανονισμού (Μέρος 8. Σελ. 15)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Αντιπροσωπεία στην Ελλάδα

Βασ. Σοφίας 2 - 106 74 ΑΘΗΝΑ

τηλ. 72 43 982 / 3 - 4

ΜΕΡΟΣ 1: ΓΕΝΙΚΑ

Το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εξέδωσε τον Κανονισμό 2328/91, εκτιμώντας ότι δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν οι στόχοι της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) και ιδιαίτερα όπως αναμορφώθηκε πρόσφατα, χωρίς να βοηθηθεί η γεωργία να συνεχίσει να βελτιώνει την αποτελεσματικότητα των διαρθρώσεών της, ιδιαίτερα στις περιοχές που παρουσιάζουν έντονα προβλήματα.

Η εφαρμογή του Κανονισμού 2328/91, έχει ιδιαίτερη σημασία για την Ελλάδα αφού η ελληνική ύπαιθρος παρουσιάζει έντονα αναπτυξιακά προβλήματα και γι' αυτό το λόγο περιλαμβάνονται ιδιαίτερα ευνοϊκές ρυθμίσεις.

Με δεδομένη την ανάγκη εκσυγχρονισμού της ελληνικής γεωργίας και της προσαρμογής της στις συνθήκες της αγοράς (εσωτερικής και διεθνούς), η αξιοποίηση του Κανονισμού από κάθε Έλληνα δικαιούχο είναι απαραίτητη για την καλύτερη αντιμετώπιση του εσωτερικού και διεθνούς ανταγωνισμού στα γεωργικά προϊόντα.

ΜΕΡΟΣ 2: ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Οι κυριότεροι στόχοι του Κανονισμού είναι οι εξής:

1. Η αποκατάσταση της ισορροπίας μεταξύ της παραγωγής και των αναγκών της αγοράς.
2. Η βελτίωση της αποτελεσματικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων με την ενίσχυση και την αναδιοργάνωση των διαρθρώσεών τους και με την προώθηση συμπληρωματικών δραστηριοτήτων.
3. Η κοινωνική ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών με τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας και την εξασφάλιση δίκαιου βιοτικού επιπέδου στους γεωργούς.
4. Η μείωση του κόστους παραγωγής των γεωργικών προϊόντων και η εξοικονόμηση ενέργειας.
5. Η προστασία και η βελτίωση του περιβάλλοντος και η διατήρηση του αγροτικού χώρου στην οποία συμπεριλαμβάνεται η διατήρηση των φυσικών πόρων της γεωργίας.

ΜΕΡΟΣ 3: ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Απο τις διατάξεις του Κανονισμού μπορούν να ωφεληθούν:

1. Φυσικά πρόσωπα, όπως:
 - Γεωργοί
 - Κτηνοτρόφοι
 - Μελισσοκόμοι
 - Σηροτρόφοι (εκτροφείς μεταξοκόλληκα)
2. Ενώσεις φυσικών προσώπων (σύμφωνα με τα άρθρα 41, 40 και 27 του Ν. 1541/85), όπως:
 - Ομάδες Κοινής Εκμετάλλευσης (Ο.Κ.Ε.)
 - Κλαδικές Οργανώσεις Παραγωγής Αγροτικού Συνεταιρισμού (Κ.Ο.Π.Α.Σ)
 - Τοπικές Συνελεύσεις (Τ.Σ.)
3. Αγροτικοί Συνεταιρισμοί του Ν. 1541/85 (πρωτοβάθμιοι και δευτεροβάθμιοι)
4. Εταιρείες όπως:
 - Ανώνυμες Εταιρείες (Α.Ε.)
 - Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.)
 - Ομόρρυθμες Εταιρείες (Ο.Ε.)
 - Ετερόρρυθμες Εταιρείες (Ε.Ε.)
5. Συνεργαζόμενες Εκμεταλλεύσεις (Σ.Ε.), με κάποια από τις παρακάτω μορφές:
 - Ομάδες Κοινής Εκμετάλλευσης (Ο.Κ.Ε.)
 - Κλαδικές Οργανώσεις Παραγωγής Αγροτικού Συνεταιρισμού (Κ.Ο.Π.Α.Σ)
 - Τοπικές Συνελεύσεις (Τ.Σ.)
 - Αγροτικοί Συνεταιρισμοί του Ν. 1541/85 (πρωτοβάθμιοι)

Σημείωση

Με τον όρο "Συνεργαζόμενη Εκμετάλλευση" (Σ.Ε.), εννοείται η νέα παραγωγική μονάδα (γεωργική εκμετάλλευση) που δημιουργείται ύστερα από μερική ή ολική συγχώνευση επί μέρους γεωργικών

εκμετάλλευσων με σκοπό την κοινή εκμετάλλευσή της και ταυτόχρονα τον εκσυγχρονισμό της με ένα Σχέδιο Βελτίωσης.

6. Ειδικές κατηγορίες δικαιούχων, όπως:

- Νέοι Γεωργοί¹ μετανάστες και πολιτικοί πρόσφυγες που επέστρεψαν στην Ελλάδα
- Γεωτεχνικοί
- Στρατευμένοι που διανύουν το τελευταίο εξάμηνο της στρατιωτικής τους θητείας
- Περιστασιακοί εργάτες σε εξωγεωργικούς τομείς, εφόσον είναι μόνιμοι κάτοικοι σε μη τουριστικούς οικισμούς ή Κοινότητες με πληθυσμό μικρότερο των χιλίων (1.000) κατοίκων
- Εν ενεργεία μικροεπαγγελματίες (κουρείς, καφεωφίτες, μικροπαντοπώλες κλπ) που κατοικούν μόνιμα σε μη τουριστικούς οικισμούς ή Κοινότητες με πληθυσμό μικρότερο των χιλίων (1.000) κατοίκων.

Σημείωση

Για τις "ειδικές κατηγορίες δικαιούχων" ισχύουν ορισμένες εξειδικευμένες προϋποθέσεις για τις οποίες οι ενδιαφερόμενοι ενημερώνονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες που αναφέρονται στο ΜΕΡΟΣ 8 του φυλλοδίου.

ΜΕΡΟΣ 4: ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΛΗΡΟΥΝ ΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

A. Γενικές προϋποθέσεις για όλες τις κατηγορίες δικαιούχων

1. Το κόστος των έργων που προγραμματίζονται να μην είναι μικρότερο των εξακοσίων χιλιάδων (600.000) δρχ. (Το ποσό αυτό ορίζεται κατ' έτος με απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας και για τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς διαφοροποιείται)
2. Οι καλλιέργειες της εκμετάλλευσης να μην είναι αποθαρρυνόμενες (οι αποθαρρυνόμενες, προωθούμενες και διατηρούμενες καλλιέργειες προσδιορίζονται σε σχετική απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας).

B. Ειδικές προϋποθέσεις ανάλογα με το δικαιούχο

a. Φυσικά πρόσωπα

1. Να είναι κατά κύριο απασχόληση γεωργοί ή τουλάχιστον το 50% των συνολικών εισοδημάτων τους να προέρχεται από γεωργικές, δασικές, αγροτουριστικές ή αγροτοβιοτεχνικές δραστηριότητες ή δραστηριότητες διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος, οι οποίες ασκούνται μέσα στα όρια της εκμετάλλευσής τους με την προϋπόθεση ότι το μέρος των εισοδημάτων τους που προέρχεται άμεσα από τη γεωργική δραστηριότητα στην εκμετάλλευση δεν είναι μικρότερο από το 25% των συνολικών εισοδημάτων τους και ότι ο χρόνος εργασίας που διατίθεται για τις εκτός γεωργικής εκμετάλλευσης δραστηριότητες δεν υπερβαίνει το 50% του συνολικού χρόνου εργασίας τους.
2. Να είναι κάτοχοι γεωργικής εκμετάλλευσης (μισθωτές ή αγρολήπτες με αμετάκλητη παραχώρηση ή πληρεξούσιο)
3. Να είναι αρχηγοί της γεωργικής εκμετάλλευσης.
4. Οι άντρες να έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις ή να έχουν αποζηταθεί νόμιμα από αυτές.
5. Να είναι ηλικίας κάτω των 65 ετών, κατά το έτος ολοκλήρωσης της τελευταίας επένδυσης του Σχεδίου Βελτίωσης.
6. Να είναι μόνιμοι κάτοικοι της ευρύτερης περιοχής της εκμετάλλευσης με εξαίρεση τους μετακινούμενους κτηνοτρόφους.
7. Να υποβάλλουν Σχέδιο Βελτίωσης της γεωργικής εκμετάλλευσης η οποία προϋπάρχει και λειτουργεί.
8. Να αναλάβουν την υποχρέωση να τηρούν τουλάχιστον καθ' όλη την διάρκεια του σχεδίου, οπλοποιημένη λογιστική ή λογιστικά βιβλία (σύμφωνα με τις υποδείξεις της Διεύθυνσης Γεωργίας της περιοχής τους).

Σημείωση

Από την υποχρέωση τήρησης οπλοποιημένης λογιστικής ή λογιστικών βιβλίων εξαιρούνται το φυσικό

1 Για τους Νέους Γεωργούς έχει εκδοθεί άλλο ενημερωτικό φυλλάδιό μας επειδή οι ειδικές ευνοϊκές ρυθμίσεις είναι αρκετά σημαντικές και εξειδικευμένες

πρόσωπα με γεωργικές εκμεταλλεύσεις σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές και κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις.

9. Να διατηρήσουν τις επενδύσεις για τις οποίες ενισχύθηκαν τουλάχιστον 3 χρόνια τα ζώα και 5 χρόνια της λοιπής γεωργικής επένδυσης από το έτος ολοκλήρωσής τους. Επίσης να παραμείνουν στη γεωργία και στην εκμετάλλευση για την οποία ενισχύθηκαν με τους όρους και τις προϋποθέσεις που εντάχθηκαν, τουλάχιστον 5 χρόνια από το έτος ολοκλήρωσης της τελευταίας επένδυσης.
10. Να έχουν επαρκή επαγγελματική ικανότητα²
11. Να μην εντάσσονται σε καμιά από τις παρακάτω κατηγορίες
 - Έμμισθοι υπαλλήλοι, μόνιμοι ή με σύμβαση (δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα).
 - Ελεύθεροι επαγγελματίες (εργοστάσιοι, βιοτέχνες, γιατροί, δικηγόροι, επιχειρηματίες κ.λπ.)
 - Εν ενεργεία απασχολούμενοι σε εξωγεωργικούς τομείς της οικονομίας, που πραγματοποίησαν σ' αυτούς περισσότερα από 140 μεροκάματα τον προηγούμενο χρόνο από την υποβολή του Σχεδίου Βελτίωσης.
 - Συνταξιοδοτούμενοι από οποιοδήποτε ασφαλιστικό ταμείο (εσωτερικού ή εξωτερικού) σαν άμεσα ή έμμεσα ασφαλισμένοι και με σύνταξη ανώτερη από το ήμισυ (1/2) του εισοδήματος αναφοράς
 - Συνταξιούχοι αναπηρίας με ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 67%. Στην περίπτωση αυτή ακόμα και αν αποποιηθούν τη σύνταξη τους δεν μπορούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα.

β. Ενώσεις Φυσικών Προσώπων/Αγροτικοί Συνεταιρισμοί

1. Να είναι κάτοχοι γεωργικής εκμετάλλευσης που προϋπάρχει και λειτουργεί δύο χρόνια πριν την υποβολή του Σχεδίου Βελτίωσης και έχει μέγεθος που απαιτεί πλήρη απασχόληση από 3 έως 10 ΜΑΕ
2. Η πλειοψηφία των μελών ή μετόχων καθώς και οι εκπρόσωποί τους να ασκούν τη γεωργία σαν κύρια απασχόληση (όπως στην περίπτωση Βα1.) και να πληρούν την προϋπόθεση της επαρκούς επαγγελματικής ικανότητας.
3. Να έχουν τουλάχιστον τρία (3) μέλη.
4. Να παραμείνουν στη γεωργία και να διαχειρίζονται την εκμετάλλευση για την οποία υποβλήθηκε το Σχέδιο Βελτίωσης τουλάχιστον πέντε (5) χρόνια από το έτος έγκρισής του και οπωσδήποτε μέχρι την ολοκλήρωσή του.

γ. Εταιρείες

1. Όλες οι προϋποθέσεις που ισχύουν για ενώσεις φυσικών προσώπων (Ββ1. - Ββ4).
2. Να προκύπτει από το καταστατικό τους ή το εταιρικό τους ότι δεν επιτρέπεται η μεταβίβαση μετοχών σε πρόσωπα που δεν ασκούν τη γεωργία σαν κύρια απασχόληση σε βαθμό που να ανατρέπεται ο περιοριστικός όρος της Ββ2.

δ. Συνεργαζόμενες Εκμεταλλεύσεις (Σ.Ε.)

1. Να αποτελούνται από τρεις (3) τουλάχιστον μεμονωμένες εκμεταλλεύσεις και να έχουν ένα ορισμένο ελάχιστο μέγεθος (να απαιτεί απασχόληση τουλάχιστον 3 ΜΑΕ)
2. Να προκύπτει από την πράξη σύστασής τους ότι η διάρκεια λειτουργίας τους (Συνεργασία) είναι τουλάχιστον εξετής.
3. Όσον αφορά στο εταιρικό κεφάλαιο και στη συμμετοχή των μελών στη διαχείριση ισχύει ο Ν. 1541/85.
Σε καμιά περίπτωση όμως η συνεισφορά του κεφαλαίου, με οποιαδήποτε μορφή, από μια γεωργική εκμετάλλευση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% του συνολικού κεφαλαίου της Σ.Ε.
4. Όλοι οι αρχηγοί των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν στη Συνεργαζόμενη Εκμετάλλευση πρέπει:
 - Να είναι γεωργοί
 - Να έχουν επαρκή επαγγελματική ικανότητα

2. Η επαγγελματική ικανότητα (επαρκής) αποδεικνύεται με πιστοποιητικό ή τίτλο σπουδών, ή με βεβαίωση επαρκούς επαγγελματικής κατάρτισης που ισοδυναμεί με τρία (3) χρόνια τουλάχιστον απασχόληση στη γεωργία ή αυτή συμπληρώνεται με ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα

- Το εισόδημα εργασίας στην εκμετάλλευσή τους να είναι ορισμένου ύψους (δηλαδή να είναι κατώτερο του εισοδήματος αναφοράς)³

ΣΤ. Ειδικές κατηγορίες δικαιούχων

• Νέοι γεωργοί (Φυσικά Πρόσωπα)

1. Να έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις ή να έχουν απαλλαγθεί νόμιμα απ' αυτές.
2. Να μην έχουν συμπληρώσει ηλικία 40 ετών
3. Να έχουν αποκτήσει την απαιτούμενη επαγγελματική ικανότητα
4. Να είναι γεωργοί κατά κύρια απασχόληση
5. Να είναι αρχηγοί και κάτοχοι γεωργικής εκμετάλλευσης που απαιτεί όγκο εργασίας το λιγότερο ίσο με μία (1) Ανθρώπινη Μονάδα Εργασίας (ΜΑΕ).

Σημείωση⁴

Οι ελληνικές αρχές (Υπουργείο Γεωργίας) έχουν καθορίσει με λεπτομέρεια τις προϋποθέσεις και όρους ενίσχυσης των Νέων Γεωργών και αφορούν:

- τους όρους πρώτης εγκατάστασης
- την απαιτούμενη επαγγελματική ικανότητα και κατάρτιση
- τους όρους διαπίστωσης του όγκου εργασίας που απαιτείται για την εκμετάλλευση
- τα ακριβή ποσά και είδη ενισχύσεων κατά την εγκατάσταση των νέων γεωργών.

• Μετανάστες και πολιτικοί πρόσφυγες που επέστρεψαν στην Ελλάδα

1. Να έχουν επιστρέψει ύστερα από δύο (2) τουλάχιστον χρόνια παραμονής τους στο εξωτερικό.
2. Να έχουν εγκατασταθεί στη γεωργία.
3. Να είναι μόνιμοι κάτοικοι της περιοχής της εκμετάλλευσης επί ένα εξάμηνο τουλάχιστον.
4. Να μην έχει περάσει ένα (1) έτος από την ημερομηνία επιστροφής τους (αν έχει περάσει έτος εντάσσονται σε άλλη κατηγορία δικαιούχου).

• Γεωτεχνικοί

1. Να διακόψουν τυχόν άλλη απασχόλησή τους εκτός γεωργίας
2. Να προϋπάρχει η γεωργική εκμετάλλευση
3. Να υπάρχουν οικονομικά αποτελέσματα της εκμετάλλευσης για τον προηγούμενο χρόνο από την υποβολή του Σχεδίου Βελτίωσης.

• Οι στρατευμένοι που διονύουν τα τελευταία εξάμηνα της Στρατιωτικής τους Θητείας

1. Πριν την έναρξη της θητείας τους να καλύπτουν τις προϋποθέσεις των φυσικών προσώπων (Βο1 - Βο6)
2. Η γεωργική εκμετάλλευσή του να προϋπήρχε και να εξακολουθεί να λειτουργεί.

• Περιστασιακοί εργάτες σε εξωγεωργικούς τομείς

1. Να πληρούν τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για τα φυσικά πρόσωπα
2. Να έχουν πραγματοποιήσει λιγότερα από 140 ημερομίσθια σε εξωγεωργικούς τομείς (με κάποιες εξαιρέσεις για κατοίκους μη τουριστικών οικισμών ή Κοινότητες με μόνιμο πληθυσμό μικρότερο των χιλίων κατοίκων)

• Εν ενεργεία μικροεπαγγελματίες (π.χ. κούρεις, κοφepώλlec, μικροπαντοπώλlec κ.λ.π.)

1. Να πληρούν τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για τα φυσικά πρόσωπα.

³ Το εισόδημα προς το οποίο συγκρίνεται το εισόδημα εργασίας του γεωργού από τη συγκεκριμένη εκμετάλλευση αυτό καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας

⁴ Οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων του κ. ΕΟΚ 2528/91 που αφορούν στους ΝΕΟΥΣ ΓΕΩΡΓΟΥΣ αναφέρονται σε άλλο ειδικό ενημερωτικό φυλλάδιο μας

2. Να είναι μόνιμοι κάτοικοι και συγχρόνως να ασκούν το επάγγελμά τους σε μη τουριστικούς οικισμούς ή σε Κοινότητες με μόνιμο πληθυσμό μικρότερο από χίλιους (1.000) κατοίκους.
3. Το εξωγεωργικό τους εισόδημα να είναι μικρότερο από το 50% του εισοδήματος αναφοράς.

ΜΕΡΟΣ 5: ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΙ

Το καθεστώς ενισχύσεων βάσει του Κανονισμού 2328/91 και για την επίτευξη των στόχων του, εφαρμόζεται στις επενδύσεις που αποβλέπουν σε μια τουλάχιστον από τις παρακάτω περιπτώσεις:

- Στην ποιοτική βελτίωση και την αναδιάρθρωση της παραγωγής, σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς.
- Στη διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων στην εκμετάλλευση, ιδίως με τουριστικές και βιοτεχνικές δραστηριότητες ή την προσκευή και πώληση στο αγρόκτημα των προϊόντων του αγροκτήματος.
- Στην προσαρμογή της εκμετάλλευσης με σκοπό τη μείωση του κόστους παραγωγής και την εξοικονόμηση ενέργειας.
- Στη βελτίωση των όρων διαβίωσης και εργασίας.
- Στη βελτίωση των συνθηκών υγιεινής στην κτηνοτροφία καθώς και την τήρηση των Κοινοτικών προτύπων, την τήρηση των εθνικών προτύπων, μέχρι την έκδοση των Κοινοτικών.
- Στην προστασία και στη βελτίωση του περιβάλλοντος.

Τελείως ενδεικτικά αναφέρονται ορισμένα είδη επενδύσεων που ενισχύονται σύμφωνα με την εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού από τις Ελληνικές αρχές.

1. Επενδύσεις γεωργικής φύσης (εν γένει) στα πλαίσια ενός Σχεδίου Βελτίωσης (Σ.Β.)

α. Γεωργικά κτίσματα

- Βουστάσια, ποιμνιστάσια, χοιροστάσια και επενδύσεις ιπποπαραγωγής
- Αποθηκευτικοί χώροι για διατήρηση γεωργικών προϊόντων και ζωοτροφών
- Υπόστεγα για γεωργικές και κτηνοτροφικές χρήσεις
- Δεξαμενές αποθήκευσης νερού για αρδευτικούς σκοπούς ή για ύδρευση ζώων
- Κτίσματα και μόνιμες κατασκευές Σηροτροφίας
- Δεξαμενές αποθήκευσης
- Θερμοκήπια (σκελετός, βάση, υλικό κάλυψης, τραπέζια)
- Πολλυπλησιαστήρια (σκελετός, βάση, υλικό κάλυψης, τραπέζια)
- Ξηραντήρια καπνού (μόνιμες εγκαταστάσεις) και εφόσον αφορούν προωθούμενη ή διατηρούμενη ποικιλία καπνού
- Ψυκτικοί αποθηκευτικοί χώροι οπώρων και ηουλουδιών (αποκλειστικά για τα προϊόντα εκμετάλλευσης)
- Δεξαμενές πρόψυξης γάλακτος κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης
- Άλλες μόνιμες κατασκευές

β. Έργα Βελτιώσεις

Πόσης φύσεως έργα και εγκαταστάσεις που αποσκοπούν κυρίως στην ανάπτυξη και διατήρηση των υδατινών και εδαφικών πόρων, όπως:

- Στραγγίσεις - υποστραγγίσεις
- Ανάληψη εδαφών
- Ισοπεδώσεις - Αναβαθμίσεις
- Έργα αντιπλημμυρικής και αντιδιαβρωτικής προστασίας
- Εκχερώσεις
- Γεωτρήσεις⁵

⁵ Ειδικά για τις γεωτρήσεις ισχύουν ορισμένες διατάξεις και διαδικασίες τις οποίες ο ενδιαφερόμενος δικαιούχος θα τις πληροφορείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες που αναφέρονται στο Μέρος 8 του φυλλάδιου

- Καλλιέργεια πηγών και υδρομαστεύσεις
- Αρδευτικά αυλάκια μέσα στην εκμετάλλευση, με εξαίρεση την άρδευση σε οινόμπελα και κορινθιακή σταφίδα
- Άλλα μόνιμα εγχειοβεητιωτικό έργα
- Έργα αγροτικής οδοποιίας

γ. Λοιπές γεωργικές επενδύσεις

- Μηχανήματα, μηχανικός και λοιπός εξοπλισμός, όργανα και σκεύη
- Ζώα για αναπαραγωγή
- Δένδρα και πολλαπλασιαστικό υλικό για πολυετείς φυτείες
- Υποστηλώσεις - Περικφρόξεις
- Δαπάνη εγκατάστασης πολυετών φυτειών
- Συσκευαστήρια διαλογής και τυποποίησης οικογενειακού τύπου για την παραγωγή δειδρωδών καλλιηργειών
- Εγκατάσταση αντιπαγετικής προστασίας
- Αντικαθαζιακά δίκτυα για τις δειδρωδεις καλλιηργειες
- Θερμομονωτικά συστήματα θέρμανσης και συστήματα αερισμού σε θερμοκήπια
- Σωλήνες και άλλα κινητά μέρη συστημάτων άρδευσης
- Εγκαταστάσεις ανεμοθραυστών
- Δοπόνες μεταφοράς μηχανημάτων και ζώων αναπαραγωγής υψηλής γενεαλογικής αξίας, προέλευσης εξωτερικού και εφόσον η εισαγωγή τους γίνεται απευθείας από το γεωργό
- Αγροτικός εξηλεκτρισμός (Η ηλεκτροδότηση ανήκει στην κατηγορία εγγείων βελτιώσεων και ενισχύεται με το ποσοστά επιδότησης της κατηγορίας αυτής)

Σημείωση

Για ορισμένες κατηγορίες επενδύσεων και ιδιαίτερα στην κτηνοτροφία και στα γεωργικά μηχανήματα υπάρχουν περιορισμοί και εξειδικεύσεις και απαιτούνται διευκρινίσεις από τις κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος (ΑΤΕ) και από τις κεντρικές τους υπηρεσίες.

2. Εγκατάσταση νέων γεωργών (αυξημένες επιδοτήσεις στα πλαίσια ενός Σχεδίου Βελτίωσης)

Εκτός από τις αυξημένες ενισχύσεις για κάθε Σχέδιο Βελτίωσης σε σύγκριση με τους άλλους δικαιούχους (φυσικά πρόσωπα), η εγκατάσταση νέων γεωργών ενισχύεται και με άλλου είδους ηριμοδοτήσεις και ευνοϊκές ρυθμίσεις που είναι πολύ σημαντικές. (Λεπτομέρειες σε άλλο ειδικό ενημερωτικό φυλληάδιό μας που αναφέρεται αποκλειστικά στους Νέους Γεωργούς)

3. Τήρηση λογιστικών βιβλίων

Η δραστηριότητα αυτή είναι τελείως διαφορετική από την υποχρέωση τήρησης απλουστευμένης λογιστικής από τις εκμεταλλεύσεις που έχουν κάνει αίτηση για ενίσχυση στα πλαίσια ενός Σχεδίου Βελτίωσης και προβλέπεται πρόσθετη οικονομική ενίσχυση για τούτς δικαιούχους εφόσον αναλάβουν την δραστηριότητα αυτή.

4. Εκκίνηση / σύσταση αναγνωρισμένων Ομάδων παραγωγών.

Μπορούν να αναγνωρισθούν σαν Ομάδες Παραγωγών (Ο.Π.) και να ωφεληθούν από την ειδική ενίσχυση "εκκίνησης", οι ενώσεις φυσικών προσώπων, κατόχων γεωργικών εκμεταλλεύσεων που έχουν τη νομική μορφή του Πρωτοβάθμιου Αγροτικού Συνεταιρισμού του Ν. 1541/85.

Βασική προϋπόθεση ένταξης σ' αυτή την κατηγορία είναι να αναφέρεται στο καταστατικό τους σαν βασικός σκόπος ίδρυσής της ένας από τους παρακάτω όρους:

- α. Η αμοιβαία συνδρομή μεταξύ των μελών τους και η από κοινού χρήση γεωργικού εξοπλισμού ή
- β. Η αμοιβαία συνδρομή των μελών τους και η από κοινού εκμετάλλευση.

Οι παραπάνω σκοποί υλοποιούνται στην πράξη αντίστοιχα

- είτε με τη διαχείριση γεωργικού εξοπλισμού για κοινή χρήση από τα μέλη τους για τις εκμεταλλεύσεις

τους στις κύριες φάσεις της παραγωγικής διαδικασίας σε έκταση που η καλλιέργεια της απαιτεί τουλάχιστον 6 ΜΑΕ.

- είτε με διαχείριση κοινής εκμετάλλευσης των μελών τους, μεγέθους τουλάχιστον 3 ΜΑΕ

Επίσης η διάρκεια λειτουργίας τους, από την αναγνώρισή τους σαν Ομάδα Παραγωγών, δεν πρέπει να είναι μικρότερη από έξι (6) έτη.

5. Εκκίνηση / σύσταση υπηρεσιών Αντικατάστασης και Διαχείρισης εκμεταλλεύσεων

Η δραστηριότητα αυτή αφορά πρωτοβάθμιες και δευτεροβάθμιες αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις, Δημοσυνεταιριστικές Ανώνυμες Εταιρείες του άρθρου 44 του Ν. 1416/84 και Δημοτικές ή Κοινοτικές Εταιρείες Λοικής βάσης του άρθρου 45 του ίδιου νόμου, οι οποίες και συστήνουν ειδικά τμήματα για τις παρακάτω υπηρεσίες:

- Οι υπηρεσίες Αντικατάστασης σκοπό έχουν την παροχή βοήθειας στην εκμετάλλευση όταν ο αρχηγός της ή ο/η σύζυγος ή ένας ενήλικος βοηθός τους βρίσκεται σε αδυναμία να εργασθεί λόγω αδειας, ασθένειας ή θανάτου.
- Οι υπηρεσίες Διαχείρισης σκοπό έχουν την παροχή βοήθειας στις εκμεταλλεύσεις για θέματα οργάνωσης ή λογιστικής παρακολούθησης ή καλύτερης διοίκησης.

Σημείωση

Για τις ενισχύσεις των κατηγοριών αυτών υπάρχουν ορισμένες προϋποθέσεις και εξειδικευμένες εθνικές διατάξεις για τις οποίες ενημερώνουν οι αρμόδιες Υπηρεσίες που αναφέρονται στο Μέρος 8 - σελ. του φυλλάδιου.

6. Βιοτεχνικές και Τουριστικές επενδύσεις σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές στα πλαίσια ενός Σχεδίου Βελτίωσης.

Στις επενδύσεις αυτές και σε συγκεκριμένες περιοχές της Ελλάδας μπορούν να συμπεριληφθούν έργα για τις εξής δραστηριότητες:

- Επισκευή - επέκταση - ανακαίνιση Αγροτικών οικιών για τουριστικό καταλύματα
- Εστιατόρια οικογενειακής μορφής για παρασκευή και προσφορά τροφίμων οικιακής τεχνολογίας
- Εγκατάσταση Camping
- Δημιουργία χώρων αθλοπαιδιών
- Αγορά εξοπλισμού wind - surfing (ιστιοσανίδα)
- Εργαστήρια κεραμικής, αργυροχοίας, ξυλουργικής, μεταλλοτεχνίας, υφαντικής
- Βιοτεχνικές μονάδες για:

Κατασκευή γεωργικών εργαλείων

Επισκευή και συντήρηση γεωργικών μηχανημάτων

Μεταποίηση γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων

Σημείωση

Για τις επενδύσεις αυτούς του είδους γίνεται αναλυτική αναφορά σε άλλο ενημερωτικό φυλλάδιό μας.

7. Βελτίωση των Δασικών Εκτάσεων που αποτελούν μέρος της γεωργικής εκμετάλλευσης

Σαν τέτοιες επενδύσεις ορίζονται ενδεικτικά οι εξής:

- δασώσεις γεωργικών εκτάσεων
- αναδασώσεις, δρόμοι δασικών εκμεταλλεύσεων
- καλλιέργεια δασοουστάδων
- κατασκευή υδατοφραγμάτων
- περιφράξεις
- κατασκευή ανεμοφρακτών
- δημιουργία ζωνών πυρασφάλειας και σημείων παροχής νερού
- άλλες δασικές βελτιώσεις

Διευκρινίζεται ότι στην κατηγορία αυτή εντάσσονται δασικές εκτάσεις που αποτελούν δευτερεύουσα δραστηριότητα μίας γεωργικής εκμετάλλευσης

8. Εξισωτική αποζημίωση

Η εξισωτική αποζημίωση είναι μια πρόσθετη ενίσχυση η οποία χορηγείται για γεωργικές δραστηριότητες σε μειονεκτικές περιοχές. Το ύψος της ορίζεται κάθε χρόνο με ειδική απόφαση της Επιτροπής Τιμών και Εισοδημάτων:

- Η εξισωτική αποζημίωση αφορά :

- α. Ορισμένες καλλιέργειες με βάση τον αριθμό των στρεμμάτων που καλλιεργούνται συστηματικά με αυτοαπασχόληση. Οι καλλιέργειες με την μεγαλύτερη ενίσχυση είναι οι εξής:
 - σκληρό σιτάρι (σε ορισμένες περιοχές)
 - εκείνες των ζωοτροφών (κυρίως κριθάρι)
- β. Την εκτροφή των ζώων με βάση τον αριθμό των ιδιόκτητων βοοειδών και αιγοπροβάτων που εκτρέφονται συστηματικά καθόλη τη διάρκεια ενίσχυσης.
- γ. Τη δόωση γεωργικών εκτάσεων

Σημειώσεις:

α. Οι ορεινές και μειονεκτικές με ειδικά προβλήματα περιοχές ορίζονται στην Οδηγία 85/148/ΕΟΚ και λεπτομερειακές πληροφορίες για τους όρους και προϋποθέσεις ενίσχυσης και ακριβές ύψος αποζημίωσης, δίδονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες που αναφέρονται στο ΜΕΡΟΣ 8 του φυλλάδιου.

β. Οι λεπτομέρειες για την εξισωτική αποζημίωση αναφέρονται σε άλλο εξειδικευμένο φυλλάδιό μας.

ΜΕΡΟΣ 6: ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΚΑΤΑ ΕΙΔΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Το είδος σήλη και το ύψος της ενίσχυσης διαφέρει ανάλογα με την επένδυση, το δικαιούχο και την περιοχή που γίνεται το Σχέδιο Βελτίωσης.

Στη συνέχεια δίνονται, πολύ περιληπτικά και χωρίς τις απαραίτητες λεπτομέρειες, μερικές ενδείξεις ως προς το είδος και το ύψος των ενισχύσεων κατά επένδυση (όλες οι αναλυτικές πληροφορίες δίνονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες που αναφέρονται στο Μέρος 8 του φυλλάδιου).

α. Γεωργικά κτίσματα και άγχιες βελτιώσεις

Επιδότηση κεφαλαίου κατά 35 - 45% επί της συνολικής δαπάνης της επένδυσης ανάλογα με την περιοχή.

β. Λοιπές γεωργικές επενδύσεις

Επιδότηση κεφαλαίου κατά 20 - 30% επί της συνολικής δαπάνης της επένδυσης ανάλογα με την περιοχή.

Σημείωση

Τα μέγιστα όρια για τα παραπάνω είδη επενδύσεων (α και β) και για τα οποία ισχύουν τα συγκεκριμένα ποσοστά επιδότησης και μέχρι την τροποποίησή τους από τις Ελληνικές Αρχές, είναι τα εξής:

- 15.300.000 - δραχ. ανά πλήρως απασχολούμενο άτομο (Μονάδα Ανθρώπινης Εργασίας)
- 30.600.000 - δραχ. ανά εκμετάλλευση φυσικού προσώπου
- 30.600.000 - δραχ. ανά εκμετάλλευση μη φυσικού προσώπου κατόχου γεωργικής εκμετάλλευσης που προϋπάρχει και λειτουργεί
- 91.800.000 - δραχ. ανά εκμετάλλευση Νομικού προσώπου, Συνεταιρισμού και κατόχων Συνεργαζόμενης Εκμετάλλευσης
- 183.600.000 - δραχ. ανά εκμετάλλευση Αγροτικού Συνεταιρισμού με σκοπό και τη διαχείριση κοινής εκμετάλλευσης.

γ. Τουριστικά και Βιοτεχνικά κτίσματα

Επιδότηση κεφαλαίου κατά 45% επί της συνολικής δαπάνης της επένδυσης, όταν αυτή είναι μέχρι 20.000.000 δραχ. ανά εκμετάλλευση.

δ. Λοιπές τουριστικές και βιοτεχνικές επενδύσεις

Επιδότηση κεφαλαίου κατά 30% επί της συνολικής δαπάνης της επένδυσης όταν το ύψος της επένδυσης είναι μέχρι 20.000.000 δραχ. ανά εκμετάλλευση

ε. Επενδύσεις γεωργικών εκμεταλλεύσεων σε δασικές εκτάσεις

Επιδότηση κεφαλαίου 80% επί της συνολικής δαπάνης των εργασιών και η επιδότηση αυτή δεν θα υπερβαίνει τα εξής όρια κατά είδος εργασιών:

- δασώσεις γεωργικών εκτάσεων: 50.000 δρχ/στρέμμα
- ετήσια προμοδότηση για τη διατήρηση των δασώσεων: 3.200 δρχ/στρέμμα
- δημιουργία αντιπυρικών ζωνών και σταθμών υδροληψίας: 3.400 δρχ/στρέμμα
- κατασκευή δασικών δρόμων: 3.200.000 δρχ/χιλιόμετρο
- διάφορες δασικές βελτιώσεις (καθαρισμοί, θαμνεύσεις κήπη): 23.000 δρχ./στρέμμα.

στ. Εγκατάσταση νέων γεωργών⁶

1. Η επιδότηση κεφαλαίου επί της συνολικής δαπάνης για τις επενδύσεις που αναφέρονται στα σημεία α μέχρι και δ είναι αυξημένη κατά πέντε (5) έως έντεκα (11) ποσοστιαίες μονάδες.
2. Εφόσον η προμοδότηση πρώτης εγκατάστασης το ύψος της οποίας μπορεί να είναι από 1.250.000 δρχ μέχρι 2.500.000 δρχ. ανά δικαιούχο, ανάλογα με τον αριθμό των απασχολούμενων που χρειάζονται για την εκμετάλλευση.
3. Χορήγηση κατά προτεραιότητα επιδοτούμενων δανείων από την ΑΤΕ για την αντιμετώπιση δαπανών πρώτης εγκατάστασης. (Το επιτόκιο των δανείων επιδοτούνται με πέντε (5) ποσοστιαίες μονάδες)
4. Εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου για τα δάνεια μαζί με τους τόκους που εγκρίθηκαν για την πραγματοποίηση των επενδυτικών σχεδίων στα πλαίσια ενός Σχεδίου Βελτίωσης.

ζ. Τήρηση Λογιστικών Βιβλίων

Χορήγηση 240.000 δρχ ανά εκμετάλλευση που εντάσσεται στο πρόγραμμα.

Το ποσό αυτό καταβάλλεται το πολύ σε τέσσερις (4) ετήσιες δόσεις.

η. Εκκίνηση/σύσταση αναγνωρισμένων Ομάδων Παραγωγών

Χορήγηση ενίσχυσης μέχρι και, 3.790.000 δρχ. ανά αναγνωρισμένη Ομάδα Παραγωγών για την αρχική φάση της λειτουργίας της.

Το ποσό αυτό καταβάλλεται το πολύ σε πέντε (5) ετήσιες δόσεις.

θ. Υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση

Χορήγηση ενίσχυσης μέχρι 3.000.000 δρχ. ανά πλήρως απασχολούμενο άτομο για κάθε υπηρεσία αντικατάστασης.

Το ποσό της ενίσχυσης καταβάλλεται το πολύ σε πέντε (5) ετήσιες δόσεις και μπορεί να μειώνεται προοδευτικά κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής.

*Το ύψος των δόσεων και όλη της λεπτομέρεια καθορίζονται από τις Εθνικές Αρχές (Υπ. Γεωργίας).

ι. Υπηρεσίες διαχείρισης εκμεταλλεύσεων

Χορήγηση ενίσχυσης μέχρι 9.100.000 δρχ. ανά πλήρως απασχολούμενο άτομο για κάθε υπηρεσία διαχείρισης.

Το ποσό της ενίσχυσης καταβάλλεται σε πέντε (5) ετήσιες δόσεις και μπορεί να μειώνεται προοδευτικά κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής.

*Το ύψος των δόσεων και όλη της λεπτομέρεια καθορίζονται από τις Εθνικές Αρχές (Υπ. Γεωργίας).

κ. Ύψος εξισωτικής αποζημίωσης

ι. Φυτική παραγωγή - δασώσεις

Το ύψος της εξισωτικής αποζημίωσης κατά εκμετάλλευση καθορίζεται με βάση τον αριθμό των στρεμμάτων

6. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων του Κ. ΕΟΧ 2328/91, που αφορά στους Νέους Γεωργούς αναφέρονται σε άλλο ειδικό ενημερωτικό φυλλάδιό μας

(μέχρι 150 στρέμματα) και συνολικά μπορεί να φτάσει (το μεγαλύτερο) στις 600.000 δρχ για τις ορεινές περιοχές και στις 500.000 δρχ για τις μειονεκτικές με ειδικά προβλήματα περιοχές.

Για τις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές της Ηλείου και της Κρήτης και εφόσον σ' αυτές καλλιεργεί σκληρό σιτάρι, το αντίστοιχο μέγιστο ποσό εξισωτικής αποζημίωσης είναι 700.000 δρχ και 600.000 δρχ οι εκμετάλλευση.

II. Ζωϊκή παραγωγή

Το ύψος ενίσχυσης ανά εκμετάλλευση καθορίζεται με βάση τον αριθμό των ιδιόκτητων ζώων (βοοειδή, αιγοπρόβατα και ιππάρια Σκύρου - πόνυ) ο οποίος εκφράζεται σε Ζωϊκές μονάδες (Ζ.Μ.). Η ενίσχυση ανά Ζ.Μ. είναι από 11.000 μέχρι 12.000 δρχ. για τις ορεινές περιοχές και από 10.000 μέχρι 11.000 δρχ. για τις μειονεκτικές περιοχές.

Σημειώσεις:

α. Για τους Νέους Γεωργούς το ύψος εξισωτικής αποζημίωσης είναι αυξημένο από 15 - 30% και το μέγιστο όριο εκμετάλλευσης είναι αυξημένο μέχρι και 40%.

β. Τα ποσά της εξισωτικής αποζημίωσης αναπροσαρμόζονται κατ' έτος από τις Εθνικές Αρχές (ΥΠ Γεωργίας)

γ. Η έκφραση του αριθμού των ζώων σε Ζωϊκές Μονάδες (Ζ.Μ.) έχει ως εξής: Μία (1) Ζ.Μ. = 1 Βοοειδής άνω των δύο ετών ή 6,7 αιγοπρόβατα άνω του έτους, ή 1,7 βοοειδή από 6 μηνών έως 2 ετών.

ΜΕΡΟΣ 7: ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΓΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ 2328/91

Οι ενέργειες που πρέπει να κάνει κάθε ενδιαφερόμενος δικαιούχος είναι κατά βάση απλές και δεν παίρνουν πολύ χρόνο. Κυριότερες και πιο απαραίτητες είναι οι εξής:

- α. Να ενημερωθεί λεπτομερώς για το είδος της επένδυσης που τον ενδιαφέρει από τις περιφερειακές υπηρεσίες των αρμόδιων φορέων που είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή του Κανονισμού 2328/91.
- β. Να ζητήσει από το Κατάστημα της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος, με το οποίο συναλλιάσεται, αναλυτικό πίνακα οφειλών του από μεσομακροπρόθεσμα δάνεια.
- γ. Να συντάξει το συγκεκριμένο Σχέδιο Βελτίωσης (Σ.Β.) με τη βοήθεια του γεωπόνου μελετητή.
- δ. Να συμπληρώσει και να υπογράψει το Σχέδιο Βελτίωσης.
- ε. Να υποβάλλει σε τέσσερα (4) αντίγραφα το Σχέδιο Βελτίωσης, συνοδευόμενο και από μια υπεύθυνη δήλωση του Ν.Δ. 1599/86 στο Γραφείο Γεωργικής Ανάπτυξης (Γ.Γ.Α) ή στο Τμήμα Γεωργικών Εφαρμογών (Γραφείο Οργάνωσης και Διαχείρισης Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων) της Διεύθυνσης Γεωργίας της περιοχής στην οποία υπόκειται η μόνιμη κατοικία του.
- στ. Να περιμένει τη γνωστοποίηση της έγκρισης ή απόρριψης του Σχεδίου Βελτίωσης από το Γραφείο Γεωργικής Ανάπτυξης ή από το Γραφείο Οργάνωσης και Διαχείρισης Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων.
- ζ. Να επικοινωνήσει με το κατάστημα της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος για τη διαδικασία λήψης των ενισχύσεων.

ΜΕΡΟΣ 8: ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ 2328/91

- α. Υπουργείο Γεωργίας (Διεύθυνση Προγραμματισμού και Γεωργικών Διαρθρώσεων)
- β. Διευθύνσεις Γεωργίας κατά Νομό
- γ. Διευθύνσεις Δασών κατά Νομό
- δ. Γραφείο Γεωργικής Ανάπτυξης της περιοχής
- ε. Κατάστημα της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος (ΑΤΕ)

ΠΗΓΕΣ/ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

Για τη σύνταξη του φυλλαδίου αυτού χρησιμοποιήθηκαν κυρίως οι παρακάτω πηγές:

1. Κ.ΕΟΚ 2328/91
2. Υπ' αριθμ. 311200/10903/90 Απόφαση του Υπ.Γεωργίας
3. Υπ' αριθμ. 383588/14109/90 Απόφαση του Υπ.Γεωργίας.
4. Υπ' αριθμ. 382090/92 Απόφαση των Υπουργών Γεωργίας και Οικονομικών.

Υπεύθυνος για τη σύνταξη : Γιώργος Παυλάκης Ιανουάριος 1993

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΕ «ΝΕΟΥΣ ΓΕΩΡΓΟΥΣ» ΓΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Σύμφωνα με τον Κανονισμό ΕΟΚ 2328/91 που αντικατέστησε τον Κ. ΕΟΚ 797/85

«Για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των γεωργικών διαρθρώσεων»

Συνεχίζοντας την προσπάθειά μας για τη σωστή και έγκαιρη πληροφόρηση του Ελληνικού Αγροτικού Πληθυσμού σε θέματα Κοινοτικών Κανονισμών που τον ενδιαφέρουν άμεσα, προχωρήσαμε στην έκδοση του φυλλάδιου αυτού που αναφέρεται στις ενισχύσεις σε Νέους Γεωργούς, οι οποίοι θα αναλάβουν την καλλιέργεια αγροτικών εκμεταλλεύσεων και θα κάνουν αγροτικές επενδύσεις.

Είναι γνωστές στο τα προηγούμενα χρόνια οι ειδικές (μεγαλύτερες) ενισχύσεις που δίνονται στους Νέους Γεωργούς σύμφωνα με τον Κ. ΕΟΚ 797/85.

Στόχος μας όμως είναι να γίνουν ευρύτερα γνωστές οι ευνοϊκές αυτές ρυθμίσεις και οι αυξημένες ενισχύσεις ύστερα από την αντικατάσταση του Κανονισμού αυτού με τον Κ. ΕΟΚ 2328/91 και να διευκολυνθούν όλοι οι ενδιαφερόμενοι για την καλύτερη δυνατή αξιοποίησή του.

Έτσι στις επόμενες σελίδες μπορεί κανείς να πληροφορηθεί τα εξής:

- Ποιοί είναι οι δικαιούχοι (Μέρος 2)
- Ποιά είναι τα είδη και το ποσό των ενισχύσεων (Μέρος 3. - Α2, Β1, Γ1)
- Ποιές είναι οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι δικαιούχοι (Μέρος 3. Α1, Β3 και Γ2)
- Ποιές είναι οι ενέργειες των δικαιούχων (Μέρος 3. Α3, Β4 και Γ3)
- Ποιές είναι οι υποχρεώσεις των δικαιούχων (Μέρος 4)
- Ποιές είναι οι αρμόδιες υπηρεσίες για την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του Κανονισμού ΕΟΚ 2328/91 στην Ελλάδα (Μέρος 5).

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Αντιπροσωπεία στην Ελλάδα

Βασ. Σοφίας 2 - 106 74 ΑΘΗΝΑ

τηλ 72 43 982 / 3 - 4

ΜΕΡΟΣ 1: ΓΕΝΙΚΑ

Τα μέτρα ενίσχυσης για εγκατάσταση των Νέων Γεωργών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις καθιερώθηκαν το 1985 μέσα από τις διατάξεις του Κ. ΕΟΚ 797/85 με κύριο στόχο την ανανέωση του αγροτικού πληθυσμού και κατά συνέπεια τη δημιουργία νέου δυναμισμού και νέου πνεύματος στις γεωργικές κολλιέργειες και σε κάθε είδους αγροτική επιχείρηση, έτσι ώστε να διευκολυνθεί η προσαρμογή των παραγωγικών συστημάτων στις ανάγκες της αγοράς.

Επειδή όμως το κόστος εγκατάστασης αυξάνεται όλο και περισσότερο και αφού διαπιστώθηκαν κάποιες δυσχέρειες στις λεπτομέρειες εφαρμογής του μέτρου αυτού, το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων τροποποίησε ορισμένες διατάξεις του Κ. ΕΟΚ 797/85 με τον Κ.ΕΟΚ 3808/89 που αφορούσαν στο πριμ της πρώτης εγκατάστασης και σε αύξηση της επιδότησης επιτοκίου για δανειοδότηση, αλλά και στη βελτίωση των λεπτομερειών εφαρμογής για να καταστεί δυνατή η εντατική και αποτελεσματικότερη χρησιμοποίησή του.

Ήμερα αντί του Κ. ΕΟΚ 797/85 ισχύει ο Κ.ΕΟΚ 2328/91, ο οποίος αντικατέστησε τον προηγούμενο Κανονισμό και επέφερε μικρές κλίμακας τροποποιήσεις σ' αυτόν.

Σύμφωνα με τις παραπάνω τροποποιήσεις και με τον καθορισμό από τις Ελληνικές Αρχές (κυρίως από το Υπουργείο Γεωργίας) των λεπτομερειών εφαρμογής του Κανονισμού, οι νέες διατάξεις που αφορούν στην εγκατάσταση Νέων Γεωργών παρουσιάζονται αμέσως πιο κάτω.

ΜΕΡΟΣ 2: ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Οι διατάξεις του Κανονισμού ΕΟΚ 2328/91 που αφορούν στους Νέους Γεωργούς μπορούν να ωφεληθούν όνο φυσικά πρόσωπα που θα ασχοληθούν ή ασχολούνται κατά κύριο λόγο με τα εξής αντικείμενα :

- Γεωργία
- Κτηνοτροφία
- Μελισσοκομία
- Ξηροτροφία (εκτροφή μεταξοκώληκα)

ΜΕΡΟΣ 3: ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΠΟΣΑ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Ενισχύσεις που δίνονται στους Νέους Γεωργούς είναι τριών ειδών:

- Εφάπαξ πρωτοδότηση πρώτης εγκατάστασης
- Χορήγηση χαμηλότοκων (επιδοτούμενων) δανείων για την αντιμετώπιση δαπανών πρώτης εγκατάστασης
- Αυξημένη ενίσχυση (επιδότηση) για γεωργικές επενδύσεις με βάση ένα Σχέδιο Βελτίωσης (ΣΒ).

Για κάθε ένα από τα παραπάνω είδη ενισχύσεων απαιτούνται ορισμένες προϋποθέσεις και διαδικασίες/ενέργειες των δικαιούχων οι οποίες αναφέρονται στη συνέχεια.

Εφάπαξ πρωτοδότηση πρώτης εγκατάστασης

Ενίσχυση αυτή κυμαίνεται από 1.150.000 δρχ. μέχρι 2.300.000 δρχ. ανά δικαιούχο ανάλογο με τον αριθμό των ασχοληομένων που απαιτούνται για την εξυπηρέτηση της εκμετάλλευσης.

1. Προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι δικαιούχοι

Ός από τη βασική προϋπόθεση της ηλικίας (να είναι ενήλικοι και να μην έχουν συμπληρώσει το 40/στό της ηλικίας τους), οι δικαιούχοι (φυσικά πρόσωπα) πρέπει να πληρούν τις παρακάτω προϋποθέσεις :

Να έχουν πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα και τα άρρενα άτομα να έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις ή να έχουν αποπληρωθεί νόμιμα απ' αυτές.

Να μην παίρνουν σύνταξη σαν άμεσα ασφαλισμένοι από οποιαδήποτε ταμείο του εσωτερικού ή του εξωτερικού.

Να μην είναι ανάπηροι με ποσοστό αναπηρίας μεγαλύτερο ή ίσο του 67%.

Να είναι εγκατεστημένοι ή να εγκατασταθούν πραγματικά και μόνιμα στην ευρύτερη περιοχή της εκμετάλλευσης.¹

1. Εξαιρούνται ορισμένοι Δήμοι και Κοινότητες των Νομών Αττικής, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης

2. Η εγκατάσταση θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί το αργότερο έξι (6) μήνες μετά την υποβολή της σχετικής αίτησης για ένταξη στις διατάξεις του Κανονισμού

- ε. Αναλαμβάνουν ή έχουν αναλάβει το πολύ έξι (6) μήνες πριν από την υποβολή της αίτησης και για πρώτη φορά τη διαχείριση (αρχηγία) της εκμετάλλευσης.
- (Για την προϋπόθεση αυτή υπάρχουν ορισμένες ιδιαίτερες περιπτώσεις για τις οποίες ενημερώνουν τους δικαιούχους οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες που αναφέρονται στο Μέρος 5 του φυλλοδίου)
- στ. Οι δικαιούχοι Νέοι Γεωργοί θα πρέπει να κατέχουν νόμιμα τη γεωργική εκμετάλλευση, η οποία πρέπει να απαιτεί όγκο εργασίας τουλάχιστον μια (1) Μονάδα Ανθρώπινης Εργασίας (ΜΑΕ)² και όχι περισσότερο από επτά (7) ΜΑΕ. Όγκος εργασίας τουλάχιστον 1/2 ΜΑΕ πρέπει να προέρχεται από ιδιόκτητες εκτάσεις ή ζώα.
- (Ο συγκεκριμένος όγκος εργασίας πρέπει να επιτευχθεί το αργότερο σε δύο (2) χρόνια μετά την εγκατάσταση. Όσον αφορά δε τα είδη των καλλιεργειών υπάρχουν ορισμένες δεσμεύσεις σχετικά με το αν είναι προωθούμενες, διατηρούμενες ή αποθαρρυνόμενες).
- ζ. Οι δικαιούχοι πρέπει έξι (6) μήνες μετά την αίτηση να είναι κατά κύριο επάγγελμα γεωργοί, δηλαδή το 50% των συνολικών εισοδημάτων να προέρχεται από την απασχόλησή τους στη γεωργική τους εκμετάλλευση και να απασχολούνται σε αυτή αυτοπροσώπως και επαγγελματικά τουλάχιστον κατά 50% του συνολικού χρόνου απασχόλησής τους.
- η. Στην περίπτωση που ένας από τους δύο συζύγους μπορεί να ενταχθεί στους δικαιούχους και άλλος έχει εξωγεωργικά εισοδήματα, θα πρέπει το συνολικό οικογενειακό εξωγεωργικό εισόδημα να είναι μικρότερο από το γεωργικό εισόδημα.
- θ. Να έχουν επαρκή επαγγελματική ικανότητα³ κατά την εγκατάστασή τους ή το αργότερο δυο (2) χρόνια μετά την εγκατάστασή τους.
- ι. Στους Νέους Γεωργούς μπορούν να ενταχθούν και οι γεωργοί μερικής απασχόλησης οι οποίοι την τελευταία τριετία ασκούσαν, αποδεδειγμένα, παράλληλα με το κύριο εξωγεωργικό τους επάγγελμα, δευτερευόντως και γεωργία σε δική τους γεωργική εκμετάλλευση ιδιόκτητη ή ενοικιαζόμενη.

A.2. Ύψος ενισχύσεων (Εφάπαξ πριμοδότηση)

Το ύψος της εφάπαξ πριμοδότησης (πριμ πρώτης εγκατάστασης) καταβάλλεται αμέσως μετά την οριστική έγκριση της αίτησης του Νέου Γεωργού από το Διευθυντή Γεωργίας της περιοχής και εφόσον καλύπτεται ο απαιτούμενος όγκος εργασίας στην εκμετάλλευση, ως εξής :

- 1.250.000 δρχ. ανά δικαιούχο, κάτοχο εκμετάλλευσης που απαιτεί όγκο εργασίας τουλάχιστον 1 ΜΑΕ και μέχρι 1 1/2 ΜΑΕ. Στην περίπτωση αυτή τα ιδιόκτητα μεγέθη πρέπει να καλύπτουν όγκο εργασίας τουλάχιστον 1/2 ΜΑΕ.
- 2.500.000 δρχ. ανά δικαιούχο, κάτοχο εκμετάλλευσης που απαιτεί όγκο εργασίας μεγαλύτερο από 1 1/2 ΜΑΕ. Σ' αυτή την περίπτωση τα ιδιόκτητα μεγέθη πρέπει να καλύπτουν όγκο εργασίας τουλάχιστον 1 ΜΑΕ.
- Είναι δυνατόν να χορηγείται μέρος του πριμ πρώτης εγκατάστασης ίσο με 500.000 δρχ. ακόμη και αν δεν καλύπτεται ο όγκος εργασίας σύμφωνα με τα πιο πάνω, αρκεί η εκμετάλλευση να καλύπτει όγκο εργασίας τουλάχιστον 1/2 ΜΑΕ, από τον οποίο ο μισός θα προέρχεται από την καλλιέργεια ιδιόκτητων μεγεθών.

Το υπόλοιπο του πριμ θα χορηγείται στο δικαιούχο με τη συμπλήρωση του απαιτούμενου όγκου εργασίας μέσα σε δύο χρόνια από την εγκατάστασή του.

Σημείωση

- Τα παραπάνω ποσά δεν είναι σταθερά και αναπροσαρμόζονται από τις Εθνικές αρμόδιες Αρχές.
- Λεπτομέρειες και ιδιαίτερες περιπτώσεις διευκρινίζονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες που αναφέρονται στο Μέρος 5 του φυλλοδίου.

A.3. Ενέργειες των δικαιούχων για ένταξη στις διατάξεις του μέτρου

Οι κυριότερες ενέργειες που πρέπει να κάνει κάθε ενδιαφερόμενος δικαιούχος είναι οι εξής :

2. Μία (ΜΑΕ) ισούται με 1750 ώρες πλήρους ετήσιας απασχόλησης
3. Η επαγγελματική ικανότητα αποδεικνύεται με πιστοποιητικό ή τίτλο σπουδών μέσω των ή και ανώτερων γεωργικών σχολών ή βεβαίωση επαρκούς επαγγελματικής κατάρτισης που ισοδυναμεί με ένα (1) χρόνο απασχόληση στη βασική δραστηριότητα της γεωργικής εκμετάλλευσης με παράλληλη εκπαίδευση 300 ωρών διδασκαλίας τουλάχιστον, μέσα σε δύο (2) χρόνια

Υποβάλλει σχετική αίτηση στη Διεύθυνση Γεωργίας του κάθε Νομού όπου προβλέπεται να είναι η μόνιμη κατοικία του σαν γεωργός.

Η αίτηση (έντυπο) μπορεί να υποβληθεί πριν από την εγκατάσταση του δικαιούχου στη γεωργική εκμετάλλευση ή το αργότερο σε έξι (6) μήνες μετά την εγκατάστασή του.

Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 με την οποία δηλώνει ότι εγκαθίσταται για πρώτη φορά σε δική του γεωργική εκμετάλλευση και ότι ανταποκρίνεται στους περιορισμούς και προϋποθέσεις που προβλέπονται σε σχετική απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, στην οποία προσδιορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του μέτρου αυτού.

Υποβάλλει τα απαραίτητα δικαιολογητικά που κατ' αρχήν έχει στη διάθεσή του για να καλύψει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις ένταξης στο πρόγραμμα (π.χ. αποδεικτικά ιδιοκτησίας ή μίσθωσης, φορολογικές δηλώσεις ή βεβαιώσεις για διακοπή του εξωγεωργικού επαγγέλματος, τίτλους σπουδών ή βεβαιώσεις εμπειρίας κ.λ.π.)

/ περίπτωση που δεν υπάρχουν όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά την ημερομηνία υποβολής της σης, είναι δυνατόν να υποβληθούν αργότερα και μέσα σε συγκεκριμένη προθεσμία, η οποία ορίζεται τη Διεύθυνση Γεωργίας της περιοχής.

Χορήγηση χαμηλότοκων (επιδοτούμενων) δανείων για αντιμετώπιση των δαπανών πρώτης κατάστασης.

Κείμενοι οι Νέοι Γεωργοί να αντιμετωπίσουν τις δαπάνες πρώτης εγκατάστασης, εκτός από το πριμ ύπαρξη πριμοδότηση) που αναφέρθηκε πιο πάνω, μπορούν να δανειοδοτηθούν από την Αγροτική Τράπεζα Ελλάδος (ΑΤΕ) με χαμηλό / επιδοτούμενο επιτόκιο (πέντε - 5 - ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερο από αντίστοιχο επιτόκιο της αγοράς) και με περίοδο εξόφλησης μέχρι 15 χρόνια.

Ύψος δανείου

Ανώτατο ύψος δανείου για κάθε δικαιούχο μπορεί να είναι τόσο, ώστε αν κεφαλαιοποιηθεί η αξία των τε (5) ποσοστιαίων μονάδων (της επιδότησης επιτοκίου) να μην υπερβαίνει κατά περίπτωση τα εξής ό :

- Τις 1.250.000 δρχ. ανά δικαιούχο του οποίου η εκμετάλλευση απαιτεί όγκο εργασίας από 1 ΜΑΕ μέχρι 1 1/2 ΜΑΕ και υπό την προϋπόθεση ότι τα ιδιόκτητα μεγέθη της εκμετάλλευσης καλύπτουν όγκο εργασίας τουλάχιστον 1/2 ΜΑΕ.
- Τις 2.500.000 δρχ. ανά δικαιούχο του οποίου η εκμετάλλευση απαιτεί όγκο εργασίας μεγαλύτερο από 1 1/2 ΜΑΕ και υπό την προϋπόθεση ότι τα ιδιόκτητα μεγέθη της εκμετάλλευσης καλύπτουν όγκο εργασίας τουλάχιστον 1 ΜΑΕ.

Είδη δαπανών (εξόδων) για τις οποίες μπορεί να δανειοδοτηθεί ο Νέος Γεωργός

Αγορά/απόκτηση παγίων στοιχείων απαραίτητων για την έναρξη λειτουργίας της εκμετάλλευσης όπως :

- Βασικά μηχανήματα
- Εργαλεία
- Ζώα
- Ανέγερση κτισμάτων
- Εγκατάσταση φυτειών κ.λ.π.

ο Νέος Γεωργός δανειοδοτηθεί με επιδοτούμενο επιτόκιο για την αγορά παγίων, δεν μπορεί να εντάξει τα για αυτά σε Σχέδιο Βελτίωσης σύμφωνα με άλλες διατάξεις του Κ. 2328/91.

Κεφάλαιο κίνησης για τα εφόδια του πρώτου χρόνου εγκατάστασης και λειτουργίας της εκμετάλλευσης όπως :

- Σπόροι
- Λιπάσματα
- Ζωτροφές κ.λ.π.

Μεταφορά οικιακής στη νέα μόνιμη κατοικία του εφόσον μετακομίζει από περιοχή που βρίσκεται εκτός της ευρύτερης περιοχής της εκμετάλλευσης.

Η νέα κατοικία μπορεί να είναι ιδιόκτητη ή ενοικιαζόμενη και θα πρέπει να βρίσκεται στην ευρύτερη περιοχή εκμετάλλευσης

B.3. Προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι δικαιούχοι

- α. Ισχύουν οι ίδιες προϋποθέσεις με εκείνες της εφόδαξ πριμοδότησης (Μέρος 3 : Α1).
(Σ' αυτή την περίπτωση δεν πρέπει να έχει συμπληρωθεί ένα (1) έτος απο την εγκατάστασή τους σαν αρχηγών στη γεωργική τους εκμετάλλευση).
- β. Προσποιείται η έγκριση της εφόδαξ πριμοδότησης.
- γ. Η δανειοδότηση πρέπει να αφορά τα είδη δαπανών που αναφέρονται στο Β2.
- δ. Η εκμετάλλευση του Νέου Γεωργού να απαιτεί όγκο εργασίας τουλάχιστον ίσο με 1 ΜΑΕ κατά την υποβολή της αίτησης εγκατάστασης.

B.4. Ενέργειες των δικαιούχων για δανειοδότηση με επιδοτούμενο (χαμηλό) επιτόκιο

- α. Στην αίτηση προς τη Διεύθυνση Γεωργίας του Νομού για το πριμ πρώτης εγκατάστασης (Μέρος 3 Α3α) αναφέρεται και το ζητούμενο δάνειο για τα συγκεκριμένα είδη επενδύσεων.
- β. Παράλληλα γίνεται αντίστοιχη αίτηση για το χαμηλότοκο (επιδοτούμενο) δάνειο στο τοπικό κατάστημα της Αγροτικής Τράπεζας (ΑΤΕ).
- γ. Τις αιτήσεις συνοδεύουν το απαραίτητα δικαιολογητικά :
 - την μεν αίτηση προς τη Δ/ση Γεωργίας εκείνα που απαιτούνται για το πριμ πρώτης εγκατάστασης (Μέρος 3 Α3γ).
 - την αίτηση προς την ΑΤΕ το ζητούμενο απ' αυτήν για τις συνθήκες περιπτώσεις δανειοδότησης.

Γ. Αυξημένη ενίσχυση (επιδότηση) για αγροτικές επενδύσεις με βάση ένα Σχέδιο Βελτίωσης (ΣΒ)

Μέσα στα πλαίσια του Κ.ΕΟΚ 2328/91 οι αγροτικές επενδύσεις που πραγματοποιούνται απο Νέους Γεωργούς τυχαίνουν αυξημένης επιδότησης έναντι εκείνων που πραγματοποιούνται απο τους υπόλοιπους δικαιούχους, ανάλογα με την περιοχή και το είδος της επένδυσης.

Γ.1. Είδη επενδύσεων και ύψος ενίσχυσης⁴

Το ύψος της ενίσχυσης (ποσοστό επιδότησης) διαφέρει ανάλογο με το είδος της επένδυσης και την περιοχή που πραγματοποιείται το Σχέδιο Βελτίωσης.

Στη συνέχεια δίνονται πολύ περιληπτικά τα ποσοστά ενισχύσεων κατά είδος επένδυσης.

α. Γεωργικά κτίσματα και έργια βελτιώσεις

Επιδότηση κεφαλαίου κατά 43 - 56% επι της συνολικής δαπάνης της επένδυσης ανάλογα με την περιοχή.

β. Λοιπές γεωργικές επενδύσεις

Επιδότηση κεφαλαίου κατά 25 - 37% επι της συνολικής δαπάνης της επένδυσης ανάλογα με την περιοχή.

γ. Τουριστικά και βιοτεχνικά κτίσματα

Επιδότηση κεφαλαίου κατά 56% επι της συνολικής δαπάνης της επένδυσης και μόνο σε περιοχές ορεινές ή μειονεκτικές (Οδηγία ΕΟΚ 85/148).

δ. Λοιπές τουριστικές και βιοτεχνικές επενδύσεις

Επιδότηση κεφαλαίου κατά 37% επι της συνολικής δαπάνης της επένδυσης και μόνο σε περιοχές ορεινές ή μειονεκτικές (Οδηγία ΕΟΚ 85/148).

Σημείωση

Τα μέγιστα όρια για τα παραπάνω είδη επενδύσεων (α - δ) και για τα οποία ισχύουν τα συγκεκριμένα ποσοστά επιδότησης (μέχρι να τροποποιηθούν απο τις Ελληνικές Αρχές), είναι τα εξής :

- 15.300.000 δρχ. ανά Μονάδα Ανθρώπινης Εργασίας (ΜΑΕ)
- 30.600.000 δρχ. ανά εκμετάλλευση (εφόσον οι επενδύσεις υπερβαίνουν το παραπάνω όριο το πλεονάζον ποσό επένδυσης δεν επιδοτείται)

4 Τα είδη των επενδύσεων που ενισχύονται αναφέρονται αναλυτικά σε όληνη ενημερωτικό φυλλάδιό μας που αφορά "ενίσχυση αγροτικών επενδύσεων" του Κ ΕΟΚ 2328/91. Επίσης λεπτομερέστερες πληροφορίες αναφέρονται στο ΜΕΡΟΣ 5 αυτού του φυλλαδίου.

- Για να εγκριθεί ένα Σχέδιο Βελτίωσης πρέπει η συνολικά προβλεπόμενη δαπάνη επένδυσης να είναι τουλάχιστον 600.000 δρχ
- Τα παραπάνω ποσά αναπροσαρμόζονται από τις Ελληνικές Αρχές κάθε 1 - 2 χρόνια, ανάλογα με την ισοτιμία της ECU.

Γ.2. Προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι δικαιούχοι

Οι ενδιαφερόμενοι δικαιούχοι των αυξημένων ενισχύσεων για γεωργικές επενδύσεις (Νέοι Γεωργοί) εκτός από τις προϋποθέσεις που ισχύουν κάθε φορά για όλους τους δικαιούχους των Σχεδίων Βελτίωσης⁵ πρέπει να καλύπτουν επίσης και τα εξής :

- α. Να είναι ενήλικοι κάτω των 40 ετών.
- β. Να καλύπτουν τις προϋποθέσεις α - στ που αναφέρονται στο Μέρος 3. Α1 αυτού του φυλλοδίου.
- γ. Εάν οι ενδιαφερόμενοι κρίθηκαν δικαιούχοι εφάπαξ πρωτοδότησης θα πρέπει ο απαιτούμενος όγκος εργασίας να καλύπτεται μέσα σε δύο χρόνια από την εγκατάστασή τους στην εκμετάλλευση.
- δ. Να μην έχει περάσει πενταετία από την ημέρα που εγκαταστάθηκαν σαν αρχηγοί σε δική τους γεωργική εκμετάλλευση.
- ε. Να υποβάλει Σχέδιο Βελτίωσης μετά από παρέλευση ενός έτους (πλήρες οικονομικό έτος) από την ημέρα έναρξης λειτουργίας της γεωργικής εκμετάλλευσης.

Σημείωση

Αν ο Νέος Γεωργός που κρίθηκε δικαιούχος του πριμ πρώτης εγκατάστασης, εγκαταστάθηκε σε προϋπάρχουσα και λειτουργούσα εκμετάλλευση, τότε μπορεί να υποβάλει Σχέδιο Βελτίωσης μετά παρέλευση ενός εξαμήνου από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης εγκατάστασης.

Γ.3. Ενέργειες των δικαιούχων

Οι απαιτούμενες ενέργειες είναι κατά βάση απλές. Κυριότερες και πιο απαραίτητες είναι οι εξής :

- α. Εκείνες που απαιτούνται για τη σύνταξη και υποβολή ενός Σχεδίου Βελτίωσης (λεπτομέρειες σε άλλο ξεχωριστό φυλλοδίο μας που αναφέρεται στις "Ενισχύσεις Αγροτικών Επενδύσεων" βάσει του Κ. ΕΟΚ 2328/91).
- β. Υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών για να θεωρηθεί Νέος Γεωργός ο δικαιούχος (σημεία α - γ του Μέρους 3 Α3).

Σημείωση

Η ένταξη στους Νέους Γεωργούς για αυξημένη ενίσχυση εξετάζεται από τη Διεύθυνση Γεωργίας του νομού σε συνεργασία με το γραφείο Γεωργικής Ανάπτυξης της περιοχής και εγκρίνεται ή απορρίπτεται από το Διευθυντή Γεωργίας του νομού

ΜΕΡΟΣ 4: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΟΣΩΝ ΕΝΤΑΧΘΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΓΕΩΡΓΩΝ

Εκτός από τις υποχρεώσεις / προϋποθέσεις που αναφέρονται κατά περίπτωση στο προηγούμενο μέρος του φυλλοδίου, οι δικαιούχοι Γεωργοί έχουν τις εξής άλλες υποχρεώσεις:

- α. Να παραμείνουν στη γεωργική εκμετάλλευση για την οποία επιδοτήθηκαν σαν αρχηγοί και κατά κύριο επάγγελμα γεωργοί, καθώς και μόνιμοι κάτοικοι της περιοχής, τουλάχιστον δέκα (10) χρόνια από το έτος υποβολής της αίτησης για ένταξη στο πρόγραμμα
- β. Να μην μειώσουν το μέγεθος εκμετάλλευσης (αριθμό ζώων - έκταση - όγκο απαιτούμενης εργασίας κλπ) τουλάχιστον για πέντε (5) χρόνια
- γ. Να δέχονται κάθε έλεγχο των Ελληνικών Αρχών (Υπουργείο Γεωργίας) για διαπίστωση της τήρησης των υποχρεώσεων και όρων ένταξης στο πρόγραμμα.
- δ. Σε κτηνοτροφικές και μελισσοκομικές εκμεταλλεύσεις το ζώα και μελισσοκομική αντίστοιχα, πρέπει να προέρχονται από αγορά
- ε. Όσοι υποβάλλουν Σχέδιο Βελτίωσης υποχρεούνται στην τήρηση λογιστικών βιβλίων όπως προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις του Κ ΕΟΚ 2328/91 και στις αντίστοιχες αποφάσεις του Υπουργείου Γεωργίας

5 Οι προϋποθέσεις αυτές αναφέρονται αναλυτικά σε άλλο ενημερωτικό φυλλοδίο για τις "ενισχύσεις αγροτικών επενδύσεων" του Κ ΕΟΚ 2328/91

στ. Τέλος υπάρχουν ακόμη ορισμένες σημαντικές λεπτομέρειες, τις οποίες μπορούν να πληροφορηθούν οι ενδιαφερόμενοι δικαιούχοι από τις αρμόδιες υπηρεσίες που αναφέρονται στη συνέχεια.

**ΜΕΡΟΣ 5: ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ
ΤΟΥ Κ. ΕΟΚ 2328/91 ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΓΕΩΡΓΟΥΣ**

- α. Υπουργείο Γεωργίας (Διεύθυνση Προγραμματισμού και Γεωργικών Διαρθρώσεων)
- β. Διευθύνσεις Γεωργίας κατά νομό.
- γ. Γραφεία Γεωργικής Ανάπτυξης κατά περιοχή.
- δ. Καταστήματα της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος (ΑΤΕ).

ΠΗΓΕΣ/ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

Για τη σύνταξη του φυλλαδίου αυτού χρησιμοποιήθηκαν κυρίως οι παρακάτω πηγές:

- 1. Κ.ΕΟΚ 2328/91
- 2. Υπ' αριθμ. 383588/14169/90 Απόφαση του Υπουργού Γεωργίας.
- 3. Υπ' αριθμ. 382090/92 Απόφαση των Υπουργών Γεωργίας και Οικονομικών
- 4. Υπ' αριθμ. 409661/27083/92 Απόφαση του Υπ.Γεωργίας.

Υπεύθυνος για τη σύνταξη : Γιώργος Παυλάκης Ιανουάριος 1993

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΟΚ) αριθ. 1035/72 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 18ης Μαΐου 1972

περί κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα των όπωροκηπευτικών

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη περί ίδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και ιδίως τα άρθρα 42 και 43,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Συνελεύσεως,

Έκτιμώντας:

οτι οι θεμελιώδεις διατάξεις περί της κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα των όπωροκηπευτικών είναι επί του παρόντος διεσπαρμένες σε περισσότερους κανονισμούς που καταρτίστηκαν σε διαφορετικά χρονικά σημεία και ορισμένοι από αυτούς έχουν τροποποιηθεί κατ' επανάληψη από της θεσπίσεώς τους· οτι τα κείμενα αυτά, λόγω του αριθμού τους, του πολυπλόκου τους χαρακτήρα και της δυσκολίας του συντονισμού των διατάξεών τους στερούνται της σαφήνειας που πρέπει να εμφανίζει κάθε ρύθμιση και οτι συνεπώς ενδείκνυται η κωδικοποίησή τους·

οτι η λειτουργία και η ανάπτυξη της κοινής αγοράς για τα γεωργικά προϊόντα πρέπει να συνοδεύονται από τη θέσπιση κοινής γεωργικής πολιτικής, η οποία πρέπει ιδίως να περιλαμβάνει κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών που θα είναι δυνατό να λάβει διάφορες μορφές ανάλογα με τα προϊόντα·

οτι η παραγωγή όπωροκηπευτικών συνιστά σημαντικό στοιχείο του γεωργικού εισοδήματος και οτι, ως εκ τούτου, πρέπει να επιδιώκεται η επίτευξη ισορροπίας μεταξύ της προσφοράς και της ζήτησεως, σε δίκαιο επίπεδο τιμών για τους παραγωγούς, λαμβανομένων υπόψη των συναλλαγών με τρίτες χώρες και ευνουμένης συγχρόνως της εξειδικεύσεως στο εσωτερικό της Κοινότητας·

οτι στο πλαίσιο των επιδιωκόμενων στόχων ένα από τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την εφαρμογή της κοινής οργάνωσης αγοράς είναι ο καθορισμός κοινών κανόνων που πρέπει να εφαρμόζονται στα όπωροκηπευτικά, τα οποία τίθενται σε έμπορία στο εσωτερικό της Κοινότητας ή αποστέλλονται προς τις τρίτες χώρες· οτι η εφαρμογή των κανόνων αυτών θα πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό από την αγορά

των προϊόντων μη ικανοποιητικής ποιότητας, τον προσανατολισμό της παραγωγής κατά τρόπο που να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις των καταναλωτών και τη διευκόλυνση των εμπορικών σχέσεων με βάση το θεμιτό ανταγωνισμό, συμβάλλοντας κατ' αυτό τον τρόπο στη βελτίωση της αποδοτικότητας της παραγωγής·

οτι η τυποποίηση είναι δυνατό να φθάσει το σημείο της πλήρους αποτελεσματικότητός της, μόνο αν εφαρμόζεται σε όλα τα στάδια της έμπορίας· οτι είναι δυνατό πάντως, να προβλεφθούν εξαιρέσεις για ορισμένες πράξεις που διενεργούνται κατά την έναρξη του κυκλώματος έμπορίας, καθώς και για τα προϊόντα που διαχετεύονται προς τα έργοστάσια μεταποιήσεως·

οτι οί κανόνες ποιότητας πρέπει να δύνανται να συμπληρωθούν, αν παρίσταται ανάγκη, για μια περιορισμένη περίοδο, με την προσθήκη κατωτέρων ποιοτικών κατηγοριών· οτι ο καθορισμός των κατηγοριών αυτών πρέπει να πραγματοποιείται λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση των τεχνικών μεθόδων παραγωγής και έμπορίας, καθώς και το γεγονός οτι η έμπορία των εν λόγω προϊόντων είναι θέμα μόνο τοπικού ενδιαφέροντος και, ως εκ τούτου, δεν είναι σκόπιμο να εφαρμοσθούν οί κατηγορίες αυτές κατά την εισαγωγή προϊόντων προελεύσεως τρίτων χωρών· οτι πάντως είναι σκόπιμο να προβλεφθεί οτι αυτές οί ποιοτικές κατηγορίες η ορισμένα από τα χαρακτηριστικά τους γνωρίσματα ισχύουν μόνο κατά το μέτρο που τα προϊόντα, τα οποία ανταποκρίνονται προς αυτές, είναι αναγκαία για την κάλυψη των αναγκών της καταναλώσεως·

οτι στην περίπτωση ιδιαίτερας κακής συγκομιδής, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί η δυνατότης λήψεως, για μία περιορισμένη περίοδο, μέτρων παρεκκλίσεως από την εφαρμογή των κανόνων ποιότητας, για να επιτραπεί η έμπορία των προϊόντων που δεν ανταποκρίνονται στους κανόνες αυτούς·

οτι στην περίπτωση κατά την οποία τα προϊόντα που ανταποκρίνονται στους κανόνες ποιότητας υπερβαίνουν τις ανάγκες της καταναλώσεως, ακόμη και όταν για τα προϊόντα αυτά δεν θα εφαρμοζόταν η συμπληρωματική ποιοτική κατηγορία, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί η δυνατότης θεσπίσεως μέτρων για την τροποποίηση του ελάχιστου μεγέθους που απαιτείται για τα προϊόντα αυτά·

οτι για να εξασφαλισθεί η τήρηση των κανόνων ποιότητας και να επιτευχθεί η έντιμη εφαρμογή τους, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί έλεγχος και ύπαιρξηση επιβολής κυρώσεων για τις ενδοχόμενες παραβάσεις·

ότι λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών της αγοράς των όπωροκηπευτικών, ή σύσταση οργανώσεων παραγωγών, των οποίων τα μέλη υποχρεούνται να συμμορφώνονται προς ορισμένους κανόνες ιδίως σέ θέματα έμπορίας, είναι δυνατό να συμβάλει στην πραγματοποίηση των στόχων της κοινής οργανώσεως αγοράς·

ότι πρέπει, συνεπώς, να προβλεφθούν διατάξεις που να τείνουν στη διευκόλυνση της συστάσεως και της λειτουργίας των οργανώσεων αυτών· ότι για τό σκοπό αυτό πρέπει να επιτρέπεται στά Κράτη μέλη να τούς χορηγούν ενισχύσεις, των οποίων τή χρηματοδότηση θά εξασφαλίζει, κατά ένα μέρος, ή Κοινότης· ότι ένδεικνυται, πάντως, να περιορισθεί τό ύψος των ενισχύσεων αυτών· ότι ένδεικνυται να έχουν μεταβατικό χαρακτήρα και να μειώνονται σταδιακά ώστε να αυξάνεται προοδευτικά ή οικονομική ευθύνη των παραγωγών·

ότι για να σταθεροποιηθούν οί τιμές θά πρέπει οί οργανώσεις αυτές να δύνανται να παρεμβαίνουν στην αγορά, εφαρμόζοντας τιμή άποσύρσεως κάτω από τήν όποία τά προϊόντα των μελών τους θά άποσύρονται από τήν αγορά·

ότι για να αντιμετώπιζονται σοβαρές διαταραχές στην αγορά της Κοινότητος για ορισμένα όπωροκηπευτικά που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ένδιαφέρον για τό εισόδημα των παραγωγών, είναι αναγκαίο να καθορισθεί, για κάθε ένα από τά προϊόντα αυτά, τιμή βάσεως αντιπροσωπευτική των ζωνών παραγωγής της Κοινότητος που έχουν τις χαμηλότερες τιμές, καθώς και τιμή αγοράς, οί όποτες χρησιμεύουν για τόν προσδιορισμό των επιπέδων τιμής για τίς παρεμβάσεις και τό ποσό των άντισταθμίσεων που θά χορηγηθούν στο πλαίσιο των παρεμβάσεων αυτών·

ότι όταν παρουσιάζονται οί διαταραχές αυτές, πρέπει να προβλεφθεί για τά Κράτη μέλη ή υποχρέωση χορηγήσεως χρηματικών άντισταθμίσεων στις οργανώσεις παραγωγών που πραγματοποιούν τήν άπόσυρση και ή υποχρέωση αγοράς των προσφερομένων προϊόντων σέ περίπτωση σοβαρής κρίσεως· ότι, πάντως, επειδή ή εκτέλεση της τελευταίας αυτής υποχρέωσεως είναι δυνατό να πρόσκρουει σέ σοβαρές δυσκολίες σέ ορισμένα Κράτη μέλη πρέπει να προβλεφθεί ή δυνατότης άπαλλαγής των Κριτών μελών από τήν υποχρέωση αυτή·

ότι ή δραστηριότης των οργανώσεων των παραγωγών πρέπει να δύνανται να πραγματοποιείται λαμβάνοντας υπόψη ορισμένες τοπικές συνθήκες αγοράς και μέ τήν αναγκαία ταχύτητα ώστε να άποφεύγεται μακροχρόνια πτώση των τιμών·

ότι πρέπει να ληφθούν μέτρα κατά τρόπο ώστε οί παρεμβάσεις να άφορούν κατά προτεραιότητα τά προϊόντα κατωτέρων ποιοτικών κατηγοριών για να καθίσταται ιδίως δυνατή ή καλύτερη έμπορία των προϊόντων άνωτέρων ποιοτικών κατηγοριών·

ότι τά μέτρα παρεμβάσεις είναι δυνατό να είναι πλήρως άποτελεσματικά μόνον αν τά προϊόντα που άποσύρονται από τήν αγορά δέν επανεισάγονται στο συνη-

θισμένο για αυτό τό είδος προϊόντων έμπορικό κύκλωμα· ότι πρέπει να καθορισθούν οί διάφοροι τύποι προορισμών ή χρήσεων που να άνταποκρίνονται στην προϋπόθεση αυτή, κατά τρόπο ώστε να άποφεύγεται, στο μέτρο του δυνατού, ή καταστροφή των προϊόντων που άποσύρονται κατ' αυτό τον τρόπο·

ότι σέ περίοδο παρεμβάσεως στην αγορά, οί ποσότητες προϊόντων που είναι δυνατό να άποσυρθούν ή να αγορασθούν, ύπάρχει κίνδυνος να υπερβαίνουν τίς δυνατότητες που προσφέρουν οί άποδεκτοί προορισμοί ή χρήσεις· ότι πρέπει, στην περίπτωση αυτή, να δοθεί στα Κράτη μέλη ή άδεια να λαμβάνουν, υπό ορισμένους όρους, μέτρα τά όποια κατ' άρχή να έπαρκεί για τή χρησιμοποίησεως των προϊόντων από τούς παραγωγούς στην εκμετάλλευσή τους·

ότι ή πραγματοποίηση ενιαίας αγοράς για τήν Κοινότητα στον τομέα των όπωροκηπευτικών προϋποθέτει τήν καθιέρωση ενιαίου καθεστώτος συναλλαγών στα έξωτερικά της σύνορα· ότι ή εφαρμογή των δασμών του Κοινού Δασμολογίου πρέπει κατ' άρχή να έπαρκεί για τή σταθεροποίηση της κοινοτικής αγοράς, παρεμποδίζοντας τήν επίδραση του επιπέδου τιμών των τρίτων χωρών και των διακυμάνσεών τους στις τιμές που εφαρμόζονται στο έσωτερικό της Κοινότητος·

ότι είναι αναγκαίο πάντως να άπορευθούν στην αγορά της Κοινότητος διαταραχές που οφείλονται σέ προσωρες προελεύσεως τρίτων χωρών σέ κανονικές τιμές· ότι πρέπει, για τό σκοπό αυτό, να προβλεφθεί, για τά όπωροκηπευτικά, ό καθορισμός τιμής αναγωγής και ή είσπραξη επί πλέον του όσμου έξισωτικής εισφοράς, όταν ή τιμή εισόδου των εισαγομένων προϊόντων είναι κατώτερη από τήν τιμή αναγωγής·

ότι στις περισσότερες περιπτώσεις, τό καθεστώς που θεσπίζεται μέ τόν τρόπο αυτό επιτρέπει τήν κατάργηση κάθε μέτρου ποσοτικού περιορισμού στα έσωτερικά σύνορα της Κοινότητος· ότι ό μηχανισμός αυτός είναι δυνατόν, σέ εξαιρετικές περιπτώσεις, να άποδειχθεί άνεπαρκής· ότι, για να μην άφθεθεί, σέ τέτοιες περιπτώσεις, ή κοινοτική αγορά άπροστατευτή εναντι των διαταραχών που ύπάρχει κίνδυνος να προκύψουν μετά τήν κατάργηση των έμποδίων κατά τήν είσαγωγή που προϋπάρχουν, πρέπει να επιτραπεί στην Κοινότητα να λαμβάνει ταχώς όλα τά αναγκαία μέτρα·

ότι, πάντως, για ορισμένα προϊόντα, μία υπερβολικά ταχεία εφαρμογή του καθεστώτος αυτού θά μπορούσε να προκυλίσει σοβαρές διαταραχές σέ ορισμένες αγορές των Κριτών μελών· ότι πρέπει, ως εκ τούτου, για να κατιστεί δυνατή ή προσαρμογή στις νέες συνθήκες ανταγωνισμού που θά προκύψουν από αυτά τά άπαγορευτικά μέτρα να επιτραπεί για τά προϊόντα αυτά ή διατηρηση, για μία ορισμένη περίοδο και υπό ορισμένους όρους, των περιοριστικών μέτρων τά όποία ισχύουν ήδη στα Κράτη μέλη·

ότι, για να διευκολισθεί ή συμμετοχή της Κοινότητος στο διεθνές έμπόριο όπωροκηπευτικών, πρέπει να προβλεφθεί ή δυνατότης χορηγήσεως επιστροφής κατά τήν έξαγωγή των προϊόντων αυτών προς τρίτες χώρες·

ότι η πραγματοποίηση ενιαίας αγοράς θα εκινούνε από τη χορήγηση ορισμένων ενισχύσεων" ότι πρέπει, ως εκ τούτου, να εφαρμοσθούν στον τομέα των όπωρο-κτηρευτικών οι διατάξεις της συνθήκης οι οποίες επιτρέπουν την εκτίμηση των ενισχύσεων που χορηγούνται από τα Κράτη μέλη και την απαγόρευση εκείνων που είναι ύποπτες με την κοινή αγορά·

ότι η κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα των όπωρο-κτηρευτικών πρέπει να λαμβάνει υπόψη, παράλληλα και με τον κατάλληλο τρόπο, τους στόχους που προβλέπονται στα άρθρα 39 και 110 της συνθήκης·

ότι για να διευκολυνθεί η εφαρμογή των σχεδιαζόμενων διατάξεων, πρέπει να προβλεφθεί διαδικασία που να καθιερώνει στενή συνεργασία μεταξύ των Κρατών μελών και της Έπιτροπής, στο πλαίσιο Έπιτροπής Διαχειρίσεως.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

1. Η κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα των όπωρο-κτηρευτικών περιλαμβάνει κοινούς κανόνες ανταγωνισμού, καθεστώς τιμών και παρεμβάσεων, καθώς και καθεστώς συναλλαγών με τις τρίτες χώρες.

2. Η οργάνωση αυτή διέπει τα προϊόντα που υπάγονται στην κλάση 07.01, μη περιλαμβανομένων των διακρίσεων 07.01 Α και 07.01 Ξ και στις κλάσεις 08.02 έως 08.09, μη περιλαμβανομένων των διακρίσεων 08.04 Α II και 08.05 Ζ του Κοινού Δασμολογίου.

ΤΙΤΛΟΣ I

Κοινοί κανόνες

Άρθρο 2

1. Κοινοί κανόνες, καλούμενοι στο εξής «κανόνες ποιότητας», είναι δυνατό να καθορίζονται κατά προϊόν ή κατά ομάδα προϊόντων για τα προϊόντα που προορίζονται να διατεθούν νωπά στον καταναλωτή.

Οί κανόνες αυτοί είναι δυνατό να περιλαμβάνουν ποιοτικές κατηγορίες «III» οι οποίες καθορίζονται λαμβανομένων υπόψη:

— του οικονομικού ενδιαφέροντος που παρουσιάζουν για τους παραγωγούς τα εν λόγω προϊόντα,

— της ανάγκης ικανοποίησης των απαιτήσεων των καταναλωτών.

Κανόνες ποιότητας είναι δυνατό να καθορισθούν επίσης για τα προϊόντα που προορίζονται για βιομηχανική μεταποίηση.

2. Το Συμβούλιο αποφασίζει, κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 43 παράγραφος 2 της συνθήκης, για τα προϊόντα που πρέπει να υπόκεινται σε κανόνες ποιότητας.

Αυτοί οι κανόνες ποιότητας καθώς και η ημερομηνία θέσεώς τους σε εφαρμογή θεσπίζονται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 33.

3. Τα άπαιθμούμενα στο παράρτημα I προϊόντα, που προορίζονται να διατεθούν νωπά στον καταναλωτή, υπόκεινται σε κανόνες ποιότητας.

Οί τροποποιήσεις, οι οποίες πρέπει να επέλθουν στους κανόνες που υπάρχουν κατά την ημερομηνία έναρξεως ισχύος του παρόντος κανονισμού, καθορίζονται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 33.

Άρθρο 3

1. Όταν καθορισθούν κανόνες ποιότητας, τα προϊόντα στα όποια εφαρμόζονται είναι δυνατό να εκτεθούν προς πώληση, να διατεθούν προς πώληση, να πωληθούν, να παραδοθούν ή να τεθούν σε έμπορία με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, στο έσωτερικό της Κοινότητας, μόνο αν είναι σύμφωνα με τους κανόνες αυτούς.

2. Δεν υπόκεινται στην υποχρέωση τηρήσεως των κανόνων ποιότητας στο έσωτερικό ενός Κράτους μέλους:

α) τα προϊόντα που πωλούνται ή παραδίδονται από τον παραγωγό σε σταθμούς προετοιμασίας και συσκευασίας ή σε σταθμούς έναποθηκέυσεως ή που διοχετεύονται από την εκμετάλλευση του παραγωγού προς τους σταθμούς αυτούς·

β) τα προϊόντα που διοχεύονται από τους σταθμούς έναποθηκέυσεως προς τους σταθμούς προετοιμασίας και συσκευασίας·

γ) με την επιφύλαξη εθνικών διατάξεων περισσότερο περιοριστικών:

— τα προϊόντα που εκτίθενται προς πώληση, διατίθενται προς πώληση, πωλούνται, παραδίδονται ή τίθενται σε έμπορία με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, από τον παραγωγό στους τόπους χονδρικής πώλησεως, ιδίως στις αγορές παραγωγής που εύρίσκονται στην περιοχή της παραγωγής,

— τα προϊόντα που διοχετεύονται από αυτούς τους τόπους χονδρικής πώλησεως προς σταθμούς προετοιμασίας και συσκευασίας ή προς σταθμούς έναποθηκέυσεως που εύρίσκονται στην ίδια περιοχή παραγωγής.

3. Δεν υπόκεινται στην υποχρέωση τηρήσεως των κανόνων ποιότητας:

α) τα προϊόντα που διοχετεύονται προς τα εργοστάσια μεταποίησησεως, με την επιφύλαξη του ενδεχομένου καθορισμού κανόνων ποιότητας για τα προϊόντα που προορίζονται για βιομηχανική μεταποίηση·

β) τα προϊόντα που διατίθενται από τον παραγωγό στον καταναλωτή, για τις προσωπικές τους ανάγκες, στον τόπο της εκμετάλλευσσεως του παραγωγού.

4. Για τα προϊόντα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και στην παράγραφο 3 υπό α), πρέπει να παρέχεται ή απόδειξη ότι τα προϊόντα ανταποκρίνονται στις προβλεπόμενες προϋποθέσεις, ιδίως όσον αφορά τον προορισμό τους.

5. Συμπληρωματικά μέτρα απαλλαγής από την υποχρέωση τηρήσεως των κανόνων ποιότητας καθώς και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου, καθορίζονται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 33.

Άρθρο 4

1. Οι ποιοτικές κατηγορίες «III» ή ορισμένα από τα χαρακτηριστικά τους εφαρμόζονται εφ' όσον τα προϊόντα, τα οποία ανταποκρίνονται στις κατηγορίες αυτές ή σε ορισμένα από τα χαρακτηριστικά τους, είναι αναγκαία για την κάλυψη των αναγκών της καταναλώσεως.

Η εφαρμογή αυτών των ποιοτικών κατηγοριών ή ορισμένων από τα χαρακτηριστικά τους αποφασίζεται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 33.

2. Εκτός παρατάσεως που αποφασίζεται κατά τη διαδικασία ψηφοφορίας που προβλέπεται στο άρθρο 43 παράγραφος 2 της συνθήκης, οι ποιοτικές κατηγορίες «III» δεν είναι δυνατόν να ισχύουν πέραν του πέμπτου έτους από τη θέση σε ισχύ του κανονισμού που τις καθορίζει.

Άρθρο 5

1. Στην περίπτωση που τα προϊόντα τα οποία ανταποκρίνονται στους κανόνες ποιότητας δεν δύνανται να καλύπτουν τις ανάγκες της καταναλώσεως, είναι δυνατό να ληφθούν, για περιορισμένη περίοδο, μέτρα παρεκκλίσεως από την εφαρμογή των κανόνων αυτών. Όσον αφορά τα προϊόντα για τα οποία έχει καθορισθεί ποιοτική κατηγορία «III», τα μέτρα αυτά δεν είναι δυνατό να εφαρμοσθούν, εκτός αν αυτή η ποιοτική κατηγορία έχει τεθεί προηγουμένως ή τίθεται ταυτοχρόνως σε εφαρμογή.

2. Στην περίπτωση που τα προϊόντα τα οποία ανταποκρίνονται στους κανόνες ποιότητας υπερβυθίζουν τις ανάγκες της καταναλώσεως, είναι δυνατό να θεσπισθούν μέτρα τα οποία να τροποποιούν το ελάχιστο απαιτούμενο μέγεθος για τα προϊόντα που έχουν γίνει δεκτά για να τεθούν σε έμπορία στο εσωτερικό της Κοινότητας, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 3.

Όσον αφορά τα προϊόντα για τα οποία έχει καθορισθεί ποιοτική κατηγορία «III», τα μέτρα αυτά είναι δυνατό να εφαρμοσθούν μόνο αν η κατηγορία αυτή δεν εφαρμόζεται.

3. Τα μέτρα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 θεσπίζονται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 33.

Άρθρο 6

1. Οι ενδείξεις που προβλέπονται από τους κανόνες ποιότητας για τη σήμανση πρέπει να αναγράφονται με ευανάγνωστα και ανεξίτηλα στοιχεία στη μία από τις πλευρές της συσκευασίας, είτε με άμεση έκτύπωση είτε με ετικέτα που επικολλάται στερεά στο κιβώτιο.

2. Για τα εμπορεύματα που αποστέλλονται χύμα, φορτωμένα απ' ευθείας σε μέσο μεταφοράς, οι ενδείξεις αυτές πρέπει να αναγράφονται στο έγγραφο που συνοδεύει το εμπόρευμα ή σε έντυπο το οποίο τοποθετείται εύκρινως στο εσωτερικό του μέσου μεταφοράς.

Άρθρο 7

Στο στάδιο της λιανικής πώλησεως, όταν τα προϊόντα προσφέρονται συσκευασμένα, οι ενδείξεις που προβλέπονται για τη σήμανση πρέπει να παρουσιάζονται με τρόπο εμφανή.

Τα προϊόντα είναι δυνατό να μην παρουσιάζονται συσκευασμένα, υπό τον όρο ότι ο έμπορος λιανικής πώλησεως επιθέτει στο εμπόρευμα που διατίθεται προς πώληση πινακίδα, ή οποία ανγράφει με λιαν έμοσιν χαρακτηριστικές τις ενδείξεις που προβλέπονται από τους κανόνες ποιότητας και αφορούν:

- την ποικιλία,
- την καταγωγή του προϊόντος,
- την ποιοτική κατηγορία.

Άρθρο 8

1. Για να διαπιστωθεί αν τα προϊόντα, για τα οποία έχουν καθορισθεί κανόνες ποιότητας, ανταποκρίνονται στις διατάξεις των άρθρων 3 έως 7, διενεργείται δειγματοληπτικός έλεγχος τηρήσεως των διατάξεων σε όλα τα στάδια έμπορίας, καθώς και κατά τη μεταφορά, από τους οργανισμούς που όρίζει κάθε Κράτος μέλος.

Ο έλεγχος αυτός πρέπει να διενεργείται, κατά προτίμηση, πριν από την αναχώρηση από τις ζώνες παραγωγής, κατά τη συσκευασία ή τη φόρτωση του εμπορεύματος.

Τα Κράτη μέλη ανακοινώνουν στα άλλα Κράτη μέλη και στην Επιτροπή τους οργανισμούς τους οποίους όρισαν ως υπεύθυνους για τον έλεγχο.

2. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου καθορίζονται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 33.

Άρθρο 9

Οι διατάξεις των άρθρων 3 έως 8 εφαρμόζονται στα προϊόντα που εισάγονται στην Κοινότητα, μετά την ολοκλήρωση των ενεργειών οι οποίες πρέπει να πραγματοποιηθούν κατά την εισαγωγή σύμφωνα με τις υφιστάμενες σχετικές διατάξεις.

Στην περίπτωση που τίθενται σε έμπορία, με την αρχική συσκευασία, τα προϊόντα καταγωγής ή προελεύσεως τρίτων χωρών πλην των ευρωπαϊκών τρίτων χωρών και των μη ευρωπαϊκών χωρών της λεκάνης της Μεσογείου, δεν υπόκεινται, ως προς τη σήμανση, στην υποχρέωση τηρήσεως των διατάξεων που προβλέπονται από τους κανόνες ποιότητας παρά μόνον όσον αφορά την ένδειξη:

- της ποικιλίας,
- της χώρας καταγωγής,
- της ποιοτικής κατηγορίας.

Στην περίπτωση που οι ένδειξεις αυτές δεν αναφέρονται στα κιβώτια που γίνονται δεκτά για εισαγωγή, οι τεχνικές εργασίες σχετικά με τη σήμανση πραγματοποιούνται από τον εισαγωγέα.

Πάντως, ο εισαγωγέας είναι δυνατό να απαλλαγεί από την υποχρέωση αυτή, αν ο πρώτος αγοραστής στον οποίο πωλεί το εμπόρευμα αναλαμβάνει την υποχρέωση να πραγματοποιήσει τις εργασίες αυτές υπό τον έλεγχο της αρμοδίας υπηρεσίας του εισάγοντος Κράτους μέλους.

Άρθρο 10

1. Τα μέτρα που τείνουν στην εξασφάλιση της ενταίας εφαρμογής των διατάξεων, οι οποίες προβλέπονται στον παρόντα Τίτλο, ιδίως σχετικά με τον έλεγχο, θεσπίζονται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 33.

2. Τα Κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα ώστε να επιβάλλονται κυρώσεις για τις παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος Τίτλου.

Τα Κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Έπιτροπή, το αργότερο ένα μήνα μετά τη θέσπισή τους, τα μέτρα που προβλέπονται στο προηγούμενο εδάφιο.

Άρθρο 11

Τα προϊόντα, για τα οποία έχουν καθορισθεί κανόνες ποιότητας, γίνονται δεκτά για εισαγωγή από τρίτες χώρες, μόνον αν ανταποκρίνονται στις διατάξεις των κανόνων ποιότητας που αφορούν τις κατηγορίες «έξτρα», «I» ή «II» ή σε ισοδύναμους τουλάχιστον κανόνες. Η Έπιτροπή λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 12

1. Τα προϊόντα, για τα οποία έχουν καθορισθεί κανόνες ποιότητας, γίνονται δεκτά για εξαγωγή στις τρίτες χώρες, μόνον αν ανταποκρίνονται στις διατάξεις των κανόνων ποιότητας που αφορούν τις ποιοτικές κατηγορίες «έξτρα», «I» ή «II».

Πάντως, είναι δυνατό να επιτραπούν παρεκκλίσεις, κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 33, λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων των αγορών προορισμού.

2. Το έξυγον Κράτος μέλος υποβάλλει τα προϊόντα που προορίζονται για εξαγωγή στις τρίτες χώρες σε έλεγχο ποιότητας πριν από την εξοδό τους από τα σύνορα του εδάφους του.

3. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου καθορίζονται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 33.

ΤΙΤΛΟΣ II

Οργανώσεις παραγωγών

Άρθρο 13

Ός «οργάνωση παραγωγών», κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού, νοείται κάθε οργάνωση παραγωγών όπωροκηπευτικών που ιδρύεται με πρωτοβουλία των ιδίων των παραγωγών με σκοπό ιδίως:

- προωθήσεως της συγκεντρώσεως της προσφοράς και της ομαλής διαμορφώσεως των τιμών στο στάδιο της παραγωγής για ένα ή περισσότερα από τα προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο I·
- της θέσεως στη διάθεση των παραγωγών-μελών της οργάνωσης, των καταλλήλων τεχνικών μέσων για τη συσκευασία και την έμπορία των εν λόγω προϊόντων και ή οποία οργάνωση συνεπάγεται για τους παραγωγούς-μέλη την υποχρέωση·
- πωλήσεως, μέσω της οργάνωσης παραγωγών, του συνόλου της παραγωγής τους για το προϊόν ή τα προϊόντα για το οποίο ή τα οποία έχουν καταστεί μέλη, της οργάνωσης δυναμένης πάντως να επιτρέψει στους παραγωγούς να μην υπόκεινται σ' αυτή την υποχρέωση για ορισμένες ποσότητες·
- εφαρμογής, σχετικά με την παραγωγή και έμπορία, των κανόνων που θεσπίζονται από την οργάνωση παραγωγών για τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και την προσαρμογή του όγκου της προσφοράς στις απαιτήσεις της αγοράς.

Άρθρο 14

1. Τα Κράτη μέλη δύνανται να χορηγούν στις οργανώσεις παραγωγών, επί τρία έτη από της ημερομηνίας ιδρύσεώς τους, ενισχύσεις για να ενθαρρύνουν την ίδρυσή τους και να διευκολύνουν τη λειτουργία τους, υπό την προϋπόθεση ότι οι οργανώσεις αυτές παρέχουν ικανοποιητική εγγύηση ως προς τη διάρκεια και την αποτελεσματικότητα της δραστηριότητός τους. Το ύψος των ενισχύσεων αυτών δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει κατά το πρώτο, το δεύτερο και το τρίτο έτος, το 3%, 2% και 1% αντίστοιχώς της αξίας της παραγωγής που τίθεται σε έμπορία και ή οποία καλύπτεται από τη δραστηριότητα της οργάνωσης παραγωγών. Για κάθε έτος, ή αξία της παραγωγής αυτής υπολογίζεται κατ' άποκοπή με βάση:

- τη μέση παραγωγή που είχε τεθεί σε έμπορία από τους παραγωγούς-μέλη κατά τη διάρκεια των τριών ημερολογιακών ετών που προηγούνται του έτους κατά το οποίο κατέστησαν μέλη,
- τις μέσες τιμές στην παραγωγή που επέτευχθησαν από τους παραγωγούς αυτούς κατά την ίδια περίοδο.

2. Τα Κράτη μέλη δύνανται να χορηγούν στις οργανώσεις παραγωγών, επί πέντε έτη από της ιδρύσεως των ταμείων παρεμβάσεως που αναφέρονται στο άρθρο 15, απ' ευθείας ή μέσω πιστωτικών ιδρυμάτων, ενισχύσεις υπό μορφή δανείων με ειδικά χαρακτηριστικά που

προορίζονται για την κάλυψη μέρους των προβλεπομένων εξόδων των σχετικών με τις παρεμβάσεις στην αγορά που αναφέρονται στο άρθρο 15.

3. Οι ενισχύσεις που αναφέρονται στο παρόν άρθρο γνωστοποιούνται στην Επιτροπή με έκθεση την οποία της διαβιβάζουν τα Κράτη μέλη στο τέλος κάθε οικονομικού έτους.

Άρθρο 15

1. Για τα προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 1, οι οργανώσεις παραγωγών ή οι ενώσεις των οργανώσεων αυτών δύνανται να καθορίζουν τιμή αποσύρσεως κάτω από την οποία οι οργανώσεις παραγωγών δεν διαθέτουν προς πώληση τα προϊόντα που προσκομίζουν τα μέλη τους σε παρόμοια περίπτωση και για τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα II, τα οποία ανταποκρίνονται στους κανόνες ποιότητας, οι οργανώσεις παραγωγών ή, κατά περίπτωση, οι ενώσεις των οργανώσεων αυτών, χορηγούν στους παραγωγούς-μέλη τους απόζημιωση για τις ποσότητες προϊόντων που παραμένουν άπωλητες, με την επιφύλαξη της δυνατότητας χορηγήσεως απόζημιώσεως για τα άλλα προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 1 και τα οποία δεν απαριθμούνται στο παράρτημα II. Τα Κράτη μέλη δύνανται να καθορίζουν το ανώτατο επίπεδο της τιμής αποσύρσεως. Στην περίπτωση αυτή και όταν πρόκειται για προϊόν που αναφέρεται στο παράρτημα II, καθορίζουν αυτή την τιμή σε επίπεδο τουλάχιστον ίσο με εκείνο το οποίο προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 18.

Ο προορισμός των προϊόντων που αποσύρονται με τον τρόπο αυτό πρέπει να καθορίζεται από την οργάνωση παραγωγών κατά τρόπο ώστε να μη δυσχεραίνεται η κανονική διάθεση της εν λόγω παραγωγής.

Για τη χρηματοδότηση αυτών των μέτρων αποσύρσεως, οι παραγωγοί-μέλη ιδρύουν ταμείο παρεμβάσεως που τροφοδοτείται με εισφορές καθοριζόμενες βάσει των ποσοτήτων που διατίθενται προς πώληση.

2. Η οργάνωση παραγωγών ανακοινώνει τα εξής στοιχεία στις εθνικές αρχές, οι οποίες και τα διαβιβάζουν στην Επιτροπή:

- τον κατάλογο των προϊόντων για τα οποία προτίθεται να εφαρμοστεί το σύστημα που αναφέρεται στην παράγραφο 1,
- την περίοδο κατά την οποία θα εφαρμόζονται οι τιμές αποσύρσεως,
- τα επίπεδα των προβλεπομένων και εφαρμοζομένων τιμών αποσύρσεως.

Οι λεπτομέρειες εφαρμογής αυτής της παραγράφου καθορίζονται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 33.

ΤΙΤΛΟΣ III

Καθεστώς τιμών και παρεμβάσεων

Άρθρο 16

1. Για κάθε ένα από τα προϊόντα που αναγράφονται στο παράρτημα II, το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής, κατά τη διαδικασία ψηφοφορίας που προορίζεται στο άρθρο 43 παράγραφος 2 της συνθήκης, καθορίζει ετησίως πριν από την έναρξη της περιόδου εμπορίας τιμή θάσεως και τιμή αγοράς, που προσδιορίζονται αντίστοιχα, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3.

Οι τιμές αυτές που ισχύουν για το σύνολο της Κοινότητας, καθορίζονται για κάθε περίοδο εμπορίας, κάθε μία από τις περιόδους στις οποίες είναι δυνατή να υποδιαιρείται η περίοδος αυτή, σε συνάρτηση με την εποχιακή εξέλιξη των τιμών. Η διάρκεια της περιόδου εμπορίας προσδιορίζεται αποκλειστικώς της περιόδου άτονης εμπορίας της αρχής και του τέλους της περιόδου.

2. Η τιμή θάσεως είναι ίση με τον αριθμητικό μέσο όρο των τιμών που διαπιστώνονται στην ή στις εξής προσωπευτικές αγορές της Κοινότητας, οι οποίες ορίζονται στις ζώνες πλεονασματικής παραγωγής που έχουν τις χαμηλότερες τιμές κατά τις τρεις περιόδους εμπορίας που προηγούνται της ημερομηνίας κατ'επίσημο της τιμής θάσεως, για προϊόν καθορισμένο κατά εμπορικά του χαρακτηριστικά, όπως η τοικιλιά, ο τύπος, η ποιοτική κατηγορία, το μέγεθος και ησκευασσία. Κατά τον υπολογισμό του αριθμητικού αυτού μέσου όρου, δεν λαμβάνονται υπόψη οι τιμές που είναι δυνατό να θεωρηθούν, για κάθε αντιπροσωπευτική αγορά, ως υπερβολικά υψηλές ή υπερβολικά χαμηλές σε σχέση με τις κανονικές διακυμάνσεις στην αγορά αυτή.

Οι ζώνες πλεονασματικής παραγωγής που λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό της τιμής θάσεως, που λαμβανόμενες στο σύνολό τους, να αντιπροσωπεύουν για την εξεταζόμενη περίοδο, μεταξύ του 20 και 50 της κοινοτικής παραγωγής του σχετικού προϊόντος.

3. Η τιμή αγοράς καθορίζεται για κάθε εξεταζόμενο προϊόν σε επίπεδο μεταξύ του:

- 40 και 45% της τιμής θάσεως για τα κοινοτικά προϊόντα της τομάτας,
- 50 και 55% της τιμής θάσεως για τα μήλα και τα αχλάδια,
- 60 και 70% της τιμής θάσεως για τα λοιπά προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα II.

Ο καθορισμός αυτός πραγματοποιείται λαμβανομένης υπόψη:

- των χαρακτηριστικών της αγοράς και ιδίως των διακυμάνσεων των τιμών,
- της ανάγκης καθορισμού αυτής της τιμής σε τεταμένο επίπεδο ώστε, με τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 15, 18 και 19, να συμβάλει στην εξασφάλιση

λιση της σταθεροποίησης των τιμών στις αγορές, χωρίς να οδηγεί στο σχηματισμό διωρθωτικών πλεονασμάτων στην Κοινότητα.

4. Για ένα προϊόν που παρουσιάζει εμπορικά χαρακτηριστικά διαφορετικά από τα χαρακτηριστικά του προϊόντος που λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό της τιμής βάσεως, ή τιμή στην οποία αγοράζεται το προϊόν στο πλαίσιο των διατάξεων του άρθρου 19, υπολογίζεται εφαρμόζοντας συντελεστές προσαρμογής στην τιμή αγοράς που καθορίζεται από το Συμβούλιο.

Οι συντελεστές προσαρμογής καθορίζονται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 33.

Άρθρο 17

1. Τα Κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Έπιτροπή, κάθε ημέρα αγοράς, κατά τη διάρκεια εφαρμογής της τιμής βάσεως και της τιμής αγοράς, τις τιμές που διαπιστώνονται στις αντιπροσωπευτικές τους αγορές παραγωγής, για προϊόντα που έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά με εκείνα τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό της τιμής βάσεως.

2. Θεωρούνται αντιπροσωπευτικές κατά την έννοια της παραγράφου 1, οι αγορές των Κρατών μελών στις οποίες ένα σημαντικό τμήμα της εγχώριας παραγωγής ενός καθορισμένου προϊόντος τίθεται σε έμπορία καθ' όλη την περίοδο έμπορίας ή κατά τη διάρκεια μιας των περιόδων στις οποίες έχει υλοποιηθεί ή περιόδους έμπορίας.

Ο πίνακας των αγορών αυτών καταρτίζεται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 33.

Άρθρο 18

1. Τα Κράτη μέλη χορηγούν χρηματική αντιστάθμιση στις οργανώσεις παραγωγών που πραγματοποιούν παρεμβάσεις, στο πλαίσιο των διατάξεων του άρθρου 15, υπό τον όρο ότι:

α) η τιμή αποσύρσεως ανέρχεται:

— σε επίπεδο, κατ' ανώτατο όριο, ίσο με το επίπεδο της τιμής που αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 2 πρώτη περίπτωση προσηυξημένης κατά 10 % της τιμής βάσεως, όσον αφορά τα προϊόντα που έχουν τα χαρακτηριστικά που προβλέπονται από τους κανόνες ποιότητας για την ποιοτική κατηγορία «II» ή τις ανώτερες ποιοτικές κατηγορίες,

— σε επίπεδο, κατ' ανώτατο όριο, ίσο με το επίπεδο της τιμής αγοράς που αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 2 δεύτερα περίπτωση προσηυξημένης κατά 10% της τιμής βάσεως, όσον αφορά τα προϊόντα που έχουν τα χαρακτηριστικά που προβλέπονται από τους κανόνες ποιότητας για την ποιοτική κατηγορία «III».

β) Η αποζημίωση που χορηγείται στους παραγωγούς-μέλη (της οργανώσεως), για τις ποσότητες των προϊόντων που αποσύρονται από την αγορά, δεν υπερβαίνει το ποσό το οποίο προκύπτει από την εφαρμογή της τιμής αποσύρσεως στις ποσότητες αυτές.

2. Η αξία της χρηματικής αντιστάθμισεως είναι ίση με τις αποζημιώσεις που καταβάλλονται από τις οργανώσεις παραγωγών, μειωμένες κατά τις καθαρές εισπράξεις που πραγματοποιούνται από προϊόντα που αποσύρονται από την αγορά.

3. Για τα προϊόντα τα οποία οι οργανώσεις παραγωγών δεν δύνανται να κατευθύνουν προς έναν από τους προορισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 21 παράγραφος 1 υπό α) πρώτη, δεύτερη και τρίτη περίπτωση, ή χορήγηση της χρηματικής αντιστάθμισεως εξαρτάται από τη χρησιμοποίηση των προϊόντων κατά τρόπο σύμφωνο προς τις οδηγίες που προέρχονται από το Κράτος μέλος δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 21.

Άρθρο 19

1. Στην περίπτωση κατά την οποία για ένα συγκεκριμένο προϊόν και για μία από τις αντιπροσωπευτικές αγορές που αναφέρονται στο άρθρο 17 παράγραφος 2, οι τιμές που ανακοινώνονται στην Έπιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου, παραμένουν, επί τρεις συνεχείς ημέρες αγοράς, κατώτερες της τιμής αγοράς, ή Έπιτροπή διαπιστώνει, άμελλητί, ότι η αγορά του εν λόγω προϊόντος ευρίσκεται σε κατάσταση σοβαρής κρίσεως.

2. Από της διαπιστώσεως αυτής, τα Κράτη μέλη εξασφαλίζουν, μέσω των οργανισμών ή των φυσικών ή νομικών προσώπων που έχουν όρισει για το σκοπό αυτό, την αγορά των προϊόντων κοινοτικής καταγωγής που τους προσφέρονται, εφ' όσον τα προϊόντα αυτά ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις ποιότητας και μεγέθους που προβλέπονται από τους κανόνες ποιότητας και εφ' όσον δεν έχουν αποσυρθεί από την αγορά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 παράγραφος 1.

Τα προϊόντα αυτά αγοράζονται:

— στην τιμή αγοράς που πολλαπλασιάζεται με τον συντελεστή προσαρμογής της ποιοτικής κατηγορίας «II» και, κατά περίπτωση, με τους άλλους συντελεστές προσαρμογής, εφ' όσον ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις ποιότητας και μεγέθους που προβλέπονται από τους κανόνες ποιότητας για αυτή την ποιοτική κατηγορία ή τις ανώτερες ποιοτικές κατηγορίες,

— στην τιμή αγοράς που πολλαπλασιάζεται με το συντελεστή προσαρμογής της ποιοτικής κατηγορίας «III» και, κατά περίπτωση, με τους άλλους συντελεστές προσαρμογής, εφ' όσον ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις ποιότητας και μεγέθους που προβλέπονται από τους κανόνες ποιότητας για αυτή την ποιοτική κατηγορία.

3. Οι πράξεις αγοράς αναστέλλονται όταν οι τιμές παραμένουν υψηλότερες της τιμής αγοράς επί τρεις συνεχείς ημέρες αγοράς ή Έπιτροπή διαπιστώνει άμελλητί την πλήρωση της προϋποθέσεως αυτής.

4. Τα Κράτη μέλη για τα οποία η εκτέλεση της υποχρέωσης που προβλέπεται στην παράγραφο 2, προσκρούει σε σοβαρές δυσχέρειες, δύνανται να απαλλαγούν από την υποχρέωση αυτή. Ενημερώνουν την Έπιτροπή για την ύπαιξη των δυσχερειών αυτών για να ζητήσουν την απαλλαγή.

Τα Κράτη μέλη που ζητούν την αλλαγή αυτή, λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για τη συγκρότηση οργανώσεων παραγωγών που θα πραγματοποιούν παρεμβάσεις στην αγορά στο πλαίσιο των διατάξεων του άρθρου 15.

5. Η Έπιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο, το αργότερο την 1η Μαΐου 1971, έκθεση περί των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων από την εφαρμογή του καθεστώτος παρεμβάσεως, ιδίως όσον αφορά το μέγεθος της παραγωγής που καλύπτεται από τα μέτρα παρεμβάσεως τα οποία ελήφθησαν από τις οργανώσεις παραγωγών.

Τα μέτρα που αποδεικνύονται αναγκαία για τη δημιουργία ενιαίου συστήματος παρεμβάσεως θεσπίζονται από το Συμβούλιο προτάσει της Έπιτροπής κατά τη διαδικασία ψηφοφορίας που προβλέπεται στο άρθρο 43 παράγραφος 2 της συνθήκης.

Άρθρο 20

1. Οι διατάξεις των άρθρων 18 και 19 εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των διατάξεων που θεσπίζονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 4 και του άρθρου 5 παράγραφος 2.

2. Όσον αφορά τα προϊόντα του παραρτήματος II, για τα οποία δεν υπάρχει ποιοτική κατηγορία «II», οι όροι «ποιοτική κατηγορία II», που αναφέρονται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 υπό α) πρώτη περίπτωση και στο άρθρο 19 παράγραφος 2 πρώτη περίπτωση πρέπει να νοούνται ως «ποιοτική κατηγορία I».

Άρθρο 21

1. Τα προϊόντα που αποσύρονται από την αγορά στο πλαίσιο των διατάξεων του άρθρου 18, ή που αγοράζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19, διατίθενται σύμφωνα με μία από τις ακόλουθες δυνατότητες επιλογής:

α) για όλα τα προϊόντα:

- δωρεάν διανομή για αγαθοεργούς σκοπούς ή σε φιλανθρωπικά ιδρύματα, καθώς και σε άτομα τα οποία ή εθνική τους νομοθεσία αναγνωρίζει ως δικαιούμενα δημοσίας άρωγης, ιδίως λόγω ανεπάρκειας των αναγκαίων πόρων για τη συντήρησή τους,
- χρησιμοποίηση για σκοπούς μη επισιτιστικούς,
- χρησιμοποίηση για ζωτροφές σε νοπή κατάσταση,
- χρησιμοποίηση για ζωτροφές κατόπιν μεταποίησης από τη βιομηχανία ζωτροφών,
- μετωποίηση και δωρεάν διανομή των προϊόντων που προέρχονται από τη μεταποίηση αυτή στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που αναφέρονται στην πρώτη περίπτωση,
- δωρεάν διανομή σε παιδιά στα σχολεία, εφ' όσον τα Κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι ποσότητες που διανέμονται για το σκοπό αυτό να προστίθενται σε εκείνες που αγοράζονται κανονικά από τα σχολικά κυλικεία.

β) για τα μήλα, τα αχλάδια και τα ροδάκινα επικουρικά:

μετωποίηση με αλκοόλη πλέον των 80 βαθμών με άμεση απόσταξη του προϊόντος.

Επίσης, για όλα τα προϊόντα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, είναι δυνατό να αποφασισθεί, κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 33, ή διάθεσις όρισμένων κατηγοριών των προϊόντων αυτών στη βιομηχανία μεταποίησης με την επιφύλαξη ότι δεν θα προκύψει καμία στρέβλωση του ανταγωνισμού για τίς ενδιαφερόμενες βιομηχανίες στο εσωτερικό της Κοινότητας.

2. Όταν σε περίπτωση αποσύρσεων που διενεργούνται στο πλαίσιο των διατάξεων του άρθρου 18, ή αγορών που πραγματοποιούνται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 19, φαίνεται ότι η διάθεση των προϊόντων που ενδέχεται να αποσυρθούν ή να αγοραστούν δεν είναι δυνατό να εξασφαλισθεί εγκαίρως, σύμφωνα με μία από τις δυνατότητες επιλογής που απαριθμούνται στην προηγούμενη παράγραφο, τα Κράτη μέλη δύναται να αποφασίσουν την εφαρμογή του ακόλουθου καθεστώτος: οι κάτοχοι γεωργικών εκμεταλλεύσεων παραγωγού όπωροκτηνικών, οι οποίοι αναλαμβάνουν την υποχρέωση να μη διαθέτουν όρισμένη ποσότητα των προϊόντων τους, ιδίως για να χρησιμοποιήσουν τα προϊόντα αυτά στην εκμετάλλευσή τους, αποζημιώνονται για την ποσότητα αυτή με ένα ανά μονάδα ποσό, που υπολογίζεται εφαρμόζοντας στην τιμή αγοράς που έχει καθορίσει το Συμβούλιο:

— συντελεστές προσαρμογής που καθορίζονται βάσει εκείνων οι οποίοι καθορίζονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 16 παράγραφος 4, για τα προϊόντα που ανταποκρίνονται, ολικά ή μερικά, στις απαιτήσεις οι οποίες προβλέπονται από τους κανόνες ποιότητας,

— ειδικούς συντελεστές προσαρμογής για τα προϊόντα που δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των κανόνων ποιότητας.

3. Οι ενέργειες δωρεάν διανομής, που προβλέπονται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο υπό α) πρώτη περίπτωση, οργανώνονται με ευθύνη των Κρατών μελών.

Η διάθεση προϊόντων στις βιομηχανίες ζωοτροφών πραγματοποιείται με δημοπρασία από τον οργανισμό που ορίζει το ενδιαφερόμενο Κράτος μέλος.

Οι εργασίες μεταποίησης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 εδάφιο πρώτο υπό α) πέμπτη περίπτωση, ανατίθενται στη βιομηχανία, με δημοπρασία από τον οργανισμό που ορίζει το ενδιαφερόμενο Κράτος μέλος.

Οι εργασίες αποστάξεως που αναφέρονται στην παράγραφο 1 εδάφιο πρώτο υπό β), πραγματοποιούνται από τις βιομηχανίες αποστάξεως είτε για λογαριασμό τους είτε για λογαριασμό του οργανισμού που ορίζει το ενδιαφερόμενο Κράτος μέλος. Στην πρώτη περίπτωση, ή διάθεση των προϊόντων στις βιομηχανίες αυτές πραγματοποιείται από τον εν λόγω οργανισμό με δημοπρασία. Στη δεύτερη περίπτωση ο οργανισμός αναθέτει με δημοπρασία τις εργασίες αποστάξεως στις βιομηχανίες αυτές.

4. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου, ιδίως δε οι όροι εφαρμογής και ελέγχου του καθεστώτος που προβλέπεται στην παράγραφο 2, καθορίζονται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 33. Οι συντελεστές προσαρμογής και τα κριτήρια διενεργείας δημοπρασίας καθορίζονται κατά την ίδια διαδικασία.

5. Τα Κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη και την καταστολή των καταστρατηγήσεων του καθεστώτος, την εφαρμογή του οποίου δύνανται να αποφασίσουν δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου 2.

Τα Κράτη μέλη ανακοινώνουν άμεσα τα μέτρα αυτά στην Έπιτροπή.

ΤΙΤΛΟΣ IV

Καθεστώς συναλλαγών με τις τρίτες χώρες

Άρθρο 22

1. Έκτός αντιθέτων κοινοτικών διατάξεων ή παρεκκλίσεων που αποφασίζει το Συμβούλιο προτάσει της Έπιτροπής, κατά τη διαδικασία ψηφοφορίας που προβλέπεται στο άρθρο 43 παράγραφος 2 της συνθήκης, απαγορεύονται κατά την εισαγωγή προελεύσεως τρίτων χωρών προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 1:

- ή επίβολή κάθε φορολογικής επιβαρύνσεως ισοδυνάμου προς δασμό αποτελέσματος,
- ή εφαρμογή κάθε ποσοτικού περιορισμού ή μέτρου ισοδυνάμου αποτελέσματος.

Πάντως, για τα προϊόντα που απαριθμούνται στον πίνακα του παραρτήματος III, και με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 δεύτερο εδάφιο, οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου δεύτερη περίπτωση δεν εφαρμόζονται κατά τις περιόδους που καθορίζονται στο ίδιο παράρτημα.

2. Το Συμβούλιο, προτάσει της Έπιτροπής, κατά τη διαδικασία ψηφοφορίας που προβλέπεται στο άρθρο 43 παράγραφος 2 της συνθήκης, αποφασίζει, από της 1ης Ιανουαρίου 1973, τους όρους υπό τους οποίους η απαγόρευση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 δεύτερη περίπτωση έπεκτείνεται στα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα III κατά τις περιόδους που καθορίζονται στο ίδιο παράρτημα.

Μέχρι την έναρξη ισχύος των μέτρων που αποφασίζονται δυνάμει του πρώτου εδαφίου, τα Κράτη μέλη δεν δύνανται να εφαρμόσουν άλλους ποσοτικούς περιορισμούς ή μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος εκτός εκείνων που εφαρμόζουν κατά τη διάρκεια της περιόδου εμπορίας από της 1ης Ιανουαρίου 1970, χωρίς πάντως να καταστήσουν αυτούς περισσότερο περιοριστικούς.

Τα Κράτη μέλη τα οποία πληρούν τους όρους που προβλέπονται για την εφαρμογή των μέτρων που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο και που προτίθενται να εφαρμόσουν, ανακοινώνουν τα μέτρα αυτά στην Έπιτροπή από της έναρξεως της περιόδου εισαγωγής.

Άρθρο 23

1. Για την αποφυγή διαταραχών που δημιουργούνται από προσφορές προελεύσεως τρίτων χωρών σε μη κανονικές τιμές, καθορίζονται έτησίως τιμές αναγωγής που ισχύουν για το σύνολο της Κοινότητας.

2. Η τιμή αναγωγής ίσούται με τον αριθμητικό μέσο όρο των τιμών στην παραγωγή κάθε Κράτους μέλους προσημνημένο κατά τό ποσό που όρίζεται στην τέταρτη παράγραφο. Αυτές οι τιμές στην παραγωγή αντιστοιχούν στο μέσο όρο των τιμών που διαπιστώνονται, κατά τα τρία έτη που προηγούνται της ήμερομηνίας καθορισμού της τιμής αναγωγής για ένα έγχωριο προϊόν καθορισμένο κατά τα έμπορικά του χαρακτηριστικά, στην ή στις αντιπροσωπευτικές αγορές που εύρισκονται στις ζώνες παραγωγής, όπου οι τιμές είναι οι χαμηλότερες για τα προϊόντα ή τις ποικιλίες που αντιπροσωπεύουν ένα σημαντικό μέρος της παραγωγής, ή όποια τίθεται σε έμπορία καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ή κατά τη διάρκεια τμήματος αυτού, και τα όποια πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις όσον άφορα την ποιοτική κατηγορία και τη συσκευασία. Η τιμή αναγωγής καθορίζεται για ένα έτος. Πάντως, προκειμένου να ληφθούν υπόψη έποχιακές διαφορές των τιμών, κάθε έτος είναι δυνατό να υποδιαιρεθεί σε περισσότερες περιόδους εντός των όποιων οι τιμές παρουσιάζουν σχετική σταθερότητα.

3. Ο μέσος όρος των τιμών για κάθε αντιπροσωπευτική αγορά καθορίζεται αποκλείοντας τις τιμές που δύνανται να θεωρηθούν υπερβολικά ύψηλές ή υπερβολικά χαμηλές σε σχέση με τις φυσιολογικές διακυμάνσεις που διαπιστώνονται στην αγορά αυτή.

4. Το ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 2 πρώτη περίοδο, τό όποιο δύναται να υπολογισθεί κατ' άποκοπή, καθορίζεται βάσει των δαπανών έμπορίας που επιβαρύνουν τό προϊόντα κοινοτικής καταγωγής οι όποιες εκτιμώνται, προκειμένου να καταστεί δυνατή ή σύγκριση μεταξύ της τιμής αναγωγής και των τιμών των εισαγομένων προϊόντων προελεύσεως τρίτων χωρών, κατά τό ίδιο στάδιο έμπορίας.

Άρθρο 24

1. Η Έπιτροπή παρακολουθεί τακτικά, βάσει πληροφοριών που της παρέχουν τό Κράτη μέλη ή που συγκεντρώνει ή ίδια, την εξέλιξη των μέσων τιμών των προϊόντων που εισάγονται από τρίτες χώρες στις πιο αντιπροσωπευτικές αγορές εισαγωγής των Κρατών μελών, για προϊόν καθορισμένο κατά τα έμπορικά του χαρακτηριστικά και για κάθε χώρα προελεύσεως.

2. Για κάθε προϊόν που αποτελεί άντικείμενο τιμής αναγωγής, υπολογίζεται κάθε ήμερα αγοράς και για κάθε χώρα προελεύσεως μία τιμή εισόδου βάσει τιμών που διαπιστώνονται ή ανάγονται στο στάδιο εισαγωγής/χονδρεμπόρου, για ένα προϊόν της ποιοτικής κατηγορίας που έλήφθη υπόψη για τον καθορισμό της τιμής αναγωγής ή υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται κατωτέρω, για ένα προϊόν που τίθεται σε έμπορία σε κατώτερη ποιοτική κατηγορία.

Στην περίπτωση κατά την οποία οι μόνες διαθέσιμες τιμές σε μία αντιπροσωπευτική αγορά εισαγωγής αναφέρονται, για μία συγκεκριμένη χώρα προελεύσεως, σε προϊόντα που τίθενται σε έμπορία σε ποιοτική κατηγορία κατώτερη από εκείνη ή οποία λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό της τιμής αναγωγής, οι τιμές αυτές:

- πολλαπλασιάζονται με ένα συντελεστή προσαρμογής, αν λόγω των συνθηκών παραγωγής της εν λόγω χώρας προελεύσεως, τα προϊόντα αυτά, λόγω των ποιοτικών τους χαρακτηριστικών, δεν τίθενται κανονικά και παραδοσιακά σε έμπορία, στην ποιοτική κατηγορία που ελήφθη υπόψη για τον καθορισμό της τιμής αναγωγής.
- λαμβάνονται ως έχουν για τον υπολογισμό της τιμής εισόδου όταν δεν πληροῦνται ή προϋπόθεση που αναφέρεται στην πρώτη περίπτωση.

3. Η τιμή εισόδου, για μία συγκεκριμένη προέλευση, ισούται με τη χαμηλότερη τιμή ή με τον αριθμητικό μέσο όρο των χαμηλοτέρων τιμών που διαπιστώνονται για το 30% τουλάχιστον των ποσοτήτων της εν λόγω χώρας προελεύσεως, οι οποίες τίθενται σε έμπορία επί όλων των αντιπροσωπευτικών αγορών για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμες τιμές, ενώ η τιμή ή οι τιμές αυτές, πολλαπλασιαζόμενες, κατά περίπτωση, με το συντελεστή προσαρμογής, μειούνται προηγουμένως:

- κατά τους δασμούς που αναγράφονται στο Κοινό Δασμολόγιο,
- κατά τις ενδεχόμενες εξισωτικές εισφορές,
- κατά τις λοιπές φορολογικές επιβαρύνσεις κατά την εισαγωγή, στο μέτρο που στις τιμές αυτές περιλαμβάνεται ή επίπτωση των φορολογικών αυτών επιβαρύνσεων,
- κατά τα έξοδα μεταφοράς που επιβαρύνουν τα προϊόντα από τα σημεία διελεύσεως στα σύνορα της Κοινότητας μέχρι τις αντιπροσωπευτικές αγορές εισαγωγής, στις οποίες διαπιστώνονται οι τιμές.

Άρθρο 25

1. Αν η τιμή εισόδου ενός εισαγομένου προϊόντος προελεύσεως τρίτης χώρας, διατηρείται επί δύο συνεχείς ημέρες αγοράς σε επίπεδο κατώτερο τουλάχιστον κατά 0,5 λογιστικές μονάδες του επιπέδου της τιμής αναγωγής, καθιερώνεται, εκτός εξαιρετικής περιπτώσεως, εξισωτική εισφορά για την εν λόγω προέλευση. Η εισφορά αυτή ισούται με τη διαφορά μεταξύ της τιμής αναγωγής και του αριθμητικού μέσου όρου των δύο τελευταίων διαθεσίμων τιμών εισόδου για την προέλευση αυτή, και καλείται στο εξής «μέση τιμή εισόδου». Η μέση τιμή εισόδου υπολογίζεται τότε κάθε ημέρα αγοράς για κάθε χώρα προελεύσεως μέχρι να καταργηθεί για αυτή τη χώρα προελεύσεως ή εξισωτική εισφορά.

2. Στην περίπτωση κατά την οποία θα έπρεπε, σύμφωνα με τις προηγούμενες διατάξεις, να εφαρμοσθεί για το ίδιο προϊόν και την ίδια περίοδο εξισωτική εισφορά για περισσότερες χώρες προελεύσεως, εφαρμόζεται ενιαία εισφορά για τις χώρες αυτές, εκτός αν οι τιμές εισόδου για μία ή περισσότερες από τις εν λόγω χώρες εύρισκονται σε επίπεδο ασυνήθως χαμηλό σε

σχέση με το επίπεδο των τιμών εισόδου που διαπιστώνονται για την ή τις υπόλοιπες από τις εν λόγω χώρες προελεύσεως. Στην περίπτωση κατά την οποία ή ίδια εισφορά επιβάλλεται για περισσότερες χώρες προελεύσεως, το ποσό αυτής της εισφοράς ισούται με τη διαφορά μεταξύ της τιμής αναγωγής και του αριθμητικού μέσου όρου των μέσων τιμών εισόδου, οι οποίες καθορίζονται για κάθε σχετική χώρα προελεύσεως σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

3. Η εξισωτική εισφορά ορίζεται στο ίδιο ύψος για όλα τα Κράτη μέλη, και προστίθεται στους ισχύοντες δασμούς.

Άρθρο 26

1. Η επιβαλλομένη εισφορά δεν τροποποιείται έφ' όσον ή κατάσταση που έχει διαπιστωθεί στις αγορές εισαγωγής, ή οποία δικαιολογούσε την επιβολή της εισφοράς αυτής, δεν υπέστη μεταβολή τέτοια ώστε:

- να καθίσταται άκατάλληλο το ύψος της εισφοράς,
- να καθίσταται αναγκαία ή αναδιάρθρωση του συνόλου των προελεύσεων.

2. Η απόφαση καταργήσεως της εισφοράς λαμβάνεται για κάθε προέλευση όταν οι τιμές εισόδου δύο συνεχών ημερών αγοράς εύρισκονται σε επίπεδο τουλάχιστον ίσο με την τιμή αναγωγής. Η απόφαση αυτή λαμβάνεται επίσης αν για την προέλευση αυτή δεν υπάρχουν τιμές επί πέντε συνεχείς ημέρες αγοράς.

Άρθρο 27

1. Καθορίζονται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 33:

- οι λεπτομέρειες εφαρμογής των άρθρων 23 ως 26, ιδίως τα κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη για την τροποποίηση των εισφορών που ισχύουν,
- οι συντελεστές προσαρμογής,
- τιμές αναγωγής.

2. Η επιβολή, ή τροποποίηση και ή κατάργηση της εισφοράς αποφασίζονται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 33.

Πάντως, κατά το διάστημα μεταξύ των τακτικών συνεδριάσεων της Επιτροπής Διαχειρίσεως, τα μέτρα αυτά θεσπίζονται από την Επιτροπή. Στην περίπτωση αυτή, τα μέτρα ισχύουν μέχρι την έναρξη ισχύος των τυχόν μέτρων που λαμβάνονται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 33.

Άρθρο 28

Όσον αφορά τα προϊόντα που αναφέρονται στον παρόντα κανονισμό, των οποίων οι δασμοί έχουν παγιωθεί στη Γ.Σ.Δ.Ε., ή Κοινότης μεριμνά ώστε ή

έφαρμογή της εξισωτικής εισφοράς να πραγματοποιείται κατά τρόπο ώστε να τηρούνται οι υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει τα Κράτη μέλη και η Κοινότητα στο πλαίσιο της Γ.Σ.Δ.Ε.

Όταν η εφαρμογή παρόμοιας εισφοράς έχει σαν συνέπεια ενέργειες στο πλαίσιο της Γ.Σ.Δ.Ε. εκ μέρους άλλων συμβαλλομένων μερών, το Συμβούλιο, βάσει προτάσεως ή συστάσεως της Έπιτροπής που διατυπώνεται βάσει της δημιουργηθείσης καταστάσεως, αποφασίζει τα προς λήψη μέτρα κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 113 της συνθήκης. Η λήψη τυχόν αποφάσεων αποκαταποιοήσεως ανήκει στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου.

Άρθρο 29

1. Αν η κοινοτική αγορά ενός ή περισσοτέρων από τα προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 1 υφίσταται ή υπάρχει κίνδυνος να υποστεί, λόγω των εισαγωγών ή των εξαγωγών, σοβαρές διαταραχές ίκανές να θέσουν σε κίνδυνο τους στόχους του άρθρου 39 της συνθήκης, είναι δυνατό να εφαρμοσθούν κατάλληλα μέτρα στις συναλλαγές με τις τρίτες χώρες μέχρι να εξαλειφθεί ή διαταραχή ή η απειλή διαταραχής.

Το Συμβούλιο, προτάσει της Έπιτροπής κατά τη διαδικασία ψηφοφορίας που προβλέπεται στο άρθρο 43 παράγραφος 2 της συνθήκης, καθορίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσης παραγράφου καθώς και τις περιπτώσεις και τα όρια εντός των οποίων τα Κράτη μέλη δύνανται να λάβουν συντηρητικά μέτρα.

2. Αν προκύψει ή κατάσταση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η Έπιτροπή, κατόπιν αιτήσεως Κράτους μέλους ή με δική της πρωτοβουλία, αποφασίζει τα αναγκαία μέτρα, τα οποία ανακοινώνονται στα Κράτη μέλη και τυγχάνουν άμεσου εφαρμογής. Αν υπεβλήθη στην Έπιτροπή αίτηση από ένα Κράτος μέλος, η Έπιτροπή αποφασίζει εντός είκοσι τεσσάρων ωρών από τη λήψη της αιτήσεως.

3. Κάθε Κράτος μέλος δύναται να φέρει ενώπιον του Συμβουλίου τα μέτρα τα οποία ελήφθησαν από την Έπιτροπή, εντός προθεσμίας τριών εργασιμων ημερών από την ημέρα της ανακοινώσεώς τους. Το Συμβούλιο συνέρχεται άμελλητί. Δύναται, κατά τη διαδικασία ψηφοφορίας που προβλέπεται στο άρθρο 43 παράγραφος 2 της συνθήκης, να τροποποιήσει ή να καταργήσει τα μέτρα αυτά.

Άρθρο 30

1. Στο μέτρο που είναι αναγκαίο, προκειμένου να καταστεί δυνατή σημαντικού οικονομικού ενδιαφέροντος εξαγωγή των προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 1 βάσει των τιμών των προϊόντων αυτών στο διεθνές εμπόριο, ή διαφορά μεταξύ των τιμών αυτών και των τιμών που εφαρμόζονται μέσα στην Κοινότητα είναι δυνατόν να καλυφθεί με επιστροφή κατά την εξαγωγή.

2. Η επιστροφή είναι ή ίδια για όλη την Κοινότητα. Είναι δυνατό να διαφοροποιηθεί ανάλογα με τον προρισμό.

Η επιστροφή χορηγείται κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου.

3. Το Συμβούλιο, προτάσει της Έπιτροπής, κατά τη διαδικασία ψηφοφορίας που προβλέπεται στο άρθρο 43 παράγραφος 2 της συνθήκης, θεσπίζει τους γενικούς κανόνες περί της χορηγήσεως επιστροφών κατά την εξαγωγή και περί των κριτηρίων καθορισμού του ύψους αυτών.

4. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου καθορίζονται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 33. Ο καθορισμός των επιστροφών λαμβάνει χώρα περιοδικά κατά την ίδια διαδικασία.

5. Σε περίπτωση ανάγκης, η Έπιτροπή, κατόπιν αιτήσεως Κράτους μέλους ή με δική της πρωτοβουλία, δύναται να τροποποιήσει ενδιαμέσως τις επιστροφές.

ΤΙΤΛΟΣ V

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 31

Με την επιφύλαξη αντιθέτων διατάξεων του παρόντος κανονισμού, οι διατάξεις των άρθρων 92, 93 και 94 της συνθήκης εφαρμόζονται στην παραγωγή και στην έμπορία των προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 1.

Άρθρο 32

1. Συνιστάται Έπιτροπή Διαχειρίσεως Οπωροκηπευτικών, ή οποία καλείται στο εξής «έπιτροπή», αποτελούμενη από αντιπροσώπους των Κρατών μελών και προεδρευόμενη από αντιπρόσωπο της Έπιτροπής.

2. Στην έπιτροπή, οι ψήφοι των Κρατών μελών σταθμίζονται σύμφωνα με το άρθρο 148 παράγραφος 2 της συνθήκης. Ο πρόεδρος δεν ψηφίζει.

Άρθρο 33

1. Σε περίπτωση κατά την οποία γίνεται αναφορά στη διαδικασία που καθορίζεται στο παρόν άρθρο, η έπιτροπή συγκαλείται από τον πρόεδρό της, είτε με δική του πρωτοβουλία είτε κατόπιν αιτήσεως του αντιπροσώπου ενός Κράτους μέλους.

2. Ο αντιπρόσωπος της Έπιτροπής υποβάλλει σχέδιο των προς λήψη μέτρων. Η έπιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της για τα μέτρα αυτά εντός προθεσμίας την

όποια ο πρόεδρος δύναται να καθορίσει ανάλογα με τόν επείγοντα χαρακτήρα των θεμάτων που υποβάλλονται για εξέταση, αποφαινεται δέ με πλειοψηφία δώδεκα ψήφων.

3. Η Έπιτροπή θεσπίζει μέτρα τα οποία τυγχάνουν άμεσου εφαρμογής. Πάντως, αν τα μέτρα δέν είναι σύμφωνα με τή γνώμη τής έπιτροπής, ανακοινώνονται άμέσως από τήν Έπιτροπή στό Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή, ή Έπιτροπή δύναται να αναβάλει για ένα μήνα κατ' ανώτατο όριο από τής ανακοινώσεως αυτής τήν εφαρμογή των μέτρων που άποφάσισε.

Τό Συμβούλιο, κατά τή διαδικασία ψηφοφορίας που προβλέπεται στό άρθρο 43 παράγραφος 2 τής συνθήκης, δύναται να λάβει διαφορετική άπόφαση εντός προθεσμίας ενός μηνός.

Άρθρο 34

Η έπιτροπή δύναται να εξετάζει οποιοδήποτε άλλο θέμα τής υποβάλλει ο πρόεδρος της, είτε με δική του πρωτοβουλία, είτε κατόπιν αίτησεως του αντιπροσώπου Κράτους μέλους.

Άρθρο 35

Τό Συμβούλιο δύναται, προτάσει τής Έπιτροπής, κατά τή διαδικασία ψηφοφορίας που προβλέπεται στό άρθρο 43 παράγραφος 2 τής συνθήκης, να προσθέτει προϊόντα στόν πίνακα του παραρτήματος II, να αναθεωρεί τά ποσοστά που αναφέρονται στα άρθρα 16 και 18 και να λαμβάνει για κάθε ένα από τά προϊόντα μέτρα παρεκκλίσεως από τίς διατάξεις των Τίτλων II και III.

Άρθρο 36

1. Οί κανονιστικές διατάξεις περί χρηματοδοτήσεως τής κοινής γεωργικής πολιτικής εφαρμόζονται στην ύγροά των προϊόντων που αναφέρονται στό άρθρο 1.

2. Τό 50% του ποσού των ενισχύσεων που χορηγούνται από τά Κράτη μέλη, σύμφωνα με τίς διατάξεις του άρθρου 14 παράγραφος 1, άποδίδονται από τό Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Έγυψήσεων, τμήμα προσανατολισμού.

Τό Συμβούλιο, προτάσει τής Έπιτροπής, κατά τή διαδικασία ψηφοφορίας που προβλέπεται στό άρθρο 43 παράγραφος 2 τής συνθήκης, καθορίζει τίς λεπτομέρειες εφαρμογής τής παρούσης παραγράφου.

Άρθρο 37

Ο παρών κανονισμός πρέπει να εφαρμόζεται έτσι ώστε να λαμβάνονται υπόψη, παράλληλα και κατά τόν κατάλληλο τρόπο, οί στόχοι των άρθρων 39 και 110 τής συνθήκης.

Άρθρο 38

1. Τά Κράτη μέλη και ή Έπιτροπή ανακοινώνουν άμοιβαία τά αναγκαία στοιχεία για τήν εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Οί λεπτομέρειες τής ανακοινώσεως και διαδόσεως των στοιχείων αυτών καθορίζονται κατά τή διαδικασία που προβλέπεται τό άρθρο 33.

2. Τά Κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Έπιτροπή, τό άργότερο ένα μήνα μετά τή θέσπισή τους, τίς νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 39

Τό κείμενο του άρθρου 2 παράγραφος 3 του κανονισμού άριθ. 23 περί προσευτευτικής δημιουργίας κοινής οργανώσεως άγοράς στόν τομέα των δπωροκηπευτικών⁽¹⁾ όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τόν κανονισμό (ΕΟΚ) άριθ. 2727/71⁽²⁾, αντικαθίσταται από τό ακόλουθο κείμενο:

«Οί κανόνες ποιότητας σχετικά με τά κουνουπίδια, τά μαρούλια, τά κατσαρά αντίδια και τά πλατύφυλλα αντίδια (σκαρόλες), τά κρεμμύδια, τίς τομάτες, τά θερίκοκκα, τά ροδάκινα και τά δαμάσκηνα αναγράφονται στό παράρτημα II.»

Άρθρο 40

Κατά τήν ήμερομηνία θέσεως σε ίσχύ τής συνθήκης περί προσχωρήσεως στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα και στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άτομικής Ένεργειας του Βασιλείου τής Δανίας, τής Ίρλανδίας, του Βασιλείου τής Νορβηγίας και του Ήνωμένου Βασιλείου τής Μεγάλης Βρεταννίας και τής Βορείου Ίρλανδίας, τά άρθρα 4 και 33 τροποποιούνται ως εξής:

1. Τό άρθρο 4 παράγραφος 2 συμπληρώνεται με τό ακόλουθο έδάφιο:

«Πάντως, οί ποιοτικές κατηγορίες «III» για τά κουνουπίδια, τίς τομάτες, τά μήλα και τά άχλάδια, τά ροδάκινα, τά έσπεριδοειδή, τά έπιτραπέζια σταφύλια, τά μαρούλια, τά κατσαρά αντίδια και τά πλατύφυλλα αντίδια (σκαρόλες), τά κρεμμύδια, τά ραδίκια «Witloof», τά κεράσια, τίς φράουλες, τά σπαράγγια και τά άγγούρια, δύνανται να εφαρμοσθούν μέχρι τήν 31η Δεκεμβρίου 1977».

2. Στο άρθρο 33 παράγραφος 3, ή λέξη «δώδεκα» αντικαθίσταται από τίς λέξεις «σαράντα τρία».

Άρθρο 41

1. Καταργούνται οί κανονισμοί:

-- άριθ. 23, εκτός του άρθρου 2 παράγραφος 2 και του παραρτήματος II,

(¹) ΕΕ άριθ. 30 τής 20.4.1962, σ. 965/62.

(²) ΕΕ άριθ. Ν 282 τής 23.12.1971, σ. 8.

- αριθ. 158/66/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 1966 περί εφαρμογής των κανόνων ποιότητας στα όπωροκηπευτικά που τίθενται σε εμπορία στο εσωτερικό της Κοινότητας⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2423/70,
- αριθ. 159/66/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 1966 περί συμπληρωματικών διατάξεων για την κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα των όπωροκηπευτικών⁽²⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1425/71⁽³⁾,
- (ΕΟΚ) αριθ. 2513/69 του Συμβουλίου της 9ης Δεκεμβρίου 1969 περί συντονισμού και ένοποιήσεως των καθεστώτων εισαγωγής των όπωροκηπευτικών

που εφαρμόζονται από κάθε Κράτος μέλος έναντι τρίτων χωρών⁽⁴⁾.

2. Οι παραπομπές στους δυνάμει της παραγράφου 1 καταργηθέντες κανονισμούς θεωρούνται ότι γίνονται στον παρόντα κανονισμό.

Οί αναφορές και οί παραπομπές στα άρθρα των ανωτέρω κανονισμών εκλαμβάνονται από τον πίνακα αντιστοιχίας του παραρτήματος IV.

Άρθρο 42

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την 1η Ιουνίου 1972.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τὰ μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε Κράτος μέλος.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις 18 Μαΐου 1972.

Γιά τό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. MART

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. 192 της 27.10.1966, σ. 3282/66.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. 192 της 27.10.1966, σ. 3286/66.

⁽³⁾ ΕΕ αριθ. Ν 151 της 7.7.1971, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ αριθ. Ν 318 της 18.12.1969, σ. 6.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΟΚ) αριθ. 1289/93 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 27ης Μαΐου 1993

για τον καθορισμό, για την περίοδο εμπορίας 1993/94, των τιμών δάσεως και των τιμών αγοράς που εφαρμόζονται στον τομέα των οπωροκηπευτικών

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1035/72 του Συμβουλίου της 18ης Μαΐου 1972 περί κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 16 παράγραφος 1,την πρόταση της Επιτροπής⁽²⁾,τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁽³⁾,τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽⁴⁾,

Εκτιμώντας:

ότι, σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1035/72, πρέπει να καθορισθεί, για κάθε ένα από τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα II του εν λόγω κανονισμού και για κάθε περίοδο εμπορίας, μια τιμή δάσεως και μια τιμή αγοράς· ότι οι περιόδοι εμπορίας των εν λόγω προϊόντων, σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 3 του προαναφερθέντος κανονισμού, εκτείνονται για:

- τις τομάτες και τις μελιτζάνες, από την 1η Ιανουαρίου έως τις 31 Δεκεμβρίου,
- τα βερίκοκα, από την 1η Μαΐου έως τις 31 Αυγούστου,
- τα ροδάκινα και τα νεκταρίνια (περιλαμβανομένων των brugnons), από την 1η Μαΐου έως τις 31 Οκτωβρίου,
- τα κουνουπίδια και τα επιτραπέζια σταφύλια, από την 1η Μαΐου έως τις 30 Απριλίου,
- τα λεμόνια και τα αχλάδια, από την 1η Ιουνίου έως τις 31 Μαΐου,
- τα μήλα, από την 1η Ιουλίου έως τις 30 Ιουνίου,
- τα μανταρίνια, τα satumas και τις κλημενίνες, από την 1η Οκτωβρίου έως τις 15 Μαΐου,
- τα πορτοκάλια, από την 1η Οκτωβρίου έως τις 15 Ιουλίου·

ότι, εντούτοις, σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1035/72, δεν πρέπει να καθορισθεί τιμή δάσεως ούτε τιμή αγοράς κατά τη διάρκεια των περιόδων χαμηλής εμπορίας στην αρχή και στο τέλος της περιόδου εμπορίας·

ότι, κατά τον καθορισμό των τιμών δάσεως και των τιμών αγοράς των οπωροκηπευτικών, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι στόχοι της κοινής γεωργικής πολιτικής· ότι η κοινή γεωργική πολιτική έχει, ιδίως, σαν στόχο να εξασφαλίσει στο γεωργικό πληθυσμό ένα δίκαιο διστικό επίπεδο, να εξασφαλίζει τον εφοδιασμό καθώς και λογικές τιμές κατά την προσφορά αγαθών στους καταναλωτές·

ότι οι τιμές δάσεως πρέπει να καθοριστούν βάσει της εξελίξεως του μέσου όρου των τιμών που διαπιστώθηκαν κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων ετών στις πλέον αντιπροσωπευτικές αγορές παραγωγής της Κοινότητας για προϊόν που καθορίζεται κατά τα εμπορικά του χαρακτηριστικά, όπως είναι η ποικιλία ή ο τύπος, η ποιοτική κατηγορία, η ταξινόμηση κατά μέγεθος και η συσκευασία· ότι οι τιμές αγοράς πρέπει να καθοριστούν σε συνάρτηση με την τιμή δάσεως σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1035/72·

ότι, δυνάμει του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3816/92 του Συμβουλίου της 28ης Δεκεμβρίου 1992 για την κατάργηση, στον τομέα των οπωροκηπευτικών, του αντισταθμιστικού μηχανισμού στις συναλλαγές ανάμεσα στην Ισπανία και τα υπόλοιπα κράτη μέλη καθώς και συναφή μέτρα⁽⁵⁾, οι κοινές τιμές δάσεως και αγοράς εφαρμόζονται στην Ισπανία από την 1η Ιανουαρίου 1993·

ότι, δυνάμει του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 742/93 του Συμβουλίου της 17ης Μαρτίου 1993 για την κατάργηση, για τα οπωροκηπευτικά, του αντισταθμιστικού μηχανισμού στις συναλλαγές ανάμεσα στην Πορτογαλία και τα υπόλοιπα κράτη μέλη⁽⁶⁾, οι κοινές τιμές δάσεως και αγοράς εφαρμόζονται στην Πορτογαλία από την 1η Απριλίου 1993,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Για την περίοδο εμπορίας 1993/94, οι τιμές δάσεως και οι τιμές αγοράς των οπωροκηπευτικών, οι περιόδοι κατά τις οποίες εφαρμόζονται και οι ποιοτικοί τύποι στους οποίους αναφέρονται καθορίζονται στο παράρτημα.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

(¹) ΕΕ αριθ. L 118 της 20. 5. 1972, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 638/93 (ΕΕ αριθ. L 69 της 20. 3. 1993, σ. 7).

(²) ΕΕ αριθ. C 80 της 20. 3. 1993, σ. 41.

(³) Γνώμη που διατυπώθηκε στις 22 Απριλίου 1993 (δεν δημοσιεύθηκε ακόμα στην *Επίσημη Εφημερίδα*).

(⁴) Γνώμη που διατυπώθηκε στις 24 Μαρτίου 1993 (δεν δημοσιεύθηκε ακόμα στην *Επίσημη Εφημερίδα*).

(⁵) ΕΕ αριθ. L 387 της 31. 12. 1992, σ. 10.

(⁶) ΕΕ αριθ. L 77 της 31. 3. 1993, σ. 8.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 27 Μαΐου 1993.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

B. WESTH

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΙΜΕΣ ΒΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΙΜΕΣ ΑΓΟΡΑΣ

ΚΟΥΝΟΥΠΙΔΙΑ

Για την περίοδο από την 1η Ιουνίου 1993 έως τις 30 Απριλίου 1994

(σε Ενω/100 kg καθαρού βάρους)

	Τιμή βάσεως	Τιμή αγοράς
Ιούνιος	24,92	10,80
Ιούλιος	22,13	9,53
Αύγουστος	22,13	9,53
Σεπτέμβριος	23,90	10,17
Οκτώβριος	24,79	10,54
Νοέμβριος	29,82	12,90
Δεκέμβριος	29,82	12,90
Ιανουάριος	29,82	12,90
Φεβρουάριος	27,82	12,00
Μάρτιος	29,26	12,54
Απρίλιος	29,62	12,90

Οι τιμές αυτές αναφέρονται στα κουνουπίδια «με φύλλα κομμένα σε στεφάνη» της ποιοτικής κατηγορίας Ι, που παρουσιάζονται σε συσκευασία.

ΤΟΜΑΤΕΣ

Για την περίοδο από τις 11 Ιουνίου έως τις 30 Νοεμβρίου 1993

(σε Ενω/100 kg καθαρού βάρους)

	Τιμή βάσεως	Τιμή αγοράς
Ιούνιος (από 11 έως 20)	28,41	10,80
(από 21 έως 30)	25,87	10,04
Ιούλιος	23,34	8,66
Αύγουστος	20,93	7,77
Σεπτέμβριος	22,20	8,27
Οκτώβριος	23,53	8,67
Νοέμβριος	28,28	11,32

Οι τιμές αυτές αναφέρονται στις «στρογγυλές» τομάτες και στις τομάτες «με ραβδώσεις» της ποιοτικής κατηγορίας Ι, μεγέθους 57 έως 67 χιλιοστομέτρων, που παρουσιάζονται σε συσκευασία.

ΜΕΛΙΤΖΑΝΕΣ

Για την περίοδο από την 1η Ιουλίου έως τις 31 Οκτωβρίου 1993

(σε Ενω/100 kg καθαρού βάρους)

	Τιμή βάσεως	Τιμή αγοράς
Από Ιούλιο μέχρι Οκτώβριο	17,74	7,11

Οι τιμές αυτές αναφέρονται:

- στις επιμήκεις μελιτζάνες της ποιοτικής κατηγορίας Ι, μεγέθους μεγαλύτερου από 40 χιλιοστόμετρα,
 - στις σφαιρικές μελιτζάνες της ποιοτικής κατηγορίας Ι, μεγέθους μεγαλύτερου από 70 χιλιοστόμετρα,
- που παρουσιάζονται σε συσκευασία.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΟΚ) αριθ. 827/90 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 30ής Μαρτίου 1990

για τον καθορισμό του καταλόγου των αντιπροσωπευτικών αγορών στην παραγωγή για ορισμένα οπωροκηπευτικά

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

επιτιθέμενη υπόψη:

της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας,

του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1035/72 του Συμβουλίου της 5ης Μαΐου 1972 περί κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών (*), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1119/89 (**), και ιδίως άρθρο 17 παράγραφος 2,

επιτιθέμενη:

σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1035/72, καθορίζεται για καθένα από τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα II του εν λόγω κανονισμού και για κάθε περίοδο εμπορίας μια τιμή βάσης για την αγορά· ότι, δυνάμει του άρθρου 17 του ίδιου κανονισμού, είναι αναγκαίο να καθορισθεί ο κατάλογος αντιπροσωπευτικών αγορών στην παραγωγή για τα προϊόντα αυτά· ότι για το καθορισμό του καταλόγου αυτού πρέπει να ληφθούν υπόψη μόνον οι αγορές των κρατών μελών στις οποίες, για ένα καθορισμένο προϊόν, διατίθεται εμπόριο σημαντικό μέρος της εθνικής παραγωγής όλη τη διάρκεια της περιόδου ή κατά τη διάρκεια μιας περιόδου στις οποίες υποδιαιρείται η περίοδος·

ο κατάλογος των αντιπροσωπευτικών αγορών που ορίστηκε από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1847/85 της 25ης Ιουλίου 1985 (*), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1402/88 (**), υπέστη πολυάριθμες τροποποιήσεις και συνεπώς πρέπει να γίνουν ορισμένες διευθετή-

σεις στον κατάλογο αυτών των αντιπροσωπευτικών αγορών και να καθορισθεί ένας ενημερωμένος κατάλογος·

ότι τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της Επιτροπής Διαχείρισης Οπωροκηπευτικών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Για καθένα από τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1035/72, θεωρούνται ως αντιπροσωπευτικές αγορές στην παραγωγή κατά την έννοια του άρθρου 17 του εν λόγω κανονισμού οι αγορές των κρατών μελών που περιλαμβάνονται στους καταλόγους που εμφανίζονται στα παραρτήματα του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1847/85 καταργείται.

Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Εφαρμόζεται από τις 2 Μαΐου 1990.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 30 Μαρτίου 1990.

Για την Επιτροπή

Ray MAC SHARRY

Μέλος της Επιτροπής

αριθ. L 118 της 20. 5. 1972, σ. 1.
αριθ. L 118 της 29. 4. 1989, σ. 12.
αριθ. L 174 της 4. 7. 1985, σ. 12.
αριθ. L 129 της 25. 5. 1988, σ. 10.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

ΚΟΥΝΟΥΠΙΔΙΑ

Βέλγιο/Λουξεμβούργο:

— Sint-Katelijne Waver

Δανία:

— Odense

Γερμανία:— Hamburg
— Kitzingen
— Maxdorf
— Reichenau
— Straelen*Ελλάδα:*— Αθήνα
— Χαλκίδα
— Θεσσαλονίκη*Γαλλία:*— Châteaurenard
— Saint-Malo
— Saint-Omer
— Saint-Pol-de-Léon*Ιρλανδία:*

— Dublin

Ιταλία:— Ascoli Piceno
— Bari
— Pesaro*Κάτω Χώρες:*— Delft-Westerlee
— West-Friesland Oost
— Zuid-Holland Zuid*Ηνωμένο Βασίλειο:*— Belfast
— Birmingham
— Liverpool
— London*Ισπανία:*— Barcelona
— La Rioja
— Navarra
— Sevilla
— Valencia*Πορτογαλία:*— Faro
— Lourinhã

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΤΟΜΑΤΕΣ

Βέλγιο/Λουξεμβούργο:

— Sint-Katelijne-Waver

Δανία:

— Odense

Γερμανία:— Heidelberg
— Kitzingen
— Maxdorf
— Reichenau*Ελλάδα:*— Ιεράπετρα
— Πύργος*Γαλλία:*— Châteaurenard
— Marmande
— Perpignan*Ιρλανδία:*

— Dublin

Ιταλία:— Ascoli Piceno
— Bari
— Messina
— Pescara*Κάτω Χώρες:*— Bleiswijk
— Delft-Westerlee
— Venlo*Ηνωμένο Βασίλειο:*— Birmingham
— Glasgow
— Liverpool
— London*Ισπανία:*— Almería
— Barcelona
— Málaga
— Murcia
— Valencia*Πορτογαλία:*— Faro
— Silves
— Torres Vedras
— Vale do Tejo

Πίνακας 1: Δείκτης πληθωρισμού

Έτος	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
Δείκτης	20,2	18	24,8	17	15,8	13,9	14,8	17,5	22,9	18	10,8	10,5

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

1. Συνέντευξη με τον κ. Ι. Δημητρακόπουλο, καθηγητή του Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας.
2. Συνέντευξη με τον κ. Β. Δρούγκα και Ν. Χάρβεϋ, υπεύθυνους του τμήματος Μελετών και Προγραμματισμού της Α.Τ.Ε.
3. Συνέντευξη με τον κ. Π. Καλογερόπουλο, προϊστάμενο της Υπηρεσίας Αγροκτήματος του Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας.
4. Συνέντευξη με τον κ. Κ. Λαδά, υπεύθυνο της Διεύθυνσης Αγροτικής Πολιτικής του Υπουργείου Γεωργίας.
5. Συνέντευξη με τον κ. Ν. Λαμπρινόπουλο, υπεύθυνο του τμήματος Φυτικής Παραγωγής της Α.Τ.Ε.
6. Συνέντευξη με τον κ. Χ. Λιναρδόπουλο, μόνιμο καθηγητή του Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας.
7. Συνέντευξη με τον κ. Ι. Νικητόπουλο, οικονομολόγο του Υπουργείου Γεωργίας.
8. Συνέντευξη με τον κ. Ν. Παπαδάκη, υπεύθυνο του τμήματος οπωροκηπευτικών του Υπουργείου Γεωργίας.
9. Συνέντευξη με παραγωγούς ντομάτας υπό κάλυψη, με σκοπό τη μελέτη της καλλιεργητικής τεχνικής του προϊόντος.
10. Συνέντευξη με ιδιοκτήτες καταστημάτων γεωργικών εφοδίων με σκοπό τη συγκέντρωση των τιμών των συντελεστών παραγωγής.
11. Συνέντευξη με υπεύθυνους του Κεντρικού Καταστήματος της Αγροτικής Πίστωσης στην Αθήνα.
12. Συνέντευξη με υπεύθυνους εταιριών κατασκευής θερμοκηπίων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Αγροτική Τράπεζα Ελλάδος. «Περιγραφή των μηχανισμών της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Στατιστικά στοιχεία για την Ελληνική Γεωργία» Αθήνα 1989.
2. Βαλιάντζας Κ - Φραγκόπουλος Α. «Ενισχύσεις Αγροτικών Επενδύσεων » Γεωργική Τεχνολογία. Τεύχος 5. Μάιος 1993
3. Γεωργακόπουλος Α.Θ. «Η Ελληνική Γεωργία στα πλαίσια της Ε.Ο.Κ. Επιπτώσεις από την ένταξη ». Αγροτική Τράπεζα Ελλάδος. Αθήνα 1991
4. Γεωργική Τεχνολογία.«Ενισχύσεις σε θερμοκηπιακές μονάδες στα πλαίσια των Μ.Ο.Π.» Φεβρουάριος-Μάρτιος 1990
- 5.Γεωργική Τεχνολογία. «Οι ενισχύσεις για τις μονάδες θερμοκηπίων». Τεύχος 3. Μαρτιος- Απρίλιος 1995.
- 6.Γεωργική Τεχνολογία. «Ποιες αγροτικές δραστηριότητες δίνουν μεγαλύτερο εισόδημα». Τεύχος 3. Μάρτιος- Απρίλιος 1995.
- 7.Γεωργική Τεχνολογία.«Δάνεια της Α.Τ.Ε. στον Αγροτικό τομέα». Ιανουάριος 1996.
8. Γεωργική Τεχνολογία.«Κοινοτικοί Κανονισμοί». Ιανουάριος 1996.
9. Doty L. Walter. «All about Vegetables». 1990
10. Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος «Μηνιαίο Στατιστικό Δελτίο». Τόμος 40 τεύχη 1-12, 1995. Τόμος 41, τεύχος 1, 1996.
11. Επίσημη εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων Αριθ. Ν118/1 Κανονισμός 1035/72 περί κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών.
12. Επίσημη εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων Αριθμός L86/13. Κανονισμός (Ε.Ο.Κ.) αριθμ.827/90 για τον καθορισμό του καταλόγου των αντιπροσωπευτικών αγορών στην παραγωγή για ορισμένα οπωροκηπευτικά.

13. Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων Αριθμ. L132/3.
Κανονισμός (Ε.Ο.Κ.) αριθμ. 1289/93 για τον καθορισμό, για την περίοδο εμπορίας 1993/94 των τιμών βάσεως και των τιμών αγοράς που εφαρμόζονται στον τομέα των οπωροκηπευτικών.
14. Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Προτάσεις της επιτροπής σχετικά με τον καθορισμό της τιμής ορισμένων γεωργικών προϊόντων και ορισμένα συναφή μέτρα (1994/95). Τόμος 3. (νομικές πράξεις).
15. Ευρωπαϊκά θέματα. Δανάη Μυλωνάκη - Αναστασία Θεοδωρακοπούλου. « Εφαρμογή της Κοινής Οργάνωσης Αγορών αγροτικών προϊόντων στην Ελλάδα ». 19/1980.
16. Ευρωπαϊκά θέματα. Φραγκύσκος Μ. Πλύτας. « Οι τιμές της Ε.Ο.Κ. για τα αγροτικά προϊόντα ». 26/1981.
17. Ευρωπαϊκή Επικαιρότητα. «Ενισχύσεις αγροτικών επενδύσεων». Τεύχος 2/88.
18. Ζιώγα Ν., Ντέλης Δ., Σχορτσανίτης Κ. «Κόστος παραγωγής αγροτικών προϊόντων, Αποδοτικότητα της Ελληνικής Γεωργίας ». (1969-1989)». Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος. Αθήνα 1992.
19. Θεοδισιάδου Ε. «Μπορούμε να ζήσουμε και χωρίς επιδοτήσεις». Γεωργική Τεχνολογία. Τεύχος 5. Μάιος 1992.
20. Καμενίδης Θ. Χρήστος. «Εμπορία Αγροτικών Προϊόντων». Θεσσαλονίκη 1986.
21. Καραβίτης Αντώνης. «Χορήγηση μεσοπρόθεσμων δανείων από την Α.Τ.Ε.». Γεωργική Τεχνολογία. Τεύχος 6. Ιούνιος 1993.
22. Κατερίνης Στέλιος «Σύγχρονα Υβρίδια. Εξοπλισμός για προϊόντα ποιότητας-Τομάτα». Δεκέμβριος 1995
23. Κιτσοπανίδης Ι. Γεώργιος, Καμενίδης Θ. Χρήστος «Αγροτική Οικονομική». Β΄ Έκδοση. Θεσσαλονίκη 1992,

24. Κομνάκος Ιωάννης. «Η καλλιέργεια της τομάτας στο θερμοκήπιο». Πάτρα 1988.
25. Κουσουλάκου Ε. , Πουλάκου Μ. , Σκυφτούλη Χ. « Εξελίξεις Βασικών Μεγεθών της Αγροτικής Οικονομίας 1980-1990». Α.Τ.Ε. Διεύθυνση Μελετών και Προγραμματισμού. Τμήμα Στατιστικής. Αθήνα 1993.
26. Λαμπρόπουλος Ν.Α. «Πρωτογενής τομέας. Εξελίξεις και προοπτικές ανάπτυξης 1994-1999». Αθήνα 1995.
27. Λατίφης Κώστας. «Η Οικονομική ύφεση οξύνει τα προβλήματα». Γεωργική Τεχνολογία. Τεύχος 3. Μάρτιος 1994.
28. Λατίφης Κώστας. «Η συμφωνία της GATT για τα αγροτικά προϊόντα. Μέρος 1ο: Η επταετής διαπραγματευση». Γεωργική Τεχνολογία. Τεύχος 3 Μάρτιος 1994.
29. Λατίφης Κώστας. «Διεθνές εμπόριο: Σημαντικές οι επιπτώσεις της GATT στην Ελληνική Γεωργία (Μέρος 2ο)». Γεωργική Τεχνολογία. Τεύχος 6. 1994.
30. Λατίφης Κώστας. «Οδυνηρή Επανάσταση στα Οπωροκηπευτικά». Οικονομικός Ταχυδρόμος. Νοέμβριος 1995-Δεκέμβριος 1995.
31. Μαραβέλιας Ν. Ναπολέον. «Η διαδικασία της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης και η Ελληνική Γεωργία στη Δεκαετία του 1990». Αθήνα 1992.
32. Μαυρογιαννόπουλος Ν. Γεώργιος. «Θερμοκήπια». Δεύτερη Έκδοση. Αθήνα-Πειραιάς 1994.
33. Μπουρδάρης Ν. Δημήτριος. «Η Ελληνική Γεωργία μετά την ένταξη». Γεωργική Τεχνολογία. Τεύχος 5. Μάιος 1992.
34. Μπούσιος Νικόλαος. «Σημειώσεις στο Μάθημα Αγροτική Πολιτική». Καλαμάτα 1993.

35. Μπούσιος Νικόλαος. «Σημειώσεις στο Μάθημα Τεχνικοοικονομική Ανάλυση». Καλαμάτα 1995.
36. Μυλωνά Καίτη «Πακέτο Ντελόρ 2 - 13,9% των συνολικών πόρων στη Γεωργία και Αλιεία». Γεωργική Τεχνολογία. Τεύχος 8 Σεπτέμβριος-Οκτώμβριος 1994.
37. Μυρογιάννης Γεώργιος «Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στις διαπραγματεύσεις του Γύρου της Ουρουγουάης και η Ελλάδα». 1994.
38. Ντέλης Ι. Δημήτριος, Οικονόμου Βλ. Δημήτριος. «Κοστολόγηση Αγροτικών Προϊόντων».
39. Παναγιωτόπουλος Λεωνίδα. «Τομάτα Θερμοκηπίου». Γεωργική Τεχνολογία. Αφιέρωμα Λίπανση-Θρέψη 1995.
40. Παπαγεωργίου Α. Κώστας- Σπαθής Παύλος-Σταματούκος Γεώργιος-Χριστοδούλου Δημήτριος. «Αγροτική Πολιτική».
41. ΠΑΣΕΓΕΣ. «Σύσκεψη για την αναθεώρηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής στο τομέα των Οπωροκηπευτικών». 30-10-1995.
42. Πατσής Γ. Παναγιώτης. «Οργάνωση και Διαχείριση Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων». Αθήνα 1991.
43. Παχάκη-Καραμπάτσου Κ. «Τα λαχανικά στα πλαίσια της ένταξης της Ελλάδας στην Ε.Ο.Κ. ». Επιστημονικές Μελέτες 13. Αθήνα 1984.
44. Παυλάκης Δ. Γεώργιος. «Η Αναμόρφωση της Κ.Α.Π. και η Ελληνική Γεωργία». Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 1990.
45. Παυλάκης Γεώργιος. «Ενισχύσεις Αγροτικών Επενδύσεων». Ιανουάριος 1993.
46. Παυλάκης Γεώργιος. «Ενισχύσεις σε «Νέους Γεωργούς» για εγκατάσταση θερμοκηπίων και Αγροτικές Επενδύσεις». Ιανουάριος 1993.
47. Σάββας Δημήτριος . «Σημειώσεις Λαχανοκομίας 2». Καλαμάτα 1994.
48. Στάγκος Πέτρος «Το ραπέλ της GATT». Θεσσαλονίκη 1991.
49. Τζανάκης Βαγγέλης. «Λόγοι που οδηγούν στην αναθεώρηση της Κ.Α.Π.». Γεωτεχνικά Κρήτης. Τεύχος 2. Ιούλιος-Αύγουστος-Σεπτέμβριος 1991.
50. Υπουργείο Γεωργίας. «Η Γεωργία μας (Εξελίξεις-Ανάπτυξη)». 1991.
51. Φακιάλας Ε. Τάσος. «Η Ελληνική Γεωργία στην Κοινοτική και Διεθνή Αγορά». Αθήνα 1991.